

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

26.

**OLAĞAN GENEL KURUL
DİYARBAKIR**

**GENEL KURUL TUTANAĞI
12 - 13 Mayıs 2001**

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

26.
OLAĞAN GENEL KURUL
DİYARBAKIR

GENEL KURUL TUTANAĞI

12-13 Mayıs 2001

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

26. OLAĞAN GENEL KURUL

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

26. OLAĞAN GENEL KURULU

DIYARBAKIR

12-13 Mayıs 2001

ERALP ÖZGEN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- 26. Olağan Genel Kurul toplantımızı açıyorum. Gündemimize göre ilk maddemiz, Başkanlık Divanının teşkilidir. Bu konuda bize bir önerge geldi; önerge şöyle:

“Divan Başkanlığına Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Mustafa Özer, Başkan Yardımcılığına Şanlıurfa Barosu Başkanı Av. Sabri Çepik, katip üyelikleri için Av. Yücel Akan ve Av. Hüseyin Erseven’i teklif ediyoruz.”

Teklif sahipleri, Manisa Barosu Başkanımız, Gaziantep Barosu Başkanımız, Kars Barosu Başkanımız ve Ankara Barosu Başkanımızla Tekirdağ, Erzincan ve Erzurum’dan üç delege arkadaşımız.

Başka aday göstermek isteyen var mı efendim? Yok. Önerilen isimleri tekrar okuyorum: Divan Başkanlığına Diyarbakır Barosu Başkanımız Av. Mustafa Özer, Başkan Yardımcılığına Şanlıurfa Barosu Başkanımız Av. Sabri Çepik, Katip Üyeliklere, Av. Yücel Akan ve Av. Hüseyin Erseven.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oybirliliğiyle kabul edilmiştir.

Divanın yerini almasını rica ediyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI (Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Mustafa Özer)- Değerli misafirler, Türkiye barolarının değerli başkanları ve delege arkadaşlarım; bize göstermiş olduğunuz teveccüh, akşama kadar sürdüreceğimiz Türkiye Barolar Birliği 26. Olağan Genel Kurulunun ülkemize, hukuka, demokrasiye, insan haklarına katkı sunması dileğiyle Divan Başkanlığı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Zaman kaybetmeden hemen gündeme başlamak istiyorum. Gündemin birinci maddesinde yoklama. Dışarıda yapılan tespitler, yoklamalar sonucunda büyük çoğunluğumuzun olduğu tespit edilmiştir, bu konuda yeniden bir yoklama yapmanın gereğini duymuyoruz.

OTURUM BAŞKANI- Sizleri Atatürk, silah arkadaşları ve tüm şehitler ve avukatlık mesleğinde yaşamını yitiren meslektaşlarımız için bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Gündemimizin 4. Maddesine geçmeden önce, Birlik Başkan Yardımcısı Burhan Karaçelik imzasıyla Divanımıza gelen bir dilekçe var, onu görüşlerinize sunuyorum:

“Türkiye Barolar Birliği 26. Olağan Genel Kurul Divan Başkanlığına, Diyarbakır.

Türkiye Barolar Birliğinin 9-10-11 Ocak 75 günlerinde Samsun’da yapılan 8. Olağan Genel Kurulunda ölüm yardım esasları kabul edilmiştir. Bu esasların 10. Maddesinde, Türkiye Barolar Birliği Yardım Vakfı tüzelkişilik kazandıktan sonra, bu esaslar gereğince toplanan paraların sadece ölüm yardımında kullanılmak üzere Vakfa devredileceği kabul edilmiştir. Gündemimizin 10. Maddesinde, barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği kesenekleri ve ölüm yardımının saptanması görüşülecektir. Ancak Gündemin 11. Maddesinde ölüm yardımının Türkiye Avukatlar Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına devredilmesinin görüşülmesi de yer almaktadır. Şayet 11. Maddenin görüşülmesi sonunda, ölüm yardımının Vakfa devredilmesine karar verilecekse, 10. Maddenin görüşülmesinde ölüm yardımı keseneğinin saptanmasına gerek kalmayacaktır. Bunun için Gündemin 10 ve 11. Maddelerinin yerlerinin değiştirilmesi, 11. Maddenin 10. Madde, 10. Maddenin de 11. Madde olarak görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Avukat Burhan Karaçelik, Zonguldak Delegatesi.”

Bu öneriyi oylarınıza sunuyorum: Gündem değişikliğini teklif edildiği şekilde kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

OTURUM BAŞKANI- Değerli delegeler; Gündemimizin 4. Maddesi, Birlik Başkanının toplantıyı açış konuşması.

Buyurun.

ERALP ÖZGEN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Valim, sayın konuklar; 26. Olağan Genel Kurulumuzun değerli delegeleri, sayın baro başkanlarımız, yazılı ve görsel basınımızın sayın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyor, Genel Kurul çalışmalarımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Mayıs 1999 tarihinde Denizli'de yapılan 25. Olağan Genel Kurulumuzun aldığı karar sonucu, bugün 26. Genel Kurulumuzu yapmak üzere güzel ilimiz Diyarbakır'da bir araya geldik. Bu Genel Kurulumuzun hazırlıklarını büyük bir özveri ve gayretli çalışmalarıyla tamamlayarak bizleri konuk eden Diyarbakır Barosunun değerli Başkanı Sayın Mustafa Özer ile Diyarbakır Barosunun tüm kurullarının üyelerine, Birlik delegelerine ve bu Genel Kurulun hazırlanmasında emeği geçen tüm meslektaşlarımıza, ayrıca tüm kurum ve kuruluşlara Türkiye Barolar Birliği adına teşekkür ediyorum. Geçen dönem içinde yitirdiğimiz tüm mensuplarımızı da huzurlarınızda saygıyla anıyorum.

Değerli meslektaşlarım; bugün başlayan Genel Kurulumuz, seçimli bir Genel Kurul olduğu için, sizlerin konuşmaları sadece bugün yapılabilecektir. Önemli olan, Genel Kurulumuzda sizlerin konuşması, eleştiriler yapması ve böylece yeni seçilecek Birlik Yönetimine ışık tutmasıdır. Bu nedenle konuşmamı kısa tutacak, sadece paragraf başlıklarına değinmekle yetineceğim.

Konuşmama, hepimizi mutlu kılan yeni yasa değişikliğimizle başlamak istiyorum. Yeni yasamız, Birliğimiz Komisyonunun görüşlerini bildiren barolarımızın ileri sürdükleri hususları da dikkate alarak hazırladığı ve Kütahya Milletvekili ve Adalet Komisyonu Başkanı Sayın Emin Karaa'nın yasa teklifi olarak verdiği metni esas alan bir yasadır. Bu yasanın Parlamentoda görüşülmesi sırasında, Yönetim Kurulumuz çok yoğun temaslar

içerisine girmiştir; siyasi parti liderleri ve yetkilileriyle çeşitli defalar görüşülmüş ve bugün görüşmeler sonucudur ki, yeni yasamızın, gerek Adalet Komisyonunda, gerek Genel Kurulda görüşülmesi sırasında bütün siyasi partilerimiz tarafından desteklenmesi sağlanmıştır. Bu siyasi partilerimize ve tüm milletvekillerimize, başta Sayın Emin Karaa olmak üzere, hepimizin huzurunda gönülden teşekkür ederim. (Alkışlar)

Bu konuşma metnim baskıya verildiği tarihte, yasamız henüz Sayın Cumhurbaşkanı tarafından imzalanmamıştı. Ancak basıldıktan sonra, geçtiğimiz çarşamba günü Sayın Cumhurbaşkanımız yasamızı imzalamış ve perşembe günü de Resmi Gazetede yasamız yayımlanmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımıza, 74 baromuz ve 45 bini aşan avukatımız adına teşekkürlerimi sunuyorum. (Alkışlar)

Yeni yasamızın neler getirdiğini uzun uzadıya anlatmayacağım, -esasen içeriğini büyük çoğunluğunuz bilmekte- sadece bir-iki noktayı vurgulamakla yetineceğim:

Her şeyden önce yeni yasamız, yargının "sav-savunma-karar" olmak üzere üç ögeden oluştuğunu kabul etmektedir. Yeni yasanın 1. Maddesinde, savunmanın yargının kurucu unsuru olduğu belirtilmiştir. Ayrıca barolar ve Barolar Birliği üzerindeki Adalet Bakanlığı vesayeti önemli ölçüde kaldırılmıştır. Meslektaşlarımıza şirketleşme olanağı getirilmiştir. Çoğu kez meslektaşlarımız için büyük sorun olan, avukat kimliklerinin bazı kurum ve kuruluşlarda kabul edilmemesinin önüne geçilmiş, avukat kimliklerinin resmi belge niteliğinde olduğu yasada belirtilmiştir. Sermayesi 25 milyarın üzerinde olan anonim şirketlerle, üye sayısı 100 ve 100'ün üzerinde olan yapı kooperatiflerine sözleşmeleri avukat tutma zorunluluğu

getirilmiştir. Avukatlara, karşı tarafı uzlaşmaya davet etme ve uzlaşılması halinde tutulacak tutanağın ilam hükmünde olacağı kabul edilmiştir.

Yeni yasa, baro başkanlarımızın Genel Kurulun doğal delegeleri olmalarını kabul etmiştir. Avukatlık Yasasının 58. Maddesinde yapılan değişiklikle, avukatların yazıhane ve konutlarının yargıç kararıyla ve sadece kararda belirtilen olayla ilgili olarak cumhuriyet savcısı denetiminde ve bizim açımızdan son derece önemli olarak "baro temsilcisinin katılımı"yla aranabileceği hükmü getirilmiştir. Ayrıca aynı maddede, "Ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri dışında, avukatın üstü aranamaz" hükmü yer almaktadır. Böylece meşhur üçlü protokolün meslektaşlarımızın haklı şikayetlerine neden olan üst arama hükümleri yasayla yasaklanmıştır.

Çok önemli bir değişiklik de yeni yasanın 88. Maddesiyle getirilmiş ve adli yardım bürolarının gelirleri olağanüstü arttırılmıştır. Böylece mali olanağı bulunmayan vatandaşlarımızın hak arama özgürlükleri güvence altına alınmıştır. Ayrıca yeni yasamız, barolara ve Türkiye Barolar Birliğine hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmak görevini vermiştir. Böylece barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği, bu konularda daha etkin mücadele edebilme olanağına kavuşmuş ve insan haklarına aykırılıklar aleyhine açılacak davalara müdahil olarak katılabilme hakkını kazanmıştır. Böylece meslektaşlarımız, hakları olan daha çağdaş bir yasaya kavuşmuşlardır.

Yasanın mükemmel olduğu iddiasında değiliz; hatalı, eksik hükümler mutlaka vardır. Ancak artık ufak tefek değişikliklerle düzelebilecek bir temel metne sahibiz. Yeni yasamızın tüm meslektaşlarımız için yararlı olmasını diliyor, ilk taslak

çalışmalarından itibaren bu yasanın oluşmasında emeği geçen tüm meslektaşlarımıza huzurunuzda teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

1999 yılında Denizli'de yaptığımız ve rahatsızlığım nedeniyle katılamamaktan büyük üzüntü duyduğum Olağan Genel Kurulumuzdan günümüze kadar geçen iki yıllık süre içindeki faaliyet ve çalışmalarımız, yaptığımız kamuoyu duyuruları ve basın açıklamalarıyla önemli genelgelerimiz ve komisyon raporları, Yönetim Kurulumuzun Faaliyet Raporunda yer almış ve bu rapor bastırılarak sizlere gönderilmiştir. Bu iki yıllık süre içinde Birliğimizin yönetim, disiplin ve denetleme kurullarında görev yapan üyelerimiz ve ayrıca kurmuş olduğumuz çeşitli komisyonlarda görev alan meslektaşlarımız, çok büyük bir özveriyle çalışmışlardır. Bu çalışmalar ve etkinliklerdir ki, Birliğimizin kamuoyundaki güvenilirliğini ve değerini pekiştirmiştir. Keza Denizli'de toplanan Genel Kurulumuzdan bugüne kadar görev yapan baro başkanlarımızla yaptığımız toplantılar, hep büyük bir olgunluk içinde geçmiş ve sayın başkanlarımızın önerileriyle bizlerin daha etkin çalışması sağlanmıştır.

İçinde bulunduğumuz yılın ocak ayında, hepinizin bildiği gibi Yönetim Kurulumuzun düzenlediği Uluslararası Anayasa Hukuku Kurultayı gerçekleştirilmiştir. Bu kurultayımız gerçekten çok başarılı geçmiştir; salonda dinleyici sayısı hiç azalmamış, hukukçularımız ve ilgi duyan vatandaşlarımız tarafından ilgiyle izlenmiştir. Bu kurultaydan elde edilen veriler ışığında yepyeni bir Anayasa taslağı hazırlamak üzere çoğunluğu öğretim üyelerinden oluşan iki ayrı komisyon kurduk. Komisyonlardan birisi Ankara'da, diğeri de İstanbul'da çalışmalarını içinde bulunduğumuz hafta içinde tamamlamışlardır. Bu iki

komisyonunun 22 Haziranda bir araya gelerek yapacakları toplantıda hazırlayacakları son taslak Birliğimizin yeni Yönetiminden geçtikten sonra kamuoyunun tartışmasına ve değerlendirilmesine açılacaktır.

Denizli'de toplanan Genel Kurulumuzdan bugüne yargının ve ülkenin sorunları büyük ölçüde aynen devam etmektedir. Yargı bağımsızlığı hâlâ tam olarak sağlanamamıştır. Ülkemizin büyük gereksinim duyduğu yargı reformu hâlâ gerçekleştirilmemiştir. Yargı bağımsızlığı konusunda devlet yetkililerimiz konuşmalarına çok dikkat etmelidirler. Ne yazık ki bazı yetkililer, yargıya müdahale anlamına gelebilecek, onu etkileme amacı güden beyanlarda bulunmaktadır. Bu beyanları hoşgörüle karşılamaya olanak yoktur. Bu tür beyanlar, Anayasamızın 138. maddesine de aykırıdır. Unutmamalıyız ki, büyük Atatürk'ün dediği gibi, "yargısı bağımsız olmayan bir devletin kendi bağımsızlığı tartışılır".

Adalet Bakanlığına bütçeden ayrılan pay her yıl arttırılmak gerekirken, tam aksine her yıl biraz daha azaltılmıştır. Bunun sonucu, mahkeme başına düşen dava sayısını azaltmak ve böylece davaların daha kısa sürede sonuçlanmasını sağlamak amacıyla yeni kadrolar alınarak yeni mahkemeler kurulması olanağı sağlanamamıştır. Bu ise çeşitli mafya mensuplarının yargının işlerine el atabilmeleri sonucunu doğurmuştur.

Meslektaşlarımızın ekonomik durumları açısından önemli bir değişiklik; geçen yılın sonlarında kabul edilen, hayat standardı esasına dayanan peşin vergi uygulamasıdır. 1998 yılında vergi adaletine aykırı olduğu için kaldırılan bu uygulamanın yeniden yürürlüğe konulması son derece yanlıştır, üzücüdür. "Baş vergisi" niteliğinde olan bu vergi, Anayasamızın mali güce göre vergi ödemeyi esas alan 73. maddesiyle eşitliği öngören 10. maddesine

aykırıdır. Bu yasaya dayanılarak çıkarılan Maliye Bakanlığı tebliğleri aleyhine Danıştay'da dava açtık ve söz konusu tebliğlerin dayanağı olan yasanın Anayasaya aykırılığını vurguladık. Bu dava dilekçemiz ve konuyla ilgili ayrıntılı açıklama, Yönetim Kurulu Faaliyet Raporumuzda yer almıştır.

Türkiye Barolar Birliği, kuruldukları günden beri Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı olmuş; bunların birer uzmanlık mahkemesi olmayıp, birer özel mahkeme niteliğinde oldukları düşüncesini kamuoyuna açıklamıştır. Son zamanlarda adli mahkemelerimizin görev alanına giren bazı suçlar, hep Devlet Güvenlik Mahkemeleri görev alanına alınmakta; bu mahkemelerin görev sahası hukuka, doğal yargıç ilkesine aykırı olarak genişletilmektedir. Ayrıca 1992 yılında Ceza Muhakemeleri Usulü Yasamızda yapılan, oldukça demokratik olan ve savunma hakkını güvence altına alan hükümlerin bir kısmı bu mahkemelerde uygulanmamaktadır. Bu büyük bir hukuki çarpıklıktır. Mahkemesine göre değişik yasa hükümlerinin uygulanması, yeryüzünde hiç rastlanmamış hukuk dışı bir uygulamadır. Bu çarpıklığın da bir an evvel düzeltilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Birliğimiz, ölüm cezasının da her zaman karşısında olmuştur. Ölüm cezasının daha fazla süre geçirilmeden ilga edilmesi ve böylece ülkemizin bu insanlık dışı cezayı hâlâ muhafaza eden tek Avrupa ülkesi olma ayıbından kurtarılması gerektiğine inanıyoruz.

Uzun yıllar ülkemizin en büyük sorunu terör olmuştur. Şu anda bulunduğumuz Diyarbakır ilimiz, bu terörden büyük ıstırap yaşayan bir ilimizdir. Bu terör nedeniyle 10 binlerle ifade edilen şehit verdik. Bu şehitlerimizin aziz hatıraları önünde saygıyla

eğiliyor ve ülke bütünlüğünü korumak için canlarını feda eden bu şehitlerimizi içten sevgi ve saygılarımızla anıyoruz. (Alkışlar)

Son olarak terör, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan'ın maddi varlığını yok etti ve bu, tüm ülkede büyük üzüntü yarattı. Ancak terör, bu değerli emniyet mensubumuzun sadece maddi varlığına son verebildi; onun, Diyarbakır'da oturan vatandaşlarımızın sorunlarına yaklaşımını, bu vatandaşlarımızla bütünleşmesini, yani manevi varlığını yok edemedi. Aynı davranışları bundan sonraki görevli meslektaşlarından da bekliyoruz.

Sayın meslektaşlarım; uzun zamandır ülkemizin gündeminde yer alan bir sorun da F tipi cezaevleri ve bu nedenle yapılan ölüm oruçlarıdır. Sayın Adalet Bakanı, Birlik Başkanlık Divanı olarak yaptığımız ziyarette, Terörle Mücadele Yasasının 16. maddesinde öngörülen tecridi kaldıracak değişiklik yapılmadan, cezaevi izleme kurulları ve infaz yargıçlığı yasaları çıkarılmadan F tipi cezaevlerinin açılmayacağını ifade etmişti ve bizim talebimiz üzerine bunu kamuoyuna da açıklamıştı. Sayın Bakan, bu açıklamasında, başta Birliğimiz olmak üzere bazı sivil toplum örgütleriyle toplantılar yaparak iyileştirmeleri görüşeceğini bildirmişti. Ancak bilindiği üzere, söz konusu yasalar çıkmadan F tipi cezaevleri açılmıştır.

Aradan 5 aya yakın bir süre geçtikten sonra, Terörle Mücadele Yasasının 16. maddesini değiştiren yasa, Meclis Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Bu tasarı henüz taslak halindeyken Birliğimiz görüşü sorulmuş ve biz de taslaktaki bazı hükümlere karşı çıkmıştık. 5 Mayıs 2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan değişikliğin büyük aksaklıklar taşıdığı inancındayız. Özellikle henüz suçluluğu yargı kararıyla saptanmamış ve bu nedenle masumluk karinesinden istifade eden tutuklularla hükümlülerin

aynı hükümlere tabi tutulması son derece yanlıştır. Ancak her şeye rağmen bu ufak da olsa, bir adımdır. İnfaz yargıçlığı ve izleme komisyonları yasa tasarıları da Meclis Adalet Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiş ve Genel Kurula inmiştir. Ama ne yazık ki içeriklerinin son aldığı şekil hakkında Birliğimizin bir bilgisi yoktur.

Birliğimiz, cezaevlerinde tecridi kaldıran, insan haklarına uyumu tam olarak sağlayan bir infaz rejiminin uygulanmasını hep savunmuştur. Bu hususlar gerçekleştiğinde, en kutsal hak olan yaşam hakkını ortadan kaldıran ölüm oruçlarının son bulmasını ve bu ölüm oruçlarını teşvik ve tahrik edenlerin de bu davranışlarından vazgeçmelerini diliyoruz. (Alkışlar)

Ülkemiz, Kasım ve Şubat aylarında iki ekonomik kriz geçirmiştir. Bu krizlerin temelinde, ülkemizdeki gelir dağılımındaki dengesizlik ile kamu ve banka kaynaklarının soyulmasının bulunduğuna inanıyoruz. Bu nedenle ekonomimizin düzleşme için mutlaka gelir dağılımındaki çarpıklığın giderilmesi ve kamu kaynaklarıyla bankaları soyanların mutlaka cezalarını çekmeleri ve böylece cezanın etkinliğini sağlayacak bir örnek teşkil etmeleri gerektiğine de inanıyoruz. Unutulmamalıdır ki, soygunların bedelini dürüst vatandaşlarımız vergileriyle ödemek durumunda bırakılmaktadırlar. Bu nedenle “temiz toplum” özlemimizi yeniden dile getiriyorum.

Değerli meslektaşlarım; sizlere dağıtılmış bulunan Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunda çalışmalarımızın mükemmel olmadığını belirttik. Konuşmamın başında da sizlerin eleştirilerinin yeni yönetime ışık tutacağını vurguladım. Eleştiri, haklı yapıldığı ve karşı tarafı yanlışlarından koruduğu ölçüde

yararlı olur. Kabul etmemize olanak olmayan ve son derece haksız olduğuna inandığım iki eleştiriden burada söz etmek istiyorum:

Bazı konuşma ve yazılarda, Birliğimizin bir siyasi partinin yandaşı ve bir baronun mütemmim cüzü olduğu ileri sürülmüştür. Şunu önemle vurgulamak ve açıklamak isterim ki; Yönetimimiz, hiçbir siyasi partinin yandaşı olmamış, her siyasi partiye eşit uzaklıkta olmuştur. Raporumuzda belirttiğim üzere Birliğimiz; üniter devletin, hukukun üstünlüğünü öngören hukuk devleti ve laiklik ilkesinin korunması gereğini savunmuş, kendisini Atatürk ilkeleri ve devrimiyle bağlı saymıştır. Eğer herhangi bir siyasi parti, aynı görüşleri taşıyan açıklamalar ve çalışmalar yapmışsa, bu konularda ortaya çıkan paralellik, bizim onun yandaşı olduğumuz anlamını taşımaz. Birliğimizin kurulduğu günden beri çizgisini değiştirmeden inandığı bu ilkelere herhangi bir siyasi parti yaklaşmışsa, bizim ona değil, onun bize yaklaştığı anlamını taşır bu.

Birlik yönetimimiz, hiçbir baronun mütemmim cüzü de olmamıştır; bütün barolarımıza ve meslektaşlarımıza aynı hizmeti vermenin gayreti içinde olmuştur. Hiçbir zaman şu veya bu baro ayrımı yapılmamış, görevler ve ilkeler esas alınmıştır. Eğer bu itham, şimdiye kadar Birlik başkanlarının Ankara Barosu üyeleri arasından seçilmesi nedeniyle yapılıyorsa, bunu eski seçimleri yapan ve oy veren çok sayın delege meslektaşlarımıza, üstatlarımıza yapılmış büyük bir haksızlık sayarız. Bütün çalışmalarımızda, barolarımızın ve hangi baro mensubu olduğuna bakmaksızın tüm meslektaşlarımızın sorunlarını çözmeye çalıştık. Tekrar söylüyorum: Birlik Yönetimimiz, hiçbir baronun mütemmim cüzi olmamıştır, bu ithamı şiddetle reddediyorum. (Alkışlar)

Değerli meslektaşlarım; konuşmamın başında da belirttiğim üzere, esas olan sizlerin konuşmaları, yeni yönetimin çalışmalarına ışık tutmanızdır. Bu nedenle vaktinizi daha fazla almadan sözlerime burada son veriyorum.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür eder, 26. Olağan Genel Kurulumuzun başarılı geçmesi dileğimi tekrarlar, hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

SABRİ ÇEPİK (Şanlıurfa Barosu Başkanı, Divan Başkan Yardımcısı)- Değerli delegeler; Gündemimizin 5. Maddesine geçmeden, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanının kutlama mesajları var, onları sizlere takdim ediyorum:

“Türkiye Barolar Birliği 26. Genel Kurulu Divan Başkanlığına:

Çağdaş demokrasilerin temelini oluşturan hukuk devleti, temel hak ve özgürlüklere saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyucu adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu sürdürmekte kendisini yükümlü sayan tüm işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir. Çağdaş uygarlığın etkin ve güçlü bir ortağı olma savıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin temel önceliklerinden biri, hukuk devleti ilkesine işlerlik kazandırmaktır. Unutulmamalıdır ki, demokrasi, hukuk devleti, insan hakları kavramlarının söylemlerde kalmayıp, uygulamalarla yaşama geçirilmesi, çağdaşlaşma savında bulunan bir devletin inandırıcılık ve tutarlılığının temel koşuludur. Türkiye'nin çağdaş uluslar topluluğundaki saygın yerini alabilmesi amacına ulaşmasında devletin yanı sıra, toplumun tüm kesimlerine görev düşmektedir. Adaletin sağlanması ve yurttaş - devlet ilişkilerinin temelinde güvenin yerleştirilmesinde önemli bir işlev üstlenen avukatlarımızın, barolarımızın ve Türkiye Barolar

Birliğinin de bu konuda üzerine düşeni yapacağına inanıyorum. Türk yargısının seçkin kuruluşlarından olan Türkiye Barolar Birliğinin 26. Olağan Genel Kurul toplantısının başarılı ve verimli geçmesini diliyor, tüm üyelerinize en iyi dileklerimi iletiyorum.

Ahmet Necdet Sezer

Cumhurbaşkanı.

Türkiye Barolar Birliğinin 26. Olağan Genel Kuruluna:

*Halkın adalete olan inancının kalmadığı ve hukuksuzluğun âdeta **hukuklaştığı** bir ülkede sizin gibi Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olmasını savunan değerli insanların olması, bizlerin gelecek güzel günlere olan inancını daha da pekiştirmektedir. Bu anlamda 26. Olağan Genel Kurulunuzu selamlıyor, toplantınızı adalete, barışa, kardeşliğe ve demokrasiye susamış bir kent olan Diyarbakır'ımızda yapmış olmanızdan da büyük mutluluk duyuyoruz.*

Saygılarımla.

Feridun Çelik

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı.”

OTURUM BAŞKANI- Sayın valim, değerli konuklar; Türkiye Barolar Birliği'nin değerli başkanları, değerli delegeleri; Türkiye Barolar Birliği 26. Kurultayının Diyarbakır'da yapılıyor olmasına Diyarbakır Barosunun ev sahipliği yapmaktan onur duyduğunu ifade etmek istiyorum. Hepiniz hoş geldiniz.

Sayın konuklar, sayın delegeler; koşulların her geçen gün farklı boyut kazandığı bir dünyada yaşıyoruz. Bir yandan sadece silah tröstlerini sevindiren anlamsız savaşlar, afetler, yoksulluk ve

acılarla hatırlayacağımız 20. Yüzyıl; diğer yandan bilim ve teknoloji alanında baş döndürücü gelişmelerin yaşandığı bir alanda yeniden yapılanmanın çağı olacağına inandığımız 21. Yüzyıl. Düşünce sistemlerindeki değişim, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü kavramları, tüm ulusların geleceğe yönelimlerinde belirleyici rol oynayacaktır. Evrensel değerler olduğu ve düşünce sistemindeki değişimi de belirlediği kuşkusuzdur. Öyle ki, kavramlara verilen değer, bugün artık uygar olabilmenin olmazsa olmaz koşulu olmuştur.

Hukuk devleti kavramı, çağdaş demokrasinin belirleyici özelliğidir. Yaşadığımız evrende çağdaş değerlere ulaşabilmenin ancak hukuk devleti, uygun değişimleri gerçekleştirme, geliştirme ve aynı zamanda korunmasıyla mümkün olacağı açıktır. Hukuk devleti; bireyin hak ve özgürlüklerinin, güvence altına alındığı, yönetenlerin her türlü eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olduğu, bu anlamda bireylere hukuk güvencesi sağladığı bir devlet yapılanmasıdır. Öyle ki, demokrasinin olmadığı yerde hukuk devletinden, hukuk devletinin olmadığı yerde de, demokrasiden bahsedilemeyeceği; bu iki kavramın birbirini bütünlükten temel iki kavram olduğu bilinmektedir. Aynı şekilde hukuk devletinin işlerliği, devletin hukuka bağlılığı, yasama ve yürütme erkinin bağımsız yargı tarafından denetimi hayati öneme sahiptir. Bu anlamda yargı bağımsızlığını pekiştirecek, bireyler açısından zaman kaybının yol açtığı zararları ortadan kaldıracak, adaletin temel motiflerinin hızla işlenmesini sağlayacak bir yargı reformunu gerçekleştirmek mutlak zorunluluktur.

Sayın konuklar, sayın delegeler; 12 Eylül darbesini yapanların kimi yaşamlarını yitirdi, kimi tatil diyarlarında yaşanmakla meşgul. Ancak onların bu ülkeye hediye ettikleri Anayasa dimdik

ayakta; değişimin önündeki en büyük engelin, hukuksuzluğun ve otoriter zihniyetin temel taşı olmaya devam etmektir. (Alkışlar) 1982 Anayasası, “ülkenin kendine özgü şartları vardır” gerekçesiyle bireyin ve toplumun zihni, kültürel, siyasi faaliyetlerini kodlamaya soyunan ve devleti kutsal sayan bir Anayasa; düşünce suçlarını meşru kılan, bilim ve sanat özgürlüğünü kurallara, kaidelere ve koşullara tabi kılan tek Anayasa, “Özgürlük kural, sınırlama istisna” ilkesini tersine çeviren tek Anayasa, devleti kutsaması ve otoriter bir yönetim mantığını meşrulaştırma açısından bir ilkler Anayasasıdır.

Anayasanın 13. maddesi, yasamaya görülmedik şekilde bütün hak ve özgürlükleri sınırlama yetkisi vermiş, her bir temel hak ve özgürlüğü kendi maddeleri içerisinde özel olarak sınırlandırmaya tabi tutmuştur. 14. madde ile hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılmasını ifade eden yasaklar tek tek sıralamaya tabi tutulmuştur. 14. madde ile, hak ve özgürlüklerin kötü kullanılması, 1961 Anayasasındaki kişi dokunulmazlığı ve güvenliği, özel hayatın gizliliği, konut dokunulmazlığı, haberleşme hürriyeti konularında yargıç ve yargı yetkisi kolluk güçlerine devredilmiştir. Evrensel hukuk ilkelerini dışlayan; buna karşın amacı, merkezileşmiş ve güçlüler tarafından keyfi bir şekilde kullanılmasını meşrulaştıran ve evrensel hukuk ilkelerini dışlayan otoriter bir zihniyet olduğu açıktır. Türkiye, ne yazık ki; 20 yıl sonra hâlâ bu hukuki açıdan 12 Eylül zihniyetiyle idare edilmektedir.

Bilinmelidir ki, devlet, Susurluk'ta ayyuka çıkan ağır bir yönetim bunalımını hâlâ içten içe yaşıyorsa, toplumu zor kullanmadan yönetemiyorsa, yönetemedikçe de gerginlikler yaşıyorsa ve daha fazla sertleşiyorsa, aynı zihniyetin sonucu olduğundan şüphe yoktur. Yargıtay Başkanı Sayın Sami

Selçuk'un dediği gibi, Türkiye, 21. Yüzyıla 1982 Anayasasıyla girdi; ama yola bu Anayasayla devam etmemelidir. Çağdaş hukuk devleti anlayışından uzak olan 1982 Anayasası, sadece temel hak ve özgürlüklere aşırı kısıtlama getirmekle kalmıyor; hukuk devletinin olmazsa olmaz kuralı, idarenin kararlarının yargıya açılmasını da önleyen bir metin olarak karşımızda duruyor. Fransız hukuk düşünürü Clemenceau, "Konuşulan ülkelerde zafer, susulan ülkelerde utanç vardır" yönündeki eğilimi, tartışmanın ve konuşmanın ne denli hayati önem taşıdığını ortaya koymaktadır.

Bu Anayasa değişmelidir; çünkü sivil bir Anayasa değildir. Bu Anayasa değişmelidir; çünkü çağdaş demokrasi anlayışından uzaktır. Bu Anayasa değişmeli; çünkü otoriter ve yasaklayıcı bir Anayasadır. Bu Anayasa değişmeli; çünkü hukukun üstünlüğünü öngören bir Anayasa değildir. Nihayet bu Anayasa değişmeli; çünkü temel insan haklarını birincil öge kabul eden evrensel standartlardan çok çok uzaktır. Globalleşen bir süreçte Avrupa Birliğine girmeye hazırlanan Türkiye'nin, yepyeni ve sivil bir Anayasa yapması kaçınılmazdır.

Sayın konuklar, sayın delegeler; çağdaş demokrasi, kısaca özgür halk tarafından, özgür halk için yönetilmesidir. Bundan anlaşılması gereken; demokrasinin ilk ögesi ve ortak değeri, özgürlüktür. Bilindiği üzere demokrasi, düşünce ve inançlar cumhuriyetidir; birey ve toplum için, bireyin devlet gibi düşünmeme, mevcut sistemi yargılama, eleştirme, hatta mahkûm etme özgürlüğü vardır. O nedenle insanı insan yapan, düşünen bir varlık oluşudur. En kutsal ürün ise düşüncedir, buna herkesin, devletin de dahil, saygı duyması gerekir. Bu saygı, bireyin özgürce düşündüğünü dış dünyaya yansıtmasına önem veren bir ortamın

yaratılmasıyla anlam kazanır. Dışa yansımayan düşünce, ne denli doğru olursa olsun, ne denli tutarlılık gösterirse gösterebilir, bireyin topluma katkı sunması beklenemez. “Düşün, ama kendin için düşün” mantığı, “hiç düşünme” anlayışının ürünüdür.

Düşünce ve inançları yasaklama girişimleri, tarihin her döneminde denenmiş; ama başarılı olunamamıştır. Bu durum, bugün için de artık olanaksızdır denilebilir. 2 400 yıl önce 502 yargıç tarafından yargılanan Sokrates; herkese açıklık, doğrudanlık, yüzyüzelik ilkelerini öylesine savundu ki, uygar yargılamasının bu yargılamayla başladığı ileri sürülebilmiştir. Sokrates’i yargılayan 502 yargıçtan hiçbirinin adını tarihler yazmıyor ve hiç kimse de bilmiyor; ama hükümlü Sokrates, 2 400 yıl önce geçmiş olmasına karşın konuşuluyor, özgürlükler ve inançlar baskı altında olduğu sürece konuşulmaya devam edecektir. Zira düşünce ve inanç yasaklarının her zaman toplumun yararına olmadığı bilinmelidir.

İnsan hakları, onun vazgeçilmez ögesi olan özgürlükler rejimi, genellikle Batıyla ilişkiler çerçevesinde ele alınmaktadır; ya bir müdahale ya bir içişlerine karışma ya da “Batılılaşmanın zihniyeti” perspektifinde milli çıkarlar doğrultusunda dışlanmamak için yerine getirilmesi gereken zorunlu ve şekilli kuralın bir biçimi olarak ortaya çıkmaktadır. İnsan hakları ve düşünce özgürlüğünün siyasal alandaki gelişmelerle koşut olarak temel kültürel değerlerden biri durumuna gelmesi için, çıkarlar üzerine kurulu milli bakış argümanına bağlı milli sıfatının yerini toplumsal sıfat almadıkça, istenilen anlamda ilerleme sağlanamayacağı bilinmelidir.

Şiddetin ardı arkası kesilmiyor, insan bedenine yönelik sistemli ve politik hoyratlıklar sürdürülüyor; toplumsal grupların varlıkları, taleplerini kuşatan toplum-siyaset ilişkisinin özünü

oluşturan düşünce ve örgütlenme özgürlükleri doğrudan sekteye uğruyor, uğratılmaya devam ediliyor. Oysa insan hakları ve düşünce özgürlüğü sadece demokrasinin değil, refah toplumu olabilmenin de olmazsa olmaz koşuludur. (Alkışlar)

Temel hak ve özgürlüklerden en önemlilerinden biri, kişinin kendi bedeni üzerinde sahip olduğu hak ve özgürlüğüdür. Hiç kimse, insan onuruyla bağdaşmayan işlem ve eylemlerle karşı karşıya bırakılamayacağından; devlet gücünü elinde bulunduranların, ülkemizin ulaştığı uygarlık düzeyinin gereği olarak, uygulamalarda insan onurunu gözetmeleri zorunludur. Türkiye, Avrupa Birliği ölçütlerini yakalamak, kendini buna göre ayarlamak ve yeniden yenilemek zorundadır şeklinde hedef belirlemektedir. Türkiye, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleşmesini, 21. Yüzyıla girmekle ana hedef olarak önüne koymaktadır; bunun için de uluslararası kurallara uygun ve bilgi toplumunun gerektirdiği koşulları mutlaka yerine getirmelidir.

Özellikle şunun altını çizmek istiyorum: Üçlü protokol, 1,5 yıldan beridir meslektaşlarımızın yaşamına girmiş ve bir sürü sıkıntılarla karşılaşmışız. Umut ediyoruz, çıkan Avukatlık Yasası, bu üçlü protokolü yargının gündeminden çıkarır ve avukatlar, gerçekten mesleklerini hem adliye girişlerinde, hem cezaevi koşullarında daha onurlu bir şekilde yürütebilirler.

Sayın konuklar, değerli delegeler; mesleğimizle bağlantılı olan ve ülkemizin başta gelen sorunlarından cezaevleri sorunu, halen toplumumuzun kanayan yarası olmaya devam etmektedir. Ülkemizde birçok tipte 15 değişik cezaevi inşa edildi. Hükümlü ve tutuklular, bu cezaevlerinde sorunlar ve olaylar yaşadılar, halen bu sorunlar ve olayları yaşamaya devam ediyorlar. Ancak hiçbiri F tipi cezaevleri kadar, gerek tutuklu ve hükümlüleri, gerek

avukatları ve gerekse kamuoyunu bu denli yakından ilgilendirmemiştir. Devletin en yetkilileri, F tipi cezaevlerini Türkiye toplumuna sunarken, neredeyse sokaktaki vatandaş, “ben neden dışarıda geziniyorum; bir an evvel bir suç işleyeyim de 4 yıldızlı odalardan birini ben de kapayım” duygusunu taşır oldu. Oysa F tipi cezaevleri Türkiye’nin buluşu değil. Uygulamaya koyan Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği ülkeleri, F tipi cezaevlerinin uygulamadaki korkunç aksaklıklarını görüp yaşadıklarından, çağdışı olduğu sonucuna vararak terk etmişlerdir.

Sayın Adalet Bakanı, cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin kaynaşmasını, F tipi cezaevlerini ortadan kaldırmak olarak düşünmekte; nedense bu kaynaşmanın temel sorunlarının bizzat cezaevi yönetim anlayışından kaynaklı olduğundan ısrarla kaçınmaktadır. Oradaki tutuklu ve hükümlülerin birer insan olduğu, nasıl yaşadıklarından haberdar değilmiş gibi davranmak, bunu öğrenmek ve anlamak için çözüm önerileri geliştirmemek de demokratik ve çağdaş anlayışla bağdaşmamaktadır. Devlet açısından önemli olan, cezaevlerinin sorunsuz yönetilmesidir, oradaki insanların nasıl yaşadıkları önemli değildir. Devletin ideali, sessiz ve sakin bir cezaevi; kimsenin sesini çıkarmadığı, daha doğrusu çıkacak sesin duyulmadığı bir cezaevi idealidir.

Türkiye’deki mevcut F tipi cezaevleri, hücre sistemi anlayışının ürünüdür. Hücre sistemi, insanın fiziksel olarak, zor kullanılarak homojenleştiren ve mekanik robotlara dönüştürülmeyi ifade eden bir anlayışın sonucudur. Devlet, F tipi cezaevlerini inşa ederken veya yaşama geçirirken, toplumun hangi kesiminden veya kurumundan; örneğin Türkiye Barolar Birliği, Türk Tabipleri Odası, Mimar ve Mühendis Odaları Birliği, İnsan Hakları Derneği, hatta ve hatta o alanları mesken tutan

tutuklu ve hükümlülerden görüş alma gereği duymuştur veya bu tip cezaevlerinden vazgeçen ülkelerle ilişki kurarak sakıncalarını etüt etme gereği duymuştur?

Mevcut sistem, kendi yönetim anlayışına uygun insan tipi yaratma, toplumdan izole etme ve sorunları duymamayı hedeflemektedir. Terörle Mücadele Yasasının 16. maddesi göz önüne alındığında, sorunların ne denli hayati öneme haiz olduğu açıktır. Burada yine Türkiye Barolar Birliği Sayın Başkanının 16. maddeyle ilgili olarak açıklamaları, benim konuşma metnimde de bulunmaktadır; bunları yine yinelememek açısından geçiyorum.

F tipi cezaevlerine karşı girişilen muhalefet, “mevcut koğuş sistemini savunuyor” anlamını taşımamaktadır. Düşüncemiz net ve açıktır, o da oda sistemidir. Odada kaç kişinin kalacağından çok, ortak mekânların yaratılması; spor alanları, ortak çalışacakları atölyeler, birlikte havalandırma alanları, birlikte kültürel etkinlikler için kütüphane v.s, yani insanı yalnızlaştıran, yaşamdan uzaklaştıran uygulama ve anlayışın terk edilmesidir. İnsanın hayat ile ölüm arasında bocalaması, bir trajedir. Türkiye, bu trajediyi birçok alanda yaşamaktadır. Oysa asıl olan hayattır ve insanın yaşama hakkı kutsaldır.

Sayın konuklar, sayın delegeler; vali, Napolyon’a verdiği raporda, cezaların kaldırıldığı yıllarda, şiddetle uygulandığı yıllara oranla cinayetlerin yarı yarıya azaldığını bildirmiştir. Bütün uygarlıklarda aynı gelişim ve uygulama şeması çizmeyen ölüm cezasının kökeninde kişisel öç kavramı yatmaktadır. Kanın kanla temizlenmesi sloganı, toplumun hizmetine, uygulama biçimi yer ve zamana göre değişen ölüm cezası olarak girmiştir. Hugo, “Bir Hükümlünün Son günü” adlı yapıtında, “Suç, vicdan azabıyla telafi edilir; kan ise gözyaşıyla yıkanır, kanla değil” diyor ve 4

Kasım 1848'de Mecliste şöyle konuşuyor: “Ölüm cezası nedir? Ölüm cezası, barbarlığın ebedi ve özel rejimidir. Nerede ölüm cezası uygulanıyor, orada barbarlık egemendir; nerede ölüm cezası nadirdir, orada uygarlık egemendir. Oylamakta olduğunuz Anayasanın ilk maddesinde halkın düşüncesini dile getirdiniz, krallık tacını yıktınız; şimdi diğerini getiriniz, dar ağaçlarını yıkınız.”

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Eralp Özgen'in “Türkiye Büyük Millet Meclisi, çağdaş bir Parlamento olduğunu idam cezasını kaldırmakla göstermelidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, idam cezasını ülkemiz açısından tarihe karışmasını sağlamak, insanlığa karşı önemli bu görevi yerine getirmenin onuruna erişmelidir” tespiti, yerinde bir tespittir.

Sayın konuklar, sayın delegeler; 21. Yüzyılın ilk hukuk kurultayını gerçekleştirmekte olduğunuz coğrafyada aralıksız 23 yıldır -23 yıl önce sıkıyönetim- olağanüstü hal hukuku hüküm süregelmektedir. Bu süre, Türkiye Cumhuriyeti kuruluşunun üzerinden geçen sürenin yaklaşık 1/3'üne tekabül ediyor. Devletlerin yaşamında sıkıyönetim veyahut da olağanüstü hal istisnai ve sınırlı sürelerle hasıl olabilir; depremlerde, ekonomik krizlerde, savaş halinde, ciddi sağlık sorunlarında v.s... Bu sıkıntıların aşılması, ülkenin esenliğe çıkması bakımından demokratik yönetim biraz daha merkezileşebilir ve bu anlayış makul karşılanabilir. Ancak ülkenin bir bölgesinde aralıksız 23 yıl olağanüstü yönetim, olağanüstü yargı uygulaması sürdürülüyorsa, orada yönetim anlayışında bir yanlışlık var demektir.

Olağanüstü hal rejiminin bu denli uzun uygulanması, hem iç kamuoyunda, hem dış kamuoyunda, bölgede farklı anlayış, farklı bakışı beraberinde getirmekte ve Türkiye'nin vizyonunu olumsuz etkilemektedir. Peki bu yönetim daha ne kadar süre devam

edecektir? Konu, devletin güvenliğini gerekçe gösterilerek geçiştirilemeyecek kadar önemlidir. 2-3 yıldan beridir şiddet ortamı bitti; ama şiddet ortamının uygulamaları bütünüyle bölgede hüküm sürmektedir.

Devleti yöneten irade ve anlayış, ülkenin bölüneceği sendromundan kendini kurtarmalıdır. Bölgede yaşayan hemen hemen herkes, bu ülkenin üniter yapısının bozulmadan, mutlu ve huzur ortamı içerisinde yaşama iradesini, Diyarbakır Emniyet Müdürü Ali Gaffar Okkan ve arkadaşlarının cenaze töreninde göstermiştir. (Alkışlar) Devleti yönetenler de dahil hiç kimse, bu ülkeyi bu bölge insanlarından daha fazla sevdiğini iddia etmemelidir. Bölge insanına potansiyel suçlu anlayışıyla bakılmamalıdır, buna hakları da yoktur.

Ekonomik ve siyasal sorunlarını çözmüş ülkenin huzurlu ve mutlu fertleri olmanın şartı, Türkiye'yi yönetenlerin sorunları çözme iradesi ve proje üretmesiyle mümkündür. Bu irade olmadan projeler üretilemez, huzursuz ve sorunlu yaşamaya devam ederiz. 23 yıldır devam edegelen sıkıyönetim ve OHAL uygulaması, ülkemizin siyasal ve demokrasi ayıbı olarak orta yerde durmaktadır. Zaman kaybetmeden bu ayıptan kurtulmak gerekir ve hemen bu uygulamaya son verilmedir. (Alkışlar) OHAL uygulamasına paralel, olağanüstü yargıyı kapsayan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılarak, yerine olağan ihtisas mahkemeleri ikame edilmedir.

Sayın konuklar; küreselleşen dünyada Türkiye mutlaka yerini almalıdır. Medeni dünyanın yakaladığı bilgi çağını dışlayarak, tarım toplumu kalarak çağı yakalamamız, mutlu olmamız mümkün değildir. Gelişen ülkelerde oluşan, Avrupa Birliği ülkelerinin kısa ve özlü bir anayasası, 1993 yılında Danimarka'nın

Başkenti Kopenhag'da yürürlüğe konuldu ve adına Kopenhag Kriterleri denildi. Bu Anayasanın 6 tane maddesi vardır. Bunların ilk dördü; bilgi çağını, hukuku ve sosyal yapıyı, son iki maddede de ekonomik düzeyi belirlemektedir. İlk maddesi, demokrasiden hiçbir nedenle taviz verilemeyeceği; bu da siyasi sistemin, demokrasinin güvencesi olarak çalışması anlamını taşımaktadır. Örnek olarak, ülkemizde Seçim Yasası, Siyasi Partiler Yasasının değişmesi, siyasi katılımın önünü tıkayan maddelerin mutlaka kaldırılması zorunlu görülmektedir.

Demokrasilerde hukukun üstünlüğü, olmazsa olmaz koşuldur. Kopenhag Kriterlerini imzalayarak taahhüt altına giren Türkiye, gereklerini yerine getirmemekte ısrarcı olunca, Avrupa Birliği daha somut taleplerle Katılım Ortaklık Belgesini Türkiye Cumhuriyeti Devletine bir anlamda ev ödevi olarak sunmuştur. Taleplere cevap niteliği taşıyan Ulusal Program, Katılım Ortaklığı Belgesine cevap olmaktan çok uzak bir metin olarak değerlendirilmiştir. Örneğin ülkede mevcut ceza infaz sistemi, idam cezasının kaldırılması, azınlıkların ana dilleriyle eğitimi gibi Katılım Ortaklığı Belgesinin asgari gereklerini Türkiye yerine getirmeden, Birliğe üyeliği müzakere dahi edilemeyecektir.

Sayın konuklar, farklı etnik yapıdan geliyor olmamızı zenginliğimiz olarak kabul etmeliyiz; diliyle, kültürüyle, sosyal yapısıyla formüle etmeliyiz. Farklılığımızı, ülkeyi bölme anlayışından arındırmalıyız. "Kürt" kelimesinin geçtiği her platformda, telaffuz edenlerin ülkeyi bölen, yıkan sendromundan arındırmalıyız. Devlet, vatandaşıyla barışık olmalıdır; ondan kuşku duyarak, baskı altına alarak, düşüncelerini yasaklayarak barışık yaşamının olanaklı olmadığı kabul edilmelidir.

Ülkemizde bir Kürt sorununun var olduğu bir gerçektir. Bu sorunu inkâr ederek çözüme ulaşamayız, aksine çözümsüzlükler

yaratırız. Sorunu, yukarıda arz ettiğim evrensel standartlar ölçü alınarak, hukukun üstünlüğü, demokratik ve insan hakları boyutunda çözüm üretebilmenin öncelikli şartı, tartışmaya açmaktır. Türkiye Cumhuriyetinin her vatandaşı, çözüme dair düşüncelerini yüksek sesle ifade etmelidir. Aykırı düşüncelerin seslendirilmesi bizi rahatsız etmemelidir; aksine çözüme katkı sunabileceği düşünülmelidir. Bu sorun çözülmeden Türkiye'nin demokratikleşmesinin olanaklı olmadığı açıktır. Ülkemizin üniter dokusunu bozmadan bu sorunu çözüme kavuşturmak imkânsız değildir; aksine ülkenin demokratikleşme yolunu açacağı kuşkusuzdur. Ayrıcalığımızı kabul ederek birlikte yaşamının erdemliliklerini yakalamalıyız.

Sayın konuklar, sayın delegeler; sonuç olarak siyasal yapımızın dokusuna çağdaş demokrasiyi, devlet yapımızın dokusuna da hukuk devleti ilkesini yerleştirmek görevimizi daha fazla erteleyemeyiz. Polis devletini çağrıştıran yapı ve uygulamaları terk etmeden, çağdaş toplum gereksinimimizi karşılayamayız.

Devlet, toplumda hukuku egemen kılmalıdır. Kimse hukukun üzerinde olmamalıdır. Hukukun üstünlüğü herkesi, ama herkesi mutlaka bağlamalıdır. Kendi içinde kapalı kalması olanaksız olan ülkemizin, Avrupa Birliğinin benimsediği uygarlık değerleriyle bütünleşmesi zorunludur. Hukuk devleti ve demokrasi konusundaki başarıların, çağdaş uluslar topluluğundaki saygınlığımızı arttıracacağı açıktır. Yargıtay Başkanı Sayın Sami Selçuk'un önerdiği üzere, "Düşük yoğunluklu yozlaşmış otoriter demokrasi yerine; eşit bireylerden oluşmuş, özgür halk için çıtası en yüksek demokrasi anlayışı, Türkiye'nin temel hedefi olmalıdır" düşüncesi, yerinde bir düşüncedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, Türkiye Barolar Birliği 26. Kurultayının ülkemize, demokrasiye, insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne olumlu katkı sunmasını umuyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

Değerli delegeler; Gündemimizin 6. Maddesinde bulunuyoruz; “Başkanlık Raporu ve Birlik Yönetim Kurulunun 1999-2001 yılları Çalışma Raporu. Bilanço, gelir-gider ve giderlerin bütçeyle mukayese tabloları ve Değerlendirme Kurulu Raporunun okunması ve görüşülmesi” maddesi var.

Değerli delegeler; bu çalışma raporları, tümüyle Türkiye Barolar Birliği tarafından yazılı hale getirilip bütün delegelerinin görüşlerine sunulmuştu. Bu nedenden ötürü bunların delegeler tarafından bilindiği ve içeriğinden haberdar olduğu kabul ediliyor, bu nedenden ötürü böyle bir öneri geldi. Biz de bunları okumadan, arkadaşların eleştirilerine açacağız.

Sayın delegeler; Diyarbakır Valimiz Sayın Ahmet Cemil Serhatlı, dün kokteylde de bizi onurlandırdılar, yine aramızdalar ve kendilerine “hoş geldiniz” diyoruz.

Cumhuriyet Başsavcımız Sayın Rana Yılmaz beyefendi aramızda, o da dün akşam yine kokteylde bizimle beraberdi. Büyükşehir Belediye Başkanvekilimiz, Dicle Üniversitesi Rektör Vekilimiz, ilçe belediye başkanı arkadaşlarımız, Adalet Komisyonundan arkadaşlarımız, hukukçular aramızda; sizlerin adına hepsine saygılar sunuyorum, “hoş geldiniz” diyorum.

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlarım; usulen de olsa, bu 6. Maddenin Başkanlık Raporu, Birlik Yönetim Kurulu raporlarının okutulmasına gerek görülmeden onların eleştiriye

açılması konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, çokça konuşma istemleri var. Divan Başkanlığımıza başvuru şimdiye kadar belki 15'i buldu. Şimdi öyle tahmin ediyorum daha da gelecek.

SABRİ ÇEPİK- Arkadaşlar bir konuşma istemi var, Balıkesir'den; ama ben ismi okuyamadım, hiçbir arkadaşımız okuyamadı.

Değerli delegeler; aslolan, sınırlamadan konuşmaları burada tamamlayabilmektir. Ama gerçekten başvuru çok, bu nedenden sınırlama yapmak zorunluluğu var. Arkadaşlar, aslında şöyle 6-7 dakikayla kendilerini sınırlayabilirlerse, kendi otokontrolünü yapabilirlerse çok iyi olur.

OTURUM BAŞKANI- Konuşmaların 5 dakikayla sınırlandırılması önerisi var. Bu öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İlk konuşmacı arkadaşımızdan başlıyoruz.

SABRİ ÇEPİK- İlk konuşma sırasını, ben galiba biraz da yaşlı olması ve en üstadımız olması nedeniyle Avukat Nabi İnal'a veriyorum, ilk söz Sayın İnal'ın.

Konuşma sırasını okuyorum: Nabi İnal, Avukat Çetin Turan, Avukat Hasip Kaplan, Avukat Çetin Göz, Avukat Demir Canbilek, Avukat Yücel Sayman, Avukat Birdal Ergül, Avukat Adil Giray Çelik, Avukat Rifat Çulha, Avukat Okyar Soydan, Avukat Nail

Gündüz, Avukat Turgut İnal, Avukat Zehra Coşkun, Avukat Sadık Erdoğan ve Avukat Hüseyin Aygün. Konuşma talepleri bize böyle ulaştı efendim.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun Sayın Başkan.

Av. NABİ İNAL (Hatay Baro Başkanı)- Sayın divan, Türkiye Barolar Birliği'nin değerli başkanı ve yönetim kurulu üyeleri, değerli baro başkanları, değerli delegeler; 26. Genel Kurulumuz nedeniyle Hatay Barosu Başkanı ve Delegatesi olarak sizlere kısa, belki 5 dakikayı da doldurmayacak şekilde görüşlerimi bildiren bir konuşma yapmak istiyorum. Yalnız bu konuşmaya başlamadan önce, bir konuyu dile getirmek istiyorum: Daha konuşmaya başlamadan 5 dakikayla sınırlandırılması için önerge verdik, ben de 5 dakikayla sınırlandırılması teklifinde bulundum. Oysa Türkiye Barolar Birliğinin 4 yıllık çalışmasını kapsayan -seçimli olduğu için, 4 yılı kapsayan diyorum- çalışmasıyla ilgili olarak görüşlerimiz dile getirilecek. Bu konuda uzumuzun konuşmak gerekirdi; aşağı yukarı 1,5-2 saate yakın bir süre içerisinde protokol konuşmaları, Birlik Başkanımızın konuşması, Diyarbakır Baro Başkanımızın konuşması yapıldı. Onun için bundan sonra mümkünse Cuma gününden itibaren toplantılar yapılsın da bu sınırlamalar olmasın diyorum.

Değerli başkan ve delegeler; Türkiye Barolar Birliği, önemli bir konuyu çözdü. Türkiye Barolar Birliği'nin başkan ve yöneticilerinin ısrarlı takipleri sonucu, siyasilerin istememelerine karşın, kerhen, hatta zorla diyeyim, Avukatlık Yasamız Meclisten geçti. Uzun yıllar gösterilen sabrın sonucu yasamız genel kurulumuzdan birkaç gün önce yasalaşmak suretiyle, Resmi

Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girdi. İşte şimdi bu aşamada Barolar Birliğine çok büyük görevler düşmektedir. Geçtiğimiz ay Ankara'da Baro Başkanları Toplantısında yapılan konuşmamdaki bir hususu burada bir kez daha belirtmek istiyorum: Yeni yasa, bizlere çok büyük yükümlülükler getirmiştir, barolara ve Barolar Birliğine. Barolar Birliği, yeni yasayla güçlenmiştir, her yönden güçlenmiştir. Ancak bu güçlenmenin, verilen hakların, alınan hakların ve getirilen yükümlülüklerin üstesinden gelebilmemiz için, önce kendimize dönük bir çalışma içerisinde olmamız lazımdır.

Türkiye Barolar Birliği, geçtiğimiz dönem içerisinde elbetteki ülke sorunlarına değindi, ülke sorunlarıyla ilgili görüşlerini dile getirdi. Ancak bizim beklentimiz, sadece ülke sorunlarıyla ilgili görüşlerle yetinmemek, öncelikle meslek sorunları üzerinde gerekli ağırlığı koymaktır. Bu ağırlığın daha fazla konulması ve avukatların kimliklerinin, -kimlik derken, nüfus cüzdanı veya Türkiye Barolar Birliğinin kimliğinden bahsetmiyorum- avukatların, savunmanın gücünün siyasilere ve kamuya bunun olduğu gibi kabul ettirilmesi gerekir. Eğer biz bunu kabul ettiremezsek, kamuoyu içerisinde biz yeterli ağırlığımızı sağlayamazsak, sanıyorum ki bu konuda gerekli ağırlığımız olmadığı için, önümüzdeki dönemde de yine aynı sıkıntılarla baş başa kalırız. Bu nedenle her şeyden önce biz, avukat olmanın, avukat gibi avukat olmanın, avukat gibi davranmanın ne olduğunu bilmemiz gerekir ve Türkiye Barolar Birliğinin de bunun öncüsü olması gerekir.

Kamuoyunun oluşturulması yönünden de Türkiye Barolar Birliğinin siyasilere gereken etkiyi ve baskıyı kurabilmeleri için -maalesef tasvip etmediğimiz halde, bugün Türkiye'de bir medya

hegemonyası vardır- medya içerisinde kendisine gerekli yeri arayıp bulması gerekir. Bunu yapmadığımız takdirde, önümüzdeki dönemde bizi çok büyük eleştiriler bekleyecektir. Bu eleştiriler sonunda da o vakit bizlere sağlanmış olan hakları, bizlere verilmiş olan yetkileri ve görevleri kullanamamanın aczi içerisinde gösterileceğiz; “bakın, sizler buna layık olmadığınızı kanıtladınız” denilecektir. Yasamızın zaten bu kadar geç çıkmasının nedeni de, 43-45 bin civarındaki avukatın güçlenmesini siyasiler, siyasi iktidar, siyasi otorite istememektir. Güçlü bir baro, güçlü bir Barolar Birliği istenmemektedir. Bu nedenle diyorum ki, saygı verilmez, alınır, kazanılır, tıpkı hakkın alınması gibi.

Biz, kendimizi saygı kazanmaya müstahak bir hale getirmeliyiz, kendimizi bu güçte olarak kamuoyuna göstermeliyiz, kamuoyuna kabul ettirmeliyiz. Bunu yaptığımız takdirde, önümüzdeki dönem Türkiye Barolar Birliğinin büyük çabalarıyla yaşama geçen Avukatlık Yasamız, her yönüyle yürürlüğe girecek, her yönüyle bizi yüceltecektir. Üçlü protokol de ortadan kalkmış olacaktır. Hayat standardı da kalkacaktır, F tipi cezaevlerindeki eleştiriler de en asgari düzeye inecektir; yeter ki biz kendimizi bilelim, kendimizi bulalım. Ben, bu hususu belirtmek için söz aldım. Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ederim Başkan Üstadım.
İkinci konuşmacı, İzmir Delegesi Sayın Avukat Çetin Turan.
Buyurun Sayın Turan.

Av. ÇETİN TURAN (İzmir Barosu Delegesi)- Sayın divan,
Sayın başkanlar, Barolar Birliğinin Sayın Başkanı, değerli

meslektaşlarım, değerli delege arkadaşlarım, değerli konuklar; 6. Maddede Yönetim Kurulunun Çalışma Raporunun eleştirilmesi için söz istedim, ama şu anda çok büyük bir üzüntü duyuyorum. Burası Barolar Birliği Genel Kurulu...

Bundan önce barolar arasında birçok toplantı düzenlendi. İstanbul'da Avukatların Forumu düzenlendi; bu toplantıda Barolar Birliğinin yöneticileri de vardı, meslektaşlarımız da vardı. Barolar Birliği eleştirilirken, kalktım dedim ki, "Arkadaşlar, lütfen, burası Barolar Birliğinin eleştirilmesi için düzenlenmiş bir toplantı değildir, bu eleştirilerin yapılacağı bir yer vardır, eleştirimizi orada yaparız; şimdi meslek sorunlarını konuşalım." İstanbul'da o toplantıda bulunan arkadaşlarım ve Barolar Birliğinin en az 9 üyesi, bunu söylediğimi biliyor.

Başka toplantılarda da aynı şeyi söyledim; 28 Nisan'da hepimiz Ankara'ya geldik, anlamsız bir yürüyüş yaptık. Ben, bu yürüyüşün zamansızlığı nedeniyle eleştirilerimi, Barolar Birliğine daha başka eleştirilerimi dile getirebilirdim. Ama o gün de orada bulunanlar biliyorlar ki, Barolar Birliğini eleştirmedim; çünkü bir gün gelecek, Barolar Birliği toplanacak, 4 yıl söyledikleri sözlerin, yaptıkları eylemlerin hesaplaşmasını orada yapacağız diye bekledim. Bekledim, geldim ve gördüm ki, Çalışma Raporu okunmadan okunmuş sayılacak, eleştiriler yapılmadan yapılmış sayılacak. Ben, böyle bir Genel Kurulun Barolar Birliğine yakışmadığını düşünüyorum. (Alkışlar)

5 dakikalık süre içerisinde eleştiri beklemenin, hem Genel Kurula, hem de o eleştiri için hazırlanıp gelen kişiye saygısızlık olduğunu düşünüyorum. Arkadaşlar, burada şu Çalışma Raporunu satır satır okuyarak geldim ve sadece bu Çalışma Raporunun içerisinde bulunan konuları ele alarak, başka bir yere

kaçmadan, diğer konulardaki görüşlerimi belirtmeden, şu Çalışma Raporunda dile getirilen hususları eleştirmek üzere huzuruza geldim; ama beni 5 dakikayla sınırlandırıyorsunuz, “eleştirme” diyorsunuz. Bu Barolar Birliği Genel Kurulu ne zaman, nerede eleştirilecek; bunun cevabını istiyorum.

Eğer bana burada 5 dakikadan fazla zaman verilirse, Barolar Birliğinin Çalışma Raporunda öne sürdüğü gibi, meslek etiğini hiç de yükseltmediğini kanıtlayacağım. Eğer bana burada eleştiri hakkı tanınırsa, 5 dakikayla sınırlı olmamak üzere, Barolar Birliğinin yargı bağımsızlığını savunmadığını kanıtlayacağım. Ne zaman bekleyeceksiniz benden bu sözleri ve ben şunu düşündüm: Bir başkan adayı olarak, başkan adaylarının konuşması için ayrılmış olan bölümde de konuşabilirdim; ama o maddeye gelindiğinde, Barolar Birliği Yönetim Kurulu çalışma raporlarının eleştirisi bölümü bitmiştir. Bu gündeme saygım nedeniyle burada söz aldım, ama görüyorum ki bu süre içerisinde benim bu eleştirileri yapmam mümkün olamayacak. Bu durumu Barolar Birliği Genel Kuruluyla ilgili sadece bu oturumla, bu toplantıyla, bu Genel Kurulla ilgili olmadığını, Barolar Birliğinin bütün genel toplantılarının bu hava içerisine sokulduğunu, bütün meslektaşlarıma gönderdiğim o “Barolar Birliğinde Değişim” adlı broşürde açıkladım. Öyle öngörülüyor ki, sorunlarımızın burada da tartışılması pek istenilmiyor; bunun istenilmediği, bu şekilde de bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Değerli arkadaşlar; Çalışma Raporunun eleştirisine geçmeden, göndermiş olduğum “Barolar Birliğinde Değişim” adlı çalışmamda, Barolar Birliğinin herhangi bir baronun mütemmim cüzü olmaması gerektiğini söyledim. Sayın Başkan, kendi çalışmalarını hakkında bilgiyi verirken bu ifadeye de cevap verdi. Ben, mütemmim cüz olduğunu söyledim, Sayın Başkan beş kez

burada inkâr etti. Bunun tartışmasını yapmayacağım, bu cevaba saygı duyuyorum; ama öyle midir, değil midir, bunun takdirini elbette ki bu Genel Kurulu izlemeye gelen meslektaşlarımın kendi vicdanlarına bırakıyorum. Bugüne kadar olan uygulamalar sonucunda durum nasıl ise, onun kendileri tarafından çok daha iyi takdir edildiğini biliyorum.

Değerli arkadaşlar; Barolar Birliği Çalışma Raporu, meslek etiği konusunda gerekli özeni göstermemiştir. Çalışma Raporunun içinde yazılı metinler var. Bu metinleri incelediğiniz zaman, iki farklı avukata iki farklı standart uygulandığını, bir yargılama sırasında mahkemeye bir rapor sunan, sunduğu raporun MİT raporu olduğu söylenilerek MİT raporunu mahkeme dosyasına sunamayacağı söylenen avukat hakkında bir dava açıldığında, Barolar Birliği, avukatın böyle bir belgeyi mahkemeye sunmaya hakkı olduğunu söylemiştir, doğrudur. Ama bir başka avukatın, çalıştığı kurumda suç işlendiğini duyduğu zaman yaptığı suç duyurusundan sonra o avukatın işine son verilmiştir ve işine son verme yazısının altında Sayın Eralp Özgen'in İş Bankası Disiplin Kurulu Başkanı sıfatıyla imzası vardır. Bu çifte standartlı uygulama meslek etiğini yüceltmemiştir ve Sayın Başkan, avukatın görevine son veren İş Bankası Disiplin Kurulu kararına, Avukatlık Yasasının 36. Maddesindeki sır saklama hükmünü de katarak, şirketlere avukatların işine son verirken, Avukatlık Yasasını uygulamayı örneklemiştir, içtihat etmiştir. Yani bundan sonra şirketler, bu içtihadı ele alarak avukatın görevine son verirken, Avukatlık Yasasının 36. Maddesindeki sır saklama yükümlülüğüne ve saire atıfta bulunabileceklerdir.

İkincisi, Bankalar Birliğiyle ilgilidir arkadaşlar. Bankalar Birliği, yargı içerisinde lobi faaliyeti yürüttü; hâkimleri, savcılarını

topladı, Abant'ta, Uludağ'da özel toplantılarda bunlara ziyafetler çekildi. Bankaların yargı sorunları konusunda hâkimler manipüle edilmeye çalışıldı. Bunu haber aldığımız zaman, biz karşı çıktık, Barolar Birliği sesini çıkarmadı. İkinci toplantıyı düzenlediler, biz yine karşı çıktık; Barolar Birliği sesini çıkarmadı. Dördüncü toplantıda Barolar Birliği Yönetim Kurulu nihayet karşı çıktı, “bu, yargıya müdahaledir” dedi; ama öğrendiğimiz kadarıyla Sayın Eralp Özgen, “Ben, İş Bankası Hukuk Müşaviri sıfatıyla gidip bu toplantıya katılacağım” dedi. Biz, Çalışma Raporumuzda yayınladık, Barolar Birliğine sorduk, “böyle bir toplantıya Sayın Özgen katıldı mı” dedik. Bize gelen cevapta şu söylendi: “Birliğimiz adına katılmamıştır; kendi adına katılıp katılmadığını da kendisine sorun.” Cevabı yazan, Sayın Hüseyin Erkenci'dir, Barolar Birliği Başkan Yardımcısı imzasıyla ve biz tekrar doğrudan doğruya Sayın Özgen'in şahsına sorduk, “Siz, Bankalar Birliği tarafından hazırlanan böyle bir toplantıya katıldınız mı” diye sorduk, halen daha cevabını alamadık. Ben, bu 5 dakika içerisinde, bu sınırlı konuşmamın sonunda ancak bu cevabı isteme hakkına sahip olabiliyorum ve hepimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Söz sırası Avukat Hasip Kaplan'da.

Buyurun Sayın Kaplan.

Av. HASİP KAPLAN- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Gaziantep Genel Kurulunda da söz almıştım ve orada ulusalüstü hukukun ve yargının önemine dikkat çekmiştim. Aradan 4 yıl geçti, yine seçimli bir genel kurulda beraberiz. Faaliyet Raporunu

okudum ve 4 yıl aradan sonra Faaliyet Raporunda ulusalüstü hukuk ve ulusalüstü yargı konusunda tek bir çalışma yapılmamasının üzüntüsünü taşıyorum.

Bu süreçte ne gelişti? Türkiye, Helsinki Zirvesinde Avrupa Birliğine aday üye oldu; Katılım Ortaklığı Belgesi yayınlandı, Ulusal Program çıktı ve Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı yayınlandı ve Türkiye, Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesine imza attı. Yani çok önemli değişiklikler olurken; Ulusal Program çerçevesinde Türkiye gündemine, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünden tutun, adil yargılanmaya kadar temel yasaların değiştirilmesini gerektiren çok önemli müktesebat reformları geldi.

Biz, avukatlar olarak yargılamanın üçlü sacayağını oluşturuyoruz. Ancak unuttuğumuz bir yan var; Türkiye'deki avukatlar, aynı zamanda ulusalüstü yargının da en önemli ve vazgeçilmez sacayağıdır. Yalnız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine değil, biz aynı zamanda Lüksembourg'daki Avrupa Topluluk Mahkemesinin de aday adayı durumundayız. Savaş Suçları Mahkemesi de bizim ilgi alanımızda; yakın tarihte uluslararası ceza mahkemesi de gündeme gelecek.

5 dakika içinde bazı temel noktaları açıklamak isterdim; ama yapamıyorum, kısaca başlık olarak geçmek istiyorum:

Türkiye, daha dün devlet başvurusu olarak Kıbrıs Rum Kesiminin açtığı davada mahkûm oldu. Türkiye kendini savunmadı, savunmasız kaldı. Türkiye, 1987 yılında bireysel başvuru hakkını kabul etmişti. İlk kez kendini savunduğu zaman da yabancı avukatlarla, Herbert Golsonk'la kendini savunmaya başlamıştı. Türkiye, hâlâ 21. Yüzyılda, 2000 yılında kendini hâlâ yabancı avukatlarla savunuyor; Fransız **Spiner**, Türkiye'yi

savunuyor. Ama inanıyorum ki, Türkiye'deki hukukçular, profesörlerimiz, avukatlarımız, Avrupa'daki hukukçulardan daha güçlü, daha morali yüksek, daha tecrübeli ve daha iyi savunma yapabilecek konumdalar. (Alkışlar)

1988 yılında Avrupa yargısına başvurduğumda, biz bir elin parmakları kadardık; fakat aradan 10 yıl geçtikten sonra, Ren Nehrinin kıyısında bir gemi gibi uzanan İnsan Hakları Mahkemesinin duruşma salonlarında bugün yüzlerce Türk avukatı görmenin gururunu yaşıyorum.

Burada şunu söylemek istiyorum: Avrupa yargısının iç hukukumuzda korkunç etkileri var; uzun gözaltı süresinin kısaltılması, memurun muhakematının değiştirilmesi, YAŞ kararları, parti kapatma kararları... Ancak biz, Türkiye Barolar Birliği olarak eğer bu yargıyı dikkate almazsak, Strasbourg'a gidip Luis Vildaber'e Sayın Barolar Birliği Başkanımız nezaketen de olsa 11 Nolu protokol sonrası seçildiğinde "hayırlı olsun" deme gereğini duymazsa, insan hakları direktörüyle ilişkiye geçmezse, Avrupa Konseyinin mega projeleriyle ilgilenmez de kendi yaptığı çok güzel Anayasa Kurultayının finansörlüğünü bankalara bırakırsa, o zaman bir eksiklik vardır demek istiyorum. Neden? Türk Avukatları hâlâ vize kuyruğunda bekliyor. Neden? Türk Avukatları Avrupa yargısında hâlâ ikinci sınıf vatandaş muamelesi görüyor. Kuzeyli avukatlar, güneyli avukatlardan daha fazla para alıyorlar, daha çok gider alıyorlar. Neden? "Güneyli avukat olmanın standardı" deniliyor buna.

Burada bir yanlış var; bu yanlış şudur: Doğu Avrupa ülkeleri geldi diye, "biz de onlara göre daha iyiyiz" deme tesellisini yaşama hakkımız yok. İnsan Hakları Mahkemesi yargısında "eşitlik olmalıdır" diyecek kurum kim olacak? Elbette ki merkez örgütümüz Türkiye Barolar Birliği olacak.

Bağımsız yargı, Türkiye Barolar Birliğini, hepimizi yakından ilgilendirmiyor mu? O zaman yargıcın seçimine Türkiye Barolar Birliği müdahale ederek, Türkiye’de demokratik seçim kanallarının açılmasını üstlenebilir. Bu da yok; çünkü Türkiye Barolar Birliği, gücünün farkında değil. Avusturya, bir seferinde üç yargıç göstermiş, o üç yargıçı Avrupa Parlamentosu, oradaki sivil toplum örgütlerinin müdahalesi sonrası o hükümete iade etmişti. Türkiye Barolar Birliği, Karanfil Sokaktan Avrupa Parlamentosuna 5 tane faks çeksin, Türkiye’nin gösterdiği yargıçları geri gönderme gücüne sahiptir diyorum.

Son bir öneriyle konuşmamı bitirmek istiyorum: Üçlü protokole geleceğim. “Terzi söküğünü dikemez” derler; bu konuda bir gerçek de bizim için söz konusu. Üçlü protokolle ilgili bir senedir barolarımız, hepimiz aktif bir çalışma içerisindeyiz. Ne oluyor; sonuç alabildik mi, üç tane bakanı aşabildik mi? Toplumu değiştiren güç nedir arkadaşlar? İki güç var; biri siyasettir, biri hukuktur. Biz de hukukun en dinamik kesimleriyiz. 45 bin avukatın yüzde 35.7’sinin bayan olduğu en demokratik meslek örgütü olarak, en dinamik, en demokratik, en çağdaş örgütüyüz biz. Biz, bu konumda üçlü yargıyı, biz idari yargılama usulünde aşamıyoruz. Niye; senelere mal oluyor. Eğer aşamıyorsak, her gün onurumuz kırılıyorsa, kötü muamele görüyorsak cezaevlerinde, üstümüz aranıyorsa, bayan meslektaşlarımızın ayakkabılarından tutun, her türlü onur kırıcı davranışa maruz kalmaları her gün yaşanıyorsa, bunları tek tek tespit edip “artık bu idari yargılama sürecini beklemenin gereği kalmamıştır” deyip; nasıl ki bir zamanlar “Olağanüstü Hal Bölgesinde iç hukuk yollarının tüketilmesine gerek yoktur” denilen ortamın şartları varsa, bu da bir idari pratik halini almışsa, bunun da aşılması siyasi nedenlerle mümkün olamıyorsa ve savunma, çantasındaki meslek sırrının

ifşası gibi bir tehlikeyle karşı karşıya oluyorsa, onurunun kırılmasından maada Strasbourg'un kesinleşen içtihatlarına göre, her uygulamadan sonra 6 ay içinde başvuru mümkündür.

Barolarımız, kendi bölgeleriyle ilgili bir rapor hazırlayıp, Barolar Birliğine kendi bölgelerindeki cezaevleriyle ilgili bir rapor verdikleri zaman, Barolar Birliğinin önünde tarihi bir görev var; o da şudur: Türkiye'den ilk kez tüzelkişi olarak başvuru hakkını kullanabilir. Türkiye Barolar Birliği, tüzelkişi hakkını kullandığı zaman, Sözleşmenin 3. Maddesine aykırılık, 8. Maddesine aykırılıktan, bunu kullandığı zaman, Avrupa Barolar Birliğiyle, büyük Avrupa barolarını üçüncü taraf, partikül kişi durumuna sokabilir ve tedbiren bu başvuruyu yaptığı zaman, bir ay içinde iddia ediyorum, Avrupa yargısından bu kararı çıkartabilme şansına sahiptir.

Şunu ifade ederek sözlerimi bitirmek istiyorum: Artık siyasetle hesaplaşmanın zamanıdır arkadaşlar. Türkiye Barolar Birliği, artık etkili ve sonuç alıcı davranmak zorundadır. Globalleşen dünyada ulusalüstü hukuku yok sayan, yargıyı yok sayan bir Barolar Birliği, çağın gerisinde, Ankara'da kapalı kalır. Üçlü protokolde avukatlar mesleki onurlarının korunmasında asla Tantan'ın, Türk'ün, Durmuş'un insafına terk edecek kadar acze düşmediler, asla siyasete teslim olmadılar, olmayacaklar da.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim Sayın Kaplan.

Av. Çetin Göz...

Buyurun.

Av. ÇETİN GÖZ (Bursa)-

*Desem ki bu şehir Diyarbakır'dır,
Adım adım sokaklarını ben gezdim,
Ben açtım kapılarını ellerimle,
Kursunladım sokaklarını sevgimle,
Anlattım ona rüyama bir masal gibi,
Dicle'den Karacadağ'dan, Alipar'dan,
Anadan, babadan, yardan,
Bu kadarmuş nasibim.
Dicle, bağıryanık bir nehir; hafiften, inceden ağlayıp durur.
Akrepli, yılanlı, sevdalı şehir.
Hatırladıkça seni içim burkular.
Bırak ellerimi lo, başlar şimdi delilo,
Bak oyuncular hazır,
Sana binlerce selam, güzelim Diyarbakır.*

Duygusallığımı mazur görün; gençliğimin geçtiği bu kentte uzun yıllardan sonra buluşmanın ve arkadaşlarımı görmenin duygusallığını yaşıyorum.

Sayın Başkan, değerli delegeler; bugün burada birbirimizle hangi konuları paylaşabileceğimizin tartışmasını yapıyoruz. Bunu düşündüğümde, kendimi okyanusta bir sandalın içinde hissediyorum. Süre sınırlı olduğu için, birtakım konuları atlayarak sürem içinde konuşmamı tamamlayacağım.

Önceliği vermem gereken konulardan, Barolar Birliğinin Faaliyet Raporunu incelediğimde, 350 sayfayı bulan Yönetim Kurulu Çalışma Raporunun yüzde 90'ı; değişik konularda Birliğin

açmış olduğu davaların dilekçe örnekleri, Birlikçe barolara gönderilen genelge ve kamuoyu duyuruları, Sayın Birlik Başkanı tarafından yapılan açış konuşmalarından ibaret olduğu görülecektir.

Faaliyet Raporunda, "Sorunlarımız" başlığı altında belirtilen yargı bağımsızlığı, yargının üç eşit öğeden oluşması, mesleğin ve baroların bağımsızlığı, meslek onurunun korunması ve meslek etiği, yargı kararlarına uyma gibi konular üç sayfayı geçmemektedir. Takdirlerinize sunarım.

Yine bu raporda en dikkat çekici hususlardan biri, 10 Aralık 1999 tarihinde Şanlıurfa'da bölge baro başkanlarının toplantısında, kamuoyuna açıklanan Barolar Birliğinin hazırladığı Güneydoğu Raporudur. Ancak bu rapor, gereği ve yeteri kadar ülke genelinde ve medyada duyurulmamıştır.

Diğer bir önemli saydığım husus da; 41 bin 427 sayısını aşan bir avukatlar topluluğuna sahip ülkemizde, Birlikçe kurulan Avukatlar Yardım Sandığına gereken ilginin gösterilmemesidir. Bunun ayıbını ben dahi yaşıyorum. Güçlü bir ekonomik yapı kuramadığımız takdirde, sesimizin sivrisinek vızıltısından başka bir şey ifade etmeyeceği inancındayım.

Değerli arkadaşlarım; her yıl, Adli Yıl Açılışı yapılır. Diğer adli kurumların kuruluş yıldönümlerini saymıyorum; özellikle iki günden, biri Avukatlar Günü, diğeri ise Adli Yılın Açılışı. Yargıtay Başkanı konuşur, olay olur; falan filan konuşur, yine olay olur. En fazla olay olması gereken yer, yer yerinden oynaması gereken yer, Sayın Birlik Başkanımızın konuşması ve mesajları olmalıydı. Ama özür dileyerek söylüyorum ki, ses seda duyulamadı; duyulsa bile, çok sönük duyuldu. (Alkışlar) Ne oldu bize, ölü toprağı mı üstümüze serpildi? 74 baroya sahip, 41 bin 427 avukatı bünyesinde

taşıyan Barolar Birliği Başkanının ve benim baro başkanlarımın tek yürek ve tek yumruk olarak yeri göğü inletmeliydiler. Olmadı; bizler de bürokratlaştık, ahkâm kesmekten öte bir tavır sergileyemedik.

Bu arada yeri olmazsa bile, bir konuyu açıkça belirtmek istiyorum. Kulağımıza çalınan birtakım söylemlerde, falan veya filanın listesinde “ben adam vermem, ben adam almam” şeklindeki söylentilerdir.

Değerli arkadaşlar; Birlik, tüm baroların, tüm avukatların birliğidir, Ahmet’in veya Mehmet’in babasının çiftliği değildir. Bu sözlerimden alınan varsa, alınsın.

Sorunlarımızın büyük kaynaklarından bir tanesi de, birçok ortamda hem tespit edilmiş, hem çözüm gerektiği ifade edilmiştir. Sorun, niçin somut adımlar atılmadığıdır. Sorunun öncelikle sahibi olan yurttaşlar, militarist ve bürokratik baskıların etkisiyle bir türlü sivil olamamışlardır. Sivil olamama sorunu, çok ciddi ve telafisi mümkün olmayan bir sorundur. Ülkemizde vatandaştan yürütmenin en üst organına kadar bir sivilleşmeme sorunu var ve özgür düşünce, âdeta bir ütopyadır. Milli Güvenlik Kurulunun sivil üye sayısının artırılması ya da DGM hâkiminin değiştirilmesi, bizi sivil yapmaz.

Ne yazık ki böyle bir genel kurulda çoğu söylemlerimiz bizim gırtlığımızda kaldı. Yani genel kurul, eğer üyelerine 5 dakika konuşma hakkını veriyorsa, tamam saygı göstereceğiz.

Ben son sözümü şöyle bağlayayım: Aslında avukatlar olarak işneyi önce kendimize batırmamız gerekirdi; tavırlarımız, hareketlerimiz, fiillerimiz ve müvekillere karşı olan tutumlarımızla. Sayın Av. Adnan Ekinci şöyle diyor: “Ülkede hukukun üstünlüğünün sağlanmasında, demokrasinin

işletilmesinde, insan hakları kavramının yaygınlaştırılmasında emeği olan tüm meslektaşlarıma kendimi borçlu hissediyorum. Ama avukatlık mesleğinin yargılama sürecinde bu kadar etkisizleşmesine, toplumsal imajının bu kadar düşürülmesine göz yuman meslektaşlarımdan da o kadar alacaklı hissettiğimi belirtmek isterim.” Ben, bununla yetinmiyorum; bu tür arkadaşların yakasında da iki elimin olacağını söylüyorum.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Sayın Demircan Dilek; buyurun.

Av. DEMİRCAN DİLEK- Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın üye arkadaşlarım; ben sözlerime, Antakya’da çok yakın zamanda geçirilmiş olan afet sebebiyle oradaki meslektaşlarımla ve yurttaşlarımla duymuş oldukları acıya, bu acıyı çok yakın bir zamanda hisseden Sakaryalı meslektaşları ve Sakaryalı vatandaşlar adına iştirak ettiğimizi bildirmekle başlıyorum.

Sayın üyeler; bu acılı günümüzde biz, yıkıntılar, kanlar ve cesetler içindeyken, çok onur verici bir olayla karşılaştık; yanımızda baroları bulduk; İstanbul Barosu, Ankara Barosu, İzmir Barosu, Barolar Birliğini bulduk. Bunlar, bizim acımıza bizim yanımızda, bizimle beraber katıldılar ve anladım ki, Türkiye’de en güzel dayanışma, sadece hukukçular arasında oluyor. Yine gördüm ki, Atina Barosu, bu acımıza katılmak, bizimle beraber olduğunu belirtmek için yardımlarını esirgemedi ve hukukun evrenselliğinin de en güzel tarafı bu oldu. Ancak yeni çıkan Avukatlık Kanun Tasarısı üzerinde Sayın Çetin Turan’ın ve Sayın Hasip Kaplan’ın yapmış oldukları eleştirilere tüm kalbimle

katılıyorum. Hasip Kaplan'ın çok hafif bir şekilde temas ettiği üçlü protokol meselesinin kendisi tarafından herhalde açıklığa kavuşturmaya lüzum görmediği bir tarafına işaret etmek isterim. Bizim yeni çıkan yasamızda, 34 ve 76. maddelerde, avukatlık mesleğinin ve baroların nasıl bir kuruluş olduğu, çok güzel cümlelerle ifade edilmiş. İfade edilmiş; ama bu cümleler içinde haklarımızı belirtecek tek bir şey yok.

1991'den bu yana toplanan Milli Güvenlik Kurulunda birtakım şeyler görüşülüyor. Görüşülenlerden bir tanesi de, cezaevlerini ziyaret eden avukatlar. Ben, bu konu üzerinde kaynak olarak İzmir Barosu Bülteninin 2000 Mart ve Nisan aylarındaki sayısının 4. sayfasındaki haberi veriyorum. Burada konuşulan, dört kere üst üste konuşulan olay, İzmir Barosundaki toplantıda Sayın Adalet Bakanı tarafından, "Biz bunu avukatlık onuruna dokunmayacak şekilde üçlü protokolle hallettik; yani Milli Güvenlik Kurulu kararlarının, avukatların aranması hususundaki kısmını hallettik" diye dile getiriliyor. Yani Baro gibi 76. Maddede tüzelkişiliği olan bir kuruluşun kendi meselesini, hiç alakası olmayan iki bakan ve kendisinin sırf görüşüyle hallettiğini iddia ediyor. Biz, halledilmek değil, hakkımızın verilmesini istiyoruz.

Evet, içimizde kötü örnekler çıkabilir; ama kötü örnekler, topluluğun lekelenmesi için bir neden değildir. Kaldı ki, o cezaevine giren cezaevi mensuplarının birçoğunun bizden çok daha örnek teşkil etmesine rağmen üstlerinin aranması yapılmıyor; ama bir bayan avukat arkadaşım girerken, zevk için de üst aranması yapıyor. Ben, 3-4 senedir süren bu üçlü protokolle üst aranması meselesinin halledilmesini, Barolar Birliği tarafından halledilmesini isterdim ve eğer yardım isteyecekse, Türkiye avukatlarından yardım istemek şeklinde halledilmesini

isterdim. Bunun için yapılacak baskıda, yürüyüşte, herhangi bir şeyde yardım istenecekse, bizden istenerek halledilmesini isterdim. Yine isterdim ki, Türkiye Barolar Birliğinin tüzelkişiliğinin önce bu yönden ortadan kaldırılmasını ve ondan sonra da hakkımız olan diğer hususlara; yani bağımsızlığımıza doğru gitmemizi, yoksa şurada sadece ehvenişer hususları halletmiş bir Avukatlık Yasasıyla yetinip, sadece bizim gelir ve mali durumlarımızın münakaşa edilmesini istemezdim.

Benim söyleyeceklerim bu kadar; saygılarımla. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Sayın Birdal Ertuğrul; buyurun.

Av. BİRDAL ERTUĞRUL (Muğla Delegesi)- Sayın divan, Barolar Birliğinin değerli başkan ve yönetim kurulu üyeleri, Birliğimizin önceki başkanları, sayın baro başkanları, delege arkadaşlarım ve değerli konuklar; Muğla Barosu adına hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

5 dakikalık kısa konuşma içinde elbette doğrular ve gerekenler söylenemez. Ancak ben, sözlerime, önce bize bu güzel konukseverliği yaşatan Diyarbakır Barosu'na teşekkür ederek başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli delegeler; uzun yıllardan sonra, bu genel kurula, yaşamızdaki değişikliklerin gerçekleşmiş olması nedeniyle olumlu gelişmelerle başlıyoruz. Elbette ideal değişiklikler değil, elbette eksikleri çok; ama kabul edelim ki mesleğimizin onurunu arttırıcı ve avukatlarımıza yeni haklar getirici olan bir yasa. Bu yasanın üzerine ileride dilemekteyiz ki, mesleğin tüm sorunlarını çözücü ve hukukumuzda olumlu katkılar

getirici değişiklikler de gerçekleşecektir. Bu yasanın değişmesi için yaptıkları olumlu çalışmalar nedeniyle ve ocak ayında Ankara'da düzenlenen, olumlu sonuçlar da getiren Anayasa Kurultayı çalışmaları nedeniyle Birlik Başkanımızı ve değerli yönetim kurulu üyelerini içtenlikle kutlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar; bu genel kurula mesleğimiz adına olumlu gelişmelerle başlıyoruz. Ancak ne yazık ki bölgemiz ve ülkemiz adına olumlu gelişmelerden söz etmek mümkün değil. Her yanımızı yıllardan bu yana, 12 Eylül hukukunun kalıntılarının da ağırlığıyla hukuksuzluklar sarmış. Hangi yanımıza baksak, yolsuzluk; hangi yanımıza baksak, hukuka aykırı tutum ve davranışlar var.

Değerli arkadaşlar; Atatürk'ün Türkiye'sinin kuruluşunun üzerinden bunca yıl geçmiş, ama Atanın taçlandırmış olarak bizlere bıraktığı bağımsız Cumhuriyetin gerçekten bağımsızlığının devam ettiğinden bugün kolayca söz etmek mümkün mü? Bir yanda Anayasada bağımsızlığı öteleyici tahkim düzenlemeleri, bir yanda ulusal gelirin hakça bölüşümü yönünden Dünya'nın sondan dördüncü ülkesi olabilme başarısı, bir yandan ülkedeki açlık ve Türk Parasının değerinin düşmesi sonucu neredeyse Türk Lirasının tedavülden kaldırılır duruma gelmesi ve Sivas Kongresini hatırladığımızda, oradaki manda isteyicilerin bugün yeniden ortaya çıkarak Sevr'i hortlatmak istemeleri ve manda peşinde koşan dış ülkelerin ülke üzerindeki baskılarının kabul edilir duruma gelmesi karşısında ülkenin her yönüyle hukuka uygun davrandığından, bağımsız olduğundan bahsetmek mümkün mü?

Değerli arkadaşlar; hukuksuzlukların önümüzü tıkadığı, ülkenin başta bağımsızlığının tartışılır bir duruma geldiği böylesi

bir ortamda, Türk Halkı, siyasal partilere ve siyasilere güvenmemeye başlamış durumda. Hukuk siyasallaştırılmış durumda. Türk Halkının hukuk adına, gelecek adına siyasal partilere ve parlamentoya güvenmediği durumda, Türkiye Barolar Birliğinin sadece mesleğin sorunlarını çözücü çalışmalar yapması beklenemez. Türk Halkı, 45 bin avukatıyla hukukun en geniş ve saygın, büyük örgütü olan, olması gereken Türkiye Barolar Birliğinden çok şeyler bekliyor. Ancak ne yazık ki, Türkiye Barolar Birliğinin geçtiğimiz dönemde başta belirttiğim iki çalışmasının dışında, bu görevini yerine getirdiğinden söz edemeyiz.

Değerli arkadaşlar; ben, 10 yıl, 5 dönem üst üste Baro Başkanlığı yaptım ve Barolar Birliğinde düzenlenen her toplantıya, her genel kurulumuza katıldım. Seçtiğimiz yönetim kurulu üyeleri, daha önce yörelerinde gerçekten başarılı hizmetler yapmış olan baro başkanlarından oluşmuştu, hepsi iyi niyetle çalıştılar. Ancak bir şey ortaya çıktı değerli arkadaşlar; iyi niyetle çalışmanın, sorunları çözmede ve Türkiye'nin sorunlarına katkıda bulunmaya yeterli olmadığı ortaya çıktı. Bugün seçimli bir genel kurul yapıyoruz; o zaman bu genel kuruldan -her ne kadar konuşmalar 5 dakikayla sınırlandırılmış olsa bile- çıkarılması gereken dersler olmalı. Bu kürsüde konuşulması gereken durumlar, konular, daha çok geçmişe yönelik değil, ileriye yönelik olmalı. Yarın seçeceğimiz yeni yönetim kuruluna çok büyük görevler düşüyor; mesleğimiz yönünden, Türkiye gerçekleri yönünden. Bu çalışma yönteminin sorunları çözmeye yeterli olmadığı ortaya çıkmışsa, yeni yönetim kurulu, yeni yöntemler denemek zorundadır. O yöntemleri geliştirmek ve neler olduğunu buradan dillendirmek de bizlerin görevi olmalıdır.

Bu kadar kısa bir zaman içerisinde söyleyeceklerimizi burada kesmek durumundayız değerli arkadaşlar. Ben, geçmiş hizmetleri nedeniyle Barolar Birliği Başkan ve Yönetim Kuruluna teşekkürlerimi yinelerken; yarın seçilecek olan yeni yönetim kuruluna da mesleğimizin sorunlarını çözmede, Türk Hukukuna katkıda bulunmada başarılar diliyorum ve hepinizi yeniden saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Sayın Sayman, buyurun.

Av. YÜCEL SAYMAN (İstanbul Barosu Başkanı)- Değerli meslektaşlar, sevgili arkadaşlar; bu Genel Kurulumuzu, yıllardır o gün ölmemeyi, o gün adının kayıplar listesinde geçmemeyi, o gün evini barkını terk etmemeyi bir şans sayan insanların yaşadığı bir bölgede ve o bölgenin “her şeye rağmen hukuk, yine de hukuk, illa ki hukuk; yargı, demokratik yargı, adil yargı; savunma, mutlaka savunma, illa ki savunma” diyen Diyarbakır Barosunun ve yürekli, cesur avukatlarının ev sahipliği altında yapıyoruz, anlamlı bir Genel Kurul yapıyoruz. (Alkışlar) Ancak her yerde olduğu gibi, yine bu şehirde de hukuksuzluk devam ediyor. Yani bir yandan halkın sevdiği bir emniyet müdürü ve arkadaşları öldürülürken, bugün burada, bu şehirde bilime bir darbe vuruluyor ve Dicle Üniversitesinin Rektörü, Cumhurbaşkanının atadığı Rektör, dedikoduyla, düzmece raporlarla, hukuki hiçbir anlam ifade etmeyen belgelerle, YÖK’ün oyçokluğuyla aldığı bir kararla görevinden alınmak isteniyor ve bunun için Cumhurbaşkanına başvuruluyor. Eminim ki Cumhurbaşkanı, hukukun olması

gereken normlarını uygulayacak ve bu isteğe olumsuz cevap verecektir.

Ancak içleri yanan bizleriz, hukuku savunan bizleriz. Biz, düşünce özgürlüğünün sınırsızlığını savunurken, birden bire daha geriye gidiyoruz, bilim özgürlüğünün sınırsızlığını savunmaya başlıyoruz ve öyle bir bilim özgürlüğünü savunuyoruz ki, dedikodularla, düzmece bilgilerle, polis fısıltılarıyla bir rektörün görevden alınmasını ve bunun da YÖK gibi, onun önemli bir organı tarafından görevden alınmasını üzüntüyle karşılıyoruz. Ama bir yandan da sevinçliyiz; yeni bir yasa, yeni bir anlayış. Yasamız değişti, anlayışımız değişecek ve biz her şeyi değiştireceğiz.

Barolar olarak, avukatlar olarak, yeni anlayışta bütün yatırımlar birliğimizin sağlanması için iletişime gidecek. Erzurum'da ne yapıldığını İstanbul'dan bileceğiz, Edirne'de ne yapıldığını Kars'taki arkadaşlar anında bilecekler ve bizim aramızda bir etkileşim kuracak olan "Birlik anlayışı" gelecek. Bir etkileşim; İstanbul'da yaprak kıpırdadığı zaman, Erzurum bunu daha güçlü dile getirecek; Samsun'da avukatlar sesini çıkarttığı zaman, hepimiz ayağa kalkacağız ve bu ayağa kalkma, eşgüdümle bütün Türkiye'ye yayılacak. Bizlerin birliğini, beraberliğini çokseslilik içinde sağlayacak, tarafsız değil, objektif olan, kendi tarafılığını bile objektif bir ortamda çokseslilik içerisinde geliştirecek yeni bir anlayışın yanındayız ve böyle olmasını diliyoruz ve herkes, böyle bir yönetimin çıkması için bugün burada toplandı. Kimi bir listeye verecek, kimi başka bir listeye verecek; ama beklediğimiz hep değişim, yeni yasa, yeni anlayış, yani değişim.

Burada bir hususa değinmek istiyorum: Bu listelerin birinde İstanbul Barosu avukatları var, Yönetim Kurulu üyesi olarak bir

başka listede yok. Şimdi deniliyor ki, "İstanbul Barosu buraya girmezse eğer, hata etmiş olur; çünkü öbür liste kazandığı zaman İstanbul Barosunun temsil edilmemesi istenmeyen sonuçlara yol açabilir." Arkadaşlar, ben burada İstanbul Barosunun Başkanı olarak söylüyorum; bizler avukatız, avukatın en önemli özelliği ve tek özelliği, bağımsızlığıdır ve barolar, avukatın bağımsızlığını korumak, düzenlemek, denetlemek ve onun bağımsızlığının tadına vararak, zevkine vararak bir sanatsal faaliyette bulunmasını sağlamaktır. Yani biz, nerede olursak olalım, ne düşünersek düşünelim, bağımsızlığımız temeldir ve bir avukatın en önemli bağımsızlığı, kendisine karşı bağımsız olabilmesidir. İstanbul Barosunun ben, bütün üyeleri, hep kendimize karşı bağımsız olmayı temel ilkelerimizden biri olarak edindik. Onun için bizim bir listede yer alıp almamız hiç önemli değil. Biz, görüşlerimizi her zaman, her yerde, ortak noktamız olan, hepimizi birleştiren bağımsızlığımız, dokunulmazlığımız ve özgürlüğümüz için kullanacağız, mücadele edeceğiz.

Herkes bilsin ki, seçimi hangi liste kazanırsa kazansın, İstanbul Barosu, başka barolar, hep birlikte ortak noktamızı savunacağız. Ortak bir tek noktamız var; ortak noktamız, otoriterizmin, despotizmin yargı içindeki siyasi anlayışı olan yargı = savcı + yargıç anlayışının yerine; demokratik ve adil bir yargının siyasi çizgisi, bizim siyasi çizgimiz olan yargı = savcı + avukat + yargıç anlayışı için mücadele vermek, bunun hakları için mücadele etmek, ortak noktamız bu. Biz yer alalım, almayalım; Türkiye'de 74 baro var ve bu listelerden birinde ya da öbüründe yer alalım, almayalım, ortak noktalarımızı dile getireceğiz. Bu ortak noktalarımızı, kuracağımız iletişimle, kuracağımız staj eğitim merkezleriyle, bütün bölgeler olarak, bütün barolar olarak

bunların yönetimine katılarak, merkezlerle, bilimsel araştırma merkezleriyle bu coşkuyu yaşayacağız.

Arkadaşlar; bugün bu genel kurulda Türkiye'nin, halkın gözü bizde, kulağı bizde. Bizim de tüm yüreğimiz ülkede ve biz, halka herhalde şunu söylüyoruz: Diyoruz ki, "Bizler, avukatlar, bizler barolar, hukukun coşkusuyuz, yargının enerjisiyiz, savunmanın tutkulu temsilcileriyiz ve halka, biz sizin yargıdaki temsilcileriniziz."

5 dakika verdiniz; teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Av. Adil Giray Çelik; buyurun efendim.

Av. ADİL GİRAY ÇELİK (Denizli Barosu)- Türkiye Barolar Birliğinin 26. Olağan Genel Kurulunda Genel Kurulun çok saygın delegelerini, baro başkanlarını saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık 70 yıldan bu yana aralıksız avukatlık mesleğini sürdüren bir ailenin son ferdi olarak sizleri selamlıyorum, Denizli Barosu adına saygılarımı sunuyorum.

Gündemin usulünde belirtilen madde gereği, çalışma raporu hakkında usulle birlikte madde madde çok kısa olarak bilgi sunmak istiyorum: çalışma raporunun 4. Sayfasında, Türkiye Barolar Birliğinin çalışan personeli belirtilmiştir; bu sayı 14'tür. Yeni yapılan düzenlemeyle bu sayının çok hızlı bir şekilde, nitelikli bir biçimde artırılması gerekir. Türkiye Barolar Birliği, çok ciddi bir hukuk mücadelesi içindedir; bünyesinde hukuk müşavirliği kadrosu vardır ve bu kadronun güçlendirilmesi gerekir.

Türkiye Barolar Birliği Çalışma Raporunun 103 ve 112 nci maddelerinde, İnsan Hakları Raporu, Parlamento-Yargı Reformu Raporu, Dış İlişkiler Komisyonu Raporu belirtilmiştir. Bu raporlar, yapılması gerekenden çok, yapılanları anlatmaktadır. Bu konuda çok daha ayrıntılı rapor verilmesinin gerektiğini düşünüyoruz. Yine yeni çıkan Avukatlık Yasasıyla buna paralel olarak avukatlık meslek kurallarında çok ciddi düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu anlamda Türkiye Barolar Birliğinin tüm barolara göndermiş olduğu, meslek kurallarında olması gereken değişikliklere ilişkin düzenlemeye birkaç baro dışında, hiçbir baro tarafından cevap verilmediğini üzümlere biliyoruz. Bu konuda şahsımıza düşen görev gereği, hazırladığımız Dünya Avukatlık Hukuku ve Avrupa Avukatlık Hukuku'yla ilişkili çalışmayı divan başkanlığına biraz sonra sunacağım.

Çalışma raporunun 260. Sayfasında yer alan, belki birçok meslektaşımızın bilmediği, Isparta Barosu avukatlarından Av. Fatma Sevük'ün ölümü, gerek Isparta Barosu, gerek Denizli Barosu tarafından üzümlere karşılandı. Fatma Sevük'ün duruşmasına Birlik Yönetimimiz dahil, yurdumuzun birçok bölgesinden yüzlerce meslektaşımız geldi. Fatma Sevük'ün görevi başında, arkasından ensesine 10 santim kala kurşun sıkılarak öldürülmesini bir kez daha lanetle kınıyoruz.

Değerli meslektaşlarım; bu duruşmada karar aşamasına gelinmiştir. Duruşması 17 Mayıs günüdür. Yüreğine, sevgisine güvenen tüm meslektaşlarımızı duruşmaya bekliyoruz.

Çalışma raporunun 270. sayfasında, İnternet'te açılan hukuk sitelerinin mesleğin etik yapısına aykırı olduğu, reklam yasağına aykırı bulunduğu belirtilmektedir. Bu hususta çok ciddi bir düzenleme yapılmalıdır. Türkiye Barolar Birliği Yönetim

Kuruluna, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun bütün fertlerine, İnternet'te yer alan hukuk siteleriyle ilgili çok ayrıntılı bir çalışma verilmiştir. Bu konuda detaylı bir çalışmanın yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Çalışma raporunun 281. sayfasında, Fransız Parlamentosunun almış olduğu bir karar eleştirilmektedir, kınanmaktadır. Fransız Parlamentosu ve Fransızlar, önce kendi tarihsel kirli geçmişlerine baksınlar. Bu anlamda savunmanlar olarak, Fransız Tarihinde kara bir leke olarak yer alan FLN Ulusal Özgürlük Gerilla Savaşçılarının avukatlarının vermiş olduğu mücadeleye karşı Fransız siyasi iktidarının, Fransız sömürge hükümetinin yaptığı zulmü, yaptığı insan haklarına aykırı davranışlarını meslektaşlarımıza iletmeliyiz.

Çalışma raporunun 285. sayfasında, ağır ceza mahkemelerinde, savcıların karar aşamasında duruşma salonunda yer almasına ilişkin hususun zapta geçirilmediği belirtilmektedir. Bu hususta her baroda, her ağır ceza mahkemesinde, hatta asliye ceza mahkemesinde yaşanan bu olayın tüm barolara, Yargıtay kararlarıyla güçlendirilerek bildirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Gerek baro keseneği olarak, gerek ölüm yardımı keseneği olarak bir kuruş borcu olmayan Denizli Barosu'nun, Anadolu'nun diğer barolarının temsilcisi olarak şunu belirtmek istiyorum: Başta İstanbul, Ankara, İzmir barolarının 98 milyar borcu bulunmaktadır ve 34 milyar da ölüm yardımı keseneği borcu bulunmaktadır. İstanbul, Ankara ve İzmir barolarının meslek üst örgütü Türkiye Barolar Birliğinin bu konudaki gereksinimlerini düşünerek, bu borçlarını çok hızlı ve ivedilikle yerine getirmeleri gerektiğini düşünüyorum. (Alkışlar)

Değerli meslektaşlarım; yaklaşık 400 sayfa olan Mali ve Çalışma Raporunu sayfa sayfa, satır satır okudum. Bu arada Karanfil Sokak'ta Türkiye Barolar Birliğine ait olan, üstat rahmetli Faruk Erem tarafından büyük emeklerle alınan ve bu dönemdeki Baro Yönetiminin de emekleri olan binada kaç taşınmazımız olduğunu, bu taşınmazlarının kira bedellerinin ne kadar olduğunu ben bilmiyorum, bilen olduğunu da sanmıyorum. Bakın, buranın yıllık kira gelirinin 75 milyar lira olduğu belirtilmektedir. Bu yörede kiraların metrekare dolar fiyatıyla verilmesine rağmen, bu kira bedelinin çok düşük olduğunu düşünüyorum. Bu konuda ayrıntılı bilgi verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Arkadaşlar; bu böyle devam ediyor. Bu 5 dakikayı da özellikle kabul edemediğimi ve içime sindiremediğimi belirtmek istiyorum.

Bir hususu buradaki delege arkadaşlarımdan, benden büyüklerimden, üstatlarımdan, hocalarımdan dile getirmelerini beklerdim. Çok yakın geçmişte TBMM çatısı altında bir değerli milletvekili, Tunceli Milletvekili Kamer Genç, avukatlık mesleğinin 2 500 yıllık geçmişine, onurlu ve saygın yapısına aykırı olan, insanlığın gözünde, halkımızın gözünde mesleğin itibarını zedelemeye yönelik anlamsız, tutarsız, haksız ve gerçek olmayan beyanlarda bulunmuştur. Tunceli Milletvekili Kamer Genç'i, o kutsal yapıya uymayan davranışı, tutumu, sözleri nedeniyle kınıyorum. (Alkışlar) Bu mesleğin onurunu, yüreğini, sevgisini içinde taşıyan tüm meslektaşlarımla buna kalpten inandıklarını düşünüyorum.

Değerli meslektaşlarım; ben, naçizane mesleğin tarihsel yapısıyla ilgili çalışmalar yapmaya çalışan bir meslektaşınızım. Kamer Genç'e, bu çirkin davranışının yine tarihin vereceğini

düşünerek, size Mark Jorel'in yaklaşık 70 yıl evvel söylediği bir sözle cevaplamak istiyorum. Mark Jorel şunu diyor: "Avukatlığa sövmek, berrak ve tatlı bir kaynağın yanında durup ona sövmeye benzer. Bu sövmeler ve eğlenmeler, pınarı çağlamaktan, suları fişkırmaktan geri bırakır mı? İçine çamur atınız, gübre atınız, neye yarar; çabucak onu dağıtacak, gürül gürül akacaktır." Sayın Genç ne söylerse söylesin, avukatlık mesleği gürül gürül çağlamaya devam edecektir. (Alkışlar)

Değerli meslektaşlarım; çok değerli üstadımız, ağabeyimiz Av. Mehmet Nomer'in 5 Nisan 1958 tarihinde yapılan Genel Kurulda, Genel Kurulu selamladığı sözlerle size veda etmek istiyorum: "Mesleğimiz, müsmir, verimli olsun; avukatlık mesleği ilelebet payidar kalsın."

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Değerli delegeler; sabah seansında en son konuşmacı olarak, biraz da rahatsızlığını bize bildirmesinden ötürü Av. Nail Gündüz beyi davet ediyorum.

Buyurun Sayın Gündüz.

Av. NAİL GÜNDÜZ (Niğde Barosu)- Sayın Divan Başkanım, Divanın sayın üyeleri, emeği geçen önceki Birlik başkanlarım, sayın konuklar, sayın basın mensupları ve Türkiye'nin dört bir tarafından Diyarbakır'a kadar gelen delege arkadaşlarım; hepinizi Niğde Barosu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar; Sayın Divan Başkanımız, Diyarbakır Barosu Başkanı, özellikle Anayasa konusunda, asıl benim

üzerinde durmak istediğim konuları hiçbir boşluk bırakmadan söylediği için, ben o konulardaki konuşmamı zorunlu olarak iptal ediyorum, aynen katılıyorum. Sadece o konuşmalara destek olsun diye, 12 Eylül'den sonraki bir anımı anlatacağım:

12 Eylül'den hemen sonra; yani 20 sene kadar önce siyasi tutuklularla görüşmek için Niğde Cezaevine gittim. Bir asker geldi, "Seni komutanım istiyor" dedi. Allah Allah... Gittim, "Buyur komutan" dedim. Komutan sarhoş; "Görüş yok, sen niye geldin?" dedi. Dedim ki, "Ben avukatım, öğleden sonra dediniz, geldim." Bir telsizle "Kartal bilmem neyi arıyor" dedikten sonra, "Birisi burada görüşmek istiyor" dedi. Dedim ki, "Kardeşim avukat de; vatandaş olarak değil, avukat olarak geldim." Affedersiniz, beni şöyle tuttu, "Avukatını s.k.'erim" dedi, beni dışarı attı. Direnemedim; niye direnemedim? Çünkü orada çekse, vursa, ertesi gün gazetelerde "Teröristlere yardım etmeye gelen avukat çatışmada öldürüldü" diye bildiriyle iş hallolacak. (Alkışlar)

Buna benzer değil de, buna çok yakın sayılan mesleki bir konu vardı. Bu kongremiz seçimli olmasaydı, İstanbul Barosunda bir olay olduğunu anlatacaktım; ama es geçiyorum, onu anlatmıyorum. Seçimsiz olsa anlatacaktım; seçim sonuçlarıyla ilgili sanırsınız, onun için anlatmayacağım.

Arkadaşlar; eleştirinin birisi de şöyle oldu: "Barolar Birliği partilere yakınmış, uzakmış" falan.... Ben, seçmen olmaya hak kazandığım ilk oyu Türkiye İşçi Partisine verdim; fakat Üniversiteye başladım, -68 kuşağıyım- "bu İşçi Partisi burjuva" falan dediler, İşçi Partisini Meclisten dışarı attık ve hâlâ ne çekiyorsak, sosyalist bir parti Mecliste olmadığı için çekiyoruz, bu açık. (Alkışlar) Şimdi bakıyorum; sosyalist partiyi attık, sosyaldemokrat partilere de yanaşmayalım diye böyle üçkağıtçılık

yapmayalım arkadaş; sosyaldemokratlara razı olalım bari, bırakın gayri sosyalizmi. (Alkışlar)

Bir de bana dokunan bir şeyi anlatıp sözlerime son vereceğim: Sayın Sayman dedi ki, "Biz, şuraya oy vermiyoruz..." Arkadaş, ben delege miyim; ben Başkanı Ali'ye veririm, Yönetimi Veli'ye veririm; benim irademe nasıl ipotek koyuyorsunuz? Bu, demokrasiye falan sığmaz. Açık söyleyeyim: Çarşaf liste yapalım, - ben aday değilim, yanlış anlamayın- herkes hakkını alsın.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Sayın delegeler; bir-iki tane not var, onları dikkatinize sunduktan sonra ara vereceğiz. Birincisi, merhum Av. Fatma Sevük'ün duruşmasının 18 Mayıs Cuma günü Saat 14.00'da Isparta Ağır Ceza Mahkemesinde olacağı notu geldi, bunu size iletiyorum.

İkincisi, Kırıkkale delegesi arkadaşlarım, benim konuşmamın bir bölümünde yanlış anlaşılmaya meydan verilmemesi bakımından bir not göndermişlerdi, ben o cümleyi okuyorum:

"...düşünce özgürlüğünü siyasal alandaki gelişmelere koşut olarak temel kültürel değerlerden biri durumuna gelmesi için çıkarlar üzerine kurulu milli bakış argümanına bağlı "milli" sıfatının yerini toplumsal sıfat almadıkça, istenilen anlamda ilerleme sağlanamayacağı bilinmelidir." Bakış değil, sıfat; yani milli sıfatın yerine, toplumsal sıfat.

Oturumumuza saat 14.00'a kadar ara veriyorum.

(Ara verildi)

İKİNCİ OTURUM

OTURUM BAŞKANI- Değerli delegeler; İkinci Oturumumuzu açıyorum ve konuşmalara kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Edirne'den Sayın Rifat Çulha; buyurun.

Av. RIFAT ÇULHA (Edirne Barosu)- Sayın Divan, Türkiye Barolar Birliği'nin önceki Yönetimi, sevgili delegeler; hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyoruz. Türkiye'nin batısı Edirne'den, Diyarbakır Kentinin özellikle halkına, bize gösterdikleri misafirperverlikten ötürü teşekkürlerimizi sunuyoruz; dün akşam 18.35'ten beri yakın ilgilerini hiç esirgemediler.

Türkiye Barolar Birliği önceki Yönetimi, bizce uzun yıllardır tartışılan bir süreci başarıyla sonuçlandırmıştır. Avukatlık Yasası, bu Yönetimin döneminde çıktığına göre, bu bir başarıdır, bunu kutlamak gerekir kanısındayız. Doğaldır ki, bir yönetim görev yaparken, noksanlıkları da olacaktır. Bu noksanlıklar da bizden önceki konuşmacı meslektaşlarımız açıkça belirttiler. Yeni seçilecek Yönetimin üzerinde çok, ama çok ağırlık var; büyük bir özveriyle, büyük bir çabayla ve bilimsel, özverili bir biçimde çalışmak zorundalar ve bizler de bu çalışmalara dolaylı değil, direkt olarak katılmalıyız kanısındayım. Bence Türkiye Barolar Birliği'nin seçilecek yeni Yönetimi, bundan sonraki dönemde sıkça toplantılar yaparak ortak çizgiyi, ortak paydayı bulmak yolunda, bizlerin demokratik katılımını sağlamak zorunda.

Yargı bağımsızlığına ilişkin en önemli gelişme; bağımsız savunma tümcesinin yasa maddesine geçirilmesidir. Bu, şu anda kâğıt üzerinde bile olsa, önemli bir gelişmedir. Ancak gönül istiyor ki, 82 Anayasası denilen o ucubenin kısa zamanda ortadan kaldırılarak, savunmanın bağımsız yargı içinde yerini almasıdır.

Yargının üç eşit öğeden oluşması biçiminde Sayın Sayman'ın güzel bir denklemi var: "Yargı = yargıç + savcı değildir" tümcesine, "Yargı = Yargıç + Savcı - Savunma = Sıfır" diyoruz. Biz bunu ortadan kaldırmanın yollarını da artık bu yeni yasayla bulmalıyız. Savunmanın olmadığı bir yerde eşitlik de olmaz; eşitlik olur da, sonuç sıfır çıkar.

Temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması, insan haklarına saygı konusunda yeni yasada barolara çok, ama çok önemli bir yükümlülük getirilmiştir. Bu önemli bir gelişmedir; insan haklarını koruma ve kollama görevinin, herhalde Türkiye'de hukuksal başka bir kuruma da pek öyle bir yasa metniyle verilmiş olduğunu sanmıyorum. Onun için de bu verilen yükümlülüğü savunmanın yanında, buna yakışır davranışlarda bulunmak, tüm Türkiye barolarının ve onların mensuplarının gereği olmalıdır. İnsan haklarını savunurken, salt "demokrasiyi savunuyorum" derken, "demokrasi adına davranıyorum" derken, demokrasiyi ortadan kaldıracak birtakım söylemler ve eylemlerde bulunmaktan da kaçınmak, yine yadsınmaz bir gerçektir.

Yasayla getirilen hükümlerde, özellikle sınav meselesi önemli bir sorun olarak karşımızda gözükecektir. Staj dönemi ve staj eğitimi büyük bir önem kazanmaktadır. Tüm Türkiye genelinde bu sınav ÖSYM tarafından yapılacağına göre, tıpkı üniversitelere giriş sınavlarında görülen adaletsizlikler gibi bazı adaletsizliklerin, yörelerin olanaklarının eksikliğinden dolayı karşımıza çıkma olasılığı büyüktür. Büyük kentlerimizde staj eğitim merkezlerinde

öğretim görevlilerinin katkıları, yadsınmaz bir olay olarak karşımızda; ama diğer yörelerde bu nasıl sağlanacaktır? Edirne Barosu olarak görüşümüz; yapılacak olan yönetmelikte, belirli bölgelerde belirli merkezler kurularak, o barolardaki stajyerlerin belirli dönemlerde o merkez staj eğitim merkezlerinde eğitilmesinin sağlanarak, yapılacak olan sınavda hakça bir düzenin getirilmesini düşünüyoruz. Aksi takdirde bugün tıpkı tıpta uzmanlık, TUS dediğimiz, TUS dersaneleri gibi, avukatlık staj bitim sonu, avukatlık sınavına hazırlanma dersaneleri gibi ticari birtakım örgütlerle karşılaşırsa, hiç, ama hiç şaşdırmamak gerekir.

Çağdaş bir Anayasanın gereksinimi, yapılan son Kurultayda artık ortaya çıktı. Biraz önce aldığımız bilgilere göre, iki komisyonun yaptığı ortak çalışma sonucunda çıkacak olan metnin tüm Türkiye barolarınca değerlendirilip; bizle pek ilgilenmeyen, ancak alternatif olaylarda ilgilenen sevgili medyanın bu konuya daha fazla, daha özenle eğilerek sesimizi daha iyi duyurabilecek bir ortamda, bu Anayasa değişikliğinin Türk kamuoyuna bildirilmesi gerekir sanıyoruz.

Bu arada yarın Anneler Günü. Tüm analar, hele ekonomik açıdan anamız ağlarken, hepimizin anaları Analar Günü hak kazanmıştır; ama Sevgili Fatma Sevük, Isparta Barosunda görev başında şehit edilmiştir. Türkiye Barolar Birliği, Anneler Gününde yılın annesi olarak Sayın Fatma Sevük'ü seçmesi yolunda da buradan bir öneride bulunuyoruz; Genel Kurul bunu kabul eder mi, etmez mi, bunu bilemiyoruz. (Alkışlar)

Sözlerimi şunları söyleyerek noktalamak istiyorum: Bu işi, bugünleri görmeyi tanrı nasip etmedi; ama onun devamı gelen sizler, bizler gördük. "Baro, yasayla değişebilecek geçici bir

kurum değildir; bu tabii hukuktan gelen bir kurumdur, bundan ötürü bağımsızlığı şarttır. Bağımsızlığı yoksa, barolar yok demektir. Baro, kutsal savunma hakkına bağlıdır. Baro, bağımsız, özgür değilse, savunma hakkı ölmüştür” diyen Prof. Dr. Faruk Erem’i de sevgi, saygı ve rahmetle anıyor, hepinize teşekkür ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın Çulha.

Sayın Okyar Soydan; buyurun efendim.

Av. OKYAR SOYDAN (Van Barosu)- Sayın Başkanlık Divanı, sayın yönetim, değerli baro başkanlarım, muhterem meslektaşlarım, sayın delegeler; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Muhterem arkadaşlarım; gerçekten bu kurultayın bir hukuk kurultayı olması gerektiği konusunda düşünceler vardı, bütün sorunların değerlendirilmesi gerektiği bir platform olması gerekiyordu. Ancak konuşma süreleri 5 dakikaya sığdırıldı; maalesef bunu üzüntüyle karşılamak zorundayız.

Değerli meslektaşlarım; nihayet Avukatlık Yasası çıktı. Bunun yanında Terörle Mücadele Yasasınının 16. Maddesi, kısmen değiştirilerek çıktı. Avukatlık Yasasını çok önemli bir aşama olarak kabul ediyoruz; ama buna rağmen eksik olarak görüyoruz. Avukatlık Yasasının çıkmasında, daha önceki ve sonraki bütün yönetimlere, emeği geçenlere yürek dolusu teşekkürler sunuyoruz. Yalnız bir tek kişi hariç, o da Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk; ne kadar emeği geçerse geçsin, kendilerine teşekkür etmiyoruz. (Alkışlar) Neden? Üçlü protokolü yapan kişi olduğu için; Terörle Mücadele Yasasınının 16. Maddesini

değiştirmek isterken yine tecrit sistemini getirdiği için; Adalet Bakanlığının, baroları kendilerine bağlı büro olarak görmek istediği için; yine Adalet Bakanının, “Avukatların cezaevlerine gittikleri zaman, ölüm oruçlarının arttığı, ailelerin gittiklerinde ölüm oruçlarının azaldığı” şeklinde avukatları itham ettiği için; yine savcılara verdikleri emirlerle yürüttükleri soruşturmaları başka savcılara aldırma gayretlerinde buldukları için; yine “Cezaevlerine cep telefonlarını avukatlar götürüyor” diyerek gerçeği saptırdığı için ve kamuoyunu yanılttığı için.

Adalet Bakanının, 45 bin avukattan 11 kişinin, o da unutarak cezaevine telefonlarla girmeleri nedeniyle bütün avukatları hedef göstermesi yürekler acısıdır; çünkü bu arkadaşlarımız, haklarında açılan davalardan beraat etmişlerdir. Biz, bu durumda Sayın Adalet Bakanına, “Yargının diğer unsurlarından olan savcılar girerken götürmüşler” mi diyelim?

Değerli meslektaşlarım; Adalet Bakanı, savunma yanında, yargıya da müdahale etmiştir. Yine Adalet Bakanı, bizim kendilerine tanıdığımız kredibilitesini tamamen kaybettiğinden, kendilerine teşekkür etmemiz mümkün değildir. Adalet Bakanının üzerine düşecek tek görev, istifa yolunu seçmesidir.

Değerli meslektaşlarım; savunmaya saygıyı sağlamadıktan sonra, -yasalar ne kadar değişirse değişsin- yargının üç ögesinden biri olma durumuna gelmemiz mümkün değildir. Şayet mesleği yürüten arkadaşlarımız sağlık güvencesinden yoksunsa; kazancı olmayan arkadaşlarımızdan, henüz kazanmadan “hayat standardı” adı altında vergi alınıyorsa; 25 yıllık emekli savcı, hâkim 600 milyonun üzerinde emekli maaşı alırken, 25 yıllık emekli avukat 130 milyon lira alıyorsa; birinci derece hâkimin 1 milyar maaşı olurken, kamu kurumunda çalışan avukatlardan 25

yıllık avukat 300 milyon maaşla çalışıyorsa; yine savcılar kamu adına, vatandaşın hukukunu savunan avukatlara tepeden bakıyorlarsa; avukatlar cezaevlerine girerken tepeden tırnağa, taciz ölçüsünde aranıyorlarsa; hâkim “Gereği düşünüldü” dediği zaman, avukat ayağa kalkıyorsa; hasbelkader kalkmadığında, dalgınlığa geldiğinde, mübaşir tarafından azarlanarak kaldırılıyorsa, savunmaya saygıdan bahsetmemiz mümkün değildir. Bu saygıyı bizim sağlamamız lazım.

Bir anekdotum var, onu anlatacağım; Ankara’da anlattım, ısrar ediyorlar, dinlemeyenler var: Van Ağır Ceza Mahkemesinde duruşma sırasındayız. Bu, adli yargının tamamen bir fotoğrafıdır. Ağır Ceza Başkanımız Ekrem Çelenk bey. Ekrem Çelek bey Karadenizli, Rizeliydiler; daha sonra Ankara’da Ağır Ceza Başkanlığı ve DGM Başkanlığı yaptılar, şimdi emekliler. Duruşmayı liseli öğrenciler takip etmeye gelmişler; Başkan tanıtıyor: “Çocuklar, bu savcıdır. Siz bakmayın aynı hizada durduğumuza, dava açıldıktan sonra onun hiç söz hakkı yoktur.” Bu yanımda oturan, o zaman Rahmi Mollaoğlu’ydu, İstanbul Barosundan arkadaşlar bilir, İstanbul’dadır. Bu, kıdemli üyedir, bu muhalefettedir, devamlı muallif kalırdı kararlara. Bu yanımdaki Türkan Bayram hanımefendi, kıdemsiz hâkim. “Bu kıdemsiz hâkimdir, bu gün atar, duruşma günü verir, işlevleri bu. Bu kâtiptir, ben nokta demeden, o nokta dahi vuramaz. Başkan benim, ben ne dersem, burada o olur.” O ara duruşmayı takip eden liseli arkadaşları Başkan unuttu. Lise öğrencilerinden birisi, “Efendim, orada cüppeli oturanlar kim acaba?” “Onlar mı; onlar avukattır, ‘gereği düşünüldü’ dediğim zaman ayağa kalkarlar.”

Baro başkanlarından, barolardan, yeni yönetime geleceklerden istirhamımız; bizi bu “gereği düşünüldü” denildiği zaman ayağa kalkma durumundan kurtarınız. Yasada yeri yok;

hüküm verildiği zaman ayakta dinlenir. Maalesef savcılarımız hükmü dahi ayakta dinlemiyorlar. Ayrıca hukuk davalarında tapudan kayıt beklenmesine, ceza davasında adli tıptan rapor beklenmesine; yani meslek hayatımız süresince ayağa kalktığımız durumları düşünün, herhalde omuriliklerde bir hasar durumu meydana gelmiştir.

Birkaç önerim var, onu arz etmek istiyorum: Ben, dün akşam kokteyle gelirken çok güzel bir etkinlikle karşılaştım. Umud Vakfı, Silahlara Paydos Vakfı diye bir vakıf, İstanbul Barosunun da büyük destek verdiğini gördük. Biz, bundan çok hoşnut olduk, çok sevindik. Van Barosu olarak Umud Vakfının yanında ve hizmetinde olacağımızı buradan sizlere duyurmak istiyoruz.

Yine müsaadelerinizle, insan hakları ihlalleri çalışmalarıyla, işkenceyi ortaya çıkaran çalışmalarıyla, yine demokrasi mücadeleleriyle örnek bir insan konumuna giren; yine partisinin genel kurulunda oğlunun tartaklanması, kendisine konuşma hakkı verilmemesi nedeniyle bu kadar işlevi olan bir arkadaşımızı, Sayın Sema Pişkinsüt'ü ben yılın annesi olarak önermek üzere düşünüyordum. Ancak arkadaşlarımız, merhum arkadaşımızı önerdiler. Bizim buna diyeceğimiz yoktur; yalnız benim sizden istirhamım şudur: Önceki yıl aynı şekilde menfur bir saldırıyla yine ensesinden kurşunla vurulan eski Hakkari Milletvekilimiz, sevgili meslektaşımız Cumhuriyet Keskin de vurularak öldürüldü. Ben, bütün çevre barolarının gösterdikleri ilgiden, Isparta'ya gidişlerinden çok gurur duydum. Cumhuriyet Keskin için sadece sevgili arkadaşlarına, dostlarına ve Kayseri Barosuna teşekkür ediyoruz. Biz, bu ilgiyi göremedik; ancak Van'dan gidip gelen arkadaşlarımız oldu, kendilerini de rahmetle anıyoruz.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Bir sonraki genel kurulun Van İlinde toplanması için bir önerge vermiş bulunuyorum. Batıyı her zaman görme imkânımız var; ama iki gün, bize batıyı görmek için kafi gelmez, belki bir hafta kalırız. Diyarbakır'a geldiniz, gurur duyduk. Diyarbakır Baro Başkanına, Diyarbakır Barosuna, gösterdikleri ilgiden dolayı müteşekkirimiz. Ama bir de Van'ı görün. "Dünyada Van, ahrette iman" diyoruz, Van'da sizi çok iyi misafir edeceğimize inanıyoruz. Urartu Medeniyetinden bugüne kadar Ağrı'yı, Ağrı Dağı'nı, Doğu Beyazıt, İshakpaşa, Nemrut'u görme imkânımız olacak.

Ben, yeni yönetime başarılar diliyorum. Yalnız delege arkadaşlarımızdan istirhamımız şu: Seçilmiş bir yönetim kurulu tesis edelim; yani atanmış bir yönetim kurulu tesisine imkân vermeyelim. Sizin yerinizde olsam, 100 arkadaşa yakın hemen dilekçelerimle Divana müracaat ederim, Yönetim Kuruluna adaylığımı koyarım; bu şekilde seçilmiş bir Yönetim Kurulu teşkili de sağlanır.

Hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın Soydan.

Av. Turgut İnal; buyurun.

Av. TURGUT İNAL (Balıkesir Barosu)- Sayın Başkanım, değerli başkanlar, sevgili meslektaşlarım, değerli hükümet komiserleri; inşallah bir gün hükümet komiserlerinin olmadığı, polislerin zabıt tutmadığı kongreler yaparız. (Alkışlar) Bu nasıl kongre; yarın da hâkimle nezaretinde seçim yapıyoruz, sanki biz mahkûmmuşuz gibi....

İki senede bir, Ekim ayının ilk haftasında kongre yapıyoruz. Ne zaman yaparsam yaparım, sana ne? Yani ne demek; iki senede bir hafta içerisine sıkıştırıyor, “konuşsun baro, sonra susulsun” diyor. Efendim, hukukun neresinden tutarsak tutalım; savunmanın, mesleğin neresinden tutarsak tutalım, demokraside olmayan hükümlerle karşı karşıyayız. Hükümet komiserli kongreden tutun da, hâkim nezaretine kadar .

Sevgili Başkanım; konuşmanızdan dolayı sizleri kutlarım. Barolar Birliği, kurulduğundan bu yana her geçen yıl aşan boyutlarda çalışmalar göstermiştir. Kolay değil arkadaşlar; biz hepimiz hemen Barolar Birliğine bakıyoruz, hemen gözümüzü Barolar Birliğine dikiyoruz, 45 bin avukat, “Barolar Birliği susuyor mu, Barolar Birliği niye konuşmuyor” der gibi. Biz neciyiz, 70 baro neci; onların görevleri yok mu, olmayacak mı? Hayır, adama top atarız. O 10 kişi bizden farklı mı?.. Bu işi hep beraber yapacağız. Hepimiz Barolar Birliğiyiz, hepimiz baroyuz; ama kendi başımıza geldiği zaman, hepimiz buyruğuz. Topu atmayalım lütfen, topu beraber götürelim, buna çok ihtiyacımız var.

Sevgili arkadaşlarım; gerçekten 5'er dakika içerisinde nefis mesajlar veriliyor, tam bir kurultay gibi oluyor. Ama dilerim bir gün olmasın, iki-üç gün olsun, sıkıştırıp kalmayalım; yarısı merasim, yarısı tören, ertesi gün seçim. O bakımdan geniş geniş yapalım, nefis bir hukuk kurultayı, hukuk kongresi, hukuk konferansı yapalım. Dilerim Diyarbakır'ın bu son olağanüstü bir kongresi olsun; olağanüstü yönetimli, olağanüstü valili son kongresi olsun. “Olağanüstü hal 23 yıldır yaşıyor” deniliyor. Bu nasıl demokrasi arkadaşlar, içimize nasıl sindiriyoruz? (Alkışlar) Bizim kongrede bunlar dile getirilecek. 23 yıldan beri bu illere

olağanüstü kongre yaptırıyoruz, olağanüstü durumlar yaşıyoruz, biz de olağanüstü koşullarda kongre yapıyoruz. Dilerim son olur, Barolar Birliği Kongresi bunun için uğurlu olur, mesaj olur. Yakışıyor mu Türkiye'ye, yakışıyor mu Diyarbakır'a, yakışıyor mu bizlere, yakışıyor mu cüppelerimizle olağanüstü şartlar altında kongre yapmak? "Üç ay uzatılmasına..." Sanki babasının...

4 aydan beri Af Kanunu konusunda Anayasa Mahkemesinin kararını bekliyoruz. Bu ne tembellik arkadaşlar, bu ne tembellik? İnsanların imanı gevriyor cezaevlerinde, bir gün yıl gibi geliyor; bu ne sorumsuzluk? Olmaz böyle şey. İki maddenin tahlilini 11 kişi 4 ayda yapamıyor mu? Bıraksın o makamı o zaman, lütfen...

Sevgili arkadaşlarım; inanır mısınız, hangi konuyu seçeyim diye şaşırıyorum. İstanbul'da 15 bin avukat var, tamam; ama 10 tane ilde de baro yok, 200 küsur ilçede avukat yok. Buna bir çare bulalım, biz çare bulalım biraz da. Bir handaki avukat sayısı kadar koca ilde avukat yok; olmaz böyle şey. Bu ilçede iki noter oluyor, üçüncüsü olamıyor. Bu ilde 4 bin avukat olur, tamam, 4 bin büro olmaz. "Özgürlük" falan... Bırakın özgürlüğü; insanlar o illerde, ilçelerde avukat bekliyor; öteki şehre gidiyor, öteki ile gidiyor, katmerli katmerli masraf ödüyor. Çareyi biz bulacağız. Çare makamı sizzizin arkadaşlar, çare sizziniz.

Sevgili arkadaşlarım; biraz da kabahat bizde. Biz, çok başımıza buyruğuz, tam böyle Anadolu beyleri gibiyiz hakikaten. Lütfen kendi kendinize cevaplandırın; mesela bana 5 baro başkanı sayın, içinizden sayın, üniversitelerden 5 tane hukuk profesörü sayın, 5 tane hukuk fakültesi dekanı sayın, 5 yüksek mahkeme başkanı sayın. Yüzde 70 sayamazsınız, ben de sayamıyorum. 5 yüksek mahkeme başkanını sayın bakalım. Yani yüksek mahkeme başkanı hukukçu, hukukçu profesör, hukukçu baro başkanı, hepsi bizim meslektaşlarımız. Hayır, biganeyiz biraz, çok organik bağ

içerisinde olmalıyız; düğünlerimiz, törenlerimiz, bayramlarımız, seyranlarımız, nikahımız, güzel günlerimiz ve mutsuz günlerimizde beraber olalım. Bizim şölenlerimizde çelenkler yağmur gibi gelmeli.

Efendim, 5 yüksek mahkeme var; Anayasa, Sayıştay, Danıştay, Yüksek Askeri İdare Mahkemesinde dava almıyoruz, orada yüzde 90-95 dava avukatsız. Arkasından adli mahkemelerde de avukatlı dava sayısı yüzde 20. Biz, yargının daha yüzde 20'sine girmiş durumdayız, siz bakmayın büyük şehirlerde iş yapan avukatların sayılarının arttığına.

Efendim, inşallah mümkün olan adaletlere kavuşuruz, inşallah pahalı adaletten kurtuluruz, inşallah gaspa varan harçlardan kurtuluruz; ama şu yazıyı okuyamadan bitiremeyeceğim: Diyarbakır Baro Başkanı, 1997 yılında Barolar Birliği Dergisinde bir yazı yazıyor. Yazı 5 satırlık, yazıyı aynen aldım; bunu hepimiz biliyorsunuzdur, ama bir kez daha okuyorum: "55 yaşında bir köylü, üzüm budamak üzere, bir eline 'tahra' tabir edilen demirden yapılı orağa benzer bir alet; bir elinde içinde ekmek, salatalık ve domates bulunan bir poşetle üzüm bağına giderken, bölgede nöbet tutan bir görevli, 'Ben, köylüyü G3 silahımla 1 000 metre mesafeden vurabilirim' diyor, bahse giriyor. Silahı ateşliyor; üçüncü ateşte köyle köylü kan-revan içinde devriliyor."

Bu yazıyı kitapta çıkardım, iki ulusal gazetede çıkardım, 20 konferansta söyledim, sizin huzurunuzda söylüyorum; 5 yıldır yanıtı yok. "Ben, bunu 1 000 metre mesafeden vururum" diyor. Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı var, Diyarbakır'da Bölge Valisi de var, Diyarbakır'da garnizon komutanı da var, Diyarbakır'da

başçavuş da var, general de var; 5 yıldır cevabı yok. Burası zerzevatçılar kongresi değil arkadaşlar; burası hukuk kongresi.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkürler Sayın İnal.

Buyurun Sayın Zehra Coşkun.

Av. ZEHRA COŞKUN (İstanbul Barosu)- Sayın konuklar, değerli meslektaşlarım; Barolar Birliği Genel Kurulunun erkek erkeğe muhabbet havasından bir an için kurtulabilmesi için bir yenilik yapıyorum ve kendimi 5 dakikalık konuşma süresiyle kısıtlı saymıyorum. “Kendim için bir şey istiyorsam namerdim” diyorum ve anlayışınıza sığınıyorum.

Barolar Birliğinin gerek kamuoyu duyuruları, gerekse de Çalışma Raporunda yer alan bilgi, yorum ve değerlendirmeler; hukukun kendi gündemini oluşturamadığını, hükümetin gündemine bağlı ve bağımlı kaldığı izlenimi verdi bana. Bu gündemler, devletin ideolojisi esas alınarak oluşturulmaktadır. Oysa devletin ideolojisi olmaz; devlet, bütün ideolojiler karşısında eşit mesafede durması gereken ve bütün ideolojilerin özgür bir ortamda tartışılmasını sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlü bir kurumdur. Düşünce suçu, devletin ideolojisi olduğu için vardır. Devletin ideolojisi oldukça, düşünce suçu var olacaktır. Hukuk alanında neyin birinci, neyin ikinci derecede önemli olduğunu biz biliriz, buna biz karar veririz; bilgimiz, birikimimiz ve hayat deneyimimiz, bize bu imkânları sağlamaya fazlasıyla hazırdır. Başkalarının doğrularını kabul etmek zorunda değiliz. Biz, aklımızı kullanırız, okuruz, düşünürüz ve yaşarız. Kendi doğrularımızı ve kendi sorunlarımızı belirlememize, onları

savunmamıza müdahale edilmesine izin vermemeliyiz. Biz avukatlar, bir dosyayı son sayfasından okumaya başlayan ve bu alışkanlıkla her duruma tersinden bakma beceresi kazanmış insanlarız. Bu yüzden bizler tarafından tespit edilmeyen doğrulara kuşkuyla bakmak zorundayız; çünkü haber kaynaklarının bize yalan söylediğine yüzlerce defa tanık olduk ve yaşadık.

Türkiye'nin hukuk gündeminin, hukukta devletçilik olduğuna inanıyorum. Biz hukukçular derken de, yalnızca avukatları işaret etmek istiyorum. Çünkü hukuk alanında bağlantısız, bağımsız ve özgür düşüncüyü yalnızca avukatlar temsil eder. Hukuktaki devletçilik, yargıç ve savcıların hukuku özgürce yorumlamalarına ve uygulamalarına imkân vermemektedir. Savcılar, yönetenler tarafından hukukçu olarak değil, devletin temsilcisi olarak görülürler; onların da bu görüşe pek itirazları oldukları görülmemiştir. Hukukta devletçilik, önce Anayasal düzenlemelerle oluşturulmuştur. Hukuk sistemindeki kamu hukuku-özel hukuk, idari yargı-adli yargı sistem ve usullerindeki bu ayırım, hukukta devletçiliği kuran, koruyan kavramlardır. Bu konudaki Anayasal ilkeler yasalarla pekiştirilmiş, tarafların eşitliğine dayanması gereken özel hukuk alanına kadar girmiştir.

Barolar Birliğinin, yargının bağımsız olmadığına ilişkin tespitine tamamıyla katılıyorum; ancak bu tespitin dayanağını son derece eksik buluyorum. Sanki Yüksek Hâkimler ve Savcılar Kurulunda Adalet Bakanı ve müsteşarı yer almasa, böyle bir yapı oluşsa, yargı bağımsız olabilirmiş gibi... Bu oluşumdan rahatsız olduğumuzu sık sık dile getiriyoruz; ama ilk derece ve yüksek mahkeme niteliğinde bulunan Danıştaya yürütmenin üye seçmesinden hiç rahatsız olmuyoruz. Danıştay üyelerinin ¼'ünün bakanlık, müsteşarlık, elçilik, valilik, generallik, amirallik gibi

yürütme adına üst düzeyde görev yapanlar arasından Cumhurbaşkanınca seçilmesini gündeme getirmiyoruz. Danıştay, yürütmeyle yargının kan bağıyla ilişkilendirildiği bir mahkemedir. Bu durumda yargı bağımsızlığından söz etmenin imkânı var mıdır?

İdari yargıda mahkemelerin hukukçulardan oluşturulmamasının nedenini hiç düşündünüz mü? Adli yargı hâkimlerinin idarenin işleyişini bilmedikleri için, yalnızca hukuka göre karar verdikleri, bu yüzden idari yargıda hukukçu olmayanların görevlendirilmelerinin isabetli olduğu kabul edilir. Böylece yalnızca hukuka göre karar vermenin bir sakınca oluşturduğunu öğreniriz. Sonuçta bu mahkemelerin oluşum biçiminden de bir rahatsızlık duymayız. İdari yargının taraflarından biri, yani davalısı, muhakkak devlet ve diğer kamu kuruluşlarıdır. İdari yargılama usulünde geçerli olan ilke, tarafların eşitsizliği ilkesidir.

İdari Yargılama Usulü Yasasına göre, davalara ilişkin işlem dosyalarının aslı veya örneği, idarenin savunmasıyla birlikte ilgili mahkemeye ve Danıştaya gönderilir. 8 yıl bir kamu kurumunda avukatlık yapmış bir kişi olarak, bu işlem dosyalarının mahkemelere nasıl gönderildiğini çok iyi bilirim. İşlem dosyası incelenir; davacı yurttaşın lehine kanıt olabilecek belgeler ayıklanır, yalnızca savunmayı doğrulayacak belgeler allanıp pullanır ve mahkemeye gönderilir. Bu ayıklamayı avukat da yapar; bazen de avukata zaten ayıklanmış olarak gelir, yapılacak hiçbir şey kalmaz. Böylece yargılamanın başlangıcında deliller, davada taraf olan idarenin denetiminde toplanır. Kamu kurumu avukatları, benim ne demek istediğimi çok iyi anlamışlardır.

İdari yargıda geçerli olan kurallardan biri de gizliliklidir. Yasaya göre, devletin güvenliğine veya yüksek menfaatlerine ilişkin bilgi

ve belgeler mahkemece talep edilse dahi gönderilmeyebilir. Devletin güvenliği veya yüksek menfaatlerinin ne olduğunu takdir edecek makam Başbakan veya ilgili bakandır, yani davanın doğrudan tarafı olan makamdır. Bu maddenin başlığının adı şudur: “İdari yargıda gizlilik kuralı.” Gizliliğin kural olduğu bir yerde adil yargılamadan söz etme imkânı var mı?

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 249. Maddesi de, idari yargıdaki gizlilik kuralına paralel bir düzenleme getirmiştir. Madde hükmüne göre, devlet hizmetinde bulunanların meslek sırrıyla mukayyet oldukları olaylar hakkında hizmetlerinden ayrıldıktan sonra bile mensup oldukları resmi makamın yazılı izni olmadıkça, tanık sıfatıyla dinlenmeleri caiz değildir. Tanıklık, devletin menfaatlerine zarar getirecek nitelikte değilse izin verilir, ona da yine kendileri karar verir. Bu madde, hedeflenen amacın, hukukun ve hukukun nihai amacı olan adaletin gerçekleştirilmesinin değil, hukuka rağmen devletin korunması ve kollanması olduğunu açıkça gösterir. Devletin menfaatleri gibi kişiye, zamana ve devirden devire değişebilen, dolayısıyla keyfi uygulamaların kaynağı olan, sınırsız, tanımsız ve karanlık kavramlarla devletin hukuktan üstün tutulduğunu gösterir.

Tarafların eşitliği ilkesine dayanan özel hukuk alanında da yargılama usulü, devletin hukuktaki ayrıcalığını koyma ve koruma amacı taşır. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa göre, davanın esasına cevap verme süresi herkes için 10 gündür. Ancak 4353 sayılı Devlet Davalarının Takibine İlişkin Kanuna tabi kamu kuruluşları hakkında 30 gündür. Neden, hiç düşündünüz mü? Yine aynı yasaya göre, asliye işlerinde temyiz süresi herkes için 15 gündür; ancak yine bu kanuna tabi kamu kuruluşları için 30 gündür. Neden acaba? Bu yasaya göre, Hazineyi ilgilendiren İdari

davalardaki savunmaların Hazine anlayışına uygun yapılması istenir ve kanunda hüküm olarak bu öngörülür. Hazine anlayışına uygun yapılması; yani hukuka göre değil. Bu yasa, avukatların bağımsızlığı ilkesini hiç tanımaz. Avukatlar, davaları ve icra takiplerini, hukuki görüşlerini ilgili bakanlıklardan alınacak emir ve talimatlara göre açar ve verirler, daire ve müesseseleri aleyhine görüş ve oy veremezler; aksine hareket, görevi kötüye kullanma suçunu oluşturur. Bu yasal düzenlemeler, gerek kamu ve gerekse özel hukuk alanında devleti hukuk karşısında ve hukuka rağmen korur. Yargıçlarımız, bu hükümlere dayanarak karar verirler; ayrıca bunun dışında kendilerini de devlet memuru olarak kabul ederler. Esasen Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu da, yargıçların memuriyet vazifelerinden bahseder; yani bu kanun da onları memur olarak kabul eder. Halbuki bizim vergilerimizle ekmek parası hikayesinin yargıçlar için geçerli olmaması gerekir, onların hukuk dışında kimseye borçları olmamalıdır. Ancak bu yasal düzenlemeler ve baskın olan anlayış karşısında yargıçlarımız, devlet ve kurumları yararına karar vermenin dayanılmaz hafifliğini yaşarlar.

Üniforma giyenlerin konumları, hukuktaki dokunulmazlığa çok yakın. Devlet memurlarının yargılanma usullerinin özelliği ve ayrıcalığı, hukukta devletçiliğin insan hakları ve demokrasi cephesini gösterir. İşkence yapan bir polis memurunun yargılanma süreci kaç yılda başlar dersiniz?.. Üniforma giyenlerin bırakın cezalandırılmalarını, yargıç karşısına çıkarılmalarını sağlamak dahi Türkiye’de kutlanması gereken hukuki bir başarıdır. Hukukta devlet, Devlet Güvenlik Mahkemesi gibi özel mahkemelerle korunur. Türkiye’de hukukçu olup da yargının bağımsız olmadığını dile getirmeyen bulunmadığı halde, bunu bir DGM savcısının ifade etmesi olay yarattı biliyorsunuz. Çünkü

hukuku değil, devleti savunması istenilen Sayın Mete Göktürk, yönetenler nezdinde arkadan hançerlenme duygusu yarattı ve bu ifade nedeniyle yargılandı.

Af da devlete karşı işlenmiş suçlar için çıkarılmaz; çünkü devlet, kendi dünyasının dışında gördüğü yurttaşların birbirine karşı işledikleri suçları, bu alanda meşruiyet kazanmış bir yetkisi olmadığı halde affedebilir. Ancak kendisine karşı işlendiğini kabul ettiği suçları, meşru bir yetkiye dayandığı kabul edilse dahi affetmez. (Alkışlar)

Şunu söylüyorum: Hukukçuların görevi, özgürlüklerin sınırlarının, insanların toplu bir şekilde yaşamaları halinde, birbirlerine can ve mal güvenliği bakımından zarar verme tehlikesi söz konusu olduğunda sınırlanabilir özgürlükler, hukukçuların görevi de bu sınıra kadar bu özgürlükleri genişletmektir. Şimdi şu arada bana yapılan müdahaleler belli bir rahatsızlıktan ileri geliyor, özgürlüklere tahammül edilemediğini gösteriyor. (Alkışlar) Hukukçuların görevi, insan tabiatına aykırı olan yasakların kaldırılmasıyla özgürlüklerin sınırlarının genişletilmesi olmalıdır. Hukukçular, anlamsız ve saçma yasakların korunmasını istemezler, yasaklara yeni yasaklar ilave edilmesini istemezler; eğer istiyorlarsa, zaten hukukçu değildirler. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Buyurun Sayın Erdoğan.

Av. SADIK ERDOĞAN (Ankara Barosu Başkanı)- 26. Olağan genel kurulun sayın divan başkanı, sayın divanı, Barolar Birliği'nin önceki sayın başkanları, Barolar Birliği'nin önceki

sayın başkanı ve yönetim kurulu üyeleri, sayın baro başkanları, sayın delege arkadaşlarım; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye Barolar Birliği, 26. Olağan Genel Kurulunu Diyarbakır'da yapıyor; bunun gururunu yaşıyorum ve sizin gözlerinizden de aynı gururu yaşadığımızı görüyorum. Kısa bir süre önce hunharca öldürülen Gaffar Okkan'a tanrıdan rahmet diliyorum, "Diyarbakırlılar"a başsağlığı diliyorum.

Uzun süredir yasallaşmasını beklediğimiz yasamız, dün nihayet yayımlandı; hepinizi yürekten kutluyorum.

Hukuk devleti olabilmenin tüm incelik ve özelliklerinin bu bölgede bilhassa ve daha çok gözetilmesi gerektiğine yürekten inanıyorum. Türkiye'de gerçek anlamda çağdaş, çoğulcu bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesi hususunda zaman geçirilmeden her şeyin yapılması gerektiğini düşünüyorum. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde uzun süreden beri devam etmekte olan huzur ortamını bozmak isteyen karanlık güçlerin bir an önce ortadan kaldırılmasını istiyorum. Bölgedeki etnik köken farklılıklarından kaynaklanan sorunlar, üniter yapı gözetilerek çağdaş, demokratik kurallara uygun olarak çözümlenmelidir. Bölgede yaşanan faili meçhul cinayetler kısa zamanda aydınlatılmalıdır.

Anayasal hak ve özgürlükler yasal güvenceye mutlaka kavuşturulmalıdır. Bölgede devam eden olağanüstü hal kesinlikle bir an önce ortadan kaldırılmalıdır.

Son olarak Türkiye Barolar Birliğinin kurulduğu 1969 yılından bu yana kurullarında görev yapan tüm yöneticilerine, bugünkü yöneticiler dahil, teşekkür etmek istiyorum, bu benim vicdan borcumdur ve en son sözüm de, bu güzel toplantıyı

düzenleyen Diyarbakır Barosu Sayın Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine candan teşekkür ediyorum.

Hepinize sevgiler sunuyorum.(Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın Erdoğan.

Av. Hüseyin Aygün; buyurun efendim.

Av. HÜSEYİN AYGÜN (Tunceli)- Sayın Divan, değerli meslektaşlar; Türkiye Barolar Birliğinin 26. Olağan Genel Kurulunu saygılarımla selamlıyorum.

Benden önceki konuşmacılar, avukatlık mesleğinin sorunlarına, yargının sorunlarına geniş şekilde değindiler. Bu bakımdan hem onların konuşmalarına katkı olması, hem de süreyi fazla almamak için belli noktalara değineceğim.

Dünya düzeni, küreselleşmenin altın çağını yaşıyor. Küreselleşme, yeryüzünün en ücra köşelerine girmiş durumdadır. 15 ve 16. yüzyıllardaki sömürge seferlerine benzer bir fetih dönemi yaşanıyor. O zaman yaşananlar, birkaç büyük sömürge imparatorluğunun dünyayı ele geçirmesiydi; bugün ise uluslararası şirketlerin ve mali grupların dünyaya egemen olmasını yaşıyoruz. Bugünkü egemenlerin, 15-16. yüzyıllardakilerden farkı, çok az sayıda, ama çok olağanüstü güçte olmalarıdır.

Küreselleşme süreci, iddiaların aksine, dünya çapında işsizliğe, temel hakların gaspına yol açmaktadır. Sadece geri ülkelerde değil, müreffeh ülkelerde de temel hakların ortadan kalkması ve özellikle son bir yılda Seattle'da, Washington'da, Prag'da yüzbinlerin daha fazla sosyal hak isteğiyle sokaklara

dökülmesine yol açmaktadır. 95 yılından bugüne 42 olan fakir ülke sayısı 48'e yükselmiştir. Avrupa'nın ortasında 20 milyon işsiz, 50 milyon yoksulluk sınırı altında bulunan kişi yaşamaktadır. Bu arada dünyamızın sahipleri ise son derece güçlenmiştir; 94'te 40 bin olan çokuluslu şirket sayısı bugün 63 bine yükselmiştir.

Dünyadaki uluslararası şirketlerin, özellikle sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını ortadan kaldırdıklarını görüyoruz. Bergama köylülerinin 10 yıldır yaşadığı sıkıntının kaynağında, uluslararası şirketlerin gözü doymaz iştahları ve kâr uğruna yürüttükleri ticari faaliyetler yatmaktadır. Mahkeme kararları uygulanmıyor; daha geçen hafta Danıştay Başkanı, mahkeme kararlarının uygulanmamasının yarattığı sakıncalara değindi ve bugün Hasankeyf, Türkiye'nin ilk milli parkı olan Munzur Vadisi aynı mantıkla ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. IMF ve Dünya Bankasının dayatmalarıyla kıdem tazminatının nasıl adım adım ortadan kaldırılmaya çalışıldığını ise ibretle izliyoruz.

Türkiye'de herkes yargı bağımsızlığından yana; özellikle Hükümet ve onun ANAP kanadı, Sayın Mesut Yılmaz, yargıya Gestapo anlayışıyla müdahale edilmemesi gerektiğini söylediler. Herkesin yargı bağımsızlığından yana olduğu bir yerde, adil ve demokratik bir yargının gerçek savunucularıyla sahte olanları ayırmamız gerekiyor. Bu bakımdan çok önemli bir işlev gören, turnusol kâğıdı işlevi gören bir olay geçen haftalarda yaşandı. Konya'nın Karapınar İlçesinin hâkimi, Mercedes yöneticilerini 1997 yılından beri süren ve 49 kişinin ölümüyle sonuçlanan davada duruşmalara katılmadıkları için tutuklama kararı çıkardı. Küreselleşme yandaşları hemen harekete geçtiler; TÜSİAD, YASED ve Hürriyet Gazetesi, uluslararası sermayenin yatırımlarını engellemek, uluslararası sermayeyi ürkütmemek gerektiği yolunda açıklamalar yaptılar. Hükümet, mahkemeye

müdahale etti ve tutuklama kararı hemen kaldırıldı. Bu olay gösterdi ki, küreselleşme yandaşlarının kafasındaki yargı bağımsızlığının sınırı, uluslararası şirketlerin çıkarlarının başladığı yerde sona ermektedir.

Türkiye Barolar Birliğinin yönetimine seçilecek yeni arkadaşların, küreselleşmenin özellikle ülkemiz açısından, ülkemizdeki hukuk sistemi, yargı bağımsızlığı açısından yaratacağı sorunlar karşısında duyarlılık göstereceğine inanıyorum.

Türkiye Barolar Birliği 26. Olağan Toplantısının Diyarbakır'da yapılması son derece anlamlıdır. Diyarbakır'da 23 yaşında bulunan bir insan, hayatında olağan bir gün görmedi. Bölgede 4 ilde uygulanan OHAL yönetimi, uluslararası ölçütlere göre istisnai ve geçici olması gerekirken kalıcılaştı. Bu durumu hukuk devletiyle bağdaştırmamız mümkün değildir. Olağanüstü uygulamaların bir devamı olan ve yargı düzenimizde ciddi sıkıntılara yol açan DGM'ler üzerinde durmamız gerekiyor. DGM'ler, sorgu sürecinden yargılamaya, oradan F tipi cezaevlerine pek çok hukuksuzluğa yol açmaktadır. Gözaltı sürelerinin uzunluğundan avukatla görüşme hakkının bulunmamasına, işkence uygulamalarından hekimlerin "darp ve cebir izi yoktur" raporlarına dek uzanan süreçte DGM'ler, kişilere olağanüstü ağır cezalar vermekte; DGM'lerden mahkûm olan yurttaşlar, tecrit ve izolasyon dışında bir tanımı olmayan F tipi cezaevlerine konulmakta ve cezalarının ancak 3/4'ü infaz olduğunda serbest kalmaktadırlar. Bu çifte standarda karşı aylardır ölüm orucunu sürdüren tutukluların insani talepleri ise kabul edilmemektedir. Son haftalarda yapılan 16. Madde üzerindeki değişiklik, ne yazık ki ölüm oruçlarına son verilmesini

sağlamamıştır. Adalet Bakanlığı, özellikle uluslararası insan hakları kuruluşlarının baskısıyla harekete geçmiş; hazırlanan yeni yasa, tecrit ve izolasyonu özünde ortadan kaldırmamıştır.

OHAL yönetiminin yargılama bakımından ne gibi olumsuz sonuçlara yol açtığını göstermesi bakımından bir olay üzerinde durmak istiyorum: Tunceli'de "Nineler çetesi" olarak adlandırılan 5'i kadın 6 yurttaş, Malatya DGM'de mahkûm oldular, şu anda cezaevinde bulunuyorlar ve 3 yıl 9 ay gibi uzun bir cezanın infazına başlandı. Bu yurttaşların hiçbiri, yöresel dil olan Zazaca dışında dil bilmiyordu; ama ne hikmetse bu kişiler, jandarma ifadelerinde çok uzun Türkçe ifadeler verdiler. Daha sonraki aşamalarda ise tercüman yardımından yararlanmadan, yeterli bir tercümanın yardımından yararlanmadan ifadeleri alındı ve neticede mahkûm oldular. Eğer bu yurttaşlar, DGM'lerde değil de, normal bir mahkemede yargılansaydı, inanıyoruz ki muhtemelen beraat edeceklerdi. Zira DGM'ler, savunma hakkını da ortadan kaldırmaktadır. CMUK'un savunmayla ilgili devrim olarak adlandırılan olumlu hükümleri DGM'lerde uygulanmamaktadır.

Kısaca yeni seçilecek arkadaşların, yargının demokratikleştirilmesine, Türkiye'nin bağımsızlığına duyarlı olacağına inanıyor, başarılar diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Buyurun Sayın Arıkan.

Av. DAVUT ARIKAN (Mersin Barosu)- Sayın Divan Başkanı, değerli meslektaşlarım; Türkiye Barolar Birliği 26. Olağan Genel Kuruluna hoş geldiniz der, Kongremizin ülkemize

ve savunma mesleğimize üretken fikirler ve projelerle katkılarda bulunmasını şahsım ve Mersin Barosu adına özellikle diliyorum.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal krizin bence başlıca nedeni, hukukun üstünlüğü prensibinin bireylerin ve özellikle yönetenlerin -altını çizerek söylüyorum- beyinlerinde tam olarak oluşmamasından kaynaklanmaktadır. Hukuk herkese gereklidir, bir gün hukuk herkese dokunur. Yargı bağımsızlığı, başka bir deyimle siyasal iktidarların ve yürütmenin yargıyı siyasallaştırma isteklerinden arındırılması, savunmanın güçlendirilmesi, baroların ve Barolar Birliğinin gerçek anlamda vesayetten kurtarılarak bağımsızlaştırılmasıyla eşdeğerdir. Yani yargı bağımsızlığı için önkoşul, öncelikle savunma mesleğimizin güçlendirilmesiyle başlar. Savunma mesleğimizin güçlendirilmesi, öncelikle Adalet Bakanlığının vesayetinden kurtulma ve de savunmanın ekonomik olarak güçlenmesine bağlıdır.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: 1982 Anayasasının muhakkak değiştirilmesi ve tümüyle bireyin hak ve özgürlüklerini ön plana alan ve insanları daima özgür olarak görmeye alışan ve savunma fikrini yürütmenin ve de yönetenlerin kafasında oluşturan, entelektüel normlarla denetlenmiş bir Anayasa görmek istiyoruz. Bunu Barolar Birliğinin yapmış olduğu Uluslararası Kurultayın sonuçları olarak da gördük. Bu gösteriyor ki, savunmanın muhakkak yargıyla birlikte Anayasamıza derç edilmesi gerekir. Savunmanın güçlü olması demek, adaletin ve de yargı bağımsızlığının ve de hukukun üstünlüğünün de en önemlisi, demokrasinin güçlü ve yıkılmaz olmasının sonucunu doğurur. Yani savunma, demokrasiyle doğru orantılıdır. İnsan haklarına saygı, demokrasiye saygı, laik Cumhuriyetimize saygı, savunma mesleğimizin güçlendirilmesiyle doğru orantılıdır. Bu

cümleyi tekrar etmek istiyorum; savunma mesleğimiz, yargı bağımsızlığının önkoşuludur.

Avukatlık Yasamızın değiştirilmesi, olumlu bir adımdır, ancak yetersizdir. Savunma mesleğimizin güçlendirilmesi için alınması gereken önlemler arasında, kanımızca en az mali müşavirlere tanınan hakların da bizlere tanınması gerekir. Kanımızca avukatsız davanın açılmaması gerekir. Avukatlara noter yetkisinin verilmesi gerekir. Avukatlık ücret sözleşmelerinin ilam niteliğinde olması, en azından İcra-İflas Kanununun 68/A Maddesinde sayılan belgelerden olması gerekir. İcra müdürlerinin, tapu müdürlerinin hukukçu olması gerekir. Noterlerin yapmış oldukları alım satımlarda mutlaka avukatın onayının ve görüşlerinin alınması gerekir. Türkiye Barolar Birliği'nce, saptanacak ücreti vekaletlerin en az yarısı ödenmeden dava açılmaması, yani ücreti vekaletin yarısının ödenmesinin dava şartı olması gerekir.

Çapraz sorgu sistemine mutlaka geçmemiz gerekiyor ve bunun da şimdiden altyapılarının yapılması gerekiyor. Adalet komisyonlarında baroların temsilcisinin bulundurulması, Yüksek Hâkimler ve Savcılar Kurulunun ayrı bir bina ve sekreteryasının olması ve Adalet Bakanlığı müsteşarının ve adalet bakanının kuruldan çıkarılarak Türkiye Barolar Birliğinden bir temsilcinin kurula alınması, adli kolluk kuvvetlerinin muhakkak oluşturulması, DGM'lerin muhakkak kapatılması, ama muhakkak kapatılması gerekmektedir düşüncesindeyim.

Ülkemizin, sorunları durmadan ekonomik ve siyasal olarak yükselmektedir. Ülkemizdeki her türlü mücadelede muhakkak yargının ve savunma makamımızın görüşlerinin alınması gerekir. En büyük meselelerden bir tanesi, F tipi cezaevi meselesidir. Tecrit, insan haklarına ve insan onuruna aykırıdır. Cezaevleri, esir

kampı olamaz. Devletin herkesi terörist gözüyle görmesi yanlıştır, bunların muhakkak düzeltilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, statükocu değil, dinamik ve daha etken, katılımcı Türkiye Barolar Birliği yönetimi ve yeni bir kan istiyoruz. Yeni yönetime seçilecek arkadaşlara şimdiden başarılar diliyoruz. 1968 kuşağı olarak yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye, yaşasın Türkiye Cumhuriyeti, yaşasın omuz omuza onurlu mücadelemiz, yaşasın Atatürk devrim ve ilkeleri.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederiz.

Sayın Ataç, buyurun.

Av. SABİH ATAÇ (Batman Barosu)- Sayın Divan, sevgili arkadaşlarım; 1990'lı yıllarda kişiliğimizi hiçe sayar gibi şiddet kendini bizlere dayatırken, acıyı yüreklerimizin derinliklerinde, kemiklerimizde, iliklerimizde hissettik. Olağan bir yaşam tarzına rağmen, 2001 yılı oldukça rahat ve güzel geliyor şimdi. Eskiden mutlu günlerimizi zamandan çalarken, şimdi zaman mutlu olma umudunu çoğaltıyor.

Siyasal gücün ekonomideki eline engel olmaya çalışan Türkiye, aynı gücün hukuktaki eline de engel olmak zorundadır. Yasa koyucu, bütün toplumsal olguları değerlendirip, bu yeni süreçte yeni bir hukuk rejimini belirlemek zorundadır. Toplumsal olgu gerçeğini analiz edip, insani etik değerleri, toplumu ileriye götürecek idealleri dikkate alarak yasa yapması gerekiyorsa da, çoğu zaman böyle olmuyor, böyle de olmayacaktır. İşte bu gibi durumlarda hukukçuların görevi, toplumsal olguyu iyi tartışmak

ve etik değerlerin kurallara işlenmesi için kamuoyunu oluşturmaktır. Hukukçuların içerisinde tam özgürlük iddiasında olan avukatlar ve onların örgütleri barolar, yasaları uygularlarken, toplum hayatını daraltanları, çelişenleri uygar bir tarz ve duyulacak bir sesle dile getirmelidirler, kamuoyunu oluşturmalıdır.

Yaşanan ekonomik krizin siyasal rejim krizi olduğu ve bunun rejiminin her kurumuna yansıdığını görmekteyiz. Lokal, kısmi tartışmalarla birlikte her alanda karşımıza çıkan sisteme bağlı olumsuzlukları tartışmak, çok daha verimli sonuçları doğuracaktır. Devrimler çağı bitti, değişim ve dönüşüm dönemidir; demokratlaşmanın, demokratikleşmenin günüdür. İlk basamak bireydir; özgür, üreten, yaratan; doğumla elde ettiği, vazgeçemeyeceği, devredemeyeceği dokunulmaz hakları ve özgürlükleri olan bir birey; ne aile, ne servet, ne geçmiş, ne ırk, ne din farkı önemli olmayan bir birey. İkinci basamak, bireyin kendini tanıma özgürlüğü; düşüncesiyle, inançlarıyla kendi istediği gibi bir birey. Üçüncü basamak, özgür bireyin özgür iradesiyle kurduğu veya kuracağı ya da kurulmuş ve içerisinde yer alacağı özgür küme, özgür topluluk ya da özgür örgüt. Dışlanan, kabul edilmeyen ya da yasaklanan tek şey, her türlü şiddet. Bu üç basamaktan sonra belirlenen, görünen, ideolojisiz bir rejim ki, içinde ideolojiler, düşünceler, inançlar barınır. Bireyler, en küçük marjinal anlamda da olsa, kümeler farklılıklarını yaşar, dile getirir, propagandasını yaparlar. Aynılıkların değil, farklılıkların rejimi; çok kültürlü, uzlaşma temelli, farklıların bir arada birlikte yaşadığı, birbirlerine karşı sorumlu olduğu, ayırmayan, birleştiren bir rejim; çoğulcu, çok kültürlü demokrasi.

Bu rejimde ideolojik çoğulculuğun yanında, kurumsal çoğulculuk şarttır. İktidar erki teslim edilen seçilmiş çoğunluk ya

da iktidar, kamu işlerinin yürütülmesi sırasında azınlıklara, partilere, sivil kuruluşlara karışamayacak, onları riske edemeyecektir. Demokratik toplumun özgür bireyleri; düşünce, inanç ve projelerini örgütlü bir biçimde taraftar bulabilmek için ifade edebilmeli, propagandasını yapabilmelidirler. Türkiye, değişime, dönüşüme, ilerlemeye, üst uygar seviyeyi yakalamaya karar vermeli ve bu kararın gereklerini yapma becerisini göstermelidir. Ancak geçiş dönemleri hassastır; uçlar, varlığını korumakta olduğundan, yeniden bir çatışma, yeniden bir kargaşaya yol açmamak için söylemlerimiz, davranışlarımız sorumlu olmalı. Yasaların özünü, biçimini, rejimin kendisini, devletin yapılanmasını demokratikleştirmek için kendimizle, kümemizle, grubumuzla tartışıp konuşmak zorundayız. Bu da yeterli olmayıp, herkes, her küme dışa açılmalı; her birey, her küme, kendi dışındaki bireyi ya da kümeyi tanımalı, haklarına ve özgürlüklerine saygılı olmalı; dinleyerek, doğrularını kabul ederek, hoşgörüyü, demokratiği yaşama geçirmelidir. Farklılığı hazmetmesini bilen bireylerle demokrasiye hızla varılır. O hedefe varmak isteyen bireyler, yaşam pratikleriyle iradelerini ortaya koymalıdır. Unutulmamalıdır ki, demokrasi, hazmedebilme gücü ve sanatıdır. Bu gücü kendinde bulamayan, bu estetik anlayışı olmayanlar demokrat sayılmazlar. Türkiye, bu sorumluluk ve görev anlayışıyla gelecek dönemde birçok şeyi tartışacaktır. Yeni bir Anayasa, çok kültürlü toplum. Terörle Mücadele Yasası, Türk Ceza Yasası, Dernekler Yasası, Toplantı-Gösteri Yasası, idam cezası, yargı, yargıcın bağımsızlığı, savunma, hukukun üstünlüğü, düşünce özgürlüğü ve daha birçok konuyu gündemimize alacağız. Bu yasal düzenlemeler konusunda asıl sorumluluk Parlatentonun ise de, Parlatento üyeleri, kadro, ihale dağıtma, vatandaşın kamu kuruluşundaki bireysel işlerini

takip etme gibi küçük zaman ve emek tüketici işlerini geri plana bırakıp, toplumsal bünye aksaklıklarını tespit edici, çözüm bulucu, yasa yapmak gibi asli görevleriyle ilgilenmelidirler.

Türkiye baroları, özellikle Türkiye Barolar Birliği, bu dönemin sorumluluklarını taşıyacak bilinçte olmalıdır; sağlıklı bir kamuoyunun oluşmasında siyasal polemiklerden uzak, statükodan uzak, özgür ve verimli bir şekilde çalışmalıdır. Baroların kamusal yanları, merkezi devlet kurumlarıyla iç içe oluşları, egemen devlet anlayışlarına bağlı olmaları değil; her türlü çıkar önerilerine, her türlü baskıya rağmen, sadece adaleti, sadece insanı savunmalarıdır. Mesleki etik ya da ahlaki değerler, kamusal görevimizi, kriz zamanlarında doğru ve cesur bir şekilde konuşarak kamusal görevimizi yerine getirmemizi öngörür. Susturulmak istendiklerinde dahi, avukatların susma hakları yoktur. Beynimizdeki düş, dilimizdeki söz, vücudumuzdaki hareket, adalet dengesinin berraklığını, aydınlığını, sıcaklığını, verimliliğini ortaya koymalıdır.

Genel Kurulumuzun; demokrasimizin gelişmesi, ülkemizin güzelleşmesi, ilerlemesi yolunda tercih, emek ve katkı sunacağına yürekten inanıyorum. Yeni dönemin hepimizi yeniden harekete geçirecek kadar heyecan verici olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Ümit İnceefe, buyurun.

Av. ÜMİT İNCEEFE (Uşak Delegatesi)- Sayın Başkan, çok değerli meslektaşlarım, değerli konuklar ve değerli memurlar; - çünkü memurlara özellikle iyi günler diliyorum, konuşmamda

belki onlara bazı görevler çıkabilir- konuşmama başlarken, hepinize en derin saygılarımı sunuyorum.

Sayın Birlik Başkanımız, konuşmasında, Birliğin hiçbir partiyle yakınlığı olmadığını söyledi. Evet, görüyoruz. Bazı yerlerde bazı baroların mütemmim cüzü olarak değerlendirildiğini söyledi. Ona katılmıyorum; tam tersine, Ankara'daki konuşmamda, Birlik Yönetimiyle İstanbul ve İzmir baroları yönetimi arasında soğuk rüzgarlar estiğini ve onun serinliğinin de Uşak'tan duyulduğunu söylemiştim, epeyce de tepki çekmiştim. Tepkiye rağmen de her iki baromuzun sayın başkanları, fikren bazı anlaşmazlıkları olduğunu beyan ettiler. Zaten benim kastım da oydu; fikir anlaşmazlığı yüzünden, basınç farkları yüzünden rüzgarların doğması, bazen de bu rüzgarların soğukluk getirmesi gayet doğaldır. Bunda da aslında alınacak, eleştiri olarak kabul edilecek bir yön de yoktur.

Biliyorum ki gerek İzmir Baromuz, gerek İstanbul Baromuz, halen görev yapan birlik yönetimini biraz pasif olarak görüyorlar, daha fazla dinamizm istiyorlar. Bendeniz de şahsen o kanıdayım. Birlik yönetimiyle aramda soğuk rüzgarlar estiğini söyleyebilirsiniz. Gerçekten ben de birlik yönetiminin daha dinamik olmasını istiyorum; arzu edilen, hepimizin aklından geçen dinamizme kavuşmasını istiyorum ve pasif buluyorum, bunda kırılacak bir taraf yoktur. Ancak son yasa değişikliğinde büyük emekleri olduğunu biliyorum, büyük başarı kazanmışlardır, bunu da memnuniyetle kabul ediyorum ve hepsini ayrı ayrı kutluyorum. Yalnız tarihçiler burada bir yanlışlık yapmasınlar, bunun altını özellikle çizmek istiyorum; çünkü değişiklikler çok çok önemli. Ben şahsen, bu değişikliği, Avukatlık Kanununun ilk kabul edildiği gündeki kadar önemli ve değerli buluyorum. Bu

hususunu arz etmek isterim, bu değişiklikte çok büyük emekleri var. Yalnız tarihçiler, “Bu değişiklikler Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk’ün görevi sırasında yapıldı” derlerse hata etmiş olurlar; bu değişiklikler maalesef Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk’e rağmen yapılabilmıştır, bundan dolayı da yönetimi kutluyorum. Yalnız yönetimin bir noksanı var; -çünkü büyük çaba sarf ettiler, genel başkanlarla görüştüler, grup başkanlarıyla görüştüler, bunları hep fark ediyoruz, görüyoruz, biliyoruz- bir dizi görüşme yapıp zaman kaybedeceklerine, Rahşan hanımla görüşüp de aklına soksalar, bu yasa şimdiye çoktan çıkmış olurdu. (Alkışlar)

Bakan deyince, söz almak için kendimi zorunlu hissettim; Ankara’da 28 Nisanda Sayın Bakana randevu vermiştim, demiştim ki; “Burada Bakan hakkında fazla bir şey söylemek istemiyorum. İnşallah Diyarbakır’daki Genel Kurula gelir; Bakanlıkta hâlâ kalır da, istifa etmez de gelirse, -‘ki ben her an istifa etmesini bekliyor ve istiyorum’- ben de gelir de konuşma fırsatı bulursam, söylemek istediklerimi yüzüne karşı söylemek istiyorum.” Kendileri gelmedi, ben de konuşmazsam, hepinizin aklına türlü sorular gelecekti; “Birisi gelmedi, öbürü de konuşmadı; ne olacak bu iş” diye.

Düşünün ki Barolar Birliği toplantısına gelmeyen, randevu verildiği halde gelmeyen -naçizane benim randevumdan ne olacak; önemli değil gerçi de- ve bir mesaj çekmeye tenezzül etmeyen bir Bakanla karşı karşıyayız. Bu ne acıdır... Eğer “Şu toplantıya ancak bir kişi mesaj çekebilir veya gelir”denilseydi, konuk olarak katılacak ilk kişi Adalet Bakanıydı. “Ancak bir kişi mesaj çekebilir” diye bir kural olsaydı, mesajı çekecek kişi Adalet Bakanıydı. Biz, maalesef böyle bir Bakanla karşı karşıyayız.

Temcit pilavı gibi her yerde söylüyorum; bizim sorunlarımız pek çok, her toplantıda her arkadaşımız her yönüyle dile

getiriyorlar. Ama bu sorunlar geliyor toplanıyor, toplanıyor, Bakana dayanıyor. Bugüne kadar bizim ilk sorunumuz, her zaman Adalet Bakanı olmuştur. Bugün maalesef bu sorun çok daha ağır bir suretle çözülmesi gereken bir sorun haline gelmiştir.

İzin verirseniz, madem Hanımefendinin Sayın Bakanı bize bir mesaj göndermeye tenezzül etmedi; Başkanlık Divanı uygun görürse, ona bir mesaj göndersin. Bu yetki onlara verilebilir, biçimini onlar takdir eder. Hatta Bakan lafı geçmesin, “Sayın Hikmet Sami Türk, Ankara” diye gönderilsin, içerisinde saygı kelamı bulunmasın. Çünkü bize mesaj göndermeyen bir Bakana saygı duymamızı kimse bizden beklemesin. Lütfen bu sözlerimi de saygısızlık olarak telaki etmeyin; çünkü herkese hakkettiği muameleyi yapmak gerekir. Örneğin şöyle bir şey denilebilir: “Sayın Hikmet Sami Türk, Ankara. Toplantıya katılmamanızdan dolayı çok memnunuz, teşekkür ederiz. Türkiye Barolar Birliği Divan Başkanlığı” diye.

Uşak'ta 7 Nisanda bir panel yaptık ve konu, CMUK ve insan haklarıydı. Hanımefendinin Bakanı da bağlı ilçelerde denetlemelerde bulunmuş, Ankara'ya dönecek, Uşak'tan geçmesi gerekiyor. Komisyon Başkanı, Başsavcı, Vali karşıladılar, uğurladılar, panelin devamı sırasında ve “panel var” diyorlar. Adalet Bakanı değil, bir başka kişi de olsa merak eder, “burada ne konuşuluyor” diye bir gelir de bakar, bir 5 dakika uğrar; ama uğramadı. Niye uğramadı? Sorarsanız, kendisi belki size 100 tane bahane öne sürer. Ancak niye uğramadığını biliyorum; onu ben söyleyeyim, siz değerlendirin: Konuşmacıların arasında iki çok değerli profesörün yanında, bir de TBMM İnsan Hakları Komisyonu eski Başkanı Sayın Sema Pişkinsüt vardı. Sayın Pişkinsüt'le yan yana fotoğrafı çekilirse Bakanlık elden gider,

onun için uğramadı ve maalesef Sayın Bakan, kurultaylarında genel başkan adaylarının konuşulmadığı, despotizmin tüm kurallarıyla uygulandığı bir partinin mensubu olarak maalesef yüz karası olarak o makamda oturmaktadır. Bakanın bir an önce o makamdan ayrılması çok iyi olur.

Hiç kimseye saygısızlık etmedim, yüce heyetinize de saygısızlık etmek istemem; hepinize saygılar sunuyorum, affınızı diliyorum, böyle bir agresif konuşmadan dolayı.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın İnceefe.

Erdal Sirel, buyurun.

Av. ERDAL SİREL (Bilecik Barosu)- Sayın Divan Başkanı, Türkiye Barolar Birliğinin eski başkan, genel sekreter ve yönetim kurulu üyeleri, Türkiye'nin doğusundan, batısından, kuzeyinden, güneyinden buraya gelmiş bulunan tüm baro başkanı ve Türkiye Barolar Birliği delegelerini Bilecik Barosu adına ve şahsım Avukat Erdal Sirel adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

5 dakikada Türkiye Barolar Birliğinin Çalışma Raporunun yerilmesi de, övülmesi de mümkün olmayacağı, herkesin, hepimizin malumlarıdır. Ancak şu hususu belirtmeden geçemeyeceğim: Yıllardan beri kangren haline gelen, Adalet Bakanlığı'nın vesayeti altında bulunan Türkiye'deki 45 bin avukatı temsil eden Türkiye Barolar Birliği ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımızı, Avukatlık Yasasını çıkardıkları için canı gönülden tebrik ediyorum.

Ülkemizde bir ekonomik kriz ve sıkıntı vardır, bu yadsınamaz. Bu nedenle burada avukatların dertleri için konuşacak olsak, iki saat yetmez, Sayın Başkan beni 8-10 kez ikaz etmek zorundadır. Bunlar konuşuldu ve üzülmek ifade edeyim ki, burası Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruludur. Dikkat edilecek olursa, bir Adli Yıl açılışında, protokolün üç sırası, başta Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan, ilgili bakanlar ve devletin üst bürokratları kongreye icabet ederler. Danıştayın açılışında bu olur, TÜRK-İŞ toplantılarında, DİSK toplantılarında mutlaka ve mutlaka bir bakan bulunur. Bu, bir Serinofil Derneği'nin toplantısı değildir; Türkiye Barolar Birliğinin Genel Kurul toplantısındadır. Dikkat edilecek olursa, burada devleti temsil eden Sayın Valimiz Ahmet Cemil Serhatlı davete icabet etmiştir. Belki pek çok arkadaşımız bu hususu bilmez; kendisi Ankara Hukuk Fakültesinden sınıf arkadaşımıdır, hukukçu olduğu için davete icabet etmiştir. Bu nedenle ağırlığımızı koymalıyız; burada bir değil, birkaç tane bakan bulunması lazım. Bu demin tekrar ettiğim gibi, Serinofil Derneği toplantısı değildir. Görsel basın, bugün TUSİAD'ın herhangi bir üyesinin Kanlıca'daki villasında toplantı yapılacağı zaman tüm özel televizyonlar ve devlet televizyonları ve ilgili basın kuruluşları, yazılı ve görsel basın orada. Dikkat edilecek olursa, sabahleyin -tenzih ederim, yanlış anlaşılmasın, hakir de görmek istemiyorum- belki mahalli, yerel televizyoncular burada davete icabet ettiler. Türkiye'nin ulusal, özel ve resmi televizyonlarının bu toplantıdan tek satır dahi bahsedeceğini sanmıyorum. Bu, bizim acizliğimizdir. Avukatlık mesleği, nedense toplumda layık olduğu yerde değildir. Demin bir sayın meslektaşımızın belirttiği gibi, ağır ceza başkanının "Gereği düşünüldü, kalkın" demesi, maalesef bilhassa kazalarda ve ufak vilayetlerde her zaman görülmektedir. Bırakın gereğinin düşünüldüğünü, bazı hâkimler,

duruşma salonuna girdiği zaman avukatlar ayağa kalkmadı diye sitem etmekte ve hatta yüz karartmaktadırlar. Bu ne biçim rezalettir... Avukatlar olarak bir yargıçtan, bir savcıdan neyimiz eksik? Sav, savunma ve karar, yargının üç temel unsurudur. Nedense avukatlık mesleği hakir görülmektedir. Anadolu'da yaşayan insanlarımız bilir; bizlere "çantalı eşkıya" denilmektedir, toplum nazarında itibarımız budur, bunu bilelim. Bu mesleği yüceltelim. Yeni seçilecek Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri, bu hususa önemle ve ısrarla dikkat etmelidirler; avukatlık mesleğinin onurlu, şerefli bir meslek olduğunu Türkiye'ye, yurt çapına altını çizerek belirtmelidirler.

Tekrar ediyorum: Burada konuşma yapacak olsam, iki saat konuşur, sizleri rahatsız eder, gına getirtirim; bu nedenle avukatlık mesleği hakkında konuşmuyorum. Konuşmacıların bazıları, dikkat ederseniz, burayı siyasi arenaya çevirmek istemektedirler. Burası Türkiye Barolar Birliği'dir, siyasi arenaya çevirmek olmaz. Ayrıca şu hususu da belirteyim: Bazı saygıdeğer meslektaşlarımız da "seçmene selam" politikasıyla eyyamcılık yapmak istemektedirler. Şunu da söyleyeyim: Ben, ne Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliğine adayım, ne Denetleme, en Disiplin Kuruluna adayım, altını çizerek belirteyim.

İki dileğim var; onu da belirteyim: Bir önceki arkadaşımız, "Burada Sayın Adalet Bakanının olup olmaması mühim değil" demek istedi. Mutlaka bir bakanın burada bulunması şarttır ve bu bakanın da Adalet Bakanı olması gerekmektedir. Ayrıca şu hususu da bir sitem olarak veya ne olarak değerlendirirseniz değerlendirin: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı, yanılmıyorsam, basından takip ettiğim kadarıyla galiba bir hukukçu ve buraya 30 metreden mesaj çekmektedir. Bu da Diyarbakır Barosu'nun acizliğidir.

Ben, ilk defa Diyarbakır'a geliyorum, sıcak ve canlı kanlı insanlar, bizlere çok iyi hizmet veriyorlar, yüzümüzün içine bakıyorlar ve misafir ağırlamanın hazzını yaşıyorlar. Biz, bu yöreyi iyi bilememişiz. Türkiye, bir bütündür; onun için doğulusu-batılısı, kuzeylisi-güneylisi bir bütün halinde kalmaktadır.

Dilek ve temennilerimi belirtiyorum: Biliyorsunuz TBMM çalışmaları esnasında Kamer Genç, Avukatlık Yasası üzerinde görüşmeler yapılırken, ısrarla ve inatla ve sebebini bilmediğimiz şekilde, bu avukatlıktan niçin bu kadar korkmakta veya sitem etmektedir ki, yasanın geçmesini engellemek için türlü çeşitli handikaplar yapmaktadır. Benim Divana bir önerim var; Türkiye Barolar Birliği olarak Sayın Kamer Genç'e kınama telgrafı çekilmesini istiyorum. Bir de -gündemin kaçınıcı maddesinde bilmiyorum- önümüzdeki Baro toplantısının da Türkiye'nin Güneydoğusunun bir incisi olan Diyarbakır'da bu sene yapılmasını istiyorum.

Diyarbakır Barosunun bu güzel organizasyonundan dolayı da başta Başkanları ve üyelerine teşekkürü bir borç bilirim. Gönül ister ki, gelecek toplantı da Marmara'nın güzel bir ilçesi olan Bilecik'te yapılsın. Fakat bunun fiziki olarak mümkün olması mümkün olmadığından, bu sefer Türkiye'nin Güneydoğusu Diyarbakır'da yapıldı. Önümüzdeki toplantının da Marmara'nın doğusunda, Bursa'da yapılmasını teklif ediyorum.

Hepinize en derin saygılarımı sunuyorum, sağ olun, var olun, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Sirel.

Sayın Sirel, bir sitemde bulundu; belki yanlış anlaşılma veyahut da bizim eksikliğimiz olarak kabul edin. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanının hukukçu olduğu, Diyarbakır Barosunun halen üyesi olduğunu söylemek istiyorum. Şu anda kendisinin burada bulunmamış olmasının nedeni, yurtdışı seyahatinde oluşundandır.

Ben, Noyan arkadaşımı kürsüye davet etmeden, bize gelen kutlama mesajlarını -çünkü onlarla ilgili tartışmalar yapılıyor, tartışmaların bitmesi için- okuyacağım. Fakat ilginize sunma bakımından söylüyorum, ilgileri bakımından söylüyorum; Diyarbakır Barosuna gelen bazı telgraflar 11-12-13 Nisan tarihli. Dikkatinizi çekerim; yani davet edilen Türkiye'nin üst düzey bürokratlarının, davet edilen kişilerin olaylara veyahut da davet edilen kurumlara ne denli duyarlı olduklarını gösteriyor. Bir ay önce; yani bu etkinlik 12-13 Nisan'da yapılıyor düşüncesiyle bize kutlama mesajı göndermişler.

Şu anda bize gelen kutlama mesajlarını bilgilerinize sunuyorum. Sayın meslektaşlarım; kutlama mesajlarının metinlerini, zamanımızın yetersizliği nedeniyle size okuyamayacağım, sadece adlarını okuyacağım:

Adalet Bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami Türk, Hâkim Tuğgeneral Doktor Erol Alpar, Türk Hükuk Kurumu Başkanı Yekta Güngör Özden, Anayasa Mahkemesi Başkanı Mustafa Bumin, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi Hüseyin Demirörs, Anayasa Mahkemesi Başkanvekili Haşim Kılıç, Ordu Delegeşi Av. Ersoy Sağlam, Millî Eğitim Bakanı Av. Metin Bostancıoğlu, Sanayi ve Ticaret Bakanı Kenan Tanrıku, Adalet Bakanlığı Müsteşarı İhsan Erbaş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanvekili Ergül Güryel, Maliye Bakanı Sümer Oral, Hâkim Tuğgeneral Askeri Yüksek

İdare Mahkemesi Başkanı İrfan Erdinç, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Noyan Özkan; buyurun efendim.

Av. NOYAN ÖZKAN (İzmir Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum, İzmir'in de sıcak selamlarını getiriyorum hepinize.

Değerli meslektaşlarım; Türkiye Barolar Birliği, yarın yeni yönetim kurulunu ve başkanını seçecek ve 4 yıl süreyle bu yönetim kurulu ve başkan; Türkiye Barolar Birliği'ni yani baroların koordinatörünü, onların arasında eşgüdümü sağlayan organı yönetecekler. Bu önemli seçimde sayın delegelerin, sayın başkanların iki kez düşünmelerini istiyorum; hem mesleğimizin gelişmesi açısından, mesleğimizin onurlu ve gerektiği biçimde, gereken yere gelmesi açısından, hem de hukuk devletinin gerçekleşmesi açısından.

Yıllardır baroların hukuk devletinin gerçekleşmesi için sürdürdüğü çabalar yavaş yavaş meyvelerini vermeye başlamıştır. Bu bakımdan Avukatlık Yasasının çıkarılmasında emeği geçen başta Türkiye Barolar Birliğinin Yönetimi olmak üzere, tüm hukukçuları kutluyoruz.

Ben, hemen Avukatlık Kanunuyla ilgili önemli bir hükme geçmek istiyorum: Bana göre Avukatlık Kanununun en önemli hükmü; insan haklarını ve hukuk devletini savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmaktır. Bazı barolarımız, bunları

yıllardır yapıyor, yapmaya çalışıyorlar ve şöyle eleştiriliyorlardı: “Siz, neden meslek sorunlarıyla uğraşmıyorsunuz da, insan haklarıyla uğraşıyorsunuz?” Biz, ülkece, ulusça, hep kolay kazanmaya alışmışız, hiçbir şeyin mücadelesini yapmamışız değerli meslektaşlarım. Belki şu anda Avrupa’daki barolar, ağırlıklı olarak insan haklarıyla uğraşmıyorlar, meslek sorunlarıyla daha fazla uğraşıyorlar; ama geçmişte büyük mücadeleler vermişler ve büyük mücadelelerin başında hep avukatlar olmuş. Hangi avukatlar; bağımsızlığı savunan, bağımsız yargıyı savunan, insan haklarını savunan ve insanca yaşamayı temel ilke olarak kabul eden avukatlar, her ülkede öncü olmuşlar, bu ülkede de avukatlarımız öncü olmuşlardır.

Biz avukatlar ve barolar, bu yasanın getirdiği bu hükmü çok iyi özümsemek ve barolarımızın kurumsal yapılarına bunu getirmek zorundayız. İzmir Barosu İnsan Hakları Merkezi, yaklaşık 6 yıldır faaliyettedir. İnsan hakları ihlallerinin yoğun olarak yaşandığı ve yaşanabileceği ülkemizde, barolar, meydanı sadece insan hakları derneklerine ve bir avuç insan hakları mücadelecisi insanlara bırakmamalıdır. Bütün barolar bundan sorumludur; yarın öbür gün kapısına gelen bir vatandaşa, bir baro başkanı veya yönetim kurulu, “bana ne insan haklarından” diyemez, yoksa o yönetim kurulu görevini ihmal etmiş olur, yasa çok açık ve nettir.

İkinci bir husus; Türkiye Barolar Birliğinin yeni yönetimi açısından, geçmiş Yönetimi de bu konuda eleştirmek istiyorum: Türkiye Barolar Birliği, uluslararası perspektifleri yakalayamamakta ve bunun gereğini yerine getirememektedir. Yaklaşık iki yıldır ülkemizde âdeta davullar çalmaktadır; Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları sürdürülmektedir. 24 Mart 2001 tarihli Resmi Gazetede 750 sayfalık Avrupa Birliği

Müktesebatına Uyum Raporu çıkmıştır, Ulusal Program çıkmıştır. Peki bu Ulusal Programın hazırlanmasında bizim barolarımızın, Türkiye Barolar Birliğinin katkısı ne olmuştur?

Türkiye’de bir hukuk süreci yaşanıyor; hem demokratikleşme ve hukuk dünyamızdaki, adalet sistemimizdeki antidemokratik hükümleri ayıklamak, daha ileriye yönelik adımlar atmak için çabalıyoruz, öte yandan Avrupa Birliği hukukuna uyum sürecini yaşıyoruz. Ancak bu konuda ne biliyoruz? Ben, şahsen Avrupa Birliği hukuku hakkında fazla bir bilgim yok; nasıl bileceğiz, nasıl öğreneceğiz, hizmetiçi eğitim toplantılarımız nasıl olacak? Türkiye Barolar Birliği, bu konuda yönlendirici görevini mutlaka yerine getirmeli ve meydanı sadece TUSİAD ve saire gibi kurumlara bırakmamalıdır.

Türkiye’de Avrupa Birliğine uyum, hukuk süreci çalıştırılmakta; fakat Türkiye Barolar Birliği, bu konuda hiçbir şekilde etkili olamamaktadır, bu çok önemlidir. Yeni gelecek Yönetim açısından, demokraside yönetime katılım ve şeffaflık ilkesi açısından İzmir Barosunun uyguladığı ve yönetim kurulu kararlarıyla uyguladığı bir yöntemi mutlaka öneriyorum. Türkiye Barolar Birliğinin tüm Yönetim Kurulu Kararları, tartışmalarıyla beraber Barolar Birliğinin web sitesinde açık olarak yer almalıdır. Tüm avukatlar ve baro başkanları, web sitesine girdiği anda, Türkiye Barolar Birliğinin ne tartıştığını ve ne kararlar aldığını bilmek durumundadır. Bu şekilde uygarlaşabiliriz, bu şekilde hukuk devletine ileri adımlar atabiliriz.

Sayın Başkan, sayın meslektaşlarım; son olarak bir eleştiride bulunmak -tabii bu, aynı zamanda bir özeleştiridir- istiyorum: Biz, bu erkek topluluklarıyla hiçbir yere, hiçbir sonuca gidemeyiz. Şuraya bakıyorum; yani yaklaşık 300-350 tane avukat meslektaş

arasında yüzde 10'u bile geçmeyen bayanlarımız var. Nedir bu Türkiye Barolar Birliği Yönetimindeki bu bayanların azlığı, ben bunu anlayamıyorum. Dün akşam öğrendim, üzüldüm; Diyarbakır Barosunun Yönetiminden bir tane bile bayan meslektaşımız yok. Onun için Bursa Barosu Başkanını ve Yönetimini kutluyorum, 5 tane bayan görev almaktadır. Bayanların, kadınların yer aldığı yönetimler, daima uygarlığa, daima güzele, daima iyiye, doğruya götürür diye düşünüyorum,.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkürler Sayın Özkan.

Gürkut Acar; buyurun.

Av. GÜRKUT ACAR (Antalya Barosu)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Antalya Barosu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım; arkadaşlarımız, Türkiye'de hukuk adına konuşulabilecek ne varsa konuştular. Ben, öncelikle Diyarbakır'da bu toplantının yapılması nedeniyle, karar veren arkadaşlarımı kutluyorum. Antalya'dan 40 tane arkadaşımla beraber bir gezi yaparak geldik; gerçekten bölgedeki kültürün yüceliğine, derinliğine, arkadaşlarımızın ilgisine, yöre halkının birlikte yaşama ve beraber olma arzularının sıcaklığına tanık olduk ve hepimiz çok etkilendik. Antalya delegasyonu ve Antalya'daki avukat arkadaşlarımız, bu geziden son derece etkilendiler. Ben, Diyarbakır Barosuna da ayrıca bu organizasyondaki çalışmalarını nedeniyle yürekten teşekkür ediyorum. Gerçekten böyle bir kucaklaşmaya ihtiyaç vardı. Biz, iliklerimizde hissederek geldik; kültürü, sanatı ve geçmişiyle, 5 bin

yıllık tarihiyle bu bölgede olmaktan mutlu olduğumuzu söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım; öncelikle en önemli sorunumuz, Avukatlık Yasasıydı. Bu Avukatlık Yasasının çıkmasında Barolar Birliğinin, her üyesinin ayrı ayrı birebir çalışmalar yaptığını biliyorum. Özellikle Anayasa Kurultayında bulundum ve Anayasa Kurultayını son dakikasına kadar izledim. Barolar Birliğinin bütün üyeleri, buradaki değerli yöneticiler ve Sayın Başkan, teker teker o kurultaya gelen Cumhurbaşkanı'dan tutarak, TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Sayın Emin Karaa'ya teşekkür ediyorum. Yine Komisyon Üyesi Sayın Ali Arabacıya teşekkür ediyorum. Bu yasa, gerçekten çok büyük çabalarla çıktı; kutluyorum, "hepimize hayırlı olsun" diyorum.

Yasanın neler getirdiğini biliyoruz. En önemlisi 1. Maddesidir; savunmanın yargının bir unsuru olduğunu, yargıcın yardımcısı değil, bir asli unsuru olduğunu bu yasa kabul etmiştir. Yani bizim artık şunu söyleme hakkımız vardır; "Bu yasanın bu maddesine göre avukat yoksa, savunma yoksa, orada yargılama da yoktur; çünkü o sacayağının bir parçası yok demektir, o zaman yargılama yok demektir." Onun için bu yasa değişikliği çok önemli.

İkinci önemli konu da, Türkiye Barolar Birliğinin kesinlikle Adalet Bakanlığının vesayetinden kurtulmasıdır. Türkiye Barolar Birliğinin, bir çocuk gibi vesayet altında tutulması, gerçekten bizi rencide eden bir olaydı.

Bundan sonra en önemli konu, bizim kazançlarımızla ilgilidir. Bir Berberler Derneği bile kendi tarifesini kendi yapıyor; ama Türkiye'de avukatların tarifesini Adalet Bakanlığı yapıyordu. Şimdi bu asgari ücret tarifelerini Türkiye Barolar Birliği yapacak ve elbette ki baroların isteklerini göz önünde bulundurarak, çağa

uygun, avukatı insanca yaşatacak yeni tarifelerin oluşmasını sağlayacaktır. En önemli konulardan birisi de budur; çünkü bu, bizim ekmeğimizle, aşımızla ilgili olan bir olaydır. Onun için de Barolar Birliğini yürekten kutluyorum, birlik yöneticilerine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar; kavgamız, “hukuk devleti” kavgasıdır. Biraz önce konuşan değerli arkadaşlarımdan birisi, “Anlamıyorum; neden Türkiye’de avukatların değeri yok” diyor. Eğer bir ülkede hukukun değeri yoksa, hukukçunun değeri olmaz. Bir ülkede tam bir hukuk devleti kurulmamışsa, o zaman oradaki avukatın da değeri olmaz. Türkiye’yi yöneten kadrolara dikkat ediniz, -hepsini suçlamıyorum, çok değerli arkadaşlarımız var- TBMM’ye bakınız; -biraz önce birisinin adı geçti; anmak istemiyorum, tartışıldı burada- öyle insanlar var ki TBMM’de, bu ülkenin hukukun üstünde durduğunun farkında değil. Eğer bir TBMM üyesi, hukukun bu ülkenin ve bu devletin temeli olduğunun farkında değilse, o ülkede hukukçunun kıymeti olmaz, o ülkede avukatın da kıymeti olmaz. İşte yıllardan beri, 23 yıldan beri ülkenin bir tarafında ayrı bir hukuk sistemi, başka tarafında bir ayrı hukuk sisteminin uygulanmasındaki talihsizlik de budur. Bu bölgelerde de, her yerde de aynı hukuk uygulanmalıdır, Türkiye tam bir hukuk devleti haline gelmelidir.

Değerli arkadaşlarım; bu konuda bu Avrupa Birliği müktesebatının getirilmesi de bir şanstır. Önümüzdeki dönemde Barolar Birliğinin bunu iyi değerlendirmesini diliyorum. Çünkü gerçekten 12 bin sayfa yasayı Türkiye’ye almamız gerekiyor; Türkçe’ye çevirip, tercüme edip, almamız gerekiyor. Türkiye’nin tam bir hukuk devleti olabilmesi için bu da ayrı bir şanstır diye düşünüyorum.

Arkadaşlar; Sosyal Sigortalar Kurumu, halen bize gülünç emekli maaşlarını vermeye devam ediyor, sağlık sigortamız yoktur. Bunun çözümlenmesi için yeni seçilecek arkadaşlarıma temenni ediyorum; bir an önce avukatlık sigorta kurumunun kurulması konusunda bir yasa taslağı hazırlayıp derhal göndermemiz lazımdır. Nasıl stajyerlere bu yeni yasayla bir maaş, bir ücret verilmesi kararlaştırıldıysa; yine eklenecek dilekçelere verilecek bir pulla kaynağı gösterilerek, avukattan Sosyal Sigortalar Kurumu primlerini hem kaynakta keserek, hem de buna ek olarak pullarla, yaygın bir uygulamayla ek bir kaynak da yaratarak, en azından bizim de yargıçlarla aynı seviyede emekli maaşı almamız sağlanmalıdır. En azından Türkiye’de 45 bin avukatın dayanışmasını sağlayacak yeni avukatlık sigorta kurumu tasarısı kanununu biz en kısa zamanda görmek istiyoruz.

Arkadaşlar; dünyanın bütün ülkelerinde, vergi sisteminde her mesleğin kendine özel vergilendirme durumu vardır. Bizim de avukatların vergilendirilmesi konusunda talebimiz var, Antalya Barosu olarak öneriyoruz; lütfen bunu tartışalım, olgunlaştıralım, getirelim. Biz bunu bir yasa taslağı biçimde Destek Çalışma Grubumuza verdik, hazırlıyor, bütün barolara göndereceğiz; ama çok kısa olarak burada anlatmak istiyorum:

Asgari ücret tarifesinde, “Yazılı olan miktar baroya yatırılmadan avukat göreve başlamaz” hükmü getirilmelidir. Bununla birlikte baro, yasa uyarınca bu hizmetinin karşılığında bir hizmet keseneği kesmelidir; ama o asgari ücretin vergisini, KDV’sini, stopajını, gelir vergisi kesintisini ve bütün sağlık ve sosyal yardımlaşma kesintilerini kaynakta kesip, kalan miktar avukatın hesabına yatırılmalıdır. Bunu bir kural haline getirirsek, birçok davada -özür dileyerek söylüyorum- hamallık yapmaktan

kurtulacağız. Bedava aldığımız birçok dava var; bunların hepsinin en azından ücret tarifesinde yazılan miktarının yatırılması sağlanacaktır ve bu yapıldığı zaman da, bize yük olan vergi ve sigorta borçlarıyla kendi kaydımızın sicilden silinmesi gibi talihsizliklere uğramış olmayacağız.

23 Haziranda 3. Avukatlar Forumunu Antalya'da yapacağız, bu konuda Yönetim Kurulumuz karar aldı, hepinizi davet ediyorum değerli arkadaşlarım. Orada bunun ayrıntısını tartışırız, ben onu bir taslak halinde getireceğim. Bir de önümüzdeki dönemde bazı barolarımızla bu 8 tane yönetmeliği çıkartmak gerekiyor. Yeni yasamıza göre onlarla ilgili de bir ön çalışma yapalım; 23 Haziranda Antalya'da yapılacak Avukatlar Forumunda hem o 8 tane yönetmeliği tartışalım, hem de bu vergilendirme konusuyla ilgili Antalya Barosunun bu konudaki önerisini tartışalım.

Hepinize saygılar sunuyorum, çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler Sayın Acar.

Cevriye Aydın hanımefendi; buyurun.

Av. CEVRIYE AYDIN (İstanbul Barosu)- Değerli meslektaşlarım; tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin ekonomik, siyasal ve yargı düzeniyle ilgili pek çok sorunlar içinde olduğunu ve bunların birikerek ağırlaştığını biliyoruz. Buna paralel olarak bizim de sorumluluklarımız artmıştır. Dolayısıyla bizim aydın birer insan, birer hukukçu olarak sorumluluklarımız arttığı gibi, ülkenin tek bağımsız hukuk örgütü olan Barolar Birliğimizin de sorumluluğunun arttığını

düşünüyoruz. Bu nedenle ondan da beklentilerimizin arttığını düşünüyoruz.

Bilindiği gibi son ekonomik kriz sonrasında, uluslararası kredi musluklarının açılması karşılığında, Türkiye'den 15 yasa çıkarılması istendi. Bunlar arasında Tütün Yasası, Şeker Yasası, bankalarla ilgili, devlet borçlanmalarıyla ilgili yasalar var. Fakat bu süreç, öylesine ilginç bir şekilde işledi ki, gerçekten pek çok yönden ülkemizin içinde bulunduğu durumu değerlendirmek bakımından bir örnek fotoğraf olarak incelenebilir; ben biraz bu yönüne değinmek istiyorum. Böyle bir karşılıkla, bir siparişe, millet adına, halk adına egemenliği kullanan Türkiye Büyük Millet Meclisi, Amerika'nın, birtakım uluslararası finans kuruluşlarının böyle bir dayatmasıyla 15 tane yasayı görüşmeye ve bunları çıkartmak için çalışmalar yürütmeye başladı.

Ülke insanları ve ülkenin çıkarları aleyhine olan bu yasaları, ülke adına, millet adına egemenlik kullanan bir kurumun çıkarmasına mı isyan edersiniz; öte yandan şeker, tütün, bankacılık gibi yasalarda kendi ülkemizin ürünleri olan, ülkemizde üretilen ürünlerin üretiminin kısıtlanması, hatta tamamen ortadan kaldırılması, buna karşılık uluslararası tekellerin ürünlerinin dayatmayla satılması ve bizim de bunları almak zorunda bırakılmamıza mı isyan edersiniz?.. Pek çok yönden gerçekten son derece önemli; hem bağımsızlığımızı ilgilendiren, onu zedeleyen yasalar olarak gündeme geldi.

Dediğim gibi, Meclisin içinde bulunduğu tutumla, ülkemizi son derece aşağılayıcı bir duruma düşüren bir süreç olarak işledi. Elbette bu ilk değildi; ama öyle sanıyorum ki bu 15 yasa, Hükümetin içinde bulunduğu gerçekten ülkeye ve ülke

insanlarına, yurttaşlarına karşı, onların çıkarlarına karşı bir tutum olarak tezahür etti.

Ben, Barolar Birliğimizin böyle önemli bir konuda, ülkenin geleceğini ilgilendiren; tüm vatandaşlarının, çalışanlarının geleceğini ilgilendiren konularda sessiz kalmaması gerektiğini düşünüyorum. Bu konularda hepimizin sesi olan örgütümüzün, ülke aleyhine, ülke insanları aleyhine bağımlılık ilişkileri yaratan yasalara karşı çıkmasını; bir baskı grubu olması nedeniyle, bu konuda Hükümete, bu konuda Parlamente'ye gerekli etkinin ve baskının yapılması gerektiğini, bu noktada çalışmalar yürütmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Olağanüstü hal meselesine pek çok arkadaşım değindi; gerçekten hepsine çok teşekkür ediyorum. Kongremizin Diyarbakır'da olması, bu bakımdan hepimize bir sorumluluk da yüklüyor. Şimdiye kadar ülkenin bir bölümünde insanlar, diğer bölümündeki insanlarla eşitsiz koşullarda yaşadılar, yaşamak zorunda bırakıldılar. Arkadaşlarım ifade etti; 23 yaşına gelmiş gençler, olağan koşullarda yaşama imkânı bulamadılar. Bu, başta bizim açımızdan, hukukçular açısından son derece karşı çıkmamız gereken bir durumdur. Diyarbakır'da olmamız hasebiyle söz alan her arkadaşımın bu dileği, bu talebi, olağanüstü halin kaldırılması istemimizi dile getirmesini istiyorum. Daha önce sıkça dile getirildi; ama itiraz yoksa, bütün Türkiye Barolar Birliği delegelerinin, bütün Türkiye baro başkanlarının olağanüstü halin kaldırılmasını istediğinin vurgulanmasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Söz sırası Sayın Hilal Küey'de; buyurun.

Av. HİLAL KÜEY (İzmir Delegesi)- Sayın konuklar, sevgili meslektaşlarım; gördüğüm bir düşü sizlerle paylaşmak istiyorum:

Önceki gece ak saçlı bir ihtiyar rüyama geldi; “Duydum, Birlik seçimleri varmış ve sen, düşüncenin kazanmasını çok istiyormuşsun” dedi. “Evet, çok istiyorum” dedim. “Üçlü protokolün kalkması için 1,5 yıldır uğraşıyoruz. Ne yapmamız lazım?” dedim. “Çok yavaş, geç tepki, tepkisizliktir; anında Hayata Dönüş Operasyonuyla F tipini kapatmalıydınız.” “Ama ben tecridin her türlü süne karşıyım, her türlü insansızlığa karşıyım; insana aykırı, kültüre aykırı, doğaya aykırı, bütün bir tarihsel gelişime aykırı, birikime aykırı. Hukuk niçin var, kurum niçin var, bizler niçin toplanıp toplanıp dağılıyoruz; insan yoksa, geriye ne kalıyor?” dedim. “Gözleri okunmadan protokol dışarı çıkmasın” dedi. “Peki Avukatlık Yasamız, şirketleşme, zorunlu avukatlık, asgari ücret tarifelerimiz, Bakanlık vesayeti duvarı altında ezilen hayatlarımızın standardı?” “Eller taşın altına sokulmadan kimse duvar yıkamaz” dedi. “Ya mesleğimizin geleceği?” dedim; “Staj eğitim merkezleri” dedi. “Ya mesleğimizin onuru?” dedim; yüzüme baktı, -yaşlıydı, fakat yakışıklıydı- dedi ki “Adın Zülfükâr mı?” Şaşırmıştım, “Adım Ay” dedim. “Tamam işte, mesleğin onuru, Ay Tanrıçası Selena’nın saçlarında; onu belik belik örmek gerek” dedi. “Ama tanrıçalar yok ki artık” dedim; “Kim demiş; bu topraklarda tanrıçalar hep vardır, yalnız tanrılar onları göremiyorlar” dedi. “Peki tanrılara nasıl göstereceğiz?” dedim; “Selena’yı Komagene Kralına götür” dedi. “Kral öleli 2 bin yılı geçti” dedim; “Krallığı duruyor ama” dedi, “Başka hiçbir yerde ay, dünyaya bu kadar yakın durmaz, elini uzatsan tutarsın. Üstelik üç vakte kadar seçiminizin yapılacağı toprakların yanı başında,

aşağıda Fırat suyu akar” dedi. “Ama usta Yaşar Kemal, ‘Fırat suyu kan akıyor’ diyor” dedim; “Bırak şimdi masalı, sen gerçekleri dinle” dedi. “Gerçek ne ola ki?” dedim; “Fırat suyu serindir, Bizans sarnıcı gibi, içinde kırmızı balıklar barış barış akar” dedi. “Sarnıçtaki kırmızı balığın resmini çizecek Abidin nerede?” dedim; “Yolun bak” dedi. “Bir şey göremiyorum” dedim; “Yolun sonu yeni bir başlangıç; yolun sonu, çareyi kendinde aramak; yolun sonu, insana inanç” dedi. Uyandım ve düşümü istiyorum.

Tarihin hiçbir döneminde hiç kimseye, hiçbir kuruma istekleri gümüş bir tepsi içinde dışarıdan sunulmamıştır. İsteklerimizi biz bizzat kendimiz delegeler gerçekleştireceğiz, buna inanıyorum. Bu inançla tekrar hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz.

Gültekin Tüfekçioğlu; buyurun efendim.

Av. GÜLTEKİN TÜFEKÇİOĞLU (Kütahya Barosu Delegesi)- Sayın Başkanım, değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım; Kütahya Barosu delegesi olarak Kütahya’mızdan ve Kütahya halkından güzel Diyarbakır’ımıza ve Diyarbakırlı kardeşlerimize selamlar, saygılar, muhabbetler getirdik, lütfen kabul buyurunuz.

Değerli meslektaşlarım; sözlerime başlamadan önce, yargının üç temel ögesinden biri olan savunmada ve mesleğimizde 32 yıl aradan sonra kısmi ve nispi bir iyileştirme sağlayan Avukatlık Kanununda değişikliği öngören yaşlı ve yorgun kanun tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanunlaşmasında büyük emeği

ve gayreti bulunan Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Yönetim Kurulu ve özellikle TBMM Adalet Komisyonu Başkanı, Kütahya Milletvekili ve Kütahya Barosu eski başkanlarından Sayın Emin Karaa'ya şükranlarımı arz etmek istiyorum.

Değerli meslektaşlarım; barolarımız ve Barolar Birliğimiz, eylem ve demeçleriyle savunma mesleğinin ve yargının problemleri yanında, en az onun kadar çağdaş medeniyetin ve özgürlükçü demokrasinin, çoğulcu demokrasinin temelini teşkil eden prensipler için daha da gayret sarf etmek zorundadır. Maalesef fert ve toplum olarak ve kurumlarımız olarak, uzlaşma maharetini kaybetmiş durumdayız. Tanzimat'tan beri doğrularını en az bir asır geriden, yanlışlarını en az bir adım geriden takip etme alışkanlığına sahip olduğumuz Batı, müesseselerini yıkmamış, terk etmemiş, sadece geliştirmeye ve yenileştirmeye bakmıştır. Çok buhranlar yaşamış; fakat çözümü, müesseselerinin devamlılığı içinde uzlaşmalar sağlayarak bulmuştur, bulmaya gayret etmiştir. Tesir almış; ama kendi terkip ve sentezini kendisi yaratmıştır. Biz, bunu hiçbir zaman yapamadık; âdeta her devrimiz, bir öncenin inkârı mahiyetini taşımıştır. Bu yüzden fikri yardımlaşma ve tamamlanma bir türlü gerçekleşmemiş; hiçbir sosyal, ekonomik, siyasi problemimiz çözülüp ileriye götürülememiştir. Halbuki değişerek devam etmek, devam ederek değişmek, beşeri sistemlerin, özellikle demokrasinin varolma şartıdır.

Hiç değişmeyen donar, tamamen değişen yanar; ikisi de yok olmaktır. Değişmeyi sağlamak için, akla, ilme; kültürü korumak için inanç ve imana ihtiyaç vardır. Değişim, toplum ve fert planında; ruh-madde, akıl-iman, ilim-din dengesinin teessüs ettiği noktada tekamül ifade eder. Fikir iffeti, ilmi ölçülere bağlılık

şuuru, tenkit zihniyeti, gelişimin temel prensipleridir. İnsan Hakları Evrensel Prensibine göre, insanlığın en büyük amacı, insanların fikir ve inanç hürriyetlerine sahip olduğu bir dünyanın kurulmasıdır.

Fikri bir mesele üzerinde sıhhatli düşünebilmek için, o meseleyle ilgili bütün kavramları, nüanslarıyla beraber, tarihi gelişimiyle beraber göz önünde bulundurmak gerekir. Kolaycılık, insanın kendi kendini aldatmasıdır, en kötü aldanış da budur. Maalesef, "demokrasi", "laiklik" ve "hürriyet" kavramlarının tarif ve muhtevasında ülkemizde kolaycılığa gidilmiş, gelişmeye engel olunmuştur. Çoğu zaman bu konularda Türkiye Barolar Birliğini temsil edenlerin görüşlerinin de kanımca ideokratik, engelleyici ve gelişmeyi önleyici nitelikte olduğunu görmüşümdür. Laikliğin ne olduğu, ülkemizde ilim adamları tarafından dahi ortak bir izaha ve tanıma bağlanmamıştır.

Demokrasi, din ve vicdan hürriyeti, fikir hürriyeti, birbirlerinin olmazsa olmazıdır. Devletin laik bir hukuki yapıya sahip olması, milletin dini, manevi inançları bulunduğu gerçeğine, bu gerçeğin güçlenmesi idealine aykırı bir biçimde yorumlanamaz. Laiklik, dinin devlet üzerinde emredici bir tesir sahibi olmasını reddeder; ama hür kabul ve tercih zemininde dinden felsefi, fikri, hukuki ve sosyal faydalar teminini yasaklamaz. Laik devlete göre din, herhangi bir inanç, felsefe ve fikir sistemidir.

Laiklik; herkesin inanma ve inanışlarına uygun şekilde yaşama hakkına kavuşması, fikir hürriyeti, din eğitiminin dini kaynaklara göre serbestçe yapılması, dine karşı olan düşüncelere de hürriyet verilmesi imkânlarının tanınması demektir. İnanma ve inançlarına göre yaşama hak ve hürriyetinin bir unsuru olan kılık-kıyafet tercih hürriyetinden başörtüsünü, indi ve sübjektif bir

takdirle siyasi simge kabul edip, hukuksuz bir şekilde yasaklamak, bu yüzden 10 binlerce gencimizi en temel hakları olan eğitim ve öğretim hakkından mahrum etmek, din eğitimi de almış gençlerimizi bazı kamu görevlerinden mahrum etmek; din karşıtlığına, düşmanlığına dönüşen ilkel laiklik anlayışının sonucudur. Biz, mutedil ve ilmi bir laiklik anlayışı istiyoruz. Yarım ahlak, yarım adalet, yarım demokrasi nasıl olmazsa, yarım laiklik de olmaz.

Hürriyetçi demokrasinin olgunlaşmasıyla gerçekleşecek mutedil ve tam bir laiklik anlayışının egemen olduğu, fikir hürriyetinin gerçekleştiği, demokrasinin temel unsuru olan siyasi partilerimiz bünyesinde de demokrasinin işlediği; basınımızın hür olduğu, patronlarının menfaat aracı olmaktan çıktığı, Batılı anlamda dördüncü kuvvet fonksiyonunu kamilen yerine getirdiği; insan hakları ihlallerinin tamamen ortadan kalktığı, kardeşlik ve barışın hâkim olduğu, normal hukuk düzeninin cari olmadığı olağanüstü halin ebediyen sona erdiği günlere ve Türkiye'ye kavuşmak hayal ve dileğiyle hepinize tekrar en derin saygı ve sevgilerimi arz ederim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan Şengezer; buyurun efendim.

Av. ERDOĞAN ŞENGEZER (İstanbul Barosu)- Sayın Başkanım, sayın başkanlarım, sayın üstatlarım, değerli meslektaşlarım; bu saatten sonra pek de fazla dikkatli dinlenmeyeceğimi ben de biliyorum.

Benim söyleyeceklerimi eğer başka birisi söylemiş olsaydı, huzurunuzda bulunmayacaktım. Ancak bekledim, kimse konuyu açmayınca, ben de kendi açımdan 20 sene sonra da olsa, -1981'de Ankara'da bu toplantıya katılmışımdı- fikirlerimi söyleyeyim dedim.

Değerli meslektaşlarım; 350 sayfalık raporun bir tek noktasında, bence konunun temeline değinilmiş. Ancak o kadar çok kısa değinilmiş ki, onun bir parça genişletilmesi kanısına kapıldım, bu konuda fikirlerimi iletmek istiyorum: 15. Madde, "Yolsuzluklar ve gelir dağılımındaki eşitsizlik."

Değerli arkadaşlar; sabahtan beri yakınmalarla karşılaştık; gerek mesleğimiz için, gerek cezaevindeki davranış için, üçlü protokol için. Bence atlar, arabanın arkasına koşulmuş bulunuyor. Ben, işin tersini söyleyeceğim: Bütün bunların nedeni, "Yolsuzluklar ve gelir dağılımındaki eşitsizlik" maddesinde yatıyor. Zira Türkiye'de krizden de kimse pek fazla bahsetmedi; bu krizi kanımızla, canımızla yaşıyoruz, pek de fazla konuşulmadı. Liberal ekonomilerde krizler bünyeseldir. Batılılar, onu birtakım şekillerde az gelişmişlerin üzerine yıkarak bu dönemsel krizlerini atlatıyorlar. Ancak bizim gibi geri kalmış ülkelerde veya orta kalmış ülkelerde diyelim, bu krizler çeşitli dönemlerde otoriter idarelere neden oluyor. Eskiye hatırlayanlar hatırlasınlar; Türkiye'de 3 tane otoriter rejim olmuşsa, onun öncesinde 3 tane çok büyük devalüasyon olmuştur, ekonomik kriz olmuştur. Tabii ekonomik krizin yükü birtakım kimselerin sırtına yüklenecek, kimse gönül rızasıyla o yükü kaldırmaya razı olmayacağı için, yasalarda otoriter sistemleri tercih edeceksiniz ve savunmanın, bizlerin görevleri kat kat ağırlaşmış olarak karışımıza gelmiş olacak.

Gelir dağılımındaki eşitsizlik legal olabilir, gündemin moda değimiyle reel hukuk açısından hukuka uygun olabilir, fakat temel prensip ve ilkelere aykırıdır. İstanbul'da mesleğe yeni başlamış bir avukata hayat standardı uyguluyorsunuz; buna mukabil, bir minibüsün plakası 200 milyardır, o, orta esnaf olarak daha az vergi veriyor. Bu, yasaya uygun; ama Anayasanın kişilere eşit davranılma ilkesine aykırı. Bu, bir kesimin sırtından diğer bir kesimin sırtına kaynak aktarmak demek. Aynı şekilde az gelişmiş bölgelere teşvik veriyorsunuz; adam krediyi alıyor, oraya bir şey yapmıyor ve gidip krediyi devlete borç vererek kullanıyor. Bundan stopajın dışında vergi almıyorsunuz; ama asgari ücretliden vergi alıyorsunuz. Yükü belirli bir kısmın sırtına yüklediğiniz zaman, o kısım da toplumun çok büyük bir çoğunluğu olduğu zaman, o zaman bu hukusal sorunlarla, avukatlık meseleleriyle karşılaşırız. Yani atları arabanın önüne koşmak lazım, durumu öyle değerlendirmek lazım.

Önerim şu: Yeni seçilecek arkadaşlara temenni niteliğinde olsun; -gelecek dönem konuşma, hesap sorma hakkım olsun diye söylüyorum, kim seçilirse seçilsin- ekonominin kayda bağlanması olayı... Yolsuzluklar bölümüne giremiyorum. Yolsuzluklar; devlet içinde, siyaset içinde ve sermaye içinde belirli bir kesimin bir araya gelmesiyle olabilecek şeylerdir. Ekonominin kayda bağlanması halinde bu büyük yolsuzluktaki rakamların saklanması ihtimali yoktur. Yani sonuçta cezaevindeki sonuç, cezaevi meselesi, bunların sonucudur. Biz sonuçla uğraşacağımıza, başlangıçla uğraşmaya mecburuz.

Yine 16. Maddede geçiyor; milletvekili dokunulmazlığı olayının ayrıcalık olmaktan çıkarılması takip edilmelidir ve hukuksal nedenleri vardır, hukuksal temelleri vardır. Yani siyaset

anlamında değil, hukuksal anlamda sağlam temelleri vardır ve yargı kararlarının uygulanmasının takip edilmesi gerekir.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Sayın delegeler; son konuşmacımız Hüseyin Tayfun. Buyurun Sayın Tayfun.

Av. HÜSEYİN TAYFUN- Sayın Başkan, Barolar Birliğinin Sayın Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, sayın baro başkanları, sayın delegeler, sayın konuklar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Baro başkanımız, konuşmasında temas etti; ama ben de Barolar Birliğinin 26. Olağan Genel Kurulunun Diyarbakır'da yapılmasına Denizli'de karar veren delegelere, herkese, burada bulunanlara, Türkiye'deki bütün baro başkanlarına ve delegelerine teşekkür ederim. Hepiniz şeref verdiniz; tekrar teşekkür ediyorum. Ancak naçizane bir önerim var: Diyarbakır surlarını arabayla da olsa, etrafında bir dolaşarak görün. Bir anekdot: Senelerce önce "Diyarbakır surlarını tamir edelim mi, etmeyelim mi; bir kısmını yıkalım" diye düşünmüşlerdi. Bu işin uzmanları, "Bu surları yapmak, yıkmaktan kolaydır" diyorlardı; tersinden söylersek, "Bu surları yıkmak, yapmaktan daha zordur" diyorlardı, buna dikkatinizi çekmek isterim.

Ayrıca mümkün olursa, Mardin'e gidip, Mardin'den Harran'a bakmanızı da istiyorum. 2 bin sene önce Harran'da üniversite varmış ve orada sulamalar varmış; bileşik kaplar yasasına göre o kuyular açılıyor ve arazi sulanıyordu.

Değerli arkadaşlar; 1993'te bu yana 6 kurultaydır, sayın delegelerle, sayın Barolar Birliği mensuplarıyla bir arada oluyorum. Zaman zaman bölgenin koşullarını, bölgenin şartlarını, bölgedeki hukuksuzluğu, hukuk ihlallerini çok geniş ve bazen de kırıncı olarak dile getirdim. Gerçi bugün Balıkesir Delegeşi Sayın Turgut İnal'ın geçen gün bir yazısında benim bir konuşmama atıfta bulunmuş. Ben, "Ben, bu silahla bin metreden adam vururum' diye silahını denemek suretiyle zevkle adam öldüren azaldı" demiştim, bir konuşmamda bunu anlatmıştım, pek çok delegeyi etkilemişti. Bugün bunlar azaldı; ama yine de istenen ortamda bulunduğumuzu söyleyemem.

Geçen bir arkadaşımız anlatıyordu; çok yakınlarda bir askeri ekip, bir arama sırasında, kendi silahlarını birilerine, sanıklara mal ediyor, böyle bir tutanak tutuyor ve bu tutanakla sanıkların yargılanması, bu delillerle yargılanma sağlanıyor. Ancak yapılan araştırmada, birlikten gelen yazıda; bu silahların senelerce önce birliğin kayıtlarında olduğu ve bugün hâlâ da birlikte bulunduğu belirtiliyor. Bu tür suni belgelerle, suni delillerle bölgemizde pek çok insan mahkûm edildi. Biz de takip ettiğimiz birçok davada şahit olduk; bir sahte belge, suçlanmak istenenin cebine konuluyor ve bu belgeyle insanlar mahkûm ediliyordu. Gerçi bu son Erteleme Yasasıyla 169. Maddeyle cezalandırılanların ertelenmesi çok yararlı oldu; çünkü birçok masum bu şekilde kurtulmuş oldu.

Gazeteler, birkaç sene önce, "Van'da, akrabalarının yanına gitmek isteyen göçerler, şehir girişinde polis engeliyle karşılaştı" diye yazıyordu. Vali, "artık yeter" diyordu; yani örgüt ile asker arasında kalan ve köyünü terk etmek zorunda kalan vatandaş, şehir merkezindeki akrabalarının yanına sığınmak isterken,

“şehre girmek yasak” deniliyordu. Yine aynı tarihlerde gazeteler, “Sigarayı bırak, gazete al” gibi masum bir kampanya açan ve bununla ilgili bildiri dağıtmak isteyen bir siyasi partinin mensuplarının bu bildirimlerinin dağıtmasına engel olduğunu, Siirt’te buna engel olduğunu yazıyordu.

Bölgemizde, ilimizde 23 senedir; yani 26 Nisan 1979’dan beri tek bir yürüyüşe, gösteriye izin verilmiş değil. Mesela bu sene 1 Mayıs’ta yurdun birçok yerinde işçi kuruluşları toplantılar, gösterişler, yürüyüşler yaparken; Diyarbakır’da 30-40 kişi toplanmaya çalışılıyordu, coplarla dövülerek bir bakıma etkisiz hale getiriliyordu, yani masumane “Sendika hakkımızı söke söke alırız” gibi bir slogan atmaya fırsat verilmiyordu. Biz, böyle bir bölgede senelerdir avukatlık yapıyoruz.

Bir zamanlar bölgedeki mahkemelerde savaş hali hükümlerinin uygulandığını söylemiştim. Bir siyasi parti genel başkanını karşılarken bunu söylediğimde, orada bulunanların hepsi hayret ediyordu. Gerçekten Sıkıyönetim Yasasına göre, sıkıyönetim yargılamaları savaş hali hükümlerine göre yapılıyor. Mesela bir hâkim reddi talebinde bulunduk; gerekçe olarak “Savaş hali hükümlerine göre yapılan yargılamalar var; öyle olunca, hâkimin reddi talebiniz bu gerekçeyle reddedilmiş” diyordu.

Çok ilginç bir şey söyleyeceğim: Bu senenin ocak ayında, bir gazetede, bizim de 1980 sonrasında Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesinde savcılık yaptığı için tanıdığımız bir emekli askeri hâkim şunu diyordu: “Orada 22 seneden beri hukuksuz bir düzen var; yani bu ülkenin bir bölümünde demokrasi ve hukuk hiç yok. O bölgede kirlenme ve hukuksuzluk batıya da sıçradı. Türkiye’nin, Güneydoğusunda sorunu çözmemesi, Güneydoğu Sorununu çözmemesi, tüm sistemi kirletti, hukuksuzluğa itti. Susurluk,

aslında bunların genel bir tablosu. Devletin ve askerin yaklaşımı yanlış, sorunu büyüttü; sırf askeri mentaliteyle yaklaşıldı” diyor ve devam ediyor bu askeri hâkim: “Bizim hukukçularımız cesur değil; biraz cesur davranabilseler Türkiye’de çok şey değişir, hukuk tanımayan güçleri frenlemek mümkün olur. Hukuk namusu, bu cesareti göstermeyi gerektirir. 12 Eylülde yargı bu noktaya getirilirken, Yargıtay, Danıştay ve Anayasa Mahkemesi üyeleri, pekala bir tek tepki gösterebilirlerdi ve hiçbir şey de olmazdı, bence askeri yönetim çok zor durumda kalırdı; ama hiçbir şey yapmadılar.”

Sayın arkadaşlar; bu bir emekli olmuş askeri hâkimin sözleri. Burada dikkatimizi çeken; “Hukuk namusu, bu cesareti göstermeyi gerektirir” diyordu. Yalnız bu arkadaşlarımız da görevdeyken bu cesareti gösteremediler. Geçen sene burada bir panel vardı; burada bir savcı da oturuyordu, o da bir şeyler söyledi. Orada söz aldım, dedim ki, “Ben savcı beye soruyorum; şu anda Diyarbakır’da gözaltına alınanlar, işkence görenler yüzde 50’inin altında mı, üstünde mi?” Orada bir tane hâkim, “Böyle bir soru da sorulur mu? Bu ortamda, Diyarbakır’da yüzde 50’inin altında işkence olduğunu savcı nasıl söyler?” diyor. Ona şunu da ilave ettim; dedim ki, “Siz emekli olsaydınız, bu soruya ne cevap verirdiniz?” Demek ki emekli olduktan sonra birtakım gerçekleri söylüyorlar.

Sayın arkadaşlar; TÜSİAD bile Anayasanın 15. Maddesinin son fıkrasının değiştirilerek, 12 Eylül döneminin işlemlerine karşı Anayasa yargısının açılmasını istiyor. Herhalde bu konuda bize daha fazla görev düşer. Aynı TÜSİAD başka bir şey söylüyor, çok ilginç; “Siyasi partilerde genel başkan sultasına son verilmeli” diyor ve çok ilginç, “Önseçim yapılsın” diyor. Ayrıca diyor ki,

“Batı ülkelerinde olduğu gibi, seçimlerde ülke barajı yüzde 5’e insin.” Bunu TÜSİAD söylüyorsa, herhalde bizim de söylememiz lazım. Çok ilginçtir; eğer Türkiye’de ülke barajı denildiği gibi biraz daha aşağıya inerse birçok problemler hallolabilir, pek çok kesim kendini temsil etme imkânı bulur. Nasıl ki işçilere yürüme imkânı vermediğinizde başka şeyler yapıyorlarsa; eğer siz barajı yüzde 10’a çıkarırsanız, kendini temsil edemeyenler başka yollara sapar.

Aykırı gelecek bir şey daha söyleyeceğim: Türkiye’de ekonomik krizin bilinen sebeplerinden başka, en önemlisi, bana göre, bölgede askeri harcamalardaki israftır. Bugün 10 milyar dolar için el açmışken başkalarına, son 10-12 yılda, kimilerine göre 100, kimilerine göre 150 milyar dolarlık harcama var. Ben, bunun en az yarısının israf olduğu kanaatindeyim.

Son olarak şunu söylüyorum: Son Avukatlık Yasasındaki değişikliğin çok önemli kazanımlar olduğunu söylüyorum. Ben, aslında hiçbir eleştiri niyetim yok; hele olumsuz bir eleştiriye hiç niyetim yok. Hele Diyarbakır’da, -eksik var mı, yok mu; o ayrı mesele- Diyarbakır’da Barolar Birliği Yönetimini eleştirmeye hiç niyetim yok, misafirlerimizsiniz.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlar; zaman akıp gidiyor, daha gündemimizin çok maddesi var. Hemen bu konuşmalardan sonra, geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanması konusu var.

Bundan önce tabii 26 arkadaşımızın konuşmalarına karşı elbette ki Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun da eleştiri yönünde -ki haklı da olabilir, haksız da olabilir, bu bizim

zenginliğimiz olması gerekir- kendilerine cevap hakkı vardır; buyurun Sayın Hocam.

Prof. Dr. ERALP ÖZGEN (Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı)- Değerli meslektaşlarım; vakit çok gecikti, bunun bilinci içinde konuşacağım. Her şeyden önce, gerek yaptığımız görev nedeniyle, gerek yeni yasamız nedeniyle bize teşekkür eden meslektaşlarıma, ayrıca bizi eleştiren meslektaşlarıma da gönülden teşekkür ediyorum. Bu eleştiriler gelecek yönetim açısından bir ışıktır, takip edilmesi gereken yolu bize gösterdiler. Yalnız meslektaşlarımin çoğu sanıyorum artık orada konuşmazlar, gündemimizin 14. Maddesinde yer alan dilek ve temennilerle ilgili görüşlerini açıkladılar, o maddeyi de belki tamamlamış sayılırız.

Ben sadece 1-2 noktaya dokunarak sözlerimi çok kısa keseceğim. Sayın Çetin Turan'ın konuşmasında ileri sürdüğü konulardan büyük üzüntü duydum. Birincisi, "28 Nisan tarihinde Ankara'da anlamsız bir yürüyüş yaptık" dedi. Anıtkabir'e gidip, Atamızın huzuruna gitmek, ondan manevi güç almak ne vakitten beri anlamsız sayılıyor anlamıyorum efendim. (Alkışlar) Biz o gün, Ata'mızdan aldığımız manevi güçle yazdığımız defterde, hükümetten olan şikayetlerimizi de açıkladık ve böylece basına da duyuru yapmış olduk. Ben bu yürüyüşün anlamsız değil, çok anlamlı ve yerinde bir yürüyüş olduğu inancındayım, bunu tekrar belirtiyorum.

İkincisi, bundan 3 yıl evvel benimle ilgili bir olayı bugün yeniden tazeleyerek Sayın Çetin Turan önümüze getirdi; İş Bankasındayken Disiplin Kurulu Başkanı olarak verdiğim bir oy nedeniyle. O, o tarihlerde çok tartışıldı, ben görüşlerimi, hatta Sayın Hocamız Rahmetli Sahir Erman'dan yaptığım alıntılar, yerli

ve yabancı mahkeme kararlarından yaptığım alıntılarla o sıradaki bütün baro başkanlarımıza ve delegelerimize göndermiştim. Şimdi bu konu neden önümüze geldi bilemiyorum. Aslında o günlerde Ankara’da yapılan baro başkanları toplantısında ben aynen “4 yıl için seçildim; ama sizlerin güveni devam ettiği sürece ben burada olurum. Sizlerin güveni bitmişse ben istifa etmekten çekinmekten bir an tereddüt etmem” dedim ve 4 baromuz dışında bütün barolarımız benim istifa etmemem, göreve devam etmem konusunda bir karara ulaştılar. Bütün bunlar olmuşken yeniden bunun gündeme getirilmesini doğrusu hayretle karşıladım.

Sayın Çetin Turan’ın söylediği bir diğer nokta, Bankalar Birliğinin yaptığı çeşitli toplantılara benim katılıp katılmamam konusunda. Efendim, bir yıldır ilgim kalmadı, fakat biliyorsunuz ben İş Bankası Hukuk Müşaviri olarak görev yapıyordum ve 1996 yılında ve 1997 yılında Gaziantep’te Birlik Başkanı seçilirken bu görevdeydim ve sayın delegeler, sayın başkanlar, benim bu görevimi bilerek Birlik Başkanı seçtiler. Ondan sonra -evet- bir yazı geldi İzmir Barosundan, “benim Birlik adına buraya katılıp katılmadığım” konusunda. Buna ben kendi imzama cevap vermedim; çünkü benimle ilgili bir soruya, kendi imzama vereceğim cevabın nezaketsiz olacağını düşündüm ve Sayın Başkanvekilimiz Hüseyin Erkenci’nin imzasıyla, “Birlik adına katılmadığım” cevabı verildi. Onun üzerine İzmir Barosu benden şahsen sordu “siz katıldınız mı çalıştığınız işyeri adına?” diye. Buna cevap vermedim, vermeyeceğim de, neden?.. Çünkü ben, bu sorudaki zihniyete karşıyım. Müvekkiliyle avukatı arasındaki ilişkilere baroların karışma yetkisi ne vakitten beri vardır. Bu zihniyet kabul edilecek olur ise, yarın, öbür gün, herhangi bir baronun, herhangi bir meslektaşımızın müvekkiliyle olan

ilişkilerini soru yapma haklarını kabul etmiş oluruz. Avukatların bağımsızlığını biz böyle mi sağlayacağız?..

Sayın Yücel Sayman'ın belirttiği bir konuya gönülden katılıyorum; Dicle Üniversitemizin Rektörünü, YÖK Başkanının birtakım dedikoduları öne sürerek, gerçekçi olmayan, delil olmayan nedenlerle görevden almak istediğini basından duyduk. Hakikaten Sayın Sayman'ın bu konudaki hassasiyetine gönülden katılıyorum.

Sayın Adil Giray Çelik çok güzel noktalara dokundu; Barolar Birliğinin gelişmesi için yapılması gereken noktaları söyledi, bunlardan biri de meslek kurallarının yeniden düzenlenmesiydi. Aslında biz barolarımıza hakikaten gündeme alınır ihtimaliyle meslek kuralları hakkındaki görüşlerini sorduk, bazı barolarımızdan cevap geldi. Ancak bu toplantı gündemine alamadık; çünkü onu alsaydık bütün gün onunla uğraşırdık, halbuki yarın bir seçim var ve bir tek gün konuşma hakkımız var. Bu yüzden bir dahaki Genel Kurulda; yani seçimsiz Genel Kurulda bunun gündeme alınmasının daha yararlı olacağını düşündük.

Efendim, son olarak, İstanbul Barosu Delegesi Sayın Zehra Coşkun'un bir sorusuna ve söylediklerine cevap vermek istiyorum. Sayın Coşkun, "Bakan ve Müsteşar eğer Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulundan çıkarılacak olursa tam bağımsızlık sağlanacak mıdır?.. Hayır" dedi, yürekten katılıyorum; hayır. Yalnız Sayın Coşkun'un birtakım sorduğu sorular vardı, sanıyorum ben 1996'da Birlik Başkanı olduğumdan bugüne kadar -en son 2 gün önce tekrar- yılda iki kez, Danıştay'ın kuruluş yıldönümü 10 Mayıs'ta ve yargı yılı açılışlarında yaptığım konuşmalarda, sadece Bakan ve Müsteşarın çıkmasını istemedim,

onun dışında söylenmedi sandığı şeyleri de söyledim. Belki o konuşmalarım Sayın Zehra Coşkun'un eline geçmedi veya geçtiyse vakit bulup okuyamadı.

Ben, her şeyden önce Cumhurbaşkanının yürütmenin başı olduğu için yüksek yargı organlarına yargıç atama yetkisinin kaldırılmasını, Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna üç aday içinden seçim yapma yetkisinin kaldırılmasını istedim bütün konuşmalarımda, Bakan ve Müsteşarın çıkarılmasını da istedim.

Onun yanında, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kendi personel müdürlüğünün ve kendi teftiş kurulunun kurulması gerektiğini vurguladım. Yargıç ve savcılığa alınmada sınavların Adalet Bakanlığı'nca değil, Yargıçlar ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılması gerektiğini vurguladım. Yargının vazgeçilmez unsuru olan savunmanın bağımsızlığının sağlanması gerektiğini vurguladım ve Hâkimler Kanununun bir maddesini eleştirerek, yeterince hukuk bilgisi okutulmayan bazı fakültelerden idare mahkemelerine yargıç atanmasını eleştirdim. Bütün bunlar yargı bağımsızlığının sağlanması için temel noktalar, ben bunları da vurguladım.

Vaktinizi daha fazla almak istemiyorum. Yeni seçilecek yönetimin görevi hakikaten çok zor, çok ağır bir yükün altına giriyorlar; çünkü işte yasamız çıktı, yapılması gereken çok önemli 6-7 tane yönetmelik hazırlanması, bunların 6 ay içinde yapılması zorunluluğu var.

Değerli meslektaşlarım; bir yıl kadar önce hepinizin bildiği gibi yeniden aday olmayacağımı açıkladım. Bu nedenle, 5 yıldır büyük onur duyarak yürüttüğüm Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından ayrılıyorum. Bu süre zarfında, siz sayın başkanlarımdan, siz sayın Genel Kurul delegelerimden ve

Yönetim Kurulumuzun çok sayın üyelerinden hep destek gördüm, katkılarda bulundunuz. Bu nedenlerle sizlere veda ederken, hepinize sonsuz teşekkürlerimi, minnetlerimi sunuyor, içten saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Türkiye Barolar Birliği Başkanı Değerli Hocamız Prof. Dr. Sayın Eralp Özgen Beyin, eleştirilerden sonra ayrılığa yönelik duygu yüklü konuşması gerçekten hepimizi duygulandırdı. Bundan sonraki yaşamında da gerektiğinde - benim kuşağımdan Ankara'dan mezun olanların büyük bir bölümünün Hocası- arzu ettikleri takdirde hemen bir iletişim aracıyla bize ulaştıklarında yine emirlerinde olacağımızı bilmesini istiyorum. Bundan sonraki hayatında da mutlu, huzurlu bir yaşam diliyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Değerli delegeler, sayın başkanlar; gündemimizin 7. Maddesindeyiz. Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanması maddesi var. Bu konuyu oylarınızı sunacağım: Bu konuda görüş belirtmek isteyen aleyhte... Yok.

Sayın delegeler, sayın başkanlarım, lütfen, biz gerçekten bir hukuk kurumu olarak Türkiye'nin hukuk gündemini tartışıyoruz. Yarın Türkiye'nin değişik coğrafyalarında görev yapacağız ve bunları hep savuna geleceğiz. Bu nedenden ötürü, hatta gerekirse akşam, gece saat 1-2'lere kadar burada olalım; yani bunlar Türkiye'nin sorunları, bu nedenden ötürü sebat gösterin lütfen. Usulü yönlerini de yerine getirmek bizim bir anlamda görevimiz, bu nedenden ötürü sunuyorum.

Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanmasını oylarınıza sunuyorum: Aklanmasını isteyenler...

Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanmasını oylarınıza sunuyorum: Aklanmasını isteyenler... Aklanmasını istemeyenler... Oybirliğiyle geçmiş dönem çalışmalarından dolayı... (Alkışlar) 4 yıl zahmetli meşakkatli çalışmalarıyla huzurlarınızda bulunan Birlik Yönetim Kurulumuz, bütün delegasyonun oylarıyla, oybirliğiyle aklanmıştır, kendilerine huzurunuzda teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Gündemin 8 inci maddesinde, Başkanlık Divanı, Yönetim, Disiplin ve Denetleme Kurulu üyelerinin ödenmesi gereken huzur hakkı, yolculuk, ikametgâh ve diğer zorunlu gider miktarlarının saptanması var. -Gündemden okuyorum size- "Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Huzur Hakkı Önerisi, 50 milyon Türk Lirası, otel ve benzeri yol masrafları belge karşılığı ödenmesi, saptanması" 8. gündem maddesi olarak gündemimizde. Buna ilişkin olarak bir önerge var, o önergeyi bilgilerinize sunuyorum.

Av. SABRİ ÇEPİK- Efendim, ben önergenin tümü uzun olduğu için, isterseniz önerge sahiplerini ve sonucu okuyayım, önerge sahiplerinin rızasını almak kaydıyla tabii. İstanbul Delegesi Cengiz Babalık, Tamer Soypak, Sadi Ataç, Bahattin Acar ve arkadaşları.

SALONDAN- Tamamı okunsun.

Av. SABRİ ÇEPİK- Peki efendim, süratle tamamını okuyorum: "Gündemin 8. Maddesinde belirlenmesi öngörülen huzur hakkı, Birlik Başkanı ve Başkanlık Divanı üyelerini de kapsayacak şekilde yer almaktadır. Hazırlanan 2001-2003 Yılları Gider Bütçe Tasarısının 1. Bölümü, 5. Fıkrasında önerilen 30 milyar TL huzur hakkının aynı kapsamda önerildiği görülmektedir. Keza bütçe

gerekçesinin B, 2, 3, 4 ve 5. Bölümünde bu öneri tekrarlanarak, Başkan ve Başkanlık Divanı üyeleri için 50 milyon TL huzur hakkı teklif edilmektedir.

Buna karşın gündemin 9. Maddesinde görüşülecek olan Gider Bütçesinin 1. Bölümü, 2 ve 3 fıkrasında Başkan ve Başkanlık Divanı için sembolik bir ödenek, 1-2 lira gibi yer almaktadır. Bu öneri, Avukatlık Yasasının 112. Maddesine aykırıdır. Aynı zamanda Türkiye Barolar Birliğini yönetecek olan meslektaşlarımız için yine amatör bir yaklaşım ve ikinci bir iş, uğraş durumunu içermektedir, yasaya aykırıdır, Avukatlık Yasasının 112. Maddesine göre Birlik Başkanı ve Başkanlık Divanı üyeleri huzur hakkı alamazlar, ücret alabilirler.

Huzur hakkı, Başkanlık Divanı dışındaki Yönetim Kurulu üyeleri ve Disiplin Kurulu, Denetleme Kurulu üyeleri için geçerlidir. Bu nedenle, 8. Maddede görüşülecek olan huzur hakkının Başkanlık Divanını kapsamaması gerekir. Bu bütçe tasarısı Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve Başkanlık Divanı üyelerini asli görev anlayışından uzaklaştırır, verimsizleştirir. Birliğin iş yükü ve görev kapsamı artmıştır, giderek artacaktır. Bu iş yükünü amatörce çalışmalarıyla, ikincil bir uğraş, iş anlayışıyla taşınması mümkün değildir. Aksi takdirde Birliğin etkinliği giderek azalacak, yıpranmasına neden olacak, görevler angarya gibi algılanabilecektir.

Avukatlar kendilerine her zaman, her koşulda ve her alanda savunma noktasına gelmişlerdir. Yeni yasayla Birliğin konum ve görevi artmıştır, bu işlerin ve mesleğin savunmanın geçim kaygısı içinde olan, emeğini ve düşüncesini görevine tam olarak yansıtmayan yöneticilerle karşılanması mümkün değildir, amatör yapılanma aşılmalıdır. Bu nedenlerle;

1. Gündemin 8. Maddesinde karara bağlanacak olan huzur hakkının Birlik Başkanı ve Başkanlık Divanı üyelerini kapsamayacak şekilde belirlenmesini,
2. Gündemin 9. Maddesinde karara bağlanacak olan gider bütçesinin, "Yönetim giderleri" başlıklı birinci bölümünün 2. Fıkrasında yer alan Birlik Başkanı ve 3. Fıkrasında yer alan Başkanlık Divanı üyeleri için ödenek konulmasını saygıyla arz ve teklif ediyoruz."

Önergeyi Sayın Genel Kurulun bilgilerine sunduk. Önerge leh ve aleyhinde birer kişiye söz verebiliriz diye düşünüyorum.

SALONDAN- Başka önerge var mı?

Av. SABRİ ÇEPİK- Başka önerge yok.

SALONDAN- Sayın Başkan; bu önergeden ziyade, bu maddenin yasaya uygun hale getirilmesi gerekiyor; oylanmasına da aslında gerek yok, hiçbir oylama yaptıramazsınız.

Av. SABRİ ÇEPİK-Efendim, ödenek konulmasını istiyor.

SALONDAN- Kanuna aykırı, Başkanlık Divanı için huzur hakkının oylanılması kanuna aykırı zaten.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade ederseniz, bunun lehinde, aleyhinde 2-3 dakikayı geçmeyecek şekilde arkadaşlarımız Kurultaya bilgi verirlerse uygun olur. Aleyhte görüş belirtmek isteyen arkadaşlarımız var mı?..

SALONDAN- Var.

SALONDAN- Biz Yönetim Kurulu olarak bir açıklama yapacağız. Aleyhte, lehte konuşsunlar; ama biz açıklama yapacağız.

Av. BAHATTİN ÖZCAN ACAR (İzmir Delegesi)- Başkanım; önerge sahiplerinden biri olarak, kısaca önerge üzerinde açıklama yapabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI- Buyurun.

Av. BAHATTİN ÖZCAN ACAR- Sayın Başkan, değerli delege arkadaşlarım ve meslektaşlarım; Barolar Birliği Genel Kuruluna katılan bütün meslektaşlarımızın, Avukatlık Yasasının 112. Maddesini bildiklerine yürekten inanıyorum, ancak ilgili maddeyi hatırlatma babında bir cümle olarak tekrar okumak istiyorum: “Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Başkan Yardımcılığı, Genel Sekreterliği ve Saymanlığı görevleri ücretlidir. Birlik Yönetim Kurulunun Başkanlık Divanında görev almamış olan üyeleri ile Disiplin ve Denetleme Kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir.”

Madde gayet açık. Bugüne kadar iyi niyetle bir uygulama yapılmış, Başkanlık Divanı üyeleri de, Başkanlık Divanı dışında kalan üyeler de, Birlik Başkanımız da huzur hakkı almışlarsa bu madde kapsamına aykırı düşmektedir. Bundan sonra Barolar Birliğine seçeceğimiz yöneticilerin “huzur hakkı” başlığı adı altında para almaları, yasanın açık hükmüne aykırı düşmektedir.

Sembolik olarak, Birlik Başkanımız ve Başkanlık Divanı üyeleri, bugün hazırlanan gider bütçesine göre ücret alamayacaklardır, 1 lira, 2 lira ödenek konulmuştur. Bu yasal durumun düzelmesi açısından böyle bir önerenin verilmesine gerek duyduk.

İkincisi, Sayın Birlik Başkanımızın da burada açıkladığı gibi ve bütün delegelerin de açıkladıkları gibi, Türkiye Barolar Birliği Yönetiminin önünde çok büyük görevler ve sorunlar vardır. Hiç kimse meşakkatli meslek yaşamı içerisinde, geçim galesi içerisinde, bir yandan kendi ailevi geçimini sürdürürken, diğer yandan da ondan kalan zaman içerisinde bu görevleri yürütmek durumuyla karşı karşıya kaldığı zaman, bizim onlardan ücretsiz olarak bunları isteme hakkımız yoktur, angarya gibi biz onlara böyle görev yükleyemeyiz. Artı, Türkiye Barolar Birliğinin bağımsızlığı, Barolar Birliğini temsil eden yöneticilerimizin de bağımsız olmasıyla bütünleşir. Barolar Birliği Başkan ve temsil görevi üstlenen Başkanlık Divanı üyelerinin herhangi bir işverenle, herhangi bir iş sahibiyle, kurumsal ya da özel ekonomik iş ilişkisi olmadığı takdirde daha verimli çalışacakları, daha rahat çalışacaklarına inanıyoruz. Bu nedenle, Türkiye Barolar Birliğinin önünde duran yüklü görevlerin yürütülmesinin profesyonelce düşünülmesi gerektiği görüşündeyiz, bu amatör bir iş değildir görüşündeyiz.

Bu ikinci görüşümüz bir başka gerekçedir; ama huzur hakkı ile ücret ayrımı, yasanın zorunlu kıldığı bir olaydır. Hazırlanan ve sizlere gönderilen bilanço ve tahmini bütçe tasarısında huzur hakkı 11 kişi için düşünülmüş ve gönderilmişti. Biz bunun, iki başkan yardımcısı, Genel Sekreter, Sayman ve Birlik Başkanı için huzur hakkı değil, ödenekli ücrete dönüştürülmesini ve Başkanlık Divanının dışında kalan Yönetim Kurulu üyeleriyle, Disiplin ve

Denetleme Kurulu üyelerine toplantı başına huzur hakkı ödenmesini teklif ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz efendim. Efendim, bu konuda aleyhte bir görüş var mı?.. Buyurun.

Av. AKIN ARGUN (Aydın Delegesi)- Hepinizi selamlıyorum. Kıymetli arkadaşlarım; meslek hayatımın 39. yılındayım, seneye 40 yıl olacak. Şunu söylemek istiyorum: Hiçbir zaman bu şekildeki önerenin lehinde olamam. Biz şöyle düşündük: Yıllarca bu mesleği, Barolar Birliği kurulduğundan bu yana, gerek Faruk Erem Hocamız, gerekse diğer başkanlarımız ve yönetim kurulu üyelerimiz bu görevleri fedakarlıkla göturdüler, amatör ruhla göturdüler -yoksa profesyonel ruhla götürmediler- ve bizi de bugünlere getirdiler. Bundan sonra da, yeni seçilecek arkadaşların, aynı fedakarlıkla, aynı güzellikle götüreceğine inanıyorum.

Avukatlar hiçbir zaman idari görevlerini, kendi sorumlulukları altındaki görevleri böyle parayla yapmazlar. Parayla yöneticilik olmaz arkadaşlar, burası bir şirket değildir, baro bir şirket değildir. Bu ücret, “ücret” kelimesi, olsa olsa -orada 1 lira konmuş- nedir?.. Diğer arkadaşlar ne alıyorsa onu almalarıdır; yani başkanlık divanı da, diğer yönetim kurulu üyeleri ne alıyorsa, bu ücret onu geçmemelidir. Öbür türlü, siz profesyonel bir yönetim tarzı getirirseniz, oraya 1 milyar-2 milyar gibi ücretler konmaya başlanırsa bu işin sonu gelmez, bu o zaman

olmaz; çünkü iş çıkırından çıkar. Biraz geniş düşünelim, bu kapıyı açmayalım lütfen; yani taşıma suyla değirmen dönmez.

Ben zaten dilekler faslını da görüşecektim. Burada 6 ay içinde çok büyük hizmet var. Yarın seçimler yapılacak, ben, en az 6 arkadaşın öyle 15 günde bir değil, belki ilk altı ay, 2 günde bir, her gün toplantı yapacağımı sanıyorum. Orada bulunmak, en az 6 arkadaşımızın Başkan ve Başkanlık Divanının yanında, iki arkadaşın da mutlaka Ankara'dan olması gerekecek, bunları hep düşüneceğiz, bu bir geçiş dönemi. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Sayın Başkan; lütfen toparlayın.

Av. AKIN ARGUN- Toparlıyorum.

Heyecanlıyım, neden heyecanlıyım?.. Çünkü bu ücret konusunu ben kendi meslek etiğime aykırı buluyorum; yani ücretle bu iş olmaz, gönülle olur, sevgiyle olur, saygıyla olur arkadaşlar. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ederiz, sağ olun efendim. Konuya ilişkin Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bir görüşü var, onu sizlere sunacaklar; buyurun efendim.

Av. KAZIM KOLCUOĞLU- Sayın Başkan, çok değerli delege meslektaşlarım; biz bu bütçe tasarısını hazırlarken, çok eksiden beri; yani bu Barolar Birliğinin kuruluş gününden beri, "Başkanlık Divanı özel olarak bir ücret almaz" esasına göre düzenledik; çünkü -hepiniz hatırlarsınız, belki hatırlayanlarınız olmayabilir, katılmamış oldukları için- Hatay'da yapılan Barolar

Birliği Genel Kurulunda, Başkanlık Divanı, yani Başkanın ücret alması konusunda bir öneri getirildiği zaman, o zamanki Genel Başkanımız Rahmetli Faruk Erem kalkıp, “bana eğer ücret teklif ederseniz, şu anda istifa ederim, bu görevi yapmam. Ben ücretle Barolar Birliği Başkanlığı yapmam” diye isyan ederek... (Alkışlar) O günden bu yana ben inceledim, bütçe tasarılarında ücret bölümü devamlı böyle sembolik paralar koymak suretiyle oluyor ve yalnız biz...

SALONDAN- Yanlış.

OTURUM BAŞKANI- Hatibe lütfen müdahale etmeyin.

Av. KAZIM KOLCUOĞLU- Tabii Barolar Birliğinin bütçesi gerçekten çok büyük meblağları taşıyan bütçe değildir ve o bütçeyi hepiniz yakından inceliyorsunuz, görüyorsunuz. Bir konuşma sırasında bir delege arkadaşımız söyledi, dedi ki; “bankalardan yardım almak suretiyle Anayasa Kurultayı yapıldı.” İşte o Anayasa Kurultayına harcanan paranın miktarı, bizim bütçeyi geçiyordu. Siz düşünabiliyor musunuz ki, bir Anayasa Kurultayını yapmak, Barolar Birliğinin bütçesinin tamamını kullanmayla eşdeğer hale geldi ve yine hepiniz biraz evvel söylediniz, bazı barolarımız kendilerine düşen ödentilerini zamanında ödemedikleri için gerçekten Barolar Birliği bazı faaliyetlerini yapmakta zorlanmıştı ve yine aynı şekilde göreceksiniz, “bu bütçeyle ancak oradaki gösterilen giderler karşılanabilir” diye biz bunları koymuş bulunmaktayız.

Şimdi elbette ki, yasamızın 112. Maddesi, Başkan ve Başkanlık Divanına ücret ödenmesi konusunda her şekilde Genel Kurul karar verebilir, ücret ödeyebilir, buna mani yasal bir hal yok. Kanunun o maddesi, bu konuda bu imkanı tanımaktadır, ancak biz onu da düşündük; yani “ücret” dediğiniz zaman, elbette ki bu arkadaşlarımızın çalışmalarını karşılayacak nitelikli bir ücret olması gerekiyor, eğer bunu profesyonel olarak düşünüyorlarsa. Bunun da miktarını Genel Kurulun tayin etmesi gerekir; yani ücret ne vereceksiniz?.. Şimdi 1 milyar ücret verdiğiniz zaman net, bu 2 milyar brüttür ve 10 kişi dediğiniz zaman ayda 10 milyar ücrettir ve 10 milyar zannediyorum bütçemize yıllık 120 milyar gibi bir yük getirmektedir. Benim anladığım kadarıyla bu 1 milyar da çok profesyonelce bu işi yürütmek isteyen arkadaşlarımızın ihtiyaçlarını da belki karşılamayabilir; çünkü “10 milyar” dediğiniz zaman, orada çalışan, sadece bu ücretle kendisini idame ettirmek isteyen arkadaşlarımıza da az gelebilir. O nedenle biz o konuları düşündüğümüz zaman, bu iki düşünce arasında ve büyük de bir sorumluluk ve yük getireceği düşüncesinden hareketle, biz bu fasla 1’er lira koyduk; ama 50’şer milyon lira huzur hakkını, biz aynı zamanda Başkanlık Divanına ücret olarak ödüyoruz; yani eşitlik sağlansın diye. Yönetim Kurulu üyelerine 50 milyon huzur hakkı, Başkanlık Divanı üyelerine de 50 milyon ücret olarak veriyoruz. (Alkışlar) Onun için kanuna aykırı diye bir şey yok.

Biz onu düşünerek öyle koyduk; ama bu maddede zaten böyle bir karar alma olanağı da yok, sadece bir huzur hakkı konusu görüşülür bu maddede. Ondan sonraki maddede yeni tasarı görüşüldüğü zaman, o fasillara eğer yüksek kurulunuz karar verir de aktarma yaparsa, sadece aktarma yapmak da yetmemektedir; çünkü ücretlerin miktarını yine bu kurulun tespit etmesi

gerekiyor; yani “biz aktarma yaptık, 100 milyar lira koyduk, yürütme kurulu bunu istediği gibi kendi arasında ücretleri bölüşsün, alsın” diye bir şey de yoktur. Olacak şey, hem aktarmayı yapacaksınız, hem de ücretin miktarını belirtmek suretiyle, kime, ne ödenecek, onu da bileceksiniz. Bu nedenle o maddeyle, o maddede de bu miktarı görüşmek, karara bağlamak da mümkün değildir kanımızca. Onun için bizce aynı şekilde, getirdiğimiz şekilde geçirilmesinde yarar vardır; çünkü hem Barolar Birliğinin gelecekteki çalışmaları açısından; yani kaynak açısından, hem de bundan böyle artık Barolar Birliği profesyonelce yönetilen bir kurum olsun, bu yarışmaları, bu paraları, bu kurullarda tartışıp, birbirimizi rencide edecek hale dönüştürmeden bunu devam ettirelim.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

SALONDAN- Oylamaya sunalım.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade edin lütfen. Lütfen müdahale etmeyin, gereklerini söyleyelim, oylarınıza sunacağız.

SALONDAN- Aleyhte söz istiyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Hayır, lehe, aleyhe ve Birliğin bir görüşü oldu. Şimdi siz lehe veyahut da aleyhe bir görüş belirtirseniz, karşı bir görüşün hakkı doğmuş olur.

SALONDAN- Oylamadan önce söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Lütfen müdahale etmeyin. Biz söyledik; “lehte veya aleyhte görüş belirtmek isteyenler var mı?” diye, çıktılar arkadaşlar, görüş belirttiler. Şimdi yeterli görülüyor ve Divan olarak biz de öyle uygun görüyoruz.

SALONDAN- Usul hatası var Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Şimdi lütfeder misiniz?.. Burada açık, yasada usulü bir hatanın olduğu yönünde bir belirleme yok. Birlik yöneticisinin açıklamaları da var; burada bir ücret var, “Başkan ve Başkanlık Divanının ücretle istihdam edeceği” ibaresi var, diğerleriyle ilgili huzur hakkı var. Şimdiye kadar uygulanagelen pratiğin buna aykırılığını gidermek bakımından Başkanlık Divanına verilen huzur hakkının, ücret olarak geçiştirilmiştir.

Bu nedenle bunun usule aykırı veyahut da usulü bir eksikliği olduğu da açık ve net. Şimdi oylarınıza sunuyorum: Şimdiye kadar uygulanagelen bir yöntem veyahut da önerge...

SALONDAN- Bu konuda görüş belirtmek istiyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade buyurun efendim. Biraz sonra oyladığımız zaman parmakla işaret edersiniz, kendi görüşünüzü belirtirsiniz. Şimdi önerge doğrultusunda, önergenin lehinde oy kullanmak isteyen arkadaşlar lütfen görüş belirtsin.

Mevcut, size okuduğumuz önergenin lehinde oy kullanmak isteyen arkadaşlar...

SALONDAN- Bu maddeden, 8. Maddenin oylamasından “Başkanlık Divanı” ibaresini çıkartmamız gerekiyor. Ondan sonra oylamamız gerekir. Başkanlık Divanının orada olamaz, kanuna aykırı. Diğer olayı 9. Maddede tartışıp bu halde Başkanlık Divanını çıkarmak durumundayız.

OTURUM BAŞKANI- Ama, şimdi 8. Maddede, bakın; “Başkanlık Divanı, Yönetim, Disiplin, Denetleme Kurulu üyelerine ödenmesi gereken huzur hakkı”

SALONDAN- Kanuna aykırı.

OTURUM BAŞKANI- Şimdi burada eksiklik olabilir, nasıl gidereceksiniz?..

SALONDAN- “Başkanlık Divanı” kapsamın dışına çıkarılacak.

OTURUM BAŞKANI- Peki buna ek olarak, yasanın 112. maddesi göz önüne alınarak Başkanlık Divanı, zaten şu anda tartıştığımız Başkanlık Divanının diğer huzur hakkıyla ilgili, Disiplin, Denetleme veyahut da diğer yöneticilerle ilgili huzur hakkını içeren maddeyle ilgili sorun yok. Şu anda sorun, Başkan ve Başkanlık Divanının ücretiyle ilgili.

SALONDAN- Hayır, huzur hakkıyla ilgili.

SALONDAN-Sayın Başkan, bir dakika içerisinde görüş belirtebilir miyim?

OTURUM BAŞKANI- Buyurun.

SALONDAN- Sayın Başkan, 8. madde huzur hakkı, 9. Madde ise bütçe ve ücretlerle ilgilidir. Başkanlık Divanına huzur hakkı ödenemez, ücret ödenir.

OTURUM BAŞKANI- Şimdi gündemimizin 9. maddesini okuyorum: “Gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulüdür.” Bunun Divan Başkanlığıyla veya Başkan; yani Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Başkanlık Divanıyla ilgili nasıl burada bir açıklama yaparak, tartışmaya gireceğiz?.. Değerli delegeler, mevcut 8. maddede, mevcut önerge doğrultusunda oy kullanan arkadaşlar lütfen parmakla işaret buyursunlar.

SALONDAN- Oylamaya geçin siz, yanlış-doğru.

SALONDAN- Bırakın kardeşim, geçersiz olur.

SALONDAN- Evet, öyle yapacağız.

OTURUM BAŞKANI- Şimdi siz usul hakkında bir açıklama yaparsanız, biraz sonra diğer arkadaşlara haksızlık etmiş oluruz. Lütfen müsaade edin; bakın 112. madde açık ve net, şimdi burada

bir fiili durum söz konusu. Şimdi bu önerge doğrultusunda, lehinde oy kullanmak isteyenler işaret buyursunlar lütfen... Kabul etmeyenler... Tamam, kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Av. SABRİ ÇEPIK- Değerli arkadaşlar; önerge reddedilmiştir, şimdiye kadarki mevcut uygulama devam etmektedir, öyle uyguladık.

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlar lütfen. Arkadaşlar; seslerinizden ötürü bir daha oyluyorum, lütfen müdahale etmeyin, müsaade edin. Değerli arkadaşlarım; kendiniz söylüyorsunuz, kendiniz oyluyorsunuz, müsaade edin. Orada azınlıkta bir parmak kaldı. Ben lehte ve aleyhte de parmakları yukarıda görmek isterim, bu usul gereğidir. Müsaade buyurun

Bu önergenin lehinde oy kullanmak isteyen arkadaşlar lütfen parmakla işaret buyursunlar... -Lütfen müdahale etmeyin-

SALONDAN- Sayın Başkan, sayalım lütfen.

OTURUM BAŞKANI- Lütfen müdahale etmeyin, kaldırın elleri sayalım efendim...

Kabul etmeyenler... Çoğunlukla reddedilmiş, tamam. Bu görülen gündemin 8. maddesindeki gibi, huzur hakkı da, ücret de, 50 milyon olarak tespit edilmiştir. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlar, değerli delegeler; eğer sabrınız tükendiyse, 9. maddeye gelmeden bir 10 dakika ara verelim.

SALONDAN- Hayır.

OTURUM BAŞKANI- O zaman lütfen sükûnet içerisinde dinleyin, devam ettirelim.

SALONDAN- Sayın Başkan; önergeyi oylattınız, ancak 8. maddeyi oylatmadınız.

OTURUM BAŞKANI- Olduğu gibidir o, olduğu gibi.

OTURUM BAŞKANI- Evet, değerli delegeler; gündemin 9. maddesi, gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü. Bu konuda görüş belirtmek isteyenler?.. Buyurun.

Av. KAZIM KOLCUOĞLU- Çok değerli delege arkadaşlarım; kısa bir açıklama yapmak suretiyle belki kafanıza takılan bazı konular olabilir, onları gidermek istiyorum. Biz bütçemizi; yani gelecek yöneticilerin kullanacağı bütçenin yapılmasında çok titiz davrandık, çok ölçülü, tasarruflu bir şekilde gelecek olan paraların kullanılması konusunda düzenleme yaptık.

Bu arada yine eleştiriler sırasında, kira gelirleri konusunda bazı açıklama yapmak isteyen arkadaşlarımız oldu.

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlar; lütfen hatibi dinler misiniz?..

Av. KAZIM KOLCUOĞLU- Kira gelirlerimiz 72 milyar liradır; yani bu 2 yıllık dönemdeki kira gelirimiz. Önümüzdeki 2 yıl içinde 100 milyar olarak kira geliri düşünüyoruz. Kullanılan, kiraya verilen dükkan sayımız 23, iki tane de dairemiz var. Hepiniz hukukçusunuz, biliyorsunuz, son 2 senedir; bundan önceki yıl yüzde 25 artırım yapılmak zorunluluğu vardı, bu sene de yüzde 10. Tabii kiracılarımız çok eski olduğu için fazla bir kira alma olanağı yok ve bu yasalar karşısında yapılacak iş de aşağı yukarı belli. O nedenle biz, buna rağmen boşaltıp, yeniden kiraya verilmesi konusunda daha titiz davranıyoruz ve gelecek dönemin kira gelirini de 100 milyar olarak düşünüyoruz.

Bu arada, buradaki arkadaşlarımız yine açıkladılar, aidatlarını ve ölüm yardımlarını ödemeyen barolarımızın da gerçekten önümüzdeki Yönetim Kurulu çalışmalarında büyük katkısı olacak bu yardımları da zamanında ödemeleri, bunlar çalışmalarını daha sağlıklı kılabilir.

Ben bu kısa açıklamayla sizlere durumu arz etmek istedim, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI-Evet, gündemin 9. maddesini oylarınıza sunuyorum: Gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın delegeler, sabah daha gündeme başlamadan bir değişiklik önergesi verilmişti, o değişiklik doğrultusunda size sırasıyla geliyoruz.

OTURUM BAŞKANI- 11. sırada bulunan gündem maddesini 10. sıraya alıyoruz. Ölüm yardımının Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına devredilmesi konusunun görüşülmesi. Önerge verilmişti, önergeyi okumuştuk.

Bir önerge var.

Av. SABRİ ÇEPİK- Onu okuyayım efendim. Önerge konusunda Birlik Başkanının Genel Kurula bir sunumu var, ben hemen okuyorum: “Türkiye Barolar Birliğinin 9-10-11 Ocak 1975 tarihinde Samsun’da yapılan 7. Olağan Genel Kurulunda ölüm yardımı esasları kabul edilmiştir. Bu esasların 10. Maddesine göre, Türkiye Barolar Birliği Yardım Vakfı tüzel kişilik kazandığında, bu esaslar gereğince toplanan paraların sadece ölüm yardımında kullanmak üzere bu vakfa devredilmesi gerekmektedir, ancak Vakıflar Genel Müdürlüğünün 21 Eylül 1997 tarih ve 23 117 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Vakıflar Hakkındaki Tebliğ”inde kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, meslek odaları, sendikalar ile üniversitelerce bünyelerinde kurulan vakıflara yaptığı hizmetler için herhangi bir mal veya para aktarılamaz” denilmektedir. Bu tebliğ üzerine vakıf yöneticileri Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilileri ve hukuk müşavirleriyle görüşülmüş, Türkiye Barolar Birliği Yardım Vakfının bu tebliğe tabi olup olmadığı araştırılmış, bu tebliğde belirtilen yasakların, vakfımızı da kapsadığı, bu tebliğe rağmen, ölüm yardımı faslındaki paraların vakfa devredilemeyeceği, bunun suç oluşturduğu cevabı alınmıştır. Bu hizmetin vakıf tarafından görülmesi halinde, vakıf sadece üye olanlara ölüm yardımı yapabilecek, vakfa üye olmayanlara yardım yapamayacaktır. Şu ana kadar ki vakfa üye olan avukat sayısı 300’ün altındadır. Türkiye’deki avukat sayısı 45 bindir. Buna göre avukatların büyük çoğunluğu vakıftan ölüm

yardımları alamayacaktır. Yardımın miktarı az da olsa tüm avukatların Türkiye Barolar Birliğinden ölüm yardımı aldıkları ve alacakları göz önüne alındığında, bu yardımın Türkiye Barolar Birliğince yapılmasının devamı tüm meslektaşlarımızın yararına olacaktır. Ölüm yardımı esaslarının 10. maddesinin kaldırılmasına ve yardımın Türkiye Barolar Birliğince yapılması uygulamasına devam edilmesine karar verilmesini arz ve teklif ederiz. Başkan Av. Eralp Özgen.”

OTURUM BAŞKANI- Bu konuda görüş belirten var mı?.. Evet arkadaşlar, oylarınıza sunuyorum, bu ölüm keseneklerinin, yardımlarının Türkiye Barolar Birliği kanalıyla halen olduğu gibi devam etmesini oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Edilmiştir.

OTURUM BAŞKANI- Gündemdeki 10. sırada bulunan 11. maddeyi okuyorum: “Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği kesenekleri ve ölüm yardımı miktarının saptanması.” Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu önerisi kesenek aylık 500 bin lira, ölüm aylığı 250 bin lira olarak geçmiştir. Bu rakamlar doğru mu?..

SALONDAN- Aynen doğru.

OTURUM BAŞKANI- Barolardan alınacak, Türkiye Barolar Birliği kesenekleri ve ölüm yardımlarının saptanması. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu önerisi; aylık kesenek 500 bin, ölüm aylığı 250 bin olarak saptanmıştır. Daha değişik rakamlar öneren arkadaşlar var mı?..

Sayın delegeler oylarınıza sunacağım, takdir sizin. Onun için arkadaşların değişik rakamlar sunmasını lütfen gayet doğal karşılayın.

Buyurun.

Av. ÜMİT İNCEEFE (Uşak Delegesi)- Değerli arkadaşlarım; ben aslında bu maddeyle ilgili değil, 8.-9. Maddede yanlışlık yaptık, usul hakkında Sayın Başkandan söz istedim, söz vermedi. (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI- Lütfen, arkadaşlar lütfen müdahale etmeyin.

Av. ÜMİT İNCEEFE- Biz, oylanmaması gereken bir önergeyi oyladık, neden?.. Çünkü kanunda yazıyor, “ücret, hakkıhuzur” diyor, önergeyi okuduk, reddedildi ve açılığa kavuşmadı. Şu anda 50 milyon lira hakkıhuzur, 50 milyon lira ücret diye bir teklif yapılmadı, öyle yapılmayan bir teklif kabul edilmiş oldu. Yanlışlıklardan arındırmak için, dikkatlerinize sunmak için, bu yanlışlıkları biz Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluyuz, biz her şeyi hukuka uygun, açık yapmak zorundayız. Yarın uygulamada büyük sıkıntılar çekecekler; şu anda tutanaklara bakınız, 50 milyon lira aylık ödenmesi için bir teklif var mı?.. Öyle bir teklif yok; ama öyle bir teklif kabul edilmiş gibi geçti tutanaklara. Ben bu hususu yüksek bilgilerinize sunmak için söz aldım.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Lütfederseniz, geçmiş madde üzerinde usul yanlış, netice itibariyle...

Av. ÜMİT İNCEEFE- Usul hakkında söz almaya da mecbur kaldım açıklamaya, yarın sıkıntılar yaratacak. Hepinizin bilgilerinize sunuyorum, en derin saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Peki, sağ olun.

Av. CENGİZHAN GÖKÖZ- Sayın Başkan, bu konuda söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Peki, bununla ilgili mi?.. Buyurun.

Av. CENGİZHAN GÖKÖZ (Antalya Delegatesi)- Değerli meslektaşlarım; ben Başkanlık dönemimde bir uygulamayı gördüm, Sayın Birlik Başkanımıyla da konuştum, ölümü esnasında baroya kayıtlı olmayan meslektaşlarımıza ölüm yardımı verilemiyor, uygulama maalesef şu anda böyle. Biz bu konunun uygun olmadığı düşüncesindeyiz; yani keseneklerini alıyoruz insanların, ölüm yardımlarını kesiyoruz yıllarca; ama çeşitli nedenlerle, sağlık nedeni de olsa barodan kaydını sildirmiş olması sadece avukatlık onurunu taşımış olması ve bu esnada ölmüş olması karşısında ölüm yardımının ödenmemesini bir hukuk kurumu olarak içimize sindiremiyoruz. Ben bu şekildeki uygulamadan dönülmesini talep ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun.

Av. YILDIRIM AYGAN- Sayın Divan, değerli arkadaşlar; Türkiye Barolar Birliğinin ölüm yardımıyla ilgili uygulamaları zannederseniz çoğunluğumuzu tatmin etmemektedir. Türkiye Barolar Birliğinin, Ölüm Yardımı Fonuna, barolarımızın aidatlarını ödememeleri bir acıysa da, o paraların çok gülünç düzeyde kalması da ayrı bir acı olarak görülmektedir. Değerli arkadaşlar; bu konunun üstünde ciddi olarak düşünmek zorundayız.

Demin vakfa ölüm yardımının devriyle ilgili öneri reddedildi. Sayın Birlik Başkanımızın bu konuyla ilgili göstermiş olduğu gerekçeler doğrultusunda. Yalnız bir gerçek de var; ölen arkadaşlarımızın arkasından verilen 200-300 bilemediniz 500 milyon, 435 milyon lira gibi bir para aslında adeta o ailelere ayrı bir acı vermektedir. Bununla ilgili olarak yeni düzenlemelere gitmek durumundayız. Ben, delege arkadaşlarımız bilmiyorlar, ancak bundan önce Başkanlar Toplantısında çeşitli önerilerde bulunmuştum. “Başkalarının yapmadığını biz yaparız” kuralını benimsemek zorundayız. Bununla ilgili önerimi bir kere de siz sayın delegelerin huzurunda belirtmek istiyorum; “gelin bir yönetmelik hazırlayalım, ölüm yardımını yeni kurallara bağlayalım.”

Önerim şudur: Ölen meslektaşımız, 15 gün zarfında Türkiye Barolar Birliğine bildirilsin. Türkiye Barolar Birliği, ölen meslektaşımızın mirasçıları için anlaşılan bir bankada hesap açsın ve tüm barolara durum bildirilsin. O meslektaşımızın hesabına 500 bin lira gibi bir hesap yatırarak olursak, bugünkü rakamlarla arkadaşlar, 21 milyar lira gibi bir para birikecektir. “Bu gerekliliği

yerine getirmeyen arkadaşlar hakkında Disiplin Kurulu hükümleri uygulanır” biçiminde bir düzenleme getirecek olursak, bununla ilgili ciddi bir yardım sağlanır diye düşünüyorum, arkadaşlarıma bununla ilgili önerilerde bulunuyorum.

Vakıfla ilgili konuları birazdan dilek bölümünde ayrıca bildireceğim. Teşekkür ederim sabrettiğiniz için.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler, sağ olun. Peki, başka değişik rakamlar var mı?.. Buyurun Sayın Erdal Sirel.

Av. ERDAL SİREL - Sayın Divan, değerli meslektaşlarım; Birliğin önermiş olduğu, Birlik keseneği ve ölüm yardımıyla ilgili rakamların gerçekten yaşadığımız koşullar içinde çok gülünç rakamlar olduğu kanısındayım. Demin benden önce konuşan arkadaşımızın, bu konuyla ilgili bir yönetmelik hazırlanması, özellikle “ölen meslektaşımızın, ölümünden itibaren 15 gün içerisinde Türkiye Barolar Birliğine başvurusu halinde, Türkiye barolarının tüm üyelerinin o ölen arkadaşımızın açılacak banka hesabına 500'er bin lira para yatırılması” şeklinde bir değerlendirmesi oldu, “bu yapılmadığı takdirde o üye hakkında disiplin kovuşturması yapılması” şeklinde bir öneri. Bence bu yasal bir öneri değil efendim, ancak ben şunu öneriyorum: Gerçekten kendi meslektaşlarımızın ölümü halinde, o insana, o insanın mirasçılara, çocuklarına bir şeyler vermek istiyorsak, bugünün ekonomik koşulları içerisinde vermiş olduğumuz parasal yardımın bir anlamı, bir değeri olması lazım. Bu bakımdan ben öneri olarak şunu söylüyorum: Gerek keseneğin, gerekse ölüm yardımlarının iki katına çıkarılmasını öneriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Sağ olun.

Av. SABRİ ÇEPİK- Arkadaşlar; bu madde için bir önerge daha geldi, hemen oylama yapacağız. Ben, önergenin imza sahiplerini, arkadaşları olarak kısaca okuyarak özetini sunacağım.

Hakkı Süha Okay -Sivas- Mehmet Gülalta, Feridun Baloğlu falan, özetle; *“Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfının, Türkiye Barolar Birliğinin öncülüğünde kurulduğu bilinmektedir. Bu sebeplerle”* -diyor, o kısmı geçiyorum- *“CMUK ödemelerinden ücret alan avukatların, aldıkları ücretin yüzde 10’unu Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına bağış yapmaları hususunun, barolara ve CMUK ücreti alan avukatlara tavsiye edilmesini öneriyoruz.”* Bu önerge var, ben imza sahipleri çok olduğu için okumuyorum. Şimdi Başkan, bu iki önergeyi de ayrı ayrı oylatsın.

Av. ŞAHİN MENGÜ- Sayın Başkan, bu konuda söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun.

Av. ŞAHİN MENGÜ- Değerli meslektaşlarım; Birlik keseneği 500, ölüm yardımı 250 bin teklifi var. Tahsil edilemeyecek bir para için istediğiniz kadar artırın sonuç alamazsınız, ödenmeyen paralar ortada. Onun için alamayacağımız bir parayı burada karar altına alırsak tahsil edemeyiz, sadece alacak miktarı, baroların borç, Barolar Birliğinin alacak miktarı yükselir, bunun dışında hiçbir sonuç alınmaz. Onun için benim teklifim şudur: Birlik

keseneği 250, ölüm yardımı ise 150 bin lira olarak olduğu takdirde sanıyorum tahsil kabiliyeti olur. Bu, keseneklerle ilgili, ölüm yardımıyla ilgili teklifimdir.

Diğeri, “CMUK’tan kesinti yapılması” konusu ise, bu maddede zaten görüşülemez, ancak “dilekler ve temenniler” kısmında, temenni olarak yapılabilir. Onun için bunun nazarı itibara alınmamasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Sağ olun.

Değerli delegeler; şimdi üç tane değişik miktar var:

1. Mevcut gündemimizde bulunan miktar; aylık 500 ve 250
2. Bunun iki katına çıkarılması önerisi var.
3. Ölüm keseneğini 500 bin liraya, sadece ölüm keseneğini 500 bin liraya çıkarma önerisi var.
4. Bunların daha da aşağı çekilmesi; yani 250 ve 150 olarak aşağı çekilmesi önerisi var.

Şimdi bunları sırayla oylarınıza sunacağım. Öncelikle gündemimizde bulunan öneriyi, “kesenek aylık 500, ölüm aylık 250” bunu oylarınıza sunuyorum -Gündemin önerisi; yani gündemde olan 500 ve 250 olarak kabul edenler...

İki katına çıkarılmasını; yani 1 milyon ve 500 bin olmasını isteyenler...

Peki, sadece ölüm keseneğinin 500 bin liraya çıkarılmasını yönünde düşünenler...

SALONDAN- Aylık mı?

OTURUM BAŞKANI- Aylıktır efendim.

Dördüncü öneri; bunların aşağı çekilmesi; yani kesenek 250, ölüm keseneği 150 olarak kabul edenler...

Gündemde bulunan 500 bin ve 250 binler aylık ödentidir, bunlar kabul edilmiştir.

Gündemde bulunan “kesenekler 500, ölüm kesenekleri 250” olarak belirlendi, oylandı efendim.

SALONDAN- Onu bir daha oylayın lütfen.

OTURUM BAŞKANI- Arkadaşlar; bakmıyorsunuz, 4 oylama yaptım size. Lütfen, müdahale etmeyin, bakın. Müsaade buyurun, bir daha oylayacağım size. Oylama bizim için o kadar şey değil, önemli olan ikna olmanızdır.

Gündemin 11. Maddesinde bulunan öneri; “kesenek aylık 500, ölüm kesenekleri 250” olarak oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Kesenek aylık 500, ölüm keseneği 250 olarak kabul görmüştür.

OTURUM BAŞKANI- Gündemin 12. maddesini okuyorum: “Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi.” Peki, bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesini kabul eden arkadaşlar... Kabul edilmiştir.

OTURUM BAŞKANI- 13. madde: “Gelecek Olağan Genel Kurul toplantısının gün ve yerinin saptanması.”

Arkadaşlar; 13. Madde hakkında bize ulaşan önermeleri okuyoruz: *“Divan Başkanlığına, 27. Olağan Genel Kurul toplantısının Trabzon’da yapılmasını öneriyoruz. Rize Baro Başkanı, Ankara Baro Başkanı, Giresun Baro Başkanı ve imzacılar (Trabzon)”*

“Divan Başkanlığına, önümüzdeki dönem Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul toplantısının Van’da yapılması hususunda teklif ve önerimizin gereği için saygıyla arz ederim (Van).”

Üçüncüsü kayıtlı bir talep: *“Genel giderlerinin Türkiye Barolar Birliğince karşılanması şartıyla, Nevşehir’de yapılmasını arz ederiz”* diyor.

Efendim; Trabzon, Van ve Nevşehir.

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlar; başka talipli olan var mı?.. Buyurun Sayın İnal.

Arkadaşlar; şimdiye kadar gelen önerilerde, Trabzon, Van ve Nevşehir. Nevşehir’in ki biraz şarta bağlı.

Av. TURGUT İNAL- Sevgili Başkanım, değerli arkadaşlarım; aşağı yukarı yıllardan beri, –Denizli, Tekirdağ, Giresun, Bursa, Gaziantep, Balıkesir– hep kongreler yaptık, bir de burada yaptık ve güzel bir kongre oluyor. Bir saat sonra mesela, İlin Valisi, Cumhuriyet Savcısı, Belediye Başkan Yardımcısı ayrılıp gidiyor, onlar yok. Burada basından da kimse yok; yerel basından 1-2 kişi geliyor, onlar da amatör geliyor. Son derece nefis düşünceler ortaya koyuyorsunuz, ülkenin kaderini değiştiren düşünceler

ortaya koyuyorsunuz, Cumhuriyetten, demokratik rejime kadar her konuda düşünceler ortaya koyuyorsunuz, düşünün ki bu Ankara'da olsa...

Efendim biz gezi yapalım; Van'a, Trabzon'a, Nevşehir'e gezi yapalım; ama kongremizi Ankara'da yapalım. Biz geziyi sonra yapalım, nefis geziler yapalım. Orada bu arkadaşların konuşmaları bir basın ordusu tarafından bütün Türkiye'ye duyurulacaktır ve çok güzel doküman olacaktır.

Sunarım efendim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Evet, sözlü olarak Sayın İnal'ın Ankara teklifi var, onları da oylarınıza sunacağız, başka?..

SALONDAN- Ankara müracaat etmedi ki efendim.

OTURUM BAŞKANI- Kurultay delegesi var, öyle bir önerileri var, siz reddedersiniz beyefendi, niye tepki duyuyorsunuz? (Gürültüler)

Sayın delegeler; reddedersiniz, bunu oylamakta veya bunu gündeme almakta neden bu kadar tedirginlik duyuyorsunuz?..

SALONDAN- Ankara Barosu istiyorsa o zaman.

OTURUM BAŞKANI- Ankara Barosunun istemesi olmayabilir, düşüncesi o; yani Kurultay delegesinin...

SALONDAN- İstemeyen bir baroya bu görevi veremezsiniz.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade buyurur musunuz? Kendi iradesini ortaya koyuyor, bu iradeye de saygı duymak gerekir.

SALONDAN- Sayın Başkan; istemeyen bir baroya bu görevi veremezsiniz.

SALONDAN- Barolar Birliği yaptı.

OTURUM BAŞKANI- Yani lütfederseniz, biraz tahammül gösterirsek zaten sonuç çıkar ortaya.

Av. NABİ İNAL- Başkanım; özür dilerim, Barolar Birliği zaten Ankara'da; yani Ankara'da olduğu müddetçe Barolar Birliği yapacak, onun için baroya gerek yok ki efendim.

OTURUM BAŞKANI- Sayın İnal; müsaade buyurur musunuz? Ankara'nın talebi olmasa bile, eğer Genel Kurulumuz "Ankara'da yapılacak" diye bir irade belirlerse o zaman kim yapar? Barolar Birliği yapar, müsaade edin onu oylayalım.

SALONDAN-Ankara ile ilgili görüş belirtmek istiyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun; ama lütfen çok kısa olsun, 1-2 cümleyle istirham ediyorum.

Av. GÜRKUT ACAR- Değerli arkadaşlar; geçen sefer Antalya konusu tartışılmıştı. Biz, önümüzdeki yapılacak olan bu seçimsiz Genel Kurulun başka bir ilde yapılmasını istiyoruz ve gelecekteki seçimli kongrenin Antalya'da yapılmasına talibiz.

Değerli arkadaşlar; çok kısa söylüyorum: Bakınız, Diyarbakır'a geldik, biz Antalya olarak fevkalade etkilendik. Gerçekten Sayın Nabi İnal'ın söylediği gibi, basın, medyanın buraya ilgisi konusu ayrı bir olay; ama şunu söyleyeyim, bazı toplantılara uçakla her gazeteden birer kişi toplanıp Ankara'dan, İstanbul'dan getiriliyor. Önümüzdeki dönemde bu Avukatlık Yasasına göre Barolar Birliğimizin ekonomisi son derece güçlü olacak. O zaman onlardan her birini alarak Barolar Birliği yanında getirebilecektir.

SALONDAN- Biz de yanımızda getirelim.

Av. GÜRKUT ACAR- Evet, getirelim arkadaşlar; yanımızda getirelim, paralarını ödeyelim, uçak biletlerini alalım, özel uçak tutalım getirelim; ama bana göre önümüzdeki toplantıyı da Van'da yapalım. Bu bölgeye ihtiyacımız var, beraber kaynaşmaya ihtiyacımız var. Diyarbakır toplantısı çok isabetli olmuştur, çok büyük bir kaynaşma olmuştur ve bunu yaşamadan anlamak mümkün değildir. Eğer buraya gelmeseydik, Diyarbakır'ı, Mardin'i, Şanlıurfa'yı yaşamasaydık, bu bölgenin ne sorunlarını bu kadar yakından algılayabilirdik, ne de bu kadar iyi yaşadık. Bana göre önümüzdeki toplantıyı Van'da yapalım, sonrakini de Antalya'da yapalım.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun efendim.

Av. HAMİT ŞİMŞEK (Trabzon Barosu Başkanı)- Burada 3 tane öneri var; ama görüyoruz ki yazılı olmayan 2 tane de ayrı öneri gelmiş; bir tanesi Sayın İnal'dan, bir tanesi Sayın Antalya Barosu Başkanından, ancak bunlar geleceğe yönelik öneriler.

Ben şunu söylüyorum: Karadeniz Bölgesi'nde yakın zamanlara kadar bir Genel Kurul yapılmadı, Giresun'da yapılan epeyce önce. Biz, Trabzon olarak, yakın illerimiz, Giresun, Rize, Ordu, Gümüşhane, Samsun ve hatta Artvin, hep birlikte karar almıştık, bunun altyapısını da şimdiden Trabzon'dan gelmeden önce oluşturmaya başlamıştık. Sizleri yurdumuzun değişik yöresi olan Trabzon'da ağırlamaktan büyük onur duyacağız, mutluluk duyacağız. Biz Trabzon olarak önümüzdeki Genel Kurulun Trabzon'da yapılmasını istiyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Buyurun efendim.

Av. TURGUT İNAL (Balıkesir Delegesi)- Bağışlayın, arkadaşlarım "bu Genel Kurul havasından memnun mu?" diye düşünüyorum; bir gün kendi içimizde konuşuyoruz, ertesi gün seçim yapılıyor. Ancak, bu kadar değerli arkadaşlarımız illerinden geliyorlar, bunu üç güne çıkarırsak, birinci günü de ulusal ve uluslararası alanda, yargının, öğretim kurumlarının ve uluslararası kuruluşların değerli temsilcilerinin olacağı ve her kurultayımızın bir gündemli hukuk kurultayına dönüşeceği, bir

forumu dönüşeceği, hukukun lezzetini alacağımız bir Genel Kurul havasına dönüştürebiliriz. Onun için yer konusu yanında, bunu üç güne çıkarıp birinci gününün, gündemli hukuk kurultayıyla birlikte oylanmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI- Evet, değerli arkadaşlar; arkadaşlarımız her ne kadar “üç” diyorsa da, Balıkesir Delegesi Turgut İnal burada sözlü olarak Ankara önerisini getirdi. Ben şimdi sırayla oylarınıza sunuyorum:

Değerli arkadaşlar; biz ve Antalya bu sıkıntıyı Denizli’de yaşadık. Gerçekten çok heyecanlıydı, hayatımda o kadar heyecan duymamıştım, inanın çok heyecan duydum. Ben milletvekilliğini kaybettiğim zaman hiç umurumda değildi; ama orada yaşadığım o heyecanı herhalde hayatım boyunca unutmayacağım. Bu nedenden ötürü lütfen ellerinizi, hangi ilin lehinde oy kullanacaksanız biraz yüksek tutun ve onları biz “indirin” diyene kadar indirmeyin, bir daha, bir daha tekrar oylamadan kurtulmuş oluruz. Bu nedenden ötürü ben şimdi oyluyorum.

4 tane önerge var; Trabzon, Van, Nevşehir -Nevşehir’deki arkadaşlarımız, Türkiye Barolar Birliğinin maddi katkıları koşulunu söylediler-

Buyurun Sayın Rifat Çulha.

Av. RIFAT ÇULHA - Efendim, para konusuna gelince sıra yine bize geldi. Barolar Birliği böyle bir Genel Kurulu yapmak üzere fasla böyle bir para koymadı; ama aktarma yapılmak suretiyle, eğer Genel Kurul karar verirse, diğer fasıllardan

tasarruf yapıp aktararak, bu masrafları, bu giderleri karşılayabilir. Yalnız, Ankara'nın dışında yapılacak olan Genel Kurullarda, talep eden o baro masrafları bugüne kadar karşılamıştır, Nevşehir'in talebi bana göre bu geleneği biraz bozar niteliktedir; yani "biz vermeyelim, Barolar Birliği versin" teklifi. Eğer Ankara'da olur da buna karar verirseniz, aktarmak suretiyle giderler karşılanabilir; ama Ankara'nın dışında olursa, yine dikkat ederseniz baroların kendi talepleri çok önem taşıyor, giderleri kendileri karşılarsa, bu Barolar Birliğine de büyük bir yük olmaktan çıkar.

Bilgilerinize sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz. Değerli arkadaşlar; Türkiye Barolar Birliği 2003 Kurultayının Trabzon'da olmasını isteyen arkadaşlar lütfen parmak kaldırsınlar... Lütfen indirmeyin, arkadaşlarımız sayacaklar, sağlıklı bir sayım olsun, bir daha bir daha tekrar sayma zahmetine girmeyelim.

Değerli arkadaşlarım; burası Hukuk Kurultayı, öyle tahmin ediyorum ki izleyici olarak burada bulunan arkadaşlarımız da hukukçu ve delege olmayan arkadaşlarımızın parmak kaldırmayacakları umudunu taşıyorum. Bu endişeyi de ortadan kaldırmak için arkadaşlarımız delege kartlarını kaldırsınlar.

2003 yılında Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun Van'da olmasını isteyen delege arkadaşlarımız lütfen işaret buyursunlar...

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul toplantısının Nevşehir'de yapılmasını arzu eden delege arkadaşlarımız lütfen parmak kaldırsınlar...

Türkiye Barolar Birliğinin 2001 Genel Kurul toplantısının Ankara'da olmasını kabul eden arkadaşlarımız...

Türkiye Barolar Birliğinin 2003 Genel Kurulunun 116 oyla Trabzon'da yapılmasına karar verdi Genel Kurulumuz, Van önerisi 74 oy almıştır. "2003'te Trabzon'da buluşmak dileğiyle" diyoruz. Burada ay olarak Mayıs ayı olduğunu belirtmek istiyorum; ama gününü de öyle tahmin ediyorum ki, şimdiye kadar olduğu gibi Türkiye Barolar Birliğinin belirlemesi söz konusu.

Sayın delegeler; buna bağlantılı olarak Genel Kurulun 3 günde yapılması; yani örneğin cumartesi, pazar, pazartesi veya cuma, cumartesi, pazar yapılması önerisi verilmişti. "Genel Kurulların iki gün değil de, üç günde yapılması" önerisini oylarınıza sunuyorum:

OTURUM BAŞKANI- Buyurun Süha Bey.

Av. HAKKI SÜHA OKAY- Sayın Başkan, Yönetim Kurulu onu takdir eder, 3 gün de yapar, 1 gün de yapar.

OTURUM BAŞKANI- Bu konuda, Avukatlık Yasasında, yasa hükmünde böyle bir kesin hüküm varsa Sayın Süha Okay... (Gürültüler)

Müsaade buyurun, var, arkadaşım ikaz etti beni, ben de size sunuyorum. Tahammül gösterirseniz söyleyeceğim, eksik olursa elbette tamamlayın beni.

Süha Bey "2 gün; cumartesi-pazar" diyor. Bunu Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu inisiyatif kullanarak 3 güne çıkarabilir. Biz bu yetkiyi kendilerine; yani bu tavsiye niteliğindeki yetkiyi kendilerine verelim.

SALONDAN- Bu hususu burada oylamayalım Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Hayır, burada olabilir, burada da çıkarılabilir, bir engeli yok; ha burada oylamışsın, ha orada oylamışsın ne olacak, ne fark edecek?..

Evet arkadaşlar, Türkiye Barolar Birliği Kurultayının 3 gün olmasına yönelik tavsiye niteliğindeki öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir arkadaşlar; yani Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Toplantısının üç günde yapılmasını -1 gün ekini- Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna tavsiye niteliğinde, kendilerine öneri olarak sunulmuştur, yetki verilmiştir.

OTURUM BAŞKANI- Buyurun efendim.

Av. HALÛK BURCUOĞLU (İstanbul Barosu Delegesi)- Sayın Başkan, değerli dostlarım; uzun zamandan beri beni rahatsız etmekte olan bir küçük noktayı hepinizin bilgilerine sunuyorum ve inşallah bir sonuç da alırız diye düşünüyorum.

Sayın Barolar Birliği Başkanımızın açılış konuşmasında, gerek sözlü olarak, gerekse dağıttığı metinde şöyle bir ibare yer alıyor: “Avukat tutulması zorunludur.” Ben avukatların tutulabilen nesnelere olmadığı inancındayım, bu beni fevkalade rahatsız etmektedir ve yasayı hazırlayanlar -o dostlarımı da kutluyorum- özen göstermişler, yasada böyle bir ibare, “avukat tutmak” ibaresi yok. “Avukat tarafından temsil ettirilir” mi deriz, “avukata vekalet verir” mi deriz, hatta “avukatı tayin eder” mi

deriz bilmiyorum; ama avukat tutulmaz, bu husus konusunda hepimizi biraz düşünmeye davet ediyorum arkadaşlarım.

İkinci bir husus; yargı bağımsızlığından söz ediliyor, kimsenin buna “hayır” diyebileceğine inanmıyorum. Yalnız bir nokta galiba hep gözden kaçırılıyor, Sayın Başkan burada yargı bağımsızlığının temel noktalarını, “bunlar odak noktalarıdır” dedi; ama bir şey gözden kaçırıldı gibime geliyor. Uygulamacı olarak da konuşuyorum, şimdi yargının siyasi iktidara karşı bağımsızlığı tabii ki ön planda; ama bir de değerli dostlarım, yargının kendi içinde, kendi kendisiyle çelişmelerini ne yapacaksınız?.. Hepiniz biliyorsunuz ki, Bidayet Mahkemesi yargıçları karne alıyorlar ve insanın gözünün içine baka baka diyorlar ki; “böyle karar olmaz, Yargıtayın falanca dairesi bunu nasıl bozar?..” “Peki, direnin” diyorsunuz, cevap: “Direnirsem beni mahvederler.” Kaç tane örnek isterseniz veririm. “Peki, biz avukat olarak veya barolar olarak ya da Barolar Birliği olarak buna ne yapalım?” diyebilirsiniz, doğrudur; ama bir arkadaşım da söyledi, ben Barolar Birliğinin bu ülkede çok güçlü bir kuruluş olduğuna inanıyorum ve Barolar Birliği belki bir bilimsel sempozyumunu ya da konferansını bir günlük de olsa belki bu konuya da ayırabilir. Çünkü bu -bana sorarsanız- yargı bağımsızlığının olduğu kadar, uygulamanın da; yani bizlerin de en önemli sorunlarından biridir diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunarım, teşekkür ederim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Gündemin 14. Maddesinde, sabah daha önceki 6. Maddede söz alan arkadaşlardan ayrı olarak, 14. Madde gündeme geldiğinde, tartışıldığında söz almış arkadaşlarımız vardı, şimdi onları kürsüye davet ediyorum,

haklarını yemek durumuyla karşı karşıya kalmak istemiyorum: Erzurum'dan Avukat Faruk Terzioğlu, ondan sonra Karaman'dan Avukat Ahmet Yücel Atalayer.

SALONDAN- Sayın Başkan, 14. maddeyle ilgili bir önerge var.

OTURUM BAŞKANI- Var efendim, okuyacağız.

Av. FARUK TERZİOĞLU (Erzurum Baro Başkanı)- Sayın Başkanım, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, değerli baro başkanı arkadaşlarım, muhterem delegeler; hepinizi saygılarımla selamlıyorum. Bu geç kalmış bir konuşma, belki zaman olarak da sıkıldığımız bir nokta; ama ben de bazı konulardaki tespitlerimi, düşüncelerimi ve dileklerimi aktarmak istiyorum lütfederseniz.

Diyarbakır'daki kongrede, Diyarbakır havasını teneffüs etmek, buradaki arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin çektiği sıkıntıları yakından gözlemlemek açısından önemli olmuştur. Diyarbakır Barosunun mensuplarına bu Genel Kurulun hazırlanmasında gösterilen gayretlerinden dolayı teşekkür ediyorum, kutluyorum; ama bir şeyleri de ifade etmek istiyorum.

Bütün eleştiri ve pasiflik suçlamalarına karşı, soğukkanlılıkla Avukatlık Yasasını savunan ve partiler üstü bir uzlaşma sağlayarak Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa, muhalefetiyle, iktidarıyla bütün siyasi parti gruplarını bir araya getirerek, bütün engellemelere karşı, bütün güçleriyle avukatların ve savunma mesleğinin zayıflatılmasını isteyenlere karşı bir mücadele örneği vererek Avukatlık Yasasının çıkarılmasını temin eden

yöneticilerimize, Birlik mensuplarına, Ankara Barosunun mensuplarına ve katkısı olan herkese şükranlarımı sunuyorum.
(Alkışlar)

Bu yasa, belki böyle bir Avukatlık Yasası değişikliği şeklinde tecelli etti; ama Sayın Cumhurbaşkanının onaylama süresi içerisinde, yasanın onaylanmaması için gösterilen gayretler, en ücra köşedeki bir ziraat odası başkanının dahi o yasanın onaylanmaması yönünde Cumhurbaşkanına çektiği telgraflar göz önüne alınırsa, gerçekten bir devrim niteliğindedir, bu yönü itibariyle arkadaşlarımı kutluyorum.

Bir hususu ifade etmeden geçemeyeceğim; Türkiye baroları ve Barolar Birliği, yönlendirilen değil, yönlendiren kurumlar olmalıdır, bunu açıkça ifade ediyorum. Birtakım barolarımız, Barolar Birliğinin bazıları -isim zikretmek istemiyorum, genel konuşayım, kimse töhmet altında kalmasın, herkes gözlüğünü alır, takar, görür- Türkiye’de birtakım kurumlar, kuruluşlar var; Barolar Birliğinin mensupları, bazı barolar ve bazı odalar, birlikler ve bazı baroların kurumları; bu kurumların, kuruluşların, derneklerin, birliklerin sözcülüğüne soyundular; ama avukatların özlük haklarını, hukukun üstünlüğünü gerçek anlamıyla sağlaması düşünülen Avukatlık Yasasının çıkarılmasında, hazırlanmasında, ne yazık ki o kurumların, o derneklerin, o bilmem nelerin hiçbir tanesinin yanımızda olmadığını gördük, bunu da göz ardı edemeyiz. Bundan sonraki yöneticilerimizin veya baroların bu konuda son derece dikkatli olması lazım, biz yönlendirici olmalıyız. Birilerinin bizi hukuk adına, kendi çıkarları adına kullanmasına izin vermemeliyiz diye düşünüyorum.

Devletle kavga etmenin bir acizlik olduğunu düşünmüyorum. Devletle uzlaşmak da bir önemli gelişmedir, işte Avukatlık Yasasının hazırlanmasında gösterilen sabır budur. Avukatlar

hukuka uygun işlem yapmak mecburiyetindedirler. Avukatlık eylem içermez, icraat içerir, mevcut yasaların uygulanmasını denetleyen ve ekmeğimizi de bundan çıkaran kurumlardır. Bizim, böyle kavgalarla, hele hele göstermelik kavgalarla bir yere varma şansımız yoktur, uzlaşmalarla, sağduyuyla, serinkanlılıkla hareket ederek netice alabiliyoruz.

Sayın Başkanım; sabrınızı zorlamak istemiyorum; ama bir 1-2 konu daha var. Avrupa'nın yolunun Diyarbakır'dan geçip geçmediğini bilmem; ama öyle inanıyorum ki, bu Avukatlık Yasasının değişiminden sonra, bu Genel Kuruldan sonra, Türkiye'den bazı şeylerin yolunun Diyarbakır'dan geçeceği kesinleşmiş görünüyor. Hukukun üstünlüğünün temelini bu Kurultayda atıyoruz ve bunu gerçekleştireceğimize inanıyorum.

1-2 konu var; 4422 sayılı Yasanın uygulanmasıyla ilgili sıkıntılarımız vardır. Devletin bazı birimlerinin elinde 4422 sayılı Yasa bir silah olmuştur, en küçük bir suç örgütü ihtimali dahilinde dahi kişilerin telefonları dinlenmekte, mal varlıklarına el konulmakta, depoları, işyerleri kapatılmakta, ondan sonra dava Cumhuriyet Savcılığı tarafından 313'e göre açılmakta; ama mağduriyetler bir türlü giderilememektedir.

Bir başka husus, Yüksek Hâkimler Savcılar Kurulu tarafından 20 tane Yargıtay üyesi atandı. Bütün arkadaşlarıma dikkat ettim, kimse fazla değinmedi, bu atamaların 16 tanesi Ankara'dan. Hiç şüphem yok ki, mutlaka atanan arkadaşlarımız Yargıtay üyeliklerine son derece yetenekli, becerikli, liyakatli insanlardır. Hatta bunların içerisinde Erzurum Başsavcımız da Yargıtay Üyesi olarak seçildi, bizim için onur verici bir şeydir; ama acaba diyorum ki, bir düşünce, çok nitelikli hukukçular Ankara'da toplanmış da Yargıtay üyelikleri bunlar arasından seçiliyorsa, bu,

Anadolu'daki yargı mensupları için bir haksızlık olmaz mı, veya Anadolu'da da çok iyi hâkimler ve yargıçların görev yapmasını istemek bizim hakkımız değil mi?.. Bir başka şey aklıma geliyor, yoksa bu Ankara'da "gözden uzak olan, gönülden ırak olur" düşüncesinin sonucu olarak, bir ahbap, çavuş ilişkileri mi açık seçik gündeme geliyor, bunu dillendirmemiz lazım; yargının en üst makamıdır netice itibariyle Yargıtay. Oranın verdiği kararlar kesin oluyor, onun için oradaki arkadaşlarımızın da çok iyi tespit edilmesi lazım.

Yarın "Anneler Günü". Ümidimiz, Diyarbakır'da da, Erzurum'da da, Elazığ'da da, Edirne'de de, Muğla'da da, benim yurdumun her köşesinde de analar ağlamasın. Bu bütün analarımız için söz konusudur, bu yurdun bütün analarının ellerinden öpüyorum.

Hepinize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum, sağ olun, varolun efendim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Değerli delegeler; Kastamonu Baro Başkanı Avukat Seyfettin Civelekoğlu kendi haklarını yazılı olarak bize sundular, 8 madde önerileri var. Biz bu önerilerini Yönetim Kuruluna sunacağız, kendilerine bu ince, duyarlı davranışlarından ötürü teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Karaman'dan Avukat Ahmet Yücel Atalayer; buyurun efendim.

Av. AHMET YÜCEL ATALAYER (Karaman Delegesi)- Saygıdeğer arkadaşlarım; her şey gayet güzel, fazlasıyla söylendi, konuşuldu, bir noktada benim ilavem olacak.

Bu konu, Karaman'daki arkadaşlarım veya başka yerlerdeki birçok arkadaşlarımın önemle üzerinde durduğu bir konu. Yeni yaşamızda güzel bir değişiklik noktası; asgari ücret tarifesinin Barolar Birliğince düzenlenmesi. Bu yetki bize verildikten sonra - hemen kısa zamanda da düzenlenecek muhakkak- eğer bunu çok yüksek tutarsak 2 tane vahim sonuç olacağını tahmin ediyorum; bir tanesi, büyük bir kitle savunmasız kalacak, zaten adı üzerinde asgari ücret. Bunun fazlasını zaten dava sahibi kendisi de takdir ediyor, "bu davam bu kadar ücretle görülmez" diyor, avukatla aralarında kararlaştırılabiliyorlar.

Bu asgari ücret ne kadar yüksek tutulursa, içimizde öyle arkadaşlar var ki, dava almak zorunda ve bunu asgari ücretin altında alma zorunluluğunu duyuyor. Aldığı parayı defterinde de asgari ücretle gösterdiği takdirde -ki göstermek zorunda- sadece KDV ile vergiyi karşılayabilecek bir düzeye iniyor. Onun için ben bu asgari ücret tarifesini düzenleyecek yetkili arkadaşlarımın bu hususu göz önüne alarak dengeli bir düzenleme yapmasını arzu etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Kayseri'den Sayın Avukat Ali Bekarlar; buyurun.

Av. ALİ BEKÂRLAR (Kayseri Delegesi)- Ben buraya konuşmaya gelirken arkadaşların sağ olsunlar dinlediklerini söylediler. Biz her zaman, herkesi dinliyoruz, meslektaşlarımızı hep dinledik. Zaten genel kurulların hepimiz için bir şölen havasında geçeceğine inanarak buralara koşuyoruz.

Sayın Divan, Değerli Başkan, Sayın Birlik Başkanım ve Yönetim Kurulu Üyelerim; Sayın Divanın çok hoşgörülü davranışıyla altıncı maddeyi gündemine işlerken, bu saatte biz hukukçu olarak herhalde bir hususu atlamamamız lazım, burada hep öyle söylüyoruz. Faaliyet Raporu hakkında konuşacaktık, güzel bir tesadüf 26. Olağan Genel Kurulda 26 arkadaşımın, 4-5 arkadaşım Faaliyet Raporuna değindi, diğerleri yine, 12 senedir takip ettiğim Barolar Birliğinde üretken olamadığımız; ama hep bildiğimiz meseleleri, kimileri belki serzenişle, kimileri de zaman darlığıyla çok güzel konuşmalarını engelledik; ama onları dinleyememenin de üzüntüsünü yaşayarak bu saatlere geldik. Ben bir kere buraya gelmekle bir temenni anlayışında görev alırken, konuşma yaparken, yargının sorunlarını, Türkiye'nin mutlaka meslek sorunları dışında, bir anlamda hukuk devleti olmanın gereği binlerce sorunu aşamadan geldiğimizi gördük.

Esasen Sayın Birlik Yönetiminin hazırladığı Faaliyet Raporunun İkinci Bölümünde, meslek sorunları 25 bölüm halinde ifade edildi; ama şunu birbirimize soralım: Sayısı kitapta 41 bin olan, bize 43 bin olarak ifade edilen, ki onur duyduğumuz yüzde 32'si de hanımlardan oluşan böyle güçlü bir avukatlık savunma ordusunda, acaba barolardaki bizler özeleştiri de yaparak, her şeyi Barolar Birliğinden beklemeden, bu 25 sorunu hangi yerinde elimizden tuttuk ve buraya gelirken de birbirimize gözlerimiz parlayarak "arkadaş, ben Kayseri'de şunu yapabildim, savunmanın şu sorununu çözebildik" diyerek birbirimize sarıldık?.. Bunları da yapmamız lazım. Faaliyet Raporlarını, hizmet anlayışı içerisinde yürüten, sistem içerisinde de ancak böyle olabilen genelgeler bazında kalan bir anlayışla dinledik; ama şunu ifade etmek ve bir yerde hakkı teslim etmek istiyorum.

1996'dan bu yana Birlik Başkanlığını yapan Sayın Başkanım, Baro Başkanı olarak ve Barolar Birliği Delegatesi olarak 5 yıl içerisinde devamlı yaklaşılabildim, cevap alabildim, meslek sorunlarında, Kayseri'deki avukat sorunlarında, şahsi sorunlarımda her zaman nezaket gösterdi, ilgilendi, bir kere daha kendisine bu duyarlı davranışı, bizim için yapmış olduklarına inançla -bir şeyler yapmaya çalıştığına inanıyorum, eksikleri olabilir- görevi sırasında kendisiyle birlikte olmaktan mutluluk duyduğumu tekrar ifade ediyor, teşekkür ediyorum, sağ olun Başkanım.

Değerli arkadaşlar; zaman daralıyor, sorunlar hepimizin sorunları. Nihat Bey arkadaşım burada, benim Kadırga Yurdundan 1965'ten arkadaşım. Biraz evvel gözlerim böyle pırpır oldu, herhalde tansiyonum ve şekerim düşmüş -biz de yaşlandık demek- "dışarı çıkalım" dedi. "Hayır" dedim, sabah genel kurul başladı ben hiç çıkmadım, öğleden sonra hiç çıkmadım; ama zoraki çıktık Trabzon oylaması yapılmadan önce ve bir şeker yedim. Orada şunu söyledim -Sayın Diyarbakır Barosu Başkanım, kendi Yönetim Kurulu Üyelerine ve Diyarbakır'ın başta Sayın Valisine, Belediye Başkanına da teşekkür ediyorum, bizi burada kabul ettiler- "yahu Nihat, burada bir doktor yok mu?" Çoğumuz burada endişe ediyoruz "acaba tansiyonu mu düştü, bir şey oldu mu?" diye. Bu bir temenni olduğuna göre, gelecek Genel Kurullarda, Trabzon'da, pidelerle doktorluk duruma düşmeyiz inşallah; ama o salonda bir doktor bulundurulsa iyi olur diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar; gerçekten biraz evvel bir ölüm yardımı, kesenek olayını düşünün. Bana faaliyet raporu ve bütçe raporu geldiğinde de inceledim. Sayın Giray Çelik'e de burada teşekkür

ediyorum, aynı teşekkürü Sayın Turgut İnal'a yapmak zorundayım; niçin?.. Giray kardeşim de, Turgut Ağabeyim de yıllardır gerçekten bir meslek savunucusu olarak üretken, yazılarıyla, duygularıyla hep bizlerin yanında oldu. Özellikle bu teşekkürü ben geçmiş yıllarda Türkiye Barolar Birliğinin Anayasa Kurultayını hazırlamasıyla, Ankara Barosunun kurultay çalışmalarıyla, İzmir'in, İstanbul'un hukuk adına, savunma adına yapmış oldukları forum çalışmaları, özellikle son günlerde de Antalya'nın Hukuk Fakültesi açılırken ve diğer değerlendirmedeki çalışmalarından dolayı kendilerine Barom ve şahsım adına, bir hukukçu, bir meslektaş olarak teşekkür ediyorum. Kendilerine gıpta ettiğimizi, Kayseri'de bir avukat olarak da ifade etmek istiyorum. İnşallah bütün barolar ve biz, bu değerli barolarımızın bize gösterdiği önderlik içerisinde, gelecekte staj eğitim merkezlerini daha seçkin bir şekilde yapılanmasını sağlayabiliriz.

Bu, 26 hukuk fakültesinin bulunduğu Türkiye'de, Kıbrıs'tan da mezunlar geldiyse -bizim Kayseri'de şu anda 70 stajyerimiz, 500 avukatımız var- ekonomik sorunların daha büyüdüğü, bu arada "ekonomik sorunlar var" derken, "ama ne yapalım yahu, avukatlar da bunu yapıyor; ama hukuk etiğini, hukuk ahlakını birtakım savunmayı yanlış kullanıyorlar, ne yapalım" demek gibi bir sıkıntı içerisindeyken, burada sorunlarımızın, gelecekte görev alacak yönetim kurulu, Sayın Birlik Başkanımız ve üyelerimizle birlikte bütün baroların, bütün genel kurul üyelerinin -sadece delege olması değil- o 43 bin arkadaşımızın baş görevi olacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Çetin Turan'ın kitabında da, diğer kitapçığında da, arkadaşlarımızın bildirelerinde de, Sayın Özdemir Beyin de ifadelerinde, staj eğitim merkezinin bütün Türkiye'yi kapsayacak şekilde olması ifade ediliyor ki, genç meslektaşlarım, hele hukukta

okuyan şimdiki arkadaşlarımız, gençlerimiz oldukça tedirgin oldular...

OTURUM BAŞKANI- Sayın Bekarlar, lütfen toparlayın.

Av. ALİ BEKÂRLAR- Toparlıyorum Sayın Başkan.

İstanbul'da yetişen bir genç kardeşimle, İzmir'de yetişen bir kardeşimizle, diğer bölgelerdeki kardeşlerimiz arasındaki bu dengeyi sağlamamız lazım diye düşünüyorum.

Yarın "Anneler Günü" diye, değerli meslektaşımız, rahmetli Fatma kardeşimizi burada, hem andık hem duygulandık ve inşallah 18'inde duruşmasında da olmaya çalışacağız. Anneler Günüyle ona "yılın annesi" derken, bakın o ölüm yardımı noktasında baktığımız -220 ölüm yardımı yapılmış, 150'si büyükşehir İstanbul- ölen avukat arkadaşlarımızın çocukları acaba nasıldır, geride bıraktıkları ne yapıyordur diyebiliyor muyuz?.. - mesleki dayanışma- İşte vakfa çok büyük görev düşüyor, yasal olarak o yardımları vakfa geçiremiyoruz; ama inşallah şu Türkiye Avukatları Yardımlaşma Vakfını hayatiyete geçirdiğimizde -ki geçirmemiz lazım- bu sorunlar da azalacak, ancak çok büyük ilgisizlik var; ama bu ilgisizliği ne zaman Kayseri'de ifade etsem, sanki Türkiye Barolar Birliği'ne bir güvensizlik gibi bir yanlış ifade kullanılıyor. Türkiye Barolar Birliği'ne güvenmemek için bir sebep yok, bu yanlış bir düşünce. Bunun sadece Barolar Birliği'nin değil, bütün Türkiye avukatlarının sorunu olduğunu ifade etmemiz lazım.

Barolarımıza döndüğümüzde, sayın başkanlarımızın, sayın delegelerin, bu husus üzerinde de durması lazım. En azından

noterlere gıpta ederken, onlar bir vefat halinde asgari 10 milyar alırken, Sayın Fatma kardeşimize 437 milyon verildi. “İki tane çocuğu var, şimdi ne yapıyor?”diyemiyorsak, ben geçen yıl Kayseri’de 3 avukat arkadaşımı kaybettim “onların çocukları ne yapıyor?” diyemiyorsak, Sayın Turgut İnal’ın 21 Nisan tarihli yazısındaki gibi çok fazla şey değil, özveri, sevgi ve saygıyla birbirimize ulaşamıyorsak, bu meselede gelecekteki genç kardeşlerimize çok ciddi bir miras bırakamayacağız.

Buraya gelirken bir dikkatsizlik yaptım -Sayın Başkanımndan da özür dilerim- kitapları yere düşürdüm, biraz notlar vardı, zaten notlara imkan kalmadı; ama bir hususu daha ifade edeceğim: Çok değerli Zehra kardeşim, İstanbul’dan gelen delege kardeşim, konuşmasını güzel de hazırlamış, heyecanla anlatırken, biz özgürlüğe karşı olduğumuz için dinlememe gibi değil, zaman ve yerini seçmede bir yanlışlık olduğu gibi tepki gösterdik; ama kendisini Kayseri’ye davet ediyorum, Kayseri Baroma, stajyerlerimize, bizlere bu anlamda konferans verirse memnun olurum.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum, sağ olun efendim.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Bekarlar; Zehra Hanım konferans vermedi.

Av. ALİ BEKÂRLAR- Bir dakika Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade eder misiniz?

Av. ALİ BEKÂRLAR- Konferans vermedi, ben “Kayseri’ye konferans için davet ediyorum” diyorum, lütfen yanlış anlamayın.

OTURUM BAŞKANI- Müsaade eder misiniz?

Av. ALİ BEKÂRLAR- Buyurun.

OTURUM BAŞKANI- Onu da hemen ifade edeyim, en az o Zehra arkadaşımız kadar zaman kullandınız; yani sizinki de o anlamda genel çerçevede bir konuşma. Bizim arkadaşımız da o yönde peşinen 5 dakikalık süreye uymayacağını taahhüt ettiler ve arkadaşlarımız da öyle sanıyorum ki iyimser bir tavırla bunu kabul ettiler. Lütfen, bu konuda kısır çekişmelere girmemek gerekir. (Alkışlar)

Av. ALİ BEKÂRLAR- İşte bakın Sayın Başkanım, çekişme değil, samimi gönül ifadesiyle kardeşimi Kayseri’ye davet ettiğimi söyledim.

OTURUM BAŞKANI- Lütfen, çok teşekkür ediyorum.

Av. ALİ BEKÂRLAR- Eğer Sayın Başkan, bunu da böyle algılayamıyorsa onu da takdirlerinize sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Bekârlar; teşekkür ediyorum.

Av. ALİ BEKÂRLAR- Ben kardeşime “konferans verdi” demedim.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Av. ALİ BEKÂRLAR- Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- “26. Olağan Genel Kurul Başkanlığına-Diyarbakır. Sayın Başkan, iki dileğimiz var; birincisi avukat cüppesinin yardımı yönünden yeniden daha uygun olarak düzenlenmesi, ikincisi baroların Birliğe borcu var, borçları hemen ödeyelim veya ödensin. Birlik, Ankara’da Avukat Evinin temellerini atsın.

Şahsınızda Diyarbakır halkına ve arkadaşlarınıza saygılar sunarız.”

Malatya delegeleri ve Malatya Baro Başkanımız incelik gösterdiler, çok teşekkür ediyoruz. Sizi burada eğer eksiklerimizle, yanlışlarımızla mutlu edebildikse, biz Diyarbakır Barosu adına mutluluk duyarız. Bizim çabamız bu güzellik için, yorgunluğumuz hiçbir bahane olamaz, biz de en az sizin kadar mutluyuz. Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Son konuşmacımız Tunceli Delegesi Avukat Oğuz Dilek; buyurun efendim.

Av. OĞUZ DİLEK (Tunceli Delegesi)- Sayın Divan, Sayın Birlik Başkanımız, Birlik Yönetim Kurulu üyelerimiz, değerli meslektaşlarımız; benden önce konuşan arkadaşlarımız, gerek mesleki sorunlarda, gerekse ülke sorunlarıyla ilgili çok ayrıntılı

konuları gündeme getirdiler, değişik önerilerde bulundular, bu bakımdan ben konuşmamda bunları tekrar etmeyeceğim. Yalnız, bir hukukçu olarak, bir avukat olarak benim özlem duyduğum bazı konular üzerinde ısrarla durmak istiyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin, kuruluşundan bu yana, gerek mesleki sorunların, meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal sorunlarının çözümlenmesine yönelik çalışmaları, gerekse ülke sorunlarına yaklaşımlarında eksiklik olduğu kanısını taşıyorum. Bugün Türkiye bir hukuk devleti, hukukun üstünlüğü kavramlarıyla bağdaşmayacak bir yönetim biçimi içerisinde yönetiliyor, hep bundan yakındık. Ben yıllarca aynı kaderi paylaşan Diyarbakır halkıyla, bu yöre insanıyla aynı kaderi paylaşan Tunceli'de yaşayan bir meslektaşınız olarak sizlere seslenmek istiyorum. Şüphesiz ülkemizin her yöresindeki meslektaşlarımızın kendi ülkemizle ilgili olarak sorunlara yaklaşımı ve duyarlılığı muhakkak saygıya değer; ama olağandışı bir yönetim biçimi içerisinde yıllarca yaşamış bir meslektaşınız olarak, hukukun, demokrasinin, insan haklarının ne anlama geldiğini yaşayarak, bu temel olgulardan bir ulusun, bir toplumun vazgeçemeyeceğinin ne kadar anlamlı ve değerli olduğunu yaşayarak gören bir insanım.

O bakımdan ben, bundan sonraki Yönetim Kurulunda görev alacak arkadaşlarımıza, başkanımıza şu öneriyi getirmek istiyorum: Türkiye ekonomik yönden Kurtuluş Savaşından sonra en sıkıntılı, en acılı, en utanç verici konuma gelmiştir. Bunu bu ülkenin bir yurttaşı olarak söylüyorum, bir hukukçu olarak değil. Düşünebiliyor musunuz, dünyaya egemen olan güçler, finansal güçler, Dünya Bankası olsun IMF olsun Türkiye'ye dayatıyor, "ben sana yardım edeceğim; ama sen şu yasaları çıkarmak

zorundasın.” Akabinde, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı, Başbakanımıza telefon ediyor TELEKOM’la ilgili yasanın bir an önce çıkarılmasında hem Türkiye’nin, hem de diğer ulusların yararı olduğu konusunda kendisine telkinlerde bulunuyor. Değerli meslektaşlarım; ben bu ülkenin yurttaşı olarak, bu ülkenin bu konuma gelmesinden gerçekten çok büyük acı duyuyorum, bu ülke bu hale getirilmemeliydi.

Ne yapmak lazım?.. “Hukuk” diyoruz, “demokrasi” diyoruz, “insan hakları” diyoruz, “özgürlükler” diyoruz, o zaman bu temel kavramların bu ülkede yaşama geçirilebilmesi ve etkin bir hale getirilebilmesinde şüphesiz en büyük görev biz hukukçulara düşmektedir. Hukukçuların en üst kurulu olan Türkiye Barolar Birliğinin, yeni yasayla birlikte, bu etkinlikleri en iyi şekilde yerine getirmesini bekliyorum.

Yapılacak seçimlerde iki başkan adayımız olduğunu öğrendik, bu iki başkan adayımızdan bir istirhamım olacak; ben bir avukat olarak, bir Tunceli delegesi olarak, yönetim kurullarının çarşaf liste olarak hazırlanmasını öneriyorum. Bunu şu bakımdan öneriyorum; ileride bizim en üst meslek kuruluşumuz olarak, kırgınlıklara, küskünlüklere meydan vermemek ve meslek sorunlarının çözümlenmesinde, ülke sorunlarının çözümlenmesinde daha etkin, daha yararlı çalışmalar yapması bakımından böyle bir oluşumun gerçekleşmesinin yararlı olacağı kanısındayım.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Teşekkür ediyoruz Sayın Dilek. Efendim, aramızda misafir bir baronun başkanı var; Lefkoşe Baro Başkanı Avukat Enver Öztürk. Misafir olarak belki o da bize hitap

etmek ister. Ben kendisini kürsüye davet ediyorum; buyurun efendim.

Av. ENVER ÖZTÜRK (Lefkoşa Baro Başkanı)- Sayın Divan, Saygıdeğer Birlik Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, sayın meslektaşlarım, değerli konuklar; biraz önce Kayseri delegesi olduğumu sandığım -tanıtımında bulunamadım, bir an dışarı çıkmıştım- bir meslektaşım, sabahtan beri hiç salonu terk etmediğini söyledi, ben de o salonu terk etmeyenlerden biriyim. Büyük bir hayranlıkla, büyük bir coşkuyla bütün konuşmaları yakından takip etmeye çalıştım.

Sizlere şunu söylemek istiyorum: Uçakta buraya gelirken, yeni Avukatlık Yasasını, daha doğrusu değiştirilmiş şeklini inceleme fırsatı buldum ve gıpta ile biraz da serzenişle okudum. Kıbrıs'ta, Lefkoşe'de maalesef biz çok daha kötü şartlarda avukatlık mesleğini icra etmeye çalışıyoruz. 1974'ten önce, İngiliz sömürge döneminden kalma bir yasayla barolar faaliyet göstermekte. Baronun doğal başkanı başsavcı, baronun üyeleri arasında doğal olarak bütün savcılar yer almakta. Şimdi sizlerin tartıştığı konuları, ne kadar ileri boyutta talepleri içeren görüşleriniz olduğunu görünce kendi adımıza serzenişte bulundum, sizler adına gıpta ettim.

Umarım bundan sonra burada dilek ve temenni şeklinde gündeme getirilen değişiklikler de gerçekleşir ve çok daha çağdaş, çok daha meslek onuruna yakışır bir yasayla görevlerinizi sürdürürsünüz. Biz de tabiri caizse "komşuda pişer, bize de düşer" deriz, belki orada bir ses çıkartmamıza vesile olur. Zaten döner dönmez, bu konularda mutlaka birtakım girişimlerde

bulunup, yetkili ve etkili kimselere bunu duyurmaya, tanıtmaya çaba harcayacağım.

Bütün gün konuşmaları dinliyorsunuz, yeteri kadar yorulmuşsunuzdur, sanıyorum birazdan değerli başkan adayları konuşacak, onlara da zaman bırakmak gerekir, bu nezaket konuşmasını bana verdikleri için Sayın Divana tekrar çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, uzun zamandır Diyarbakır'a gelmeyi çok arzu ediyordum. Ben aslen Gaziantepliyim, çok yakınımızda olmasına rağmen Diyarbakır'ı daha önce görme fırsatım olmamıştı, şimdi bu fırsatı yakaladım. Beni bu kongreye davet etme nezaketini gösteren Ankara Barosu'na çok içten, çok yürekten teşekkürlerimi sunuyorum. Bizi, özellikle Lefkoşa Barosunu -Türkiye'deki baro sayısı 74 olarak adlandırıldı - 75. Baronuz olarak görmeyi çok arzu ederim. (Alkışlar)

Umarım sözde olan "Anavatan-Yavru Vatan" ifadeleri, fiilen ve hukuken de yakın bir gelecekte gerçekleşir, Avrupa Birliğine giriş süreci içerisinde Türkiye'nin önemli mesafeler kat ettiğine inanıyorum. Yine değerli konuşmacılarımızdan birisi Kıbrıs Rum Kesiminin Avrupa Birliği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde elde ettiği, Türkiye aleyhine çıkan sonuçlardan bahsetti. Bir "Luisidi Davasını" sanıyorum herkes biliyor. Bütün bu davaların gerekçesi, yürekten inanarak söylüyorum ki, hukuki değil, bunlar tamamen siyasi mülahazalarla alınmış kararlardır.

Kuzey Kıbrıs'ta, Kıbrıs'ın tümünü temsil eden bir yönetim yoktur. Kıbrıs'ta; Kuzey Kıbrıs'ta bir Türk Cumhuriyeti, Güney Kıbrıs'ta da bir Rum Yönetimi mevcuttur, Kuzey Kıbrıs'ı temsil etmemektedir, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa Birliği Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşayan insanları dışlamak suretiyle, onlara ambargolar koymak suretiyle, gerçek insan haklarına aykırılığı kendileri yapmaktadır.

Bana burada tekrar söz hakkı verildiği ve sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sağ olun, varolun. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Lefkoşa Baro Başkanı Sayın Avukat Enver Öztürk Beye teşekkür ediyoruz, sağ olsunlar.

14. Maddeye ilişkin bazı önergeler var, o önergeleri ben bilgilerinize sunmak istiyorum. 14. Maddedeki önerileri ben sırasıyla okuyayım ve isterseniz usule göre tek tek okuyarak oylama yapalım ve geçelim. Birini 8'inci veya 9'uncu maddelerin görüşülmesi sırasında okumuştum, tekrar özet halinde geçiyorum.

“Vakfın amaçları arasında, ölüm yardımı, muhtaç avukata maddi yardım, ölen avukatın muhtaç, dul ve yetimlerine maddi yardım, sağlık yardımı, huzurevi, avukatlar evi, emeklilik yardımı gibi sosyal ve ekonomik güvenceler bulunmaktadır. Bu güvencelerin sağlanabilmesi için sağlam ve düzenli maddi kaynağa ihtiyaç vardır. Bu sebeple CMUK ödemelerinden ücret alan avukatların aldıkları ücretin yüzde 10'unu Türkiye Avukatları Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfına bağış yapmaları hususunun, barolara ve CMUK ücreti alan avukatlara tavsiye edilmesini öneririz.”

SALONDAN- Sayın Başkan, bu yasadışı bir zorlama oluyor.

OTURUM BAŞKANI- Önerge tavsiye kararı efendim, yasadışı zorlama yok. Genel Kuruldan bir tavsiye kararı istiyorlar.

SALONDAN- Oylamaya gerek yok Sayın Başkan, zira tavsiye niteliğinde oluyor.

OTURUM BAŞKANI- Tavsiye niteliğinde karar alıyoruz, zaten öneri de öyle, arkadaşlarımızın önerisi de öyle. Ne kadar uygulanır, ne kadar uygulanmaz baroların maharetine kalmış bir iş diye düşünüyorum. Şimdi oylamayacağız efendim, oylamayacağız. Tavsiye niteliğinde biz bunu Birliğe bırakacağız, Birlik, barolarla yapacağı yazışmalarla onun olumlu-olumsuz tepkilerini aldıktan sonra böyle bir uygulamanın olup olamayacağına karar verebilir; yani bu nedenden ötürü bunun oylanması söz konusu değil. Bu, tavsiye niteliğinde yeni gelecek yönetime sunulacak. Efendim, biz de tavsiye kararı istiyoruz. Zaten biraz sonra okuyacağımız önergelerin bir anlamı kalmaz o zaman.

SALONDAN- Bunu oylamak lazım o zaman.

OTURUM BAŞKANI- Evet, onu söylüyorum; yani bu konuda oylarız, oylamayız, kanuna aykırı. Tavsiye kararı olarak bu konunun alınması önerilmiş arkadaşlarca, bunu oylarınıza sunacağım: Efendim, önergeyi ‘tavsiye’ olarak kabul edenler... Kabul etmeyenler.... Önerge kabul edilmiştir.

Bu oylama tavsiye niteliğinde, biraz önce maddeler halinde yazılan, şıklar halinde yazılan, kurumlara kaynak aktarmak bakımından CMUK avukatlığını yapan avukatların, aldıkları ücretlerden yüzde 10’unun kesilip, bu Vakfa devredilmesi konusunda bir tavsiye niteliğinde. Bu nedenden ötürü ben,

“CMUK hizmetinde bulunan avukatlardan yüzde 10’unun kesilmesi” konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SALONDAN- Bu tavsiye niteliğinde mi?

OTURUM BAŞKANI- Tavsiye niteliğinde karar, evet.

Kabul etmeyenler... Reddedilmiştir efendim.

Üçüncü öneri, arkadaşlar baksınlar: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Reddedilmiştir efendim; yani tavsiye niteliğinde de olsa reddedilmiştir.

“Türkiye Barolar Birliği 26. Genel Kurulu Divan Başkanlığına; İstanbul Barosu tarafından kurulan Bireysel Silahlanmaya Karşı Mücadele Komisyonu ile Umut Vakfı arasında oluşturulan işbirliğiyle başlayan çalışmaların temel amacı, sorumluluklarının bilincinde, özverili, hiç kimsenin silah kullanamayacağı bilinerek, Türkiye’de daha fazla acıların yaşanmaması için bireysel silahlanmaya ‘hayır’ diyebilmektir. Bu amaçla yola çıkarak, maçta, düğünde, aile içinde, sokakta vurularak öldürülen insanlarla bir daha karşılaşmamak, bireysel silahlanmanın her boyutunu gözlem altına almak, sonuçlarını kamuoyuna açıklamak, bilinçsiz silahlanmanın etkilerini anlatabilmek, hukuksal ve yasal düzenlemeleri ülkemiz gerçeklerinden hareketle saptamak, bilinçli ve insanlığa yararlı bireyler yetiştirmek, barış istemeyi ve yaşama geçirmeyi görev kabul ederek ve herkese hukukun üstünlüğünü benimsetip uygulamalara katkıda bulunmasını sağlamak amacıyla;

1. Tüm baroların kendi bünyelerinde Bireysel Silahlanmaya Karşı Mücadele Komisyonu oluşturmalarını,

2. Türkiye’de ve Dünya’da 1 Eylül’ün “Dünya Barış Günü” olarak kabul edilmiş olması nedeniyle, aynı ay içinde 28 Eylül’ün de “Dünya’da ve Türkiye’de, Bireysel Silahlanmaya Karşı Mücadele Günü” olarak kabul edilmesi için Genel Kurul tarafından tavsiye kararı alınmasını öneriyoruz.

Saygılarımızla, Fikret İlkiz, Yücel Sayman, Çetin Göz.”

Metni okudum, öneriler var, bu öneriler tavsiye niteliğindedir.

1. Tüm baroların kendi bünyelerinde Bireysel Silahlanmaya Karşı Mücadele Komisyonu oluşturmaları,

2. Türkiye’de ve dünyada 1 Eylülün Dünya Barış Günü olarak kabul edilmiş olması nedeniyle, aynı ay içinde 28 Eylül’ün de “Dünya’da ve Türkiye’de, Bireysel Silahlanmaya Karşı Mücadele Günü” olarak kabul edilmesi için Genel Kurul tarafından tavsiye kararı alınmasını öneriyoruz: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tavsiye niteliğinde karar verilmiştir, tavsiye edilmesi kabul edilmiştir, tamam.

SALONDAN- Sayın Başkan; Fatma Sevük için karar alınacaktı; “tavsiye” değil, “karar.”

OTURUM BAŞKANI-Evet, Isparta’da yaşamını yitiren Merhum Avukat Fatma Sevük’in yılın annesi seçilmesi yönünde karar alınması Genel Kurulca tavsiye edilmişti. Bu öneriyi

oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Arkadaşlar; biraz tahammülünüze sığınacağım, uzun bir metin: *“Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Divan Başkanlığına; İzmir İli, Bergama İlçesi, Çamköy, Ovacık, Narlıca mevkiinde Çevre Bakanlığı tarafından Eurogold firmasına verilen siyanür liçi yöntemiyle altın madeni işletilmesine izin vermesi yolundaki idari işlem, İzmir 1. İdare Mahkemesinin 15.10.1997 tarih ve 97/ 635 Karar, 97/876 sayılı Karar ile Anayasanın 17. Maddesindeki ‘herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu’, yine Anayasanın 56. Maddesindeki ‘herkesin sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkı olduğu ve çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak, çevre kirlenmesini önlemek görevinin devletin ve yurttaşların olduğu, öncelikli olanın insan yaşamının korunması olduğu, çevrenin korunmasının insan yaşamının vazgeçilmez bir unsuru olduğu, siyanür liçi yöntemiyle maden işletmenin bu esaslara aykırı olacağı ve insan yaşamı üzerinde büyük bir risk oluşturacağı gerekçesiyle iptal edilmiştir. Bu karar Danıştayın denetiminden de geçerek kesinleşmiştir.*

Bu mahkeme kararının uygulanması ve madenci şirketin orman arazisinden çıkarılması gerekirken, Başkanlık tarafından TÜBİTAK’a düzenlettirilen rapora dayanılarak, mahkeme kararında belirtilen risk faktörlerinin ortadan kalktığı gerekçesiyle, İşçileri, Sağlık, Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Orman ve Çevre Bakanlıklarından, altın madeni işletmesiyle ilgili işlem tekemmül ettirmeleri istenmiştir. İlgili bakanlıklar, Bakanlığın bu işlemine dayanarak işlem tesis etmeye başlamışlar, son olarak Sağlık Bakanlığı tarafından altın madeni işletilmesine bir yıllık deneme üretimi izni verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. Maddesinde ‘Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuk devleti olduğu’ vurgulanmakta, Anayasanın 130. Maddesinde “yasama ve yürütme organları ile idari mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organların mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesinin geciktirilemeyeceği” kuralı konmuştur. Hukuk devleti olmanın ‘olmazsa olmaz’ koşulu, idarenin yapmış olduğu işlem ve eylemlerin yargı tarafından denetlenmesi ve bu denetim sonunda verilen mahkeme kararlarının bağlayıcı olmasıdır. Bergama’daki altın madeni ile ilgili hukuksal süreç tamamlanmıştır, ortada kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmaktadır. Kesinleşmiş mahkeme kararını yeniden tartışmaya açarak ‘yerindelik’ incelemesi yapmaya kalkışmak, çok açık bir biçimde Anayasayı ihlal niteliğindedir...”

Bu biraz devam ediyor, ben son kısmını okuyorum arkadaşlar, biraz uzun: “...Bu bilgiler ışığındaki metnin Genel Kurul kararı olarak kamuoyuna açıklanması için Genel Kurulun oyuna sunulmasını dileriz.”

Metin şöyle: “Çevre ve kültürel değerlerin korunması, sağlıklı çevrede yaşama hakkı, gelecek kuşaklara, sağlıklı ve dengeli çevre bırakabilmek için hukuk devleti olabilmenin gereği olarak, Endüstri Bölgeleri Yasa Tasarısı gündemden çekilmeli. Bergama’da ve ülkenin diğer bölgelerindeki hukuka aykırı işlemlere dayanılarak açılan işletmeler için verilen mahkeme kararları derhal uygulanmalıdır” diye bir Genel Kurul kararı alınması talep ediliyor. Evet, oylamaya sunuyoruz, böyle bir tavsiye kararı alalım mı?..

SALONDAN- Önergeyi kim verdi?

OTURUM BAŞKANI- Çok imza var: Av. Hasip Kaplan, Av. Hüseyin Aygün, Av. Salim Sanal, Av. Fethi Gümüş, Av. Haluk Ertas, Av. Fikret İlkiz, Av. Hilal Küey ve arkadaşları, çok vermişler.

Bu konuda tavsiye kararı alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tavsiye kararı alınması kabul edilmiştir.

SABRİ ÇEPİK- Değerli arkadaşlar; başka önerge yok, gündemimizin 14. maddesindeki görüşmeleri ve önergeleri bitirmiş oluyoruz.

SALONDAN- Yönetim Kurulu adaylarının kendilerini tanıtımlarıyla ilgili önerge de var.

OTURUM BAŞKANI- Bizde yok böyle bir önerge, var mı?

DİVANDAN- Bakalım.

OTURUM BAŞKANI- Pardon, bir saniye o zaman. Bir önerge daha var: *"26. Olağan Genel Kurul Divan Başkanlığına; yarın 4 yıl Barolar Birliği organlarında bizi temsil edecek kişileri seçmek için oy kullanacağız. Oylarımızı kimler için kullanacağımızı hâlâ bilmiyoruz. Gündemin 14. Maddesinde, organlara aday olanların kısa özgeçmişleriyle birlikte kendilerini tanıtımlarını öneriyoruz."*

Tanıtırlarsa işin içinde çıkamayız. “Niçin aday olduklarını, neler yapmaya talip olduklarını bilmek istiyoruz. Avukat Mebuse Tekay, Zehra Çoşkun ve arkadaşları.”

SALONDAN- Başkan adayları var.

SABRİ ÇEPİK - Değerli arkadaşlar; gündemimizdeki 14. maddede böyle bir şey yok. 14. maddede, “hukukun, yargının, mesleğin sorunlarıyla ilgili görüşme ve dilekler” var. Bu önergeyi işleme koyma olanağımız yok. “Önergeyi işleme koyup koymama” konusunu oylarınıza sunacağım.

SALONDAN- Öyle olur mu? (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI- Evet, bu önergeyi, bu madde içerisinde işleme koyabilir miyiz?.. “Koymayalım” diyenler... Önerge reddedilmiştir efendim.

Değerli delegeler; sabrınız yavaş yavaş tükeniyor, onun farkındayım; ama biraz tahammül gösterin. 15. maddede Birlik başkan adaylarının konuşması var.

SALONDAN- Buradan sadece başkanları görüyoruz. Bu kadar bu kalabalık ve yönetime talip iki listenin birçok adayı var; yani bu göreve talip olan sayın meslektaşlarımızı tanıma olanağını bize tanıyın. Bir gece yarısı, bir yerlerden gelerek listenin önümüze serilmesini doğru karşılamıyoruz. (Alkışlar)

Biz görmek istiyoruz, ben sizin listede bulunanlarla istişare etmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Sayın Üstadım; müsaade eder misiniz? Sizin düşünceleriniz doğru olabilir; ama netice itibariyle bir genel kurul. Bir genel kurul iradesini o yönde belirtiyorsa, ona biraz saygı duymak gerekir. Mümkündür, yanlış, eksik olabilir. Sizin söylediklerinizi yeniden oylamaya kalksanız, yine bu irade çoğunluğu karar verecektir.

SALONDAN- Oylama değil, bu listeler Sayın Divana verilsin.

OTURUM BAŞKANI- Şimdi verilecek, müsaade buyurun.

Şimdi onlar verilecek, biz onları gecenin geç saatlerinde basıma götüreceğiz. Artık şekli ne olur, onlar daha sonra sabah geldiğinizde. Şu an mevcut bir Kurul, bir Genel Kurul var, o karar veriyor; yani bireysel olarak bizim taleplerimiz bir anlam ifade etmez kurulların kararlarına karşı. O oylandı ve netice itibariyle öyle bir irade belirlendi.

SALONDAN- “Adayların başvurusu” diye gündemde madde olması lazım.

OTURUM BAŞKANI- Gündemde adayların başvurusuyla ilgili hiçbir tespit yok. Daha önce bu gündem size Birlik tarafından gönderilmişti. Şimdi burada bu eksiklik görülüyorsa, bu gündemi

biz size sunarken, bunun değiştirilmesi veya ekleme yapılması konusunda bir talebinizin, önerinizin olması gerekirdi.

Arkadaşlar; madem öyle birebir düşünüyorsunuz, niye şimdiye kadar Divana bir aday ismi geldi?.. Düşünün, saat 10.00'dan beri bu Kurultaydayız, bu salondayız, bir tek adayın ismi geldi bana.

SALONDAN- Seçim maddesi yarın, biz listeleri bugün görmek istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI- Değerli arkadaşlar, tartışmayı bitiriyorum, 15. Maddeye, Birlik başkan adaylarının konuşmasına geçiyorum. (Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Sayın Çetin Turan; buyurun.

Av. ÇETİN TURAN (Türkiye Barolar Birliği Başkan Adayı)- Değerli arkadaşlar; vakit bir hayli ilerledi. Benim katıldığım Barolar Birliği Genel Kurulları içerisinde oldukça tartışmalı geçen bir Genel Kurul gidiyor. Hepimiz oldukça yorulduk, sizlerin sabırları da bir hayli zorlandı, bunun da farkındayım; ama bu saate kadar bu kongreyi büyük bir çoğunlukla izlemek sıkıntısına katlanan meslektaşlarıma, bizi dinleyinceye kadar bekledikleri için teşekkür ediyorum.

Bir yanlış anlamayı düzelterek başlamak istiyorum; 28 Nisan'daki toplantının anlamsız olduğunu söylemişim ben. Bu anlamsızlığın Atatürk'le bağlantı kurulmasına üzüldüm; çünkü

ben 28 Nisan günkü toplantıya katılmışım, yürüyüşe de katılmışım, daha sonraki toplantıda da konuşarak şöyle demişim:

“Muhamat Kanununun tarihi 3 Nisan 1924’tür, Cumhuriyetin ilanı 29 Ekim 1923’tür. Cumhuriyetin ilanı ile Muhamat Kanununun kabulü arasında geçen süre 5 aydır. Demek ki, bu Cumhuriyeti kuran devrimciler, getirdikleri yeni hukuk sisteminin dayanakları olarak savunma mesleğine verdikleri önemi, devrimin beşinci ayında Muhamat Kanununu; yani Avukatlık Kanununu çıkararak göstermişlerdir. Bu, uzun süreden beri, Avukatlık Yasa değişikliğinin Meclise getirip getirip kadük ederek bir türlü çıkaramayan yöneticilerle, o günkü Cumhuriyetin kurucuları arasındaki farkı bu vesileyle gündeme getirdiği için bu yürüyüş yararlı olmuştur.”

Orada bulunanlar bu sözleri söylediğimi hatırlayacaklardır; ama bu yürüyüşün bir anlamsız yanı vardı. Elbette ben, koskoca bir Çalışma Raporunu eleştirmek üzere hazırladığım uzun bir metni burada 5 dakikaya sığdırırken, çok yoğun bir şekilde, komprime sunmak zorunda kaldım, sadece satırbaşlarını söylemekle yetindim. Anlamsızlığı şuradadır: 15 gün sonra bir Genel Kurul için bütün delegeleri çağırılmışsın, rezervasyonları yapmışsın, herkes buraya gelecek, görüşlerini açıklayacak, seçim yapılacak ve bir hazırlık var. Buna 15 gün kala, insanları, delegeleri çağırmanın, orada toplamanın pek bir yararı yoktur, bu anlamda “anlamsızdır” dedim; ama Sayın Başkanım...

SALONDAN- Başkanlar Kurulu almıştır bu kararı.

OTURUM BAŞKANI- Lütfen müdahale etmeyin. Sayın delegeler; lütfen hatibe müdahale etmeyin.

Av. ÇETİN TURAN- Sayın Başkan; kafaya takılmış bir şey varsa arkadaşlarım söyleyebilirler, ben bunu satışma olarak kabul etmiyorum. O kararı Başkanlar Kurulu almış olsa da, benim bu söylediklerim fark etmez; yani aynı eleştiriler o Başkanlar Kurulu kararı için de söylenebilir. Benim söylemek istediğim budur; ama yerini, zamanını tayin etme konusunda bir farklılık var sanıyorum.

Bunu düzelterek konuşmama başlamak istedim; çünkü sanki değişik bir anlamda, anlamsızlık varmış gibi söylendiği için bunu düzeltmek istedim. Amacım cevap vermek de değil, bir yanlış anlamayı önlemektir.

Değerli meslektaşlarım; mesleğimizin içinde bulunduğu ve giderek ağırlaşan olumsuz koşulları hepimiz biliyoruz, sabahtan beri bu koşullar sayıldı, döküldü. Ülkemizin ve mesleğimizin sorunları sürekli artıyor, gelişmekte olan ülkelerle aynı kaderi paylaşıyoruz. Ne yazık ki, geri kalmışlık çemberini bir türlü kıramadık. Şimdi başka çemberlerin basıncı altında ve küresel bir ortamın alacakaranlığında yuvarlanarak çıkış yolu bulmaya çalışıyoruz.

Yeni yaşamızın mesleği rahatlatacağını umuyoruz. Bunun nasıl bir pratik içinde gelişeceğini ve sonuçlarını şimdiden öngörmek mümkün değil; ama ülke ekonomisi girdiği kısır döngüden kurtulup, rahat nefes alamadığı takdirde, meslek olarak yeni sıkıntıları yaşayacağımız açıktır. Yaşanılan kriz ülkemize özgü değildir, bütün gelişmekte olan ülkeler aynı krizi yaşıyor. Bu ülkelerin dış borçları ve de iç borçları o kadar yükseldi

ki, olağan bir borç ödeme planı ile bunların kapatılması mümkün değil.

Özellikle son 20 yıldan bu yana, IMF ve Dünya Bankası, tüm gelişmekte olan ülkelere vadeleri gelen borçlarının ertelenmesi ya da ödenmesi koşullarının yeniden görüşülmesi için makro ekonomik istikrar ve yapısal uyum programlarının kabulünü koşul olarak öne sürüyor; yani uzun süreden beri gelişmekte olan ülkelere verilen kredi, bir üretim için, somut bir proje için değil, bir politika değişikliğinin kabulü için veriliyor, yeni yasal düzenlemeler isteniyor. “Tahkim Yasasını çıkarın” diyorlar, “Derviş Yasaları” getiriliyor, kamu mallarının özelleştirilmesi şart koşuluyor ve bu koşullar kabul edildiğinde açılan kredi, vadesi gelmiş dış borcun anapara ve faizinin ödenmesi için kullanılıyor ya da gelişmiş ülkelerden gıda maddeleri de dahil, lüks tüketim maddeleri ithalatına harcanıyor; ama borç, yeni bir borçla ödendiğinden, ödendikçe yükseliyor.

1970 yılında, gelişmekte olan ülkelerin dış borçlarının toplamı 62 milyar dolardı. 1996’da bu ülkelerin dış borçlarının toplamı 2 trilyon dolar oldu. Şimdi IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi kuruluşların, bu alacağın tahsilini garanti altına almanın önlemleri dışında bir kaygı duyduklarını söylemek son derece zor. Yaşanılan süreci, ünlü iktisatçı Michel Chossudovsky “Uluslararası Alacak Tahsilatı Süreci” olarak tanımlıyor.

Bu krizin nasıl aşılacağı konusunda, siyasal iktidarın, IMF ve Dünya Bankasına sığınmaktan başka politikası, ufku ve umudu yok. İki örnek vermek istiyorum. Değerli arkadaşlar; bu, uluslararası alacak tahsilat sürecinin en çarpıcı örneği, bunun bir başka örneğini bizim Kurtuluş Savaşımızdan verebiliriz. Emperyalizme karşı savaşan bu ülkenin askeri zaferini

kazandıktan sonra, karşı devletlerin “ileride tekrar geleceksiniz, şimdi verdiklerimizi bir bir geri alacağız” dediklerini biliyoruz.

Bir başka örneğini, benim kuşağımın çok iyi bildiği Vietnam’dan vermek istiyorum. Biliyorsunuz Vietnam, onlarca yıl Fransız sömürgecilerine karşı savaştı, Çinlilere karşı savaştı ve en son bildiğimiz kadarıyla da Amerikalılara karşı savaştı. Kuzey-güney diye ikiye bölündüler ve Amerika bu ikiye bölünmüş ülkenin bir bölümüne -Güney Vietnam’a- asker, silah, cephane ve para yardımı yaptı. Sonunda Güney Vietnam yenildi, Amerikan askerleri yenildi, çekildi, gittiler ve Amerika gittikten sonra Vietnam’a ekonomik ambargo uyguladı.

1993 yılına gelindiğinde, Amerika ekonomik ambargoyu kaldırmak için Vietnam’dan bir koşulu yerine getirmesini istedi. Bu koşul; Amerika’nın o savaş yıllarında Güney Vietnam’a yaptığı ekonomik yardımdan kaynaklanan borçların üstlenilmesiydi ve Vietnam ambargonun kaldırılması için bu borçları üstlenmek zorunda kaldı; yani tuttuğu kiralık katilin masrafını maktulden isteyen bir mantık var. Bu koşulu kabul etti Vietnam ve şimdi Vietnam’a kola girdi, Mc Donalds’s girdi, felç olmuş ekonomisi ile gelişmiş ülkelerin ucuz emek deposuna dönüştü. Diğer Uzakdoğu ülkeleri gibi yoksulluğun sınırlarında dolaşıp duruyor.

Ülkemiz de bir ucuz emek deposuna dönüştürülmek isteniyor. Tasarımı Paris’te yapılan bir gömleği, 3-4 dolara, Bangladeş’te, Vietnam’da ya da Tayvan’da satın alabilirsiniz. Avrupa pazarında bunun değeri 5-10 kattır. Sömürünün hangi dozda olduğunu göstermek için veriyorum rakamları. Bangladeş’te bir düzine gömleğin fiyatı 36 ila 49 dolardır. Aynı gömlek Amerika’da düzinesi 266 dolara satılır; 7 kat. Aradaki fark, 228 dolardır.

Üretim için kadın ve çocuk işçilere ödenen aylık ücret **20** dolardır. Amerika'da bunun **50** katıdır aylık ücret. Üretimde tekstil işçilerinin payı, malın toplam değerinin yüzde **2**'sidir; yani **1** düzinede 5 dolar. Bangladeşli müteşebbisin payı, malın toplam değerinin yüzde **1**'idir; yani bir düzinede **2.5** dolar ve o Bangladeşli ülke üreticisi, bu yüzde **1**'lik payı ile diğer yoksul ülkelerin üretip satmaya çalıştıkları tekstil ürünleriyle uluslararası piyasada rekabet etmeye çalışır, fiyat düşürmeye çalışır. Alıcıların hiçbir kaygısı yoktur, fiyatları yükseltmezler; ama ne yaparlar?.. "Sen bu fiyata artık bu malı ihraç edemezsin, onun için paranın değerini düşür, rekabet şartı elde et" derler ve bu süreç içerisinde bu yoksul ülkelerin ekonomileri felç olur, paralarının değeri düşer, sıfırlanır, ihraç ettikleri malların miktarı artar; ama ülkelere giren dövizin miktarı sürekli azalır, kısır döngü budur.

Gelişmekte olan ülkelerin hemen hepsi belli alanlarda rakip birkaç sektöre, örneğin tekstile yönlendirilirler. Yoksul ülkeler birbirinin rakibi olur, üretimleri ise zengin ülkeleri daha zengin yapar; yani alış ve satış fiyatları arasındaki farkı söyledim. Bu mal, o zengin ülkenin gümrüğünden girerken, gümrük vergisi olarak ülkeye mali finansman sağlar. Satış sırasında KDV olarak gelir sağlar ve zengin ülke daha zengin olur, yoksul daha yoksul olur.

Bunun sonuçları nelerdir?.. Zengin ülkenin **3** tane en zengin adamının malvarlıklarının toplamı, **40** tane yoksul ülkenin yıllık gelirinden fazla olur. Yoksul ülkelerin dış borçlarının toplamı **2** trilyon dolara çıkar; ama **3** tane Japon bankası birleştiği zaman, sermayeleri **1.4** trilyon dolar olur. Mali piyasalarda bir günde dolaşan para, **1.5** trilyon dolardır. Bu finansman kuruluşlarının bu paraları kanallarında akıtarak, ekonomisini felç etmeyecekleri az gelişmiş ülke yoktur. Bu krizlerin başlangıcında, bu büyük

paraların dolaşımı yatmaktadır ve 80 tane az gelişmiş ülkenin milli geliri -ulusal geliri, fert başına düşen geliri- 10 yıl öncesine göre daha da geriye gitmiştir. Şimdi siz bu ülkelerin, bu yöntemle kalkınabildiğini söyler misiniz?.. 25 yılda, 60 milyar dolarlık borç, 2 trilyon dolara çıkmıştır.

Şimdi arkadaşlar; bu gerçeği göremiyorsak, hukukun üstünlüğünü de, demokrasiyi de, bağımsızlığı da doğru algılayamayız, bu sistemin yaratıcılarından demokrasi bekleriz, TELEKOM'u satınca demokrasi gelecek zannederiz. Bu ortamlarda barış ve demokrasi nefes almıyor. Bunun adı "uluslararası sermayenin, IMF ve Dünya Bankası kanalıyla yarattığı yeni dünya düzeni"dir. Bu sistemde, devlet küçülecek, sosyal devlet tarihe gömülecek, hukukun üstünlüğünün sadece sözü edilecek ve devlet uluslararası şirketlerin jandarmalığını yapacaktır. Önerilen bir polis devletidir ve biz hukukçular, avukatlar, barolar ve Barolar Birliği, bu ortamda demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü savunuyoruz. Hukukun üstünlüğünün mutlaka egemen olacağına da yürekten inanıyoruz.

Artık hak arayan herkesin karşısına polis çıkarılıyor. Siyasal iktidar, halkın güvenliğini sağlamakla görevli olanları, halka karşı baskı aracı olarak kullanıyor ve bu uygulama süreklilik kazanıyor. Bu ülkede öğrenciyseniz ve YÖK'ü protesto etmek istiyorsanız, kesinlikle coplanacaksınız. Yoksulluğu, hayat pahalılığını, IMF'yi, Dünya Bankasını riske girmeden protesto edemezsiniz, emeğe sıfır zam önerilir; ama emeğin bunu protesto için meydanlara çıkması bile yasaklanır.

Bir ülke düşünün ki, "kaybolan, kaybedilen yakınlarının bulunmasını istedi, bu konuda ısrarcı oldu" diye insanlar suçlu muamelesi görür; Olağanüstü Hal Bölgesinde, olağan durumun ne olduğundan habersiz, olağanı hiç görmemiş, hiç yaşamamış bir

nesil yetişir; düşünce suçu, teröre ilişkin düzenleme kapsamındadır; insan hakları sürekli ihlal edilir, bir yanda ölüm oruçları kutsanır, diğer yanda ölümler hiçbir yetkilinin kını kırılmaz.

Değerli arkadaşlar; bu noktada Avukatlık Kanununun getirdiği bir yetkinin, verdiği bir yetkinin, hatta verdiği bir hakkın, “avukatların üstünün aranamayacağına” dair hakkın, üçlü kararnameyi ortadan kaldırdığı yönündeki düşünceye hem katılıyorum, hem de katılmıyorum. Şu anlamda katılmıyorum: Bu ülkede hakların verilmiş olması, o hakların kullanılabilmesi için yeterli olmadı hiçbir zaman. Bu ülkede işkence yasaktır, hiçbir yasamız işkenceyi serbest bırakmıyor; ama Türkiye’de her zaman işkence yapılır. Dolayısıyla sadece yasamıza girmiş olması yetmez, bu bir kazanımdır, doğrudur, iyidir, güzeldir; ama o hakka hepimiz, bütün avukatlar aynı şekilde, aynı kararlılıkla sahip çıkmak zorundayız. Eğer bu sahiplenışı yapamazsak, üçlü kararname yine yürümekte devam eder.

İşte bu ortamda demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü savunuyoruz, mutlaka kazanacağız. Bu sorunların hiçbirini biz yaratmadık, yaşadığımız sorunların yaratıcısı, destekleyicisi, örgütleyicisi avukatlar ya da onların meslek örgütleri değildir. Her zaman yinelediğimiz gibi, savunmanın varlığı, adaletin temel koşuludur, avukatların çoğaldığı yerde, girdiği yerde, yürüdüğü yerde hukuk gelişir, yaygınlaşır, sorunlar azalır. Bizler olmadan adalet, adil yargılanma, demokrasi, eşitlik, bizler olmadan hukuk devletini düşünmek mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım; Barolar Birliği Yönetimi, Dünya’nın içinde bulunduğu, Dünya ve ülke gerçeklerinin diyalektik bütünlüğünün bilincinde olarak, avukatların meslek örgütü olma

kimliğini geliştirecek, değiştirecek, kurumsallaştıracaktır. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına aday olduğumda, Türkiye Barolar Birliği Yönetiminin nasıl olması gerektiği üzerine düşüncelerimi yazılı olarak tüm delege arkadaşlarıma ilettim. Bu, hemen hemen bütün arkadaşlarıma ulaştı, orada düşüncelerimi yazdım. Bunları tekrarlamak lüzumunu duymuyorum zamanın da ilerlemiş olması nedeniyle, birkaç noktaya daha değinerek vaktinizi daha fazla almayacağım.

Genel Kurulun 3 gün olması konusunda alınan tavsiye kararına, eğer arkadaşlarım Barolar Birliği Başkanlığına beni layık görürlerse uyacağım ve Genel Kurullarımızın zaman kısıtlamasına tabi olmaksızın meslek sorunlarımızın tartışıldığı, karara bağlandığı kurultaylara dönüşmesine katkıda bulunacağım.

Bu bölümde, daha önce İzmir Barosuna yöneltilen bir eleştiriye değineceğim. Cevap vermek için söylemiyorum; ama İzmir Barosunun bundan bir buçuk ay kadar önce düzenlediği bir toplantıya Barolar Birliği Yönetim Kurulu sert bir tepki gösterdi, keşke göstermeseydi. O toplantının kitaplaşmış halini bugün Kurultaya gelen arkadaşlarımız aldılar, savunmayla ilgili bir kitapçık oluştu. Keşke böyle bir suçlama olmasaydı, İzmir Barosu birlik ve bütünlüğü parçalayıcı olmakla suçlandı. Bunu yapmasalar iyi olurdu, ben Birlik Başkanı olduğum takdirde bütün baroların bu şekilde suçlanmaması için özellikle gayret göstereceğim; çünkü bütün barolar ancak birlikte hareket ettikleri, bir araya geldikleri takdirde güçlü olabilirler. Bunun içerisinde Barolar Birliği de olacaktır tabii ki.

Değerli arkadaşlarım; Türkiye Barolar Birliğinin bağımsız bir örgüt olması gerektiğine inanıyorum. Güç odaklarından, yasama ve yürütme organından herhangi bir kişinin kişisel vesayetinden

bağımsız bir örgütlenmenin zorunluluğunu dile getiriyorum. Salt aday olmamın bile buna katkıda bulunduğunu düşünüyorum. Eğer ikinci bir aday çıkmasaydı, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul toplantısının böylesine canlı ve tartışmalı bir ortamda yapılması mümkün olmayacaktı diye düşünüyorum. Pazar sabahı bir listeyi kullanıp gidecektik, daha başından sonucu belli bir sürecin durağanlığında Genel Kurulumuzu söndürecektik. Bize, Ankara'daki üç adayın içinden birini seçme özgürlüğü bile tanınmayacaktı, birçok taşın yerinden oynadığını sanıyorum.

Yeni bir yönetim anlayışının Türkiye Barolar Birliğine egemen olması gerektiğine inanıyorum. Türkiye Barolar Birliği, çalışmalarını, siyasi ve ekonomik dalgalanmalardan etkilenmeden, siyasi parti, siyasi grup çıkarlarına kapılmadan, siyasal iktidarların baskısına boyun eğmeden yürütebilecek bir yapıya kavuşturulmalıdır. Gücünü 74 barodan, 45 bin avukattan ve hukukun üstünlüğünden alacaktır. Oluşturacağı yeni kurumlarıyla, teknolojik altyapıyla, iletişim ağlarıyla, ülkenin tüm barolarının damarlarında aynı bilimsel birikimin dolaşmasına katkıda bulunacak, barolar arası farklılıklar bu sayede en az düzeye indirilecek, tüm ülke baroları tek bir baro gibi aynı donanıma sahip olacak, aynı bilgi birikimine ulaşacaktır. Barolar Birliğinin elinde yeni yasayla bu donanımı sağlayacak kaynağın da mevcut olduğunu artık hepimiz biliyoruz.

Mesleğin sorunları, profesyonel kadrolaşmalarla, evrensel hukuk uygulamalarına da ulaşılarak ve tüm barolara ulaştırılarak tartışılacak, avukatlık, avukat, avukat hakları, savunma, yargı alanlarında araştırma, inceleme, yayın yapan bir bilim merkezi kurulacaktır. Bilim merkezinin de katkılarıyla gelişmiş olan ülke avukatlarının, yasal ve ekonomik hak ve yetkilerinin neler olduğu

konusunda akademik düzeyde araştırma yapılarak varılacak sentez doğrultusunda, ekonomik dayanışma kanalları oluşturulacaktır. Gerekli yasal düzenlemeler için de kamuoyu oluşturulacaktır.

Meslek etiği kıskançlıkla savunulacaktır. Mesleğe saldırı olduğunda, gerekli tepki anında ve en uygun yöntemlerle gösterilecektir. Bir örnek vermek istiyorum.

Değerli arkadaşlar; bir tarihte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı bir açıklama yaptı, mesleğimizi suçladı, savunma mesleğinin hazırlık soruşturmasındaki gizliliği ihlal ettiğini, bir avukatın böyle bir gizliliği öğrendiği anda telefonla müvekkiline haber verebileceğini, bu haberin sonunda delillerin yok edileceğini, hatta bir tanık söz konusuysa bu tanığın öldürülebileceğini söyledi. Bu doğrudan doğruya bizim mesleğimize yönelik bir saldırıydı, bizler avukatlar olarak bu saldırıya gerekli tepkiyi göstermeliydik; yani avukatlar, bu sözlerle suçlanabiliyorsa, Türkiye'nin en yüksek, yetkili makamlarından, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı makamından böyle bir suçlama gelebiliyorsa, bunun arkasında üçlü kararnamenin ayak izlerinin, ayak seslerinin geldiğini biz duymalıyız, buna gereken tepkiyi hep birlikte göstermeliydik.

Savunma, yargıdan dışlanırsa, hazırlık soruşturmasında gizlilik esas alınır, o zaman o rejimin adı "bambaşka bir rejim"dir. Bakın arkadaşlar; 1931 tarihli Faşist İtalyan Usul Kanununun gerekçesini okuyorum -adı budur; Faşist İtalyan Ceza Usul Kanunu- "Soruşturmanın gizliliğindeki kamu faydası, savunma bakımından bir istisna kabul edilemeyecek kadar büyüktür. Esasen böyle bir istisna, soruşturmayı yapan hakime itimatsızlık demek olacaktır. Liberal demokrasilerde idareye karşı ferdi itimatsızlığın pek çok tatbikatı vardır, fakat faşist devlette

böyle bir tatbikata yer verilemez, zira rejimin esas prensipleriyle tezat haline düşer.” Faşist bir ceza yasasının gerekçesi. Arkadaşlar; bu düşünce bugün Türkiye’de savunuluyor ve biz avukatlar bu düşünceye karşı gerekli tepkiyi yeterince göstermekte zorlanıyoruz. İzmir Barosu olarak biz gerekli protestoları yaptık, istifaya davet ettik, hatırlıyorum birçok baro da istifaya davet etti, katıldı. Biz daha da ileri bir adım attık ve bir dava açtık; ama o davadan da yeterli sonuçları alamadık.

Söylemek istediğim şudur: Bu tür saldırılar karşısında, gerek Türkiye Barolar Birliği olarak, gerekse barolar olarak son derece duyarlı olmamız lazım, bu işaretleri doğru değerlendirmemiz lazım ve daha sonra da ardından gelecek yeni tedbirlerin bu tür saldırıların ardından geldiğini de iyi bilmemiz lazım, ona göre düşünüp, gerekli önlemleri, gerekli tepkileri, gerekli engelleri koymamız lazım. “Eylem” denildiğinde kimilerimizin aklına birtakım karmaşık olaylar geliyor; yani televizyonu açtığımızda televizyonun önünde coplanan insanlar falan görüyoruz, Adı “eylem” oluyor bunun.

“Avukatların eylemi” denildiğinde, elbette ki “eylem”, ille o tür çatışmalar anlamına gelmez. “Biz gerekli tepkileri anında göstereceğiz” derken, kastettiğimiz bu tür şeyler değildir. Yürüyüş de vardır elbette ki “eylem” kavramının içerisinde; ama eylem sonsuz yaratıcılığı gerektiren, her birini tek tek sayamayacağımız bir sürü alanda yapılabilir.

Ben şöyle bir örnek vermek istiyorum. Susurluk kazası meydana geldiğinde, kazadan 10 gün sonra bizler baro başkanları olarak Ankara’da toplandık ve “buradan bir cerahat akıyor, burada çok büyük işler var, devlet-mafya-siyaset ortaklığı burada patladı; ama bu işin üzerine yıkıldığı bir savcı, bir hakim

Susurluk'ta bu işin altında bunalabilir. Gidelim, orada hukuk devletine sahip çıkalım, savcıya diyelim ki; "hiç sıkıntıya girme, tarafsız olarak görevini yap, delilleri değerlendir, Türkiye'nin baroları sizin arkanızdadır" dedik ve bunu yaptık, oraya gittik, çok iyi oldu, savcıyla görüştük, hakimle görüştük ve oradaki insanlar bir tutunacak dal buldular, bizden güç aldılar.

Arkadaşlar bizler güçlüyüz; yani birçok bakımdan sesimiz yeterince yükselmiyor, birtakım haklarımız uzun süre bizlere verilmedi ve yoksullaştırıldık, adliye kapılarında, cezaevi kapılarında horlandık; ama arkadaşlar bizler güçlüyüz, çok güçlü bir grubuz, yeter ki bu gücümüzün bilinciyle hareket etmesini, o bilinci bir güç potansiyeline dönüştürmesini başarabilecek yöntemleri geliştirelim. Bunun yolu da sürekli birbirimizle düşünce alışverişi içinde bulunmamızdır, bağlarımızı koparmamamızdır, toplantılarımızı sıklaştırmamızdır, çözüm önerilerini birbirimizle rahatça tartışmamızdır; bunları sağlamaya çalışacağız.

Değerli meslektaşlarımız; bölge irtibat sekreterlikleri kuracağımızı yazmıştık. Bu sayede Türkiye Barolar Birliği çalışması tüm ülke sathına yayılacaktır. 74 baroya kayıtlı, 45 bin avukatın potansiyel gücünün harekete geçirilmesi için, bu irtibat sekreterlikleri, demokratik katılım kanalı olarak değerlendirilecektir. Bu sayede, baroların ve tek tek avukatların yaratıcılıkları, Türkiye Barolar Birliğinin yaratıcılığını belirleyecektir.

Türkiye Barolar Birliği mevcut gündemin arkasına takılmayacak, kendi gündemini yaratacak, bu gündem etrafında kamuoyu oluşturacaktır. Kuşkusuz ülkenin hukuk sorunları, hukuka aykırı uygulamalarla mücadele ve hukukun üstünlüğünü

egemen kılma mücadelesi, Türkiye Barolar Birliğinin sürekli gündemi olacaktır.

Türkiye Barolar Birliği yöneticiliğinin “ikincil iş” olmaktan çıkarılması gerekir. Türkiye Barolar Birliğinin sürekli Ankara iline endeksli yapısı, mevcut yönetimlerde bir çalışmama eğilimi yaratmıştır. Bizim bu bağımlılığın ortadan kaldırılması için yapmamız gerekenler, Barolar Birliğini tüm baroların katılımına ve katkısına açmaktır. Bölge irtibat sekreterlikleri bu katkıyı sağlayacaktır diye düşünüyoruz. Bu, koşulsuz Ankara'nın önemini göz ardı etmek anlamına gelmiyor, merkez Ankara'dır. Seçtiğim takdirde bu gerçeğin bilinciyle Ankara'da olacağım; ama yönetimdeki hedefimiz, merkezi Ankara'da, aklı, yüreği, coşkusu her ilde, tüm ülkede ve Dünya'da olan bir yönetimdir.

Şu anda Türkiye Barolar Birliğinin dört tane komisyonu vardır ve bu dört komisyonla 74 baroyu, 45 bin avukatı kapsamak mümkün değildir. Kişisel, dayatıcı, engelleyici yorumlarla değil, tüm baroların ve avukatların mücadeleleriyle çakışan bir yönetim anlayışını yerleştireceğiz ve avukatın yargı içindeki varlığını, toplumun demokratik örgütlenmesinin zorunlu sonucu olarak benimseyen, savunan, kamuoyuna sunan bir çalışma anlayışı ile hareket edeceğiz.

İnsan hakları, uluslararası hukuk alanlarında etkin çalışmalar yapmak zorundayız. İnsan haklarının tek boyuta, bireysel ve kültürel haklara indirgenmeden, ekonomik ve sosyal hakları da kapsayan bir yaklaşımla ele alınmasını sağlayacağız. Yapacağımız ilk hazırlık ise seçtiğimizde tüm barolarımızın katkılarıyla, ana hatlarını sunduğumuz çalışma programımızı detaylandırmak olacaktır, çalışmalarımız bu program ekseninde yürüyecektir ve arkadaşlarım, hepimizin ortak bir dileği var, bunu hepimiz

biliyoruz ve yıllardır dile getiriyoruz; “Avukat Evi”nin hayata geçirilmesi için Birliğin bütün imkanlarını harekete geçireceğiz.

Bir Deprem Fonu oluşturmamız gerekiyor. Arkadaşlar; deprem olduktan sonra yetişemiyoruz. Yaşadığımız deprem felaketini hatırlıyorsunuz, kim, nerede, ne zaman böyle bir felaketle karşılaşır önceden bilmek mümkün değil; ama felaket geldiği zaman yardımlarımız eksik kalıyor, yetersiz kalıyor. Ben bunun bir yardım değil, bir dayanışma olduğunu daha önce de söylemiştim. Bunun sağlanması için bu fonun şimdiden yaratılması lazım. Bu fonda biriken paraların herhangi bir afet halinde meslektaşlarımıza ulaştırılabilecek bir yönetmeliğe bağlanması lazım ve bu birikime hiçbir zaman el sürülmemesi lazım. Bunun oluşturulması için, kuşkusuz Genel Kurulda alınacak bir karara, bir bütçe tahsisine gerek var. Bunların yasal koşullarını araştırarak, böyle bir fonu oluşturmak için de Yönetim Kurulunda -eğer görev verdiğiniz takdirde- çalışmaları başlatacağız.

Değerli meslektaşlarım; sorunlarımızı biliyorum, tek tek saymanın bir yararını da görmüyorum. Ne kadar saksak yenileri ekleniyor; ama önümüzdeki dönemin ağır çalışma temposunun ve yasa değişikliğinin zorunlu kıldığı ve zaman tanımadığı çalışmaların bilincindeyiz. Tüm barolarımızın birikimlerini bu çalışmalara katacağız, İstanbul’un, İzmir’in ve Ankara’nın akademik ve mesleki birikiminden yararlanacağız, sorunları biliyoruz ve altından kalkacak güçteyiz.

Değerli meslektaşlarım; elbette bir seçime girdiğiniz zaman, bu seçimde kazanmak da vardır, kaybetmek de vardır. Ben kendi adıma bir seçimi kaybedeceğimi düşünmüyorum. Şu anlamda düşünmüyorum: “Meslektaşlarımın çoğunluğu bana oy verecekler de, görevi bana verecekler” anlamında söylemiyorum bunu.

Kazansam da, kaybetsem de, önemli olan bu Genel Kurulun mesleğimize yararlı sonuçlar vermesidir. Meslektaşım Özdemir Özok bu göreve layık görüldüğü takdirde benim yapacağım bir tek şey vardır, onun başarılı olması için, dolayısıyla da Barolar Birliğinin başarılı olması için; yani mesleğin kazanması için, avukatların kazanması için bugüne kadar elimde nasıl bir bilgi birikimi varsa, nasıl bir yetenek varsa, ne imkanım varsa, her şeyimle kendisine yardımcı olmaya çalışacağım.

Bu düşüncelerle, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.
(Alkışlar)

OTURUM BAŞKANI- Sayın Özok; söz sizin, buyurun efendim.

Av. ÖZDEMİR ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkan Adayı)- Değerli meslektaşlarım,

Tutarsız politikalarla, sosyal, siyasal ve ekonomik istikrarın yok olduğu, hukukun bir yana bırakıldığı, yurttaşın, moral değerlerini yitirdiği ülke ve meslek sorunlarımızın geçen yıllara oranla daha çok arttığı ve zaman geçirilmeden çözümler üretilmesinin gerekli olduğu bir dönemde, genel kurulu yapıyoruz.

Bugün nereden ve ne yandan bakarsak bakalım, ülkemiz gittikçe kronikleşen bir sorunlar sarmalı içindedir. Öngörüsüz, ufuksuz, günlük çıkarlar üzerine politika üreten siyasi kadroların yönetiminde ülke ekonomik ve mali yönden iflasın eşiğine getirilmiştir. Batı ülkelerinde % 1 ile 3 oranlarında seyreden enflasyon ülkemizde % 100'lerde seyrederek ağır bir yük olarak yaşanmaktadır. Devlet bütçeleri, klasik bütçe ilkelerinden

uzaklaşmış devleti tasarrufa yönelten, savurganlığı önleyen, bir belge olmaktan çıkmıştır. TBMM'nin çözüm üreten yapıdan uzaklaşarak, sorun üreten bir yapıya yönelmesi, ülkemizi içte ve dışta ciddi sorunlarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu olumsuz ortam halkımızın giderek umutlarını yitirmesine ve karamsarlığa kapılmasına neden olmaktadır. Böylesi bir gelişmenin ülkemizin geleceği bakımından sağlıklı sonuçlar vermeyeceği açıktır. Tüm önlemlere karşın, giderilemeyen, işsizlik, rüşvet, yolsuzluk, düzensizlik, eşitsizlik, adaletsizlik, enflasyon ve benzeri toplumsal baskı ve sorunlarla ağırlaşan yaşam koşulları, bireyleri "Gemisini Kurtaran Kaptan" psikozunda birbirlerine, mesleğine ve toplumuna yabancılaştırmaktadır. Bu olumsuzluklar kadar önemli ve belki onlardan daha da tehlikeli olan nokta, toplumumuzun büyük bir kesiminin demokrasi, özgürlük, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi evrensel değerlere olan inancını ve bağlılığını yitirerek antidemokratik ve çarpık rejim arayışları içine girmesidir.

Çağdaş ve katılımcı demokrasilerin vazgeçilmez kurumlarından olan sendikalar, özerk üniversiteler, meslek kuruluşları, 1980 yılı sonrası yapılan yasal düzenlemelerle, tüm etkinliklerini, demokratik yapılarını ve baskı gurubu olma özelliklerini yitirmişlerdir.

Üniversiteler 2547 sayılı yasa ile çağdışı bir uygulamaya sokulmuş, özerklik ve bilimsellikten uzaklaştırılmıştır. Bugünkü yapıları ile çağdaş öğrenim ve eğitim kurumları olmaktan daha çok, tek boyutlu insan yetiştiren atıl ve verimsiz kurumlar haline gelmişlerdir. Çok sayıda kurulan Vakıf ve Özel üniversiteler ise, kendi öğretim elemanlarını kendileri yetiştirmek yerine, doların dayanılmaz çekiciliğini kullanarak devlet üniversitelerinin öğretim kadrolarını kendilerine bağlamak suretiyle, bu

üniversitelerin içini boşaltmışlar ve devlet üniversitelerinde akademik çalışma ve eğitim yapma olanaklarını yok etmişlerdir.

Dahası, üniversitelerde politik ve ideolojik kadrolaşma hızla sürmekte, yanlı öğretim görevlileri çoğalmaktadır. İçlerinde mevcut yurtsever ve toplumsal olaylara duyarlı demokrat kişiler ise, etkili ve yönlendirici olamamanın ezikliği ve umutsuzluğu içerisindeyler.

Ülkemiz nüfusunun büyük çoğunluğunun yaşadığı kentler, kentsel tasarımdan uzak, uygun ve çağdaş kamu hizmeti alamayan, umutsuz ve huzursuz insanlarımızın barındığı alanlar haline gelmiştir. Çarpık ve kısır politikalar yanı sıra, tahsis belgesi, gecekondü aflat, tapu dağıtım şölenleri bu uygulamalardan payını almak isteyen bir çok masum, çaresiz yurttaşın köyden kentlere yönelmesine neden olmuştur. Bu göçün bulunduğumuz bölgedeki nedeni terördür, her türlü terörden kaçan yurttaşlarımız, köyünü, mezrasını, yaylasını bırakarak bölgede bulunan kentlerin varoşlarına yığılmışlardır. Yaşamak durumunda ve zorunda olduğumuz insan yığınları ile şişirilmiş bu sağlıksız kentler, sosyal ve toplumsal sorunlar yanında, çok ciddi çevre sorunlarını da gündeme getirmiştir. Kentlerde hızla artan çevre kirliliği önlenemezken, trafik, sağlık, ulaşım, alt yapı, güvenlik ve benzeri temel gereksinmelere de çözüm bulmakta güçlükler çekilmektedir. Yerel yönetimler bu ciddi ve yaşamsal çözümsüzlükler karşısında, kıt olanaklar ve kendilerini yönetime getiren işsiz seçmenlerinin istemleri karşısında çaresiz kalmaktadırlar. Bu türden olumsuzluklar ve sorunlar içinde yaşayan insanlardan, sevgi, ilgi, hoşgörü ve anlayış beklemek denli gerçekçi olur. Böyle bir yaşamın doğal sonucu olarak, okumayan, araştırmayan, incelemeyen, gözlemlemeyen,

yargılamayan, sorgulamayan, gelecekle ilgisini yitirmiş günlük yaşayan, giderek bireysel ve toplumsal savaşım gücünü yitirmiş, gergin, saldırgan, umutsuz, çarpık ve tehlikeli bir toplumsal yapılanmaya yönelmiş bulunmaktayız.

Sosyal ve moral değerlerdeki bu hızlı çözülme, toplumun hak-adalet ve hukuk anlayışında, yargıdan beklentilerinde olumsuz etkiler yapmıştır. Bilimsel veriler ve objektif değerlendirmeler, ne yazık ki, yargı sistemimizin de tükenme noktasına geldiğini göstermektedir. Yargıya karşı güven bunalımı içinde olan yurttaşımız, özünde haklı olup olmadığına bakmaksızın, her ne pahasına olursa olsun kesin sonuç almak istemektedir. Hukuki bilgi ve beceri yerine iş bitirici, kulisçi, her koşulda sonuç alabilecek, kıvraklıktaki girişimcilik aranır olmuştur. Gerçekçilik, açıklık, yansızlık, dürüstlük ve ilkel davranış yerine, umut üreticiliği hoş ve çekici gelmektedir. Üzülerek belirtmek isterim ki, yukarıda vurgulanan olumsuzluklar mesleğimiz üzerinde de etkilerini göstermiş, bu bağlamda yargının en tepesinden, yerel mahkemelere kadar bir çok saygın sayılan üye ve temsilciler hiçbir mesleki kural ve etik değer tanımadan, meslekten ayrılarak, karanlık geçmişleri olan kişi ve holdinglerle bütünleşmek pahasına, onlara hukuki hizmet sunmaktadırlar. Yine tamamen ideolojik ve çıkar amacıyla sırf belirli guruplara hukuki hizmet sunan bir anlamda, suç ve suçlananla kendisini özdeşleştiren avukatlık anlayışı giderek yaygınlaşmaktadır. Tanımlanan bu yargısal yapıda, sağlıklı, adil bir yargılama faaliyetinin varlığından söz etmek her halde olanak dışıdır. Yapılanlar hak ve adalet dağıtıcılığından çok iş bitiricilik ve yandaş girişimciliğinden başka bir şey değildir. Soruna salt usul yasaları ve meslek yasasında yapılacak değişikliklerle çözüm aramak beyhude zaman harcamaktır. Sorunun görünenden başka, görünmeyen ancak,

bilip de açıkça sözünü etmekten sakındığımız, son derece rahatsız edici başka boyutları da vardır. Bunları kendimizle yüzleşerek tespit etmek ve sonra, köklü çözümlere yönelmek zorundayız.

Bize göre çözüm;demokratik laik, sosyal bir hukuk devleti olan cumhuriyetimizi tüm kurum ve kuruluşları ile işletmek, işlemesine engel her türlü nedeni ortadan kaldırmak, bunun için bir arınma hareketi başlatarak öncelikle devletimizi, ülkemizi, toplumumuzu bir habis ur gibi saran yolsuzluk odaklarını, mafya ve çeteyi yok etmek, ünvanı, görevi, sıfatı, sosyal yada siyasi konumu ne olursa olsun suç işleyen herkesi derhal yargı önüne çıkarıp hesap vermelerini sağlamak, siyasi kirlenmeyi ortadan kaldırmak, hukuku üstün kılmak, demokratik yönetimi derinleştirmek ve açıklığa, dürüstlüğe, ilkeliliğe talebi artırmaktır.

Değerli meslektaşlarım.

Ülkede hak adına, hukuk adına, adalet adına ve yargı adına, yaşanan tüm olumsuzlukları mesleği gereği yakından izleyen kişiler olarak kendimize, yargı bağımsız mıdır, yansız mıdır?

Yüksek Hakimler ve Savcılar kurulu sağlıklı çalışmakta mıdır?

Yurttaşların yargıya güveni var mıdır ?

Adalet ucuz ve hızlı gerçekleşmekte midir ?

Yargının kadroları yeterli midir ?

Yargı kuruluşlarının gereksinimleri karşılanmış mıdır, çalışanlarının akçalı sorunları çözülmüş müdür ?

İnfaz kurumlarının bu günkü durumu insanlık onuruna ve evrensel kabullere uygun mudur ?

İdari ve Adli yargı çağcıl bir yapılanmayı gerçekleştirmiş midir ?

Yargı erkinin sesi, soluğu savunma örgütleri barolar bağımsız mıdır ?

Ve son olarak yaptığınız işten huzur ve mutluluk duyuyor musunuz ?

Sorularını ve benzeri soruları yönelttiğimizde olumlu yanıt vermemiz olanaksızdır.

6 Eylül 1943'de, dönemin Yargıtay Başkanı Halil İbrahim Özyörük 'ün Adli Yargı yılı açış konuşmasından günümüze kadar görev yapan, Yargıtay başkanlarının açış konuşmaları incelendiğinde, şu acı gerçek ortaya çıkmaktadır. Her yıl yargının sorunları daha ağırlaşarak, günümüze kadar gelmiştir. Bugün de güncelliğini koruyan, ortak yakınmalar, "yargılamanın yavaş işlediği, adaletin çok geç ve pahalı gerçekleştiği, yargıç ve savcılarla adliye personelinin yeterli eğitim görmediği, adliyelerin bina araç ve gereçlerinin yeterli nitelikte olmadığı, adli kolluk kuvvetlerinin kurulmadığı, Yargıtay incelemelerinin gerekli titizlikle yapılamadığı" noktalarında toplanmaktadır. Yıllar, yılları izlemekte, siyasal iktidarlar değişmekte ama yargının sorunları çözülememekte, aksine giderek sorunlar yumağı haline gelmektedir.

Uygarlık ve savunma ilk çağlardan beri birbirine destek olmuş, insanlık tarihinde kat ettikleri çetin yolu tüm baskıları yenerek birlikte yürümüşlerdir. Sadece savunma hakkının tanınmış olması yeterli değildir. Duraksamadan ve tüm baskılardan uzak kullanılmasının koşullarının da sağlaması gereklidir. Adalet hiçbir zaman, ansızın yakalamak, gafil avlamak değildir. Adalet sabır işidir, adaletin süresi insandır, bu bakımdan

terazisi son derece hassas olmak durumundadır. Bu nedenle iddia ve ithamla birlikte bireye en geniş savunma hak ve olanaklarının koşulsuz tanınması, savunma hakkını zedeleyecek her türlü baskı, engelleme, geciktirme ve benzeri davranışlardan özenle kaçınılması, günümüz yargılamasının temel kuralıdır. Savunmasız adil yargılama olamaz. Egemenin bulunduğu her yerde hakim vardır, hüküm vardır. Ama adalet yoktur. Zira adalet savunma ile başlar. Bunu kabullenmemek ve başkalarının bunu kabullenmesi için çaba göstermemek, mesleğimize yapacağımız en büyük ihanet olacaktır. Yargı savunma üzerine kurulur. Adalet devletin, savunmada adaletin temelidir. Savunma kendisine karşı olanlara da kucak açan, insancıl yaklaşımın en güzel temsilcisidir. Bir gün kendisini içine sindiremeyenlerde başta olmak üzere herkese lazım olur. Bu denli saygın bir mesleğin temsilcileri olan biz avukatlar, mesleğin yüceliği ve niteliğiyle uyumlu davranışlar sergilemek, mesleğin toplumda hak ettiği yere getirilmesine yardımcı olmak durumundayız.

Toplumumuzda 200 yıldan buyana başlatılan "aydınlanma" ve "batılılaşma" hareketi Atatürk devrimleri ile doruk noktasına varmış, ne var ki, bir süre sonra devrim kurumlarının içi boşaltılarak, Cumhuriyetimizin kazanımları teker, teker yozlaştırılmaya çalışılmış bunda bir ölçüde başarılı da olunmuştur. Aydınlanma karşıtlarınca ulusun ileriye dönük yürüyüşünün ve devrimlere bağlı dinamik güçlerinin önüne sürekli engeller çıkarılmış, bunun sonucu olarak da, sağlıklı, dengeli, uygar bir toplumsal yapıya kavuşulamamıştır. Bugün yaşanan birçok çözümsüzlüklerin, sıkıntıların, sorunların Özünde bu engellemeler yatmaktadır. Özlediğimiz ve hedeflediğimiz özgür, çağdaş, demokrat, hukuk ve emeğin en üstün değer olduğu, sevginin, saygının insan ilişkilerinde referans olarak alındığı, güzel ve temiz

bir topluma kavuşabilmek için kesinlikle bu engellerin ve engellemelerin aşılması gereklidir. Bu olumsuzlukların en aza indirildiği toplumsal yapının hedefi, "Hukukun Üstünlüğünün" egemen olduğu "Hukuk Devleti" olmalıdır.

HUKUK DEVLETİ:

Hukukun üstünlüğü, çoğulculuk, demokrasi, insan hak ve özgürlükleri gibi kavramlar, günümüzde büyük bir önem kazanmıştır. Bu kavramlar artık ulusal sınırları aşmış ulus üstü boyutlara ulaşmıştır. Çağdaş uygarlıklara egemen olan anlayış ve gelişme trendi, bireylerini eşit, özgür, saygın, güvenli ve geleceğe umutla bakan bir toplum düzeni kurmaya yöneltmiştir. Hukukun üstünlüğü ve insan haklarına dayalı, çağdaş ve çoğulcu demokratik rejimlerin iyi işleminin ön koşulu, bireyine temel hak ve özgürlüklerini hiçbir kısıtlama olmaksızın tanıyan bir "Hukuk Devletidir".

İnsanlığın ulaştığı teknoloji ve bilim çağı, insanlar ve toplumlar arasındaki eşitsizliği, adaletsizliği, haksızlığı en önemlisi yaşam kaynağı olan gelir dağılımındaki dengesizliği giderememiştir. Bu olumsuzlukların aza indirildiği toplumlarda gözlenen ve tespit edilen "Hukukun" Üstünlüğü ve Egemenliğidir. Hukukun egemen güç olduğu toplumlarda "Hukuk Devleti" kavramı yerleşmiş ve yaşama geçebilmiştir. Bu anlamda "Hukuk Devleti", özgürlükçü, çoğulcu, bireylerin hak ve özgürlüklerini istisnasız koruyan ve güvence altına alan devlettir. Hukuk devletinde her şeyi hukuk belirler. Temel ölçüt bireydir, tebaa yoktur Özgür birey vardır, kul yoktur Özgür yurttaş vardır. İnsanın gönenci ve mutluluğu, özgürlüğünün ve yaratıcılığının korunması, devletin varlık koşuludur. Hukukun üstün olduğu bir

devlette son sözü hukuk söyler. Hukuk devleti, devletin kendini hukukla bağlı saymasını ve yönetimde keyfiliği değil, hukuk kurallarının egemen olmasını gerektirir. Hukukun üstünlüğü ilkesi, devletin işleyişinde ve örgütlenmesinde kanunların egemen olmasını değil, evrensel hukuk kurallarının geçerli olmasını öngörür.

1990 tarihli Yeni Bir Avrupa İçin Paris Şartının önsözünde, "İnsan hakları ve temel hürriyetler, tüm insanların doğumlarıyla birlikte kazandıkları vazgeçilmez haklardır ve kanunlarla teminat altına alınmıştır. Bunların korunması ve geliştirilmesi devletin başta gelen görevidir. Bunlara saygı, zorba bir devlete karşı asıl güvenceyi oluşturur. Bunlara uyulması ve tam olarak uygulanması özgürlüğün, adaletin ve barışın temelidir. Demokratik yönetim düzenli olarak yapılan hür ve adil seçimlerde anlamını bulan halk iradesine dayalıdır. Demokrasinin temelinde insana saygı ve Hukukun Üstünlüğü yatar. Kimse hukukun üstünde değildir." denilmek suretiyle hukukun üstünlüğüne ulus üstü bir değer kazandırmıştır.

Ülkemizde "Hukukun Üstünlüğü" ve "Hukuk Devleti" kavramların kamu oyunda savunan ve bunların anayasa ve yasalara girmesinde etkili olan geçmiş dönem Barolar ve Barolar Birliği yöneticilerini saygıyla anıyorum.

Her devlette olduğu gibi, hukuk devletinde de zor kullanım monopolü devletindir. Ancak, hukuk devletinde devlet adına zor kullanma hakkım kullanan her kişi bunları hukuk kuralları içinde yapar.

Hukukun üstün olduğu "Hukuk Devletinde", polis gece yarısı evlere baskın yapmaz, işkence, kötü muamele olmaz, sakıncalı yayın adı altında bilimsel kitaplar toplanmaz, yakılmaz, hayali

ihracat, yolsuzluk, rüşvet suçları olağan suç olarak kabul edilemez, üst düzey yöneticileri sürekli şaibe altında kalmaz, çeksenet mafyaları hüküm süremez, anarşi ve terör doğrudan yada dolaylı biçimde beslenmez, düşünce suçu ve suçlusu olmaz, skandallar, umutsuzluklar güvensizlikler, sürgit birbirine ulanarak devam etmez, faili meçhuller meçhul olarak kalmaz, ceza ve tutuk evleri düzensiz insan onurunu ve yaşamını tehdit eden yerler olmaz, oralarda hiçbir biçimde toplu ölümler yaşanmaz, yaşatılmaz. Kısaca hukukun üstün olduğu, hukuk devletinde son sözü hep hukuk söyler, hukuksuzluk hiçbir biçimde yandaş bulamaz, yaşayamaz, yeşeremez, yeşertilemez.

Hukuk devletinin en önemli unsurlarından biri de şüphesiz yargı bağımsızlığıdır. Eğer yürütme ve yasama işlemlerinin hukuka uygunluğunu denetleyecek organlar, yürütme ve yasama organları karşısında tam bir bağımsızlığa sahip değil iseler; yargı denetiminden beklenen yararlar büyük ölçüde ortadan kalkacaktır. Özellikle siyasal iktidarın her ne şekilde olursa olsun, etkisi altındaki bir yargının bağımsız olduğundan söz edilemez. Yargı bağımsızlığı, yargı mensuplarına verilmiş bir imtiyaz değildir. Yargı bağımsızlığı bireyin doğru ve adil yargılanma hakkının bir garantisi olarak tanınmıştır. Yargı bağımsızlığı da, her bağımsızlık gibi ancak bağımsız kişilerin, omuzlarında taşınabilecek bir olgudur.

DEMOKRASİ-İNSAN HAKLARI ve ANAYASA:

Günümüz demokrasileri, yeniden gözden geçirilmekte, yeniden tarif edilerek tanımlanmaktadır. Bugün "Çoğulcu Demokrasi" çağdaş toplumun gereksinmelerini karşılayamamaktadır. Demokrasilerin yeni ve çağdaş tanımı katılımcılıktır, çoğulculuk bir anlamda durağan bir yapıyı ifade ederken, katılımcılık ise hareketliliği toplumsal güçlerin siyasal ve

sosyal yaşama ağırlığını koymasını ifade eder. Böylece çağdaş demokrasilerde, ülke özgür yurttaşların "Çoğulculuğa ve Katılımcılığa" uygun girişimleri ile yönetilir. Demokrasi ve insan hakları birbirini yaşatan iki kavramdır. Demokrasinin özünü hak ve özgürlüklerle donatılmış yurttaşlar oluşturur. Bu nedenle tüm sorunların kalıcı reçetesi, daha fazla demokrasi ve olabildiğince sınırsız insan hakları ve özgürlüktür. İnsanlık iki büyük dünya savaşında, tarihin en trajik dönemlerini yaşamış ve eşi, benzeri görülmedik kayıplara ve yıkımlara uğramıştır. Bunun sonucu olarak dünya ulusları, hiçbir koşul getirmeden tüm insanlığa temel hak ve özgürlüklerin ulaşması için ciddi girişimlerde bulunmaya başlamışlardır. Bu girişimlerin en verimli ürünleri Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve Avrupa ülkelerinin siyasal birliği olan Avrupa Konseyi-Avrupa Birliği örgütleridir. Bu örgütler kendi üye ülkeleri yanında, tüm insanların hak ve özgürlüklerini güvence altına alan belgeler düzenlemek suretiyle hak ve özgürlükleri uluslar üstü, evrensel kavramlar haline getirmişlerdir. 1948 tarihli Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel bildirgesi, 1950 tarihli Avrupa İnsan Hakları sözleşmesi, Helsingi Şartı, Paris Şartı, Kopenhag Kriterleri, insan haklarının evrensel boyutlarını doruk noktasına taşımışlardır.

İnsan haklarını oluşturan kazanımlar yüzyıllar süren dirençli ve bilinçli savaşımına karşın, hala bir çok ülkede istenilen boyutta kullanılamamakta, gelişmişliğine bakılmaksızın, her toplumda değişik boyutlarda olsa dahi, yoğun insan hakları ihlallerine rastlanmaktadır. Bu konuda ülkemizin notu oldukça düşüktür, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ülkemiz aleyhine açılan dava dosyalarının sayısı bunun somut kanıtıdır.

İnsan Hak ve Özgürlükleri ulusal anlamda, genellikle yazılı Anayasa metinlerinde yer almakta ve şekillenmektedir.

Ülkemizde 1876, 1921, 1924, 1961 ve 1982 anayasaları günümüze kadar oluşan anayasa kültürü, anayasa düzeni ve anayasal yapının oluşmasında etkili metinler olmuşlardır. Tüm iyi niyetli girişimlere karşın, ülkemizde temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan, toplumsal uzlaşmaya dayanan, demokratik bir yapının oluşmasını sağlayacak , özlenen, beklenen, istenen bir anayasaya sahip olunamamıştır. Bu nedenle ve ivedilikle;

- Anayasanın otoriter bir devlet anlayışını çağrıştıran, başlangıç bölümünü içermeyen, devletin niteliğinin "İnsan haklarına, dayalı, demokratik, laik, milli, üniter ve Sosyal Hukuk Devleti" olduğunun açıkça belirtildiği "İnsan hakları, demokrasi, ülkenin ve ulusun bütünlüğü, Atatürk Devrimleri, Milli Mücadele ruhu ve yurttaki barış, dünyada barış ilkelerinin korunduğu,

- İnsanlık suçu olan işkence ve kötü muamelenin önlenmesi için, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 5., Birleşmiş Milletler Uluslar arası kişisel ve siyasal haklar sözleşmesinin 7. ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3.maddesinde yer alan işkencenin yasaklanmasına ilişkin hükümlere uygun bir korumanın getirildiği,

- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 9.maddesinde yer alan düşünce ve 10.maddesinde yer alan ifade özgürlüğü önündeki engellerin kaldırıldığı,

- Düşünce açıklama, bilim, sanat ve basın özgürlüğünün güvence altına alındığı,

- Savunmanın yargı bölümünde yer aldığı,

- Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine olanak veren, "polis devleti" anlayışını çağrıştıracak, idareye sınırsız yetkiler veren

hükümlerin bulunmadığı, hukuk devleti normlarına uygun yeni bir düzenlemenin bulunduğu,

- Vatandaşlık kavramının " Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk vatandaşıdır" biçiminde düzenlendiği,

- Nüfusunun % 60'ı 30 yaşın altında olan ülkemizde seçilme yaşının 25'e çekildiği, yine milletvekili dokunulmazlığının kapsamının daraltıldığı, yasama faaliyeti dışındaki eylemler nedeniyle kovuşturma olanakları sağlandığı,

- Ölüm cezasının kaldırıldığı,

- Milli Güvenlik Kurulunu düzenleyen hükümlerin yeniden gözden geçirilerek ve özellikle AB'nin eleştirileri de göz önünde bulundurularak kurumun sivil demokrasinin gereklerine uygun şekillendirildiği,

- Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırıldığı,

- Anayasa Mahkemesine iptal davası açma yetkisinin genişletilerek, TBMM'sinde bulunan tüm parti gruplarına, Yargıtay ve Danıştay Başsavcılarına, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına, Kendi alanlarında Üniversiteler ve Sayıştay'a dava açma yetkisinin verildiği, ayrıca bireysel başvuru olanaklarının sağlandığı,

- Anayasanın geçici 15.maddesinde getirilen korumanın kaldırılarak, bir dönemde yapılan ve hukuki olmayan yada sakat olan kararların yargısal denetiminin sağlandığı,

- Kadın-erkek eşitliği, Ekonomik ve Sosyal Demokrasi Kavramı, Kamu görevlilerine toplu sözleşme ve Hak Grevi gibi Sendikal Haklar, Savunma hakkının yargı ile ilgili bölümde düzenlendiği, Sivil Toplum örgütlerinin Anayasal güvenceye kavuşturulduğu yeni bir Anayasa yapılmalıdır.

Bunların yanısıra, insan haklarına dayalı, hak ve adalet kavramlarını yaşama geçirmiş, yasa devletinin dar kalıplarından arınmış, kuvvetler ayrılığı kavramında anlamını bulan ve kamu güçlerinin yetki sınırlarına saygılı olduğu çoğulcu demokrasinin yaşama geçtiği Hukuk Devleti anlayışı ile bağdaşmayan bazı yasaların süratle yürürlükten kaldırılması ve değiştirilmesi ya da, günün demokrasi ve insan hakları normlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

- Bu bağlamda, Terörle Mücadele Yasası, Siyasi Partiler Yasası, Türk Ceza Yasası, CMUY, Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası, Radyo Televizyon Üst Kurulu Yasası, Basın Suç ve Cezaları ile ilgili yasa, Sendikalar Yasası, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Dernekler Yasası, İş Yasası, OHAL Yasası, Milli Güvenlik Kurulu Yasası, Seçim Yasalarından bazılarının kaldırılması, bazılarında ise gerekli değişikliklerin ve düzenlemelerin ivedi olarak yapılması zorunludur. Bunların yanı sıra, İnsan Hakları Bakanlığı Yasası, Kamu Denetçiliği Yasası, Yerel Yönetimler Yasası, Ceza ve Tutuk Evleri Teşkilatı Yasası, İnfaz Yasası, Adli Kolluk Kuvveti Yasaları süratle çıkarılmalıdır.

- İnsan haklarının hukuksal koruma altına alınması için, AİHS'ne uygun ulusal mevzuatın oluşturulması, Uluslararası hukuk belgelerine taraf olunması ve yaşama geçirilmesi, Ölüm cezası ile ilgili 6. Protokolün imzalanması, kişi hakları ile ilgili düzenlemelerin kesinlikle kanun hükmündeki kararnemelerle düzenlenmemesi, İnsan hakları eğitim programlarının titizlikle uygulanması, İnsan hakları konularında duyarlılığı bilinen sivil toplum örgütlerinin etkinliklerinin özendirilmesi, Uluslararası kuruluşlarla, sivil toplum örgütleri arasındaki işbirliği olanaklarının araştırılması, Polislerin insan hakları konusunda

cididi bir eğitimden geçirilmesinin sağlanması, Nezarethanelerin, ifade odalarının standartlarının yükseltilmesi, Ceza ve Tutuk evlerinde koğuş sisteminden, standartlara uygun oda sistemine geçilmesinin sağlanması, İşkence ve kötü davranışlara olanak verilmeyecek açıklığın sağlanması, bütün bu girişimlerin hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkelerine uygun biçimde düzenlenmesi gereklidir. Tüm bunları kendi halkımızın, mutluluğu huzuru ve gönenci için istemekteyiz.

Değerli Meslektaşlarım;

Mesleğimizin tüm sorunları karmaşık ve birbirine bağlı olmakla beraber, geniş anlamda bireysel olarak avukatlığın sorunları ve avukatların örgütlü temsilcisi olan baroların sorunları olarak ele alınabilir.

Bilindiği gibi avukatlar, hemen hiçbir meslekte olmadığı kadar toplumsal çekişmelerin içine girmekte, bu nedenle müvekkili yada savunduğu gruplarla bir bakıma kader birliği yapmakta, çok çeşitli ve karmaşık problemlere çözümler bulmak durumunda kalmaktadırlar. Bu kadar önemli görevleri üslenen avukatların, hukukçu olarak yeterli alt yapı ve donanıma sahip olmaları gereklidir.

Oysa, hukuk fakültelerimizde verilen eğitim ve öğretim, hukukçuların karşılaştıkları problem ya da sorunları, nitelikleri ekonomik, mali, teknik, sosyal, ulusal ya da uluslararası ne boyutta olursa, olsun bunları çözmeye yeterli düzeyde bulunmamaktadır. Hukuk eğitiminin amacı, hukuk alanındaki sorunları zamanında görebilmek, doğru tespit ve çözümler yaparak, toplumun gereksinmelerine yanıt verecek, alınan kararları uygulayabilecek ve evrensel gelişmelere koşut olarak bilgilenecek hukukçular yetiştirmektir. Ancak, öğretim üyesi

kaynağını kurutan bu sistemde, öğretim üyesiz, peş peşe açılan hukuk fakültelerinin ne bu ülkeye, ne de bu ülkenin hukukuna, insanına olumlu katkıda bulunmasına olanak yoktur.

Bilgi çağı diye anılan yeni yüzyıl kıyasıyla "Rekabetin" yaşanacağı bilim ve teknoloji üretmeyen toplumların, üretkenlerin ancak hizmetinde olabilecekleri bir tabloyu önümüze koymaktadır. Çünkü yeni dünya düzeni diye sunulan liberalizmin siyasal söylemde "Eşitliği" ve "Hukukun Üstünlüğünü" savunması, ekonomide "Eşitsizliği" benimsemiş olması nedeniyle bireyler arasında olduğu kadar, uluslararası da dengeli bir gönencin oluşmasını engellemektedir. Bu nedenle, bizlerin genel anlamda hukukçuların, özelde avukatların toplumun ağız, dili ve gözü olma görevini yeterince yerine getirebilmesi için, kendilerini en iyi biçimde yetiştirecek önlemleri alması, hukuk devletinin temel değerlerini- Yaşama-Özgürlük-Mülkiyet- ile Sosyal devletin temel değerlerini-çalışma güvenliği-tam istihdam-çalışma gücünün korunması-bağdaştırmak için çaba göstermesi toplumumuza ve insanlığa karşı temel görevimiz olmalıdır. Çünkü, insanlığın tümünü kapsamayan ve sosyal boyutu olmayan gelişmelerin insanlığı mutlu etmediği, acıları ve yoksullukları derinleştirdiği, deneyimlerle anlaşılmasıdır.

Eğer, kişi ya da kurum olarak karar verme ve uygulama mevkiinde değilseniz, devrimci ya da reformist bir yaklaşımla sorunlarınızı çözmeniz olası değildir. Bu nedenle, bize düşen sorunlarımız için çözümler üretmek, karar mercilerine öneride bulunmak ve bunların gerçekleşmesi için kamuoyu oluşturmaktır.

Yönetim anlayışı ve hareket noktası olarak, bu davranış biçimini dikkate alırsak, daha gerçekçi çözümler ve eylemler ortaya koyarız.

TBMM'inde kabul edilen avukatlık yasa tasarısının tüm üç partilerin ittifakı ile kabul görmesinde bu yol izlenmiştir. Yasanın çıkması için, çatıya çıkmaya gerek olmadığını diploması ve ölçülü ilişkilerin eylemden daha etkili olduğu açıkça, görülmüştür.

30 yılı aşkın meslek yaşamımda, 20 yıla yakın süre görev üslendiğim baro ve birlik yönetimlerinde mesleğin ve örgütün sorunlarını yakından bilmekte ve çözümleri konusunda yeterli birikime sahip olduğuma inanmaktayım. Bunları burada sıralayarak zamanınızı almak istemiyorum, ancak şunu açıkça ifade etmeyi bir görev biliyorum. 14 Mayıs 2001 günü Türkiye Barolar Birliği yönetiminde yeni bir dönemin habercisi olacak ve ülkemizdeki tüm avukatlar Türkiye Barolar Birliğinin etkisini ve sıcaklığını yakınlarında hissedecek, birlik anlayışımız topluma, bireye, mesleğe hukukun üstünlüğüne ışık olacaktır.

“Çağdaş bir Türkiye” özlemidir bizi yönlendiren “Demokrat bir Cumhuriyettir” temel hedefimiz, “özgür yurttaş olmak”tır tek seçimimiz “İnsan hakları”, “hukukun üstünlüğü” ve “sivil toplum”dur özüksediğimiz, “eşitlikçi, dürüst ve erdemli yönetimdir” isteğimiz. İşte tüm bunlar için TBB yönetimine talibiz.

Hepinize saygılar sunarım.

